

SLOVAR SLOVENSKEGA
KNJIŽNEGA JEZIKA 2016

KNJIŽNEGA JEZIKA 2016

SLOVAR SLOVENSKEGA

Slovar slovenskega knjižnega jezika 2016

Zbirka: Rastoči slovarji

ISSN 2536-2968

Urednik zbirke: Andrej Perdih

© 2017 Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, Založba ZRC

Glavni uredniki

Nataša Gliha Komac, Nataša Jakop, Janoš Ježovnik, Boris Kern, Simona Klemenčič, Domen Krvina, Nina Ledinek, Matej Meterc, Mija Michelizza, Tanja Mirtič, Matic Pavlič, Andrej Perdih, Špela Petric, Marko Snoj in Andreja Žele

Avtorji slovarskih sestavkov

Nataša Gliha Komac, Nataša Jakop (frazologija), Janoš Ježovnik, Simona Klemenčič (etimologija), Domen Krvina, Nina Ledinek, Matej Meterc (frazologija), Mija Michelizza, Tanja Mirtič (izgovor, pregibnostno-naglasni vzorci), Andrej Perdih in Špela Petric

Uredniški svet

Kozma Ahačič, Milena Mileva Blažič, Helena Dobrovoljc, Janez Dular, Marjeta Humar, Nataša Jakop, Drago Jančar, Marko Jesenšek, Marta Kocjan Barle, Tomo Korošec, Miran Košuta, Erika Kržišnik, Branka Lazar, Nina Ledinek, Matija Ogrin, Irena Orel, Janez Orešnik, Andrej Perdih, Nataša Purkat, Miro Romih, Andrej E. Skubic, Vera Smole, Jerica Snoj, Marko Snoj, Irena Stramljič Breznik, Matej Šekli, Alenka Šivic-Dular, Jožica Škofic, Saška Štumberger, Hotimir Tivadar, Ada Vidovič Muha, Dušanka Zabukovec, Zinka Zorko, Mojca Žagar Karer, Andreja Žele in Jerneja Žganec Gros

Terminološki svetovalci

Kristjan Jarni (botanika), Blaž Komac (geografija), Miha Krofel (zoologija), Miran Mihelčič (ekonomija) in Aljoša Šajna (gradbeništvo)

Prelom in tehnološka podpora

Andrej Perdih

Oblikovanje naslovnice

Duša Race

Izdajatelj

Slovenska akademija znanosti in umetnosti in Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU

zanju

Tadej Bajd, Oto Luthar in Marko Snoj

Založnik

Znanstvenoraziskovalni center SAZU

zanj

Oto Luthar

Prva e-izdaja (pdf)

<http://zalozba.zrc-sazu.si/p/1256>

<https://doi.org/10.3986/9789612549541>

Ljubljana 2017

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

[COBISS.SI-ID=286882304](https://cobiss.si/ID=286882304)

ISBN 978-961-02-0846-4 (pdf)

Slovar slovenskega knjižnega jezika 2016

ZALOŽBA
Z R C

Slovar slovenskega knjižnega jezika 2016

Uvodna pojasnila

Tretja, nastajajoča različica *Slovarja slovenskega knjižnega jezika* prinaša sodoben jezikovni opis večplastne in kompleksne jezikovne realnosti slovenskega jezika. Za lažje razumevanje slovarskih sestavkov so v nadaljevanju predstavljena osnovna pojasnila. Slovarska zasnova je natančneje prikazana v [Konceptu novega razlagalnega slovarja slovenskega knjižnega jezika](#), ki so ga leta 2015 potrdili in sprejeli Znanstveni svet Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, Znanstveni svet ZRC SAZU, Razred za filološke in literarne vede SAZU in Predsedstvo SAZU.

Izrazni del slovarskega sestavka

Slovarski sestavek uvaja jakostno onaglašena iztočnica v osnovni obliki, ki ji sledita zapis prve stranske oblike in besednovrstna opredelitev. Izgovor iztočnice je naveden v oglatem oklepaju v poenostavljeni slovarski transkripciji, imenovani Riglerjeva transkripcija. To je tradicionalna slovenska slovarska transkripcija, ki je uporabljena že v prejšnjih izdajah *Slovarja slovenskega knjižnega jezika* in v *Slovenskem pravopisu 2001*.

Razdelek **Oblike in izgovor** prikazuje izgovor iztočnice v Riglerjevi transkripciji in v mednarodni fonetični abecedi IPA. Zapis izgovora je onaglašen tako jakostno kot tonemsko. Izpisan je izgovor osnovne oblike. Izgovor prve stranske oblike je naveden, kadar v izglasju osnovne prihaja do premene po zvonečnosti (npr. **baobáb** jakostno [baobáp baobába] / tonemsko [baobâp baobâba]) ali položajnih sprememb fonema *v* ali *l* (npr. **bahàv** jakostno [bahâù baháva bahávo] / tonemsko [bahâù baháva bahávo]).

Pregibnostno-naglasni vzorci so prikazani pri vseh pregibnih besednih vrstah in so onaglašeni tako jakostno kot tonemsko. Navedene so vse sistemsko mogoče oblike. Nepredvidljive in zato zahtevnejše oblike (npr. práčlôvek : práljudjé) so v pregibnostno-naglasnih vzorcih dodatno izpostavljene. Pri nepregibnih besednih vrstah je v razdelku Izgovor in oblike praviloma naveden le izgovor v obeh transkripcijah. Pri prislovih so prikazane tudi stopnjevanje oblike.

Jakostni naglas je na dolgih samoglasnikih *i*, *a* in *u*, dolgih ozkih *e* in *o* ter na *r* označen z ostrivcem (´), na dolgih širokih *e* in *o* s strešico (˘) in na kratkih samoglasnikih *i*, *e*, *a*, *o*, *u* in polglasniku s krativcem (˘).

Pri **tonemskem naglaševanju** se nizki ton (naslednji nenaglašeni zlog je praviloma visok) na dolgih samoglasnikih in na *r* označuje z akutom (´), visoki ton (naslednji nenaglašeni zlog je praviloma nizek) pa s cirkumfleksom (ˆ). Na kratkih samoglasnikih in polglasniku je nizki ton označen z gravisom (˘), visoki ton pa z dvojnimi gravisom (˘˘). Ozka *e* in *o* sta označena s piko pod črko (*e*, *o*), široka nista posebej zaznamovana.

Pomenski del slovarskega sestavka

Iztočnicam in večbesednim leksikalnim enotam (pomensko neprozornim stalnim besednim zvezam in frazeološkim enotam) je pripisan vsaj en **pomen**. Na prvem mestu je po navadi najsplošnejši pomen, ki načeloma ni označen s kvalifikatorjem ali kvalifikatorskim pojasnilom in iz katerega je praviloma mogoče izpeljati vse ostale. Manjši pomenski premiki so uvrščeni v **podpomene**, večji pomenski premiki pa so obravnavani kot samostojni pomeni. Pomeni in podpomene so označeni s številkami.

Razlagalni del vedno vključuje razlago, ki jo lahko uvajajo **slovarske oznake in pojasnila**, pri iztočnicah, ki poimenujejo živa bitja, pa razlago praviloma dopolnjuje **taksonomsko ime** (npr. **buča** primerjaj lat. *Cucurbita pepo*). Pri navajanju taksonomskih imen gre zgolj za informativni, orientacijski podatek, ki ga je treba za rabo v strokovnih in znanstvenih besedilih preveriti v ustrezni strokovni literaturi. Zaradi razlik v rabi poimenovanj za živa bitja v splošnem in strokovnem jeziku ter načina obravnave

tovrstnega besedja v splošnem slovarju so namreč nekatere poenostavitve pri navajanju taksonomskih imen neizogibne (prim. **kruhovec** : **opičji kruhovec**). Taksonomska imena so tudi ob morebitni drugačni rabi v strokovnih besedilih vedno izpisana ležeče.

Pri posameznih pomenih in podpomenih so navedeni **sinonimi** dveh tipov. Kot sinonimi so med seboj povezane besede in stalne besedne zveze s povsem enako razlago (npr. **bahav** – **bahaški** – **bahat**, **špagetna buča** – **buča špagetarica**), poleg tega so ob bolj zaznamovanih besedah prikazani njihovi nevtralni sinonimi (npr. **britof** – **pokopališče**, **lojtra** – **lestev**).

Ponazarjalno gradivo vključuje **skladenjske vzorce**, **kolokacije** in **stavčne zglede**. V slovarskih sestavkih služi za ponazoritev razlage posameznega pomena ali podpomena in predstavlja rabo iztočnice v tipičnem besedilnem okolju.

Skladenjski vzorci, ki so v slovarskem sestavku označeni z znakom ▶, ponazarjajo tipično skladenjsko okolje iztočnice in večbesednih leksikalnih enot. Navedeni so pri pomenih in podpomenih iztočnice, pri katerih se prikazane skladenjske strukture v gradivu pojavljajo dovolj pogosto in statistično značilno. Skladenjski vzorci so predstavljeni z zapisom besednih vrst v ustreznih oblikah, pri čemer je tisti del vzorca, ki ponazarja iztočnico, poudarjen, npr. *samostalniška beseda* + *samostalniška beseda v rodniku* za strukture tipa *ostanki pračloveka* ali *glagol* + *glagol v nedoločniku* za strukture tipa *naučiti se presti*. Vezniki in predlogi, redkeje tudi druge besedne vrste, so v vzorcih navedeni eksplicitno, npr. *glagol* + *z/s* + *samostalni v orodniku* za strukture tipa *bahati se z uspehom*. Formulacije tipa *samostalniška beseda*, *pridevniška beseda* opisujejo tako enobesedne kot besednozvezne uresničitve.

V slovarju prikazane **kolokacije** so tipične sopojava iztočnice in vsaj še ene besede. Slovar navaja tiste kolokacije, ki so v gradivu prepoznane kot dovolj pogoste in statistično značilne. Kolokacije so navedene pri ustreznih skladenjskih vzorcih, glede na pomensko sorodnost pa so uvrščene v pomenske nize.

Stavčni zgledi so kot avtentični primeri jezikovne rabe vzeti iz besedilnih korpusov. Ker so iztrgani iz siceršnjega besedilnega konteksta, so v nekaterih primerih za slovarsko rabo ustrezno prilagojeni, pri čemer se teži k čim manjši modifikaciji izvornega gradiva. Stavčni zgledi so prikazani pri ustreznih skladenjskih vzorcih, nastopajo pa tudi samostojno. V tem primeru so glede na druge stavčne zglede umaknjeni v levo. Vsak skladenjski vzorec, pomen ali podpomen je ponazorjen z najmanj enim stavčnim zgledom.

Večbesedne leksikalne enote

V slovarju so stalne besedne zveze in frazeološke enote v pomenskem delu obravnavane praviloma na enak način kot enobesedne iztočnice. Imajo svojo slovarsko razlago in ponazarjalno gradivo, lahko pa tudi stilno-zvrstne podatke in pojasnila v zvezi z normativnostjo.

V razdelku **Stalne besedne zveze** so predstavljene stalne besedne zveze, ki so pomensko neprozorne in nefrazeološke (npr. **špagetna buča**, **presesalna buča**).

Razdelek **Frazeologija** prinaša slovarski prikaz frazeoloških in paremioloških enot, ki imajo v svoji zgradbi katero od iztočničnih besed, ter njihove variante. Prikazane so v osnovni obliki, ki je v gradivskih virih praviloma tudi najpogostejša. Variantne oblike so razporejene po frekvenčnem merilu od najpogostejše navzdol.

Variantne frazeološke enote so prikazane tudi v strnjem shematskem zapisu (npr. *mešati/pomešati/primerjati ipd. jabolka in hruške* | *mešati/pomešati/primerjati ipd. hruške in jabolka*). V tem zapisu poševnica (/) prikazuje sestavinske variante (največ tri), pokončnica (!) označuje skladenjske in druge variante, pri katerih bi bil zapis s poševnico lahko manj razumljiv, v navadnih oklepajih () pa so prikazane neobvezne sestavine frazeoloških enot. Podatek o lastnostih levega udeleženca (v smislu +/- človeško) je razviden iz stavčnih zgledov. Pragmatični frazemi in paremiološke enote so v osnovni obliki in variantah zapisani z veliko začetnico in končnim ločilom, ki označuje njihov značilni skladenjski naklon. Stavčni zgledi prikazujejo tipično besedilno realizacijo frazeoloških in paremioloških enot ter njihovih variant.

Frazeološke in paremiološke enote imajo v jeziku ekspresivno stilno vrednost, kar prikazuje že njihova umestitev v frazeološki razdelek. Osnovna oblika in njihove variante so lahko označene s socialnozvrstnimi ali ekspresivnimi kvalifikatorji, ki natančneje določajo njihovo stilno-zvrstno vrednost (npr. *slabšalno*). Pri glagolskih frazemih je s slovničnim pojasnilom v *dovršni obliki glagola* oziroma v *nedovršni obliki glagola* opozorjeno na vidske variante frazema.

Slovarske oznake in pojasnila

Slovarske oznake in pojasnila na ravni slovarske iztočnice, pomenov ali podpomenov eno- in večbesednih leksikalnih enot prinašajo slovnične, zvrstne, slogovne in pragmatične opredelitve slovarskih enot v razmerju do knjižnojezikovne norme.

Slovnične oznake in slovnična pojasnila opredeljujejo besedno vrsto, slovnične lastnosti ter nekatere druge slovnične posebnosti in omejitve obravnavanih iztočnic, kot jih izkazuje jezikovno gradivo.

Kvalifikatorji in kvalifikatorska pojasnila natančneje opredeljujejo zvrstno pripadnost in slogovno učinkovanje iztočnic v okviru socialne zvrstnosti (npr. *neknjižno pogovorno*, *narečno*, *vulgarno*), funkcijske členjenosti (npr. terminološki kvalifikatorji, ki opredeljujejo področja, s katerih prihaja delno determinologizirana leksika, in kvalifikatorska pojasnila s podrobnejšim opisom funkcijskih zvrsti, besedilnih tipov in značilnih konverzacijskih obrazcev), časovne zaznamovanosti in slogovne raznolikosti njihove rabe (npr. ekspresivni kvalifikatorji, ki odražajo vrednotenjski odnos do poimenovanega – *ekspresivno*, *ironično*, *slabšalno* itd.). Razmerja med dvojnicami označujejo posebni normativni kvalifikatorji (*in*, *glej*, *tudi*).

Normativnost

Normativni podatki so v slovarju prikazani s hierarhijo navajanja in vrednotenja dvojnic, s kvalifikatorji in kvalifikatorskimi pojasnili.

Dvojnice so lahko pisne (*WC – vece; monsun – monsum*), izgovorne (*opičjak – ópičjak*), oblikoslovne (*obrastem – obrasem*) in druge. Uvaja jih normativni kvalifikator v zaglavju. Lahko so prednostne (kvalifikator *glej*), neprednostne (kvalifikator *tudi*) ali enakovredne (kvalifikator *in*). Pisne dvojnice so celostno obravnavane v samostojnih slovarskih sestavkih. Na obstoj dvojničnega razmerja je uporabnik opozorjen tudi pri stalnih besednih zvezah (*buča hokaido – hokaido buča*).

Besedotvorje

V razdelku **Besedotvorje** so prikazani nekateri tipi iz iztočnice tvorjenih, glede na iztočnico prvostopenjskih tvorjenk. Prikazani so podatki o tipu in slovarski obliki tvorjenke. Navedene so le tiste tvorjenke, ki se v analiziranem gradivu pojavljajo dovolj pogosto.

Etimologija

Etimološki razdelek prinaša etimološke osvetlitve, tj. strnjene informacije o izvoru besed. Zasnovane so po načelu kontinuitete navedbe jezika in pomena. To pomeni, da ležeče prikazano besedno gradivo, ki ni pomensko razloženo, pomeni isto kot prva ležeče prikazana beseda ali besedna zveza na njegovi levi, in da besedno gradivo, ki ni opredeljeno glede na jezik, pripada istemu jeziku kot besedno gradivo pred njim. Če prva ležeče prikazana beseda etimološke osvetlitve ni pomensko razložena, je njen pomen enak

ali vsaj zelo podoben pomenu slovarske iztočnice. Če jezik ni posebej opredeljen, je slovenski.

Kotnik v levo (<) pomeni, da je to, kar stoji na njegovi levi strani, nastalo v rednem jezikovnem razvoju iz tistega, kar stoji na njegovi desni, enojna narekovaja na začetku in koncu besede (‘ ’) sta navednici za pomen, zvezdica (*) stoji pred neizpričano, rekonstruirano besedo, njenim delom ali pomenom. Enačaj (=) pomeni, da ima to, kar stoji na njegovi levi, isti izvor kot to, kar stoji na njegovi desni, vezaj (-) je znak za morfemsko mejo, znak plus (+) uvaja v zlaganje ali sestavo.

Etimološke osvetlitve v slovarju so sklicevalne (sklic na besedo, ki je obravnavana na drugem mestu v slovarju) in polne. Sklicevalne etimološke osvetlitve so sestavljene iz navedbe motivirajočega leksema, tj. besede ali njenega dela, iz katerega je tvorjena dana beseda. Če je potrebno, je sklicu dodano pojasnilo. Iz starejših jezikovnih plasti podedovane besede imajo polne etimološke osvetlitve, ki segajo do izvora, vendar najdlje do indoevropskega prajezika. V primerih, pri katerih etimološka osvetlitev brez dodatnih podatkov za razumevanje nastanka besede ne bi zadoščala, so besedilu dodana enciklopedična pojasnila.

ávtovlák ávtovláka samostalnik moškega spola [áũtowlák]

POMEN

vlak za prevoz potnikov in vozil, zlasti avtomobilov

▶ **sam. beseda v imenovalniku** + glag.

avtovlak vozi

▪ Načrtovali so, da bo *avtovlak* na leto prepeljal okrog 4000 vozil.

▶ glag. + z/s + **sam. beseda v orodniku**

▪ Za začetek bodo z *avtovlakom* lahko prepeljali osebne avtomobile, avtodome in poltovornjake, razmišljajo pa že o prevozu avtobusov in tovornjakov.

▶ sam. beseda + z/s + **sam. beseda v orodniku** vožnja z avtovlakom

▪ Vožnja po cesti, ki je pozimi večkrat tudi neprevozna, traja več kot uro, vožnja z *avtovlakom* skozi bohinjski predor pa le deset minut.

▶ prid. beseda + **sam. beseda**

▪ Poln *avtovlak* stoji na sosednjem tiru.

▶ sam. beseda + **sam. beseda v rodilniku**

▪ Vsak dan skozi predor vozi šest parov *avtovlakov*.

a) železniška linija, na kateri vozi tak vlak

▶ **sam. beseda v imenovalniku** + glag.

avtovlak povezuje KAJ

▪ *Avtovlak* skozi bohinjski predor povezuje Bohinjsko Bistrico in Podbrdo ter Most na Soči, s tem pa tudi Gorenjsko in Primorsko.

▶ **sam. beseda** + skozi + sam. beseda v tožilniku avtovlak skozi bohinjski predor

▪ Opozorili so na težave pri ohranjanju *avtovlaka* skozi bohinjski železniški predor.

▶ sam. beseda + **sam. beseda v rodilniku**

ohranitev, uvedba avtovlaka | promocija avtovlaka

▪ Uvedba *avtovlaka* pomeni tudi varovanje občutljivega naravnega okolja.

▪ Večkrat je slišati očitke, da so za promocijo *avtovlaka* naredili veliko premalo.

▶ **sam. beseda** + med + sam. beseda v orodniku + in + sam. beseda v orodniku

▪ Leta 1999 so Slovenske železnice uvedle novo storitev, *avtovlak* med Bohinjsko Bistrico, Podbrdom in Mostom na Soči.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[áũtowlák]

IPA: [ˈa:utɔˈwla:k]

tonemski

[áũtowlák]

IPA: [á:utòwlá:k]

VZOREC

jakostno

ednina

IMENOVALNIK: ávtovlák

RODILNIK: ávtovláka

DAJALNIK: ávtovláku

TOŽILNIK: ávtovlák

MESTNIK: pri ávtovláku

ORODNIK: z ávtovlákom

dvojina

IMENOVALNIK: ávtovláka

RODILNIK: ávtovlákov

DAJALNIK: ávtovlákoma

TOŽILNIK: ávtovláka

MESTNIK: pri ávtovlákih

ORODNIK: z ávtovlákoma

množina

IMENOVALNIK: ávtovláki

RODILNIK: ávtovlákov

DAJALNIK: ávtovlákom

TOŽILNIK: ávtovláke

MESTNIK: pri ávtovlákih

ORODNIK: z ávtovláki

tonemsko

ednina

IMENOVALNIK: ávtovlák

RODILNIK: ávtovláka

DAJALNIK: ávtovláku

TOŽILNIK: ávtovlák

MESTNIK: pri ávtovláku

ORODNIK: z ávtovlákom

dvojina

IMENOVALNIK: ávtovláka

RODILNIK: ávtovlákov

DAJALNIK: ávtovlákoma

TOŽILNIK: ávtovláka

MESTNIK: pri ávtovlákih

ORODNIK: z ávtovlákoma

množina

IMENOVALNIK: ávtovláki

RODILNIK: ávtovlákov

DAJALNIK: ávtovlákom

TOŽILNIK: ávtovláke

MESTNIK: pri ávtovlákih

ORODNIK: z ávtovláki

IZVOR

↑avto + ↑vlak

baháč baháča samostalnik moškega spola [baháč]

POMEN

1. kdor se (rad) pretirano hvali, izpostavlja s svojimi dejanji, dosežki, premoženjem

▶ prid. beseda + **sam. beseda**

▪ Čim ima pred seboj publiko, se spremeni v velikega *bahača*.

▪ Je pravi *bahač*, ki se na vse možne načine hvali.

▶ **sam. beseda v imenovalniku** + glag.

▪ *Bahač* naj te nikar ne zmede.

2. ekspresivno, zlasti v publicističnih besedilih s področja avtomobilizma **kar** s svojimi lastnostmi izstopa, vzbuja ponos, občudovanje, zadovoljstvo

▪ Takšni *bahači* morajo imeti pod motornim pokrovom vsaj šest, če ne osem valjev.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[baháč]

IPA: [ba'xa:tʃ]

tonemski

[baháč]

IPA: [baxà:tʃ]

VZOREC

jakostno

ednina

IMENOVALNIK: baháč

RODILNIK: baháča

DAJALNIK: baháču

TOŽILNIK: baháča

MESTNIK: pri baháču

ORODNIK: z baháčem

dvojina

IMENOVALNIK: baháča

RODILNIK: baháčev

DAJALNIK: baháčema

TOŽILNIK: baháča

MESTNIK: pri baháčih

ORODNIK: z baháčema

množina

IMENOVALNIK: baháči

RODILNIK: baháčev

DAJALNIK: baháčem

TOŽILNIK: baháče

MESTNIK: pri baháčih

ORODNIK: z baháči

tonemsko

ednina

IMENOVALNIK: baháč

RODILNIK: baháča

DAJALNIK: baháču

TOŽILNIK: baháča

MESTNIK: pri baháču

ORODNIK: z baháčem

dvojina

IMENOVALNIK: baháča

RODILNIK: baháčev tudi baháčev

DAJALNIK: baháčema

TOŽILNIK: baháča

MESTNIK: pri baháčih tudi pri baháčih

ORODNIK: z baháčema

množina

IMENOVALNIK: baháči

RODILNIK: baháčev tudi baháčev

DAJALNIK: baháčem

TOŽILNIK: baháče

MESTNIK: pri baháčih tudi pri baháčih

ORODNIK: z baháči tudi z baháči

IZVOR

↑bahati se

bahánje bahánja tudi **báhanje** báhanja samostalnik

srednjega spola [bahánje] tudi [báhanje]

POMEN

pretirano hvaljenje, izpostavljanje s svojimi dejanji, dosežki, premoženjem

▶ **sam. beseda** + z/s + sam. beseda v orodniku

▪ Izdal je več odredb, da bi omejil *bahanje* z bogastvom.

▪ Nobenemu od peterice ni bilo do *bahanja* z nedavnimi sodnimi zmagami.

▶ prid. beseda + **sam. beseda**

▪ Vse okoli sebe je začela moriti s svojim večnim *bahanjem*.

▪ Kratko *bahanje* je sklenil s hitrim podpisom svojega zvenečega imena in priimka na velik kos papirja, ki ga je imel nalašč za to na svoji mizi.

▶ **sam. beseda v imenovalniku** + glag.

▪ Ob grozečih recesijskih lovkah in vsesplošnem kleščanju plač se je zdelo poletno razkazovanje mišic ter proračunsko *bahanje* velikanov neokusno.

▶ sam. beseda + za + **sam. beseda v tožilniku**

▪ Smučarski tekač ima razlog za *bahanje*, saj je v teku na 50 km prosto favoritom speljal zlato kolajno na SP.

▶ **sam. beseda** + sam. beseda v rodilniku

▪ Vzrok spora je povezan s prekomernim pitjem, dekleti ali pa s postavljanjem in *bahanjem* fantinov pred ostalimi gosti.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[bahánje] tudi [báhanje]

IPA: [ba'xa:njɛ] tudi [ˈba:xanjɛ]

tonemski

[bahánje] tudi [báhanje]

IPA: [baxá:njɛ] tudi [bà:xanjɛ]

VZOREC

jakostno

ednina

IMENOVALNIK: bahánje

RODILNIK: bahánja

DAJALNIK: bahánju

TOŽILNIK: bahánje

MESTNIK: pri bahánju

ORODNIK: z bahánjem

dvojina

IMENOVALNIK: bahánji

RODILNIK: bahánj

DAJALNIK: bahánjema
TOŽILNIK: bahánji
MESTNIK: pri bahánjih
ORODNIK: z bahánjema

množina

IMENOVALNIK: bahánja
RODILNIK: bahánj
DAJALNIK: bahánjem
TOŽILNIK: bahánja
MESTNIK: pri bahánjih
ORODNIK: z bahánji

tonemsko ednina

IMENOVALNIK: bahânje
RODILNIK: bahânja
DAJALNIK: bahânju
TOŽILNIK: bahânje
MESTNIK: pri bahânju
ORODNIK: z bahânjem

dvojina

IMENOVALNIK: bahânji
RODILNIK: bahânj
DAJALNIK: bahânjema
TOŽILNIK: bahânji
MESTNIK: pri bahânjih
ORODNIK: z bahânjema

množina

IMENOVALNIK: bahânja
RODILNIK: bahânj
DAJALNIK: bahânjem
TOŽILNIK: bahânja
MESTNIK: pri bahânjih
ORODNIK: z bahânji

tudi

jakostno ednina

IMENOVALNIK: báhanje
RODILNIK: báhanja
DAJALNIK: báhanju
TOŽILNIK: báhanje
MESTNIK: pri báhanju
ORODNIK: z báhanjem

dvojina

IMENOVALNIK: báhanji
RODILNIK: báhanj
DAJALNIK: báhanjema
TOŽILNIK: báhanji
MESTNIK: pri báhanjih
ORODNIK: z báhanjema

množina

IMENOVALNIK: báhanja
RODILNIK: báhanj
DAJALNIK: báhanjem
TOŽILNIK: báhanja
MESTNIK: pri báhanjih
ORODNIK: z báhanji

tonemsko ednina

IMENOVALNIK: báhanje
RODILNIK: báhanja
DAJALNIK: báhanju
TOŽILNIK: báhanje
MESTNIK: pri báhanju
ORODNIK: z báhanjem

dvojina

IMENOVALNIK: báhanji in bâhanji
RODILNIK: bâhanj
DAJALNIK: báhanjema in bâhanjema
TOŽILNIK: báhanji in bâhanji
MESTNIK: pri bâhanjih
ORODNIK: z báhanjema in z bâhanjema

množina

IMENOVALNIK: bâhanja
RODILNIK: bâhanj
DAJALNIK: bâhanjem
TOŽILNIK: bâhanja
MESTNIK: pri bâhanjih
ORODNIK: z bâhanji

IZVOR

↑bahati se

baháški baháška baháško pridevnik [baháški]

POMEN

1. ki se (rad) pretirano hvali, izpostavlja s svojimi dejanji, dosežki, premoženjem; SIN.: **bahat**, **bahav**

▶ **prid. beseda** + sam. beseda

- Samovšečni in *bahaški* bogataši mislijo, da lahko s svojim denarjem kupijo, kar hočejo.
- V nasprotju z *bahaškimi* podjetniki, ki so polnili časopisne naslove, je bilo njemu ljubše, da je ostajal v ozadju.

▶ prisl. + **prid. beseda**

- V bistvu je precej *bahaška*, hoče voditi za vsako ceno in je izjemno občutljiva, ko pride na vrsto ocena njenih dejanj.

1a) ekspresivno ki kaže, izraža tako samohvalo, izpostavljanje; SIN.: ekspresivno **bahat**, ekspresivno **bahav**

▶ **prid. beseda** + sam. beseda

bahaški slog

- Znan je po razkošnem, *bahaškem* življenjskem slogu, ki ga najbolje odseva njegova štirideset metrov dolga jahta.

▶ prisl. + **prid. beseda**

- Zdaj temu dnevu moderno pravimo valentinovo in ga kot uvoženo blago vsaj navzven in za bolj *bahaško* rabo cenimo bolj kot vse domače.

2. ekspresivno ki izstopa s svojim videzom, pretirano okraščenostjo; SIN.: ekspresivno **bahat**, ekspresivno **bahav**

▶ **prid. beseda** + sam. beseda

▪ Pred hiško, ki je bila stara že najmanj sto let, je stal velik *bahaški* avtomobil s širokimi gumami.

► prisl. + **prid. beseda**

- Nič manj *bahaški* nista njihovi najnovejši jahti.
- Celo malce *bahaška* svetla okvirja registrskih tablic delujeta kot sestavni del avtomobila.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[baháški]

IPA: [ba'xa:ʃki]

tonemski

[baháški]

IPA: [baxà:ʃkí]

VZOREC

jakostno

OSNOVNIK

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: baháški
RODILNIK: baháškega
DAJALNIK: baháškemu
TOŽILNIK: baháški
živo baháškega
MESTNIK: pri baháškem
ORODNIK: z baháškim

dvojina

IMENOVALNIK: baháška
RODILNIK: baháških
DAJALNIK: baháškima
TOŽILNIK: baháška
MESTNIK: pri baháških
ORODNIK: z baháškima

množina

IMENOVALNIK: baháški
RODILNIK: baháških
DAJALNIK: baháskim
TOŽILNIK: baháške
MESTNIK: pri baháških
ORODNIK: z baháškimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: baháška
RODILNIK: baháške
DAJALNIK: baháški
TOŽILNIK: baháško
MESTNIK: pri baháški
ORODNIK: z baháško

dvojina

IMENOVALNIK: baháški
RODILNIK: baháških
DAJALNIK: baháškima
TOŽILNIK: baháški
MESTNIK: pri baháških
ORODNIK: z baháškima

množina

IMENOVALNIK: baháške
RODILNIK: baháških
DAJALNIK: baháskim
TOŽILNIK: baháške
MESTNIK: pri baháških
ORODNIK: z baháškimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: baháško
RODILNIK: baháškega
DAJALNIK: baháškemu
TOŽILNIK: baháško
MESTNIK: pri baháškem
ORODNIK: z baháskim

dvojina

IMENOVALNIK: baháški
RODILNIK: baháških
DAJALNIK: baháškima
TOŽILNIK: baháški
MESTNIK: pri baháških
ORODNIK: z baháškima

množina

IMENOVALNIK: baháška
RODILNIK: baháških
DAJALNIK: baháskim
TOŽILNIK: baháška
MESTNIK: pri baháških
ORODNIK: z baháškimi

PRIMERNIK – OPISNO STOPNJEVANJE

moški spol

EDNINA: bòlj baháški

ženski spol

EDNINA: bòlj baháška

srednji spol

EDNINA: bòlj baháško

PRESEŽNIK – OPISNO STOPNJEVANJE

moški spol

EDNINA: nàjbolj in nájbolj baháški

ženski spol

EDNINA: nàjbolj in nájbolj baháška

srednji spol

EDNINA: nàjbolj in nájbolj baháško

tonemsko

OSNOVNIK

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: baháški
RODILNIK: baháškega
DAJALNIK: baháškemu
TOŽILNIK: baháški
živo baháškega
MESTNIK: pri baháškem
ORODNIK: z baháskim

dvojina

IMENOVALNIK: baháška

RODILNIK: bahášk**ih**
DAJALNIK: bahášk**ima**
TOŽILNIK: bahášk**a**
MESTNIK: pri bahášk**ih**
ORODNIK: z bahášk**ima**

množina

IMENOVALNIK: bahášk**i**
RODILNIK: bahášk**ih**
DAJALNIK: bahášk**im**
TOŽILNIK: bahášk**e**
MESTNIK: pri bahášk**ih**
ORODNIK: z bahášk**imi**

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: bahášk**a**
RODILNIK: bahášk**e**
DAJALNIK: bahášk**i**
TOŽILNIK: bahášk**o**
MESTNIK: pri bahášk**i**
ORODNIK: z bahášk**o**

dvojina

IMENOVALNIK: bahášk**i**
RODILNIK: bahášk**ih**
DAJALNIK: bahášk**ima**
TOŽILNIK: bahášk**i**
MESTNIK: pri bahášk**ih**
ORODNIK: z bahášk**ima**

množina

IMENOVALNIK: bahášk**e**
RODILNIK: bahášk**ih**
DAJALNIK: bahášk**im**
TOŽILNIK: bahášk**e**
MESTNIK: pri bahášk**ih**
ORODNIK: z bahášk**imi**

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: bahášk**o**
RODILNIK: bahášk**ega**
DAJALNIK: bahášk**emu**
TOŽILNIK: bahášk**o**
MESTNIK: pri bahášk**em**
ORODNIK: z bahášk**im**

dvojina

IMENOVALNIK: bahášk**i**
RODILNIK: bahášk**ih**
DAJALNIK: bahášk**ima**
TOŽILNIK: bahášk**i**
MESTNIK: pri bahášk**ih**
ORODNIK: z bahášk**ima**

množina

IMENOVALNIK: bahášk**a**
RODILNIK: bahášk**ih**
DAJALNIK: bahášk**im**
TOŽILNIK: bahášk**a**
MESTNIK: pri bahášk**ih**
ORODNIK: z bahášk**imi**

PRIMERNIK – OPISNO STOPNJEVANJE

moški spol

EDNINA: bõlj bahášk**i**

ženski spol

EDNINA: bõlj bahášk**a**

srednji spol

EDNINA: bõlj bahášk**o**

PRESEŽNIK – OPISNO STOPNJEVANJE

moški spol

EDNINA: nãjbolj in nãjbolj bahášk**i**

ženski spol

EDNINA: nãjbolj in nãjbolj bahášk**a**

srednji spol

EDNINA: nãjbolj in nãjbolj bahášk**o**

IZVOR

↑bahač

baháštvo baháštva samostalnik srednjega spola [baháštvo]

POMEN

dejanje, lastnost, da se kdo (rad) pretirano hvali, izpostavlja s svojimi dejanji, dosežki, premoženjem; SIN.: **bahavost**

▶ prid. beseda + **sam. beseda**

▪ Njegovo izjavo smo vzeli pod drobnogled in razčistili bomo, ali je šlo za zlorabo ali za nespodobno *baháštvo*.

▶ **sam. beseda v imenovalniku** + glag.

▪ V gostilnah je domovalo *baháštvo* in nastopaštvo.

...

▪ Upajo, da volivci *baháštva* in razsipništva ne bodo podprli.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[baháštvo]

IPA: [ba'xa:ftvɔ]

tonemski

[baháštvo]

IPA: [baxá:ftvò]

VZOREC

jakostno

ednina

IMENOVALNIK: bahášt**vo**

RODILNIK: bahášt**va**

DAJALNIK: bahášt**vu**

TOŽILNIK: bahášt**vo**

MESTNIK: pri bahášt**vu**

ORODNIK: z bahášt**vom**

dvojina

IMENOVALNIK: bahášt**vi**

RODILNIK: bahášt**ev**

DAJALNIK: bahášt**voma**

TOŽILNIK: bahášt**vi**

MESTNIK: pri baháštvi**h**
ORODNIK: z baháštvo**ma**

množina

IMENOVALNIK: baháštva
RODILNIK: bahášt**ev**
DAJALNIK: bahášt**vo**
TOŽILNIK: bahášt**va**
MESTNIK: pri bahášt**vi**
ORODNIK: z bahášt**vi**

tonemsko

ednina

IMENOVALNIK: bahášt**vo**
RODILNIK: bahášt**va**
DAJALNIK: bahášt**vu**
TOŽILNIK: bahášt**vo**
MESTNIK: pri bahášt**vu**
ORODNIK: z bahášt**vo**

dvojina

IMENOVALNIK: bahášt**vi**
RODILNIK: bahášt**ev**
DAJALNIK: bahášt**vo**
TOŽILNIK: bahášt**vi**
MESTNIK: pri bahášt**vi**
ORODNIK: z bahášt**vo**

množina

IMENOVALNIK: bahášt**va**
RODILNIK: bahášt**ev**
DAJALNIK: bahášt**vo**
TOŽILNIK: bahášt**va**
MESTNIK: pri bahášt**vi**
ORODNIK: z bahášt**vi**

IZVOR

↑ bahač

bahàt baháta baháto pridevnik [bahàt]

POMEN

1. ki se (rad) pretirano hvali, izpostavlja s svojimi dejanji, dosežki, premoženjem; SIN.: bahaški, bahav

▶ **prid. beseda** + sam. beseda

- Ljudstvo je na prelomnih volitvah glasovalo proti *bahati* oblasti.
- Radi bi razkosali, razprodali in brezplačno razdelili deželo *bahatim* tujcem.

1a) ekspresivno ki kaže, izraža tako samohvalo, izpostavljanje; SIN.: ekspresivno bahaški, ekspresivno bahav

▶ **prid. beseda** + sam. beseda

- Njena *bahata* narava je udarila na dan.
- Z *bahatim* obnašanjem jih spravljajo ob živce.

2. ekspresivno ki izstopa s svojim videzom, pretirano okrašenostjo; SIN.: ekspresivno bahaški, ekspresivno bahav

▶ **prid. beseda** + sam. beseda

▪ Nekateri *bahate* novogradnje so na debelo obložene s ceneniimi psevdohistoričnimi motivi iz mavca in betona.

▪ Ta *bahata* noša ni bila noša za dekline in sužnje.

▶ **prisl. + prid. beseda**

▪ Stavba ni razkošno *bahata*, vendar ji dajejo portal, balkon nad njim, dvojna vrata za njim, stebrički in drugo štukaturno okrasje videz imenitne meščanske mestne hiše.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[bahàt]

IPA: [ba'xat]

tonemski

[bahàt]

IPA: [baxát]

VZOREC

jakostno

OSNOVNIK

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: bahàt

določno bahá**ti**

RODILNIK: bahá**tega**

DAJALNIK: bahá**temu**

TOŽILNIK: bahàt

določno bahá**ti**

živo bahá**tega**

MESTNIK: pri bahá**tem**

ORODNIK: z bahá**tim**

dvojina

IMENOVALNIK: bahá**ta**

RODILNIK: bahá**tih**

DAJALNIK: bahá**tima**

TOŽILNIK: bahá**ta**

MESTNIK: pri bahá**tih**

ORODNIK: z bahá**tima**

množina

IMENOVALNIK: bahá**ti**

RODILNIK: bahá**tih**

DAJALNIK: bahá**tim**

TOŽILNIK: bahá**te**

MESTNIK: pri bahá**tih**

ORODNIK: z bahá**timi**

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: bahá**ta**

RODILNIK: bahá**te**

DAJALNIK: bahá**ti**

TOŽILNIK: bahá**to**

MESTNIK: pri bahá**ti**

ORODNIK: z bahá**to**

dvojina

IMENOVALNIK: bahá**ti**

RODILNIK: bahátih
DAJALNIK: bahátima
TOŽILNIK: baháti
MESTNIK: pri bahátih
ORODNIK: z bahátima

množina

IMENOVALNIK: baháte
RODILNIK: bahátih
DAJALNIK: bahátim
TOŽILNIK: baháte
MESTNIK: pri bahátih
ORODNIK: z bahátimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: baháto
RODILNIK: bahátega
DAJALNIK: bahátemu
TOŽILNIK: baháto
MESTNIK: pri bahátem
ORODNIK: z bahátim

dvojina

IMENOVALNIK: baháti
RODILNIK: bahátih
DAJALNIK: bahátima
TOŽILNIK: baháti
MESTNIK: pri bahátih
ORODNIK: z bahátima

množina

IMENOVALNIK: baháta
RODILNIK: bahátih
DAJALNIK: bahátim
TOŽILNIK: baháta
MESTNIK: pri bahátih
ORODNIK: z bahátimi

PRIMERNIK – OPISNO STOPNJEVANJE

moški spol

EDNINA: bôlj bahàt

ženski spol

EDNINA: bôlj baháta

srednji spol

EDNINA: bôlj baháto

PRESEŽNIK – OPISNO STOPNJEVANJE

moški spol

EDNINA: nàjbolj in nájbolj bahàt

ženski spol

EDNINA: nàjbolj in nájbolj baháta

srednji spol

EDNINA: nàjbolj in nájbolj baháto

tonemsko

OSNOVNIK

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: bahàt
določno baháti
RODILNIK: bahátega
DAJALNIK: bahátemu

TOŽILNIK: bahàt
določno baháti
živo bahátega
MESTNIK: pri bahátem
ORODNIK: z bahátim

dvojina

IMENOVALNIK: baháta
RODILNIK: bahátih
DAJALNIK: bahátima
TOŽILNIK: baháta
MESTNIK: pri bahátih
ORODNIK: z bahátima

množina

IMENOVALNIK: baháti
RODILNIK: bahátih
DAJALNIK: bahátim
TOŽILNIK: baháte
MESTNIK: pri bahátih
ORODNIK: z bahátimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: baháta
RODILNIK: baháte
DAJALNIK: baháti
TOŽILNIK: baháto
MESTNIK: pri baháti
ORODNIK: z baháto

dvojina

IMENOVALNIK: baháti
RODILNIK: bahátih
DAJALNIK: bahátima
TOŽILNIK: baháti
MESTNIK: pri bahátih
ORODNIK: z bahátima

množina

IMENOVALNIK: baháte
RODILNIK: bahátih
DAJALNIK: bahátim
TOŽILNIK: baháte
MESTNIK: pri bahátih
ORODNIK: z bahátimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: baháto
RODILNIK: bahátega
DAJALNIK: bahátemu
TOŽILNIK: baháto
MESTNIK: pri bahátem
ORODNIK: z bahátim

dvojina

IMENOVALNIK: baháti
RODILNIK: bahátih
DAJALNIK: bahátima
TOŽILNIK: baháti
MESTNIK: pri bahátih
ORODNIK: z bahátima

množina

IMENOVALNIK: baháta
RODILNIK: bahátih
DAJALNIK: bahátim
TOŽILNIK: baháta
MESTNIK: pri bahátih
ORODNIK: z bahátimi

PRIMERNIK – OPISNO STOPNJEVANJE

moški spol

EDNINA: bõlj bahät

ženski spol

EDNINA: bõlj baháta

srednji spol

EDNINA: bõlj baháto

PRESEŽNIK – OPISNO STOPNJEVANJE

moški spol

EDNINA: nãjbolj in nãjbolj bahät

ženski spol

EDNINA: nãjbolj in nãjbolj baháta

srednji spol

EDNINA: nãjbolj in nãjbolj baháto

intonemsko

tonemsko

OSNOVNIK

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: bahät
določno baháti
RODILNIK: bahátega
DAJALNIK: bahátemu
TOŽILNIK: bahät
določno baháti
živo bahátega
MESTNIK: pri bahátem
ORODNIK: z bahátim

dvojina

IMENOVALNIK: baháta
RODILNIK: bahátih
DAJALNIK: bahátima
TOŽILNIK: baháta
MESTNIK: pri bahátih
ORODNIK: z bahátima

množina

IMENOVALNIK: baháti
RODILNIK: bahátih
DAJALNIK: bahátim
TOŽILNIK: baháte
MESTNIK: pri bahátih
ORODNIK: z bahátimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: bahâta
RODILNIK: baháte tudi bahâte
DAJALNIK: baháti tudi bahâti
TOŽILNIK: baháto tudi bahâto
MESTNIK: pri baháti tudi pri bahâti

ORODNIK: z baháto tudi z bahâto

dvojina

IMENOVALNIK: baháti
RODILNIK: bahátih
DAJALNIK: bahátima
TOŽILNIK: baháti
MESTNIK: pri bahátih
ORODNIK: z bahátima

množina

IMENOVALNIK: baháte
RODILNIK: bahátih
DAJALNIK: bahátim
TOŽILNIK: baháte
MESTNIK: pri bahátih
ORODNIK: z bahátimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: baháto
RODILNIK: bahátega
DAJALNIK: bahátemu
TOŽILNIK: baháto
MESTNIK: pri bahátem
ORODNIK: z bahátim

dvojina

IMENOVALNIK: baháti
RODILNIK: bahátih
DAJALNIK: bahátima
TOŽILNIK: baháti
MESTNIK: pri bahátih
ORODNIK: z bahátima

množina

IMENOVALNIK: baháta
RODILNIK: bahátih
DAJALNIK: bahátim
TOŽILNIK: baháta
MESTNIK: pri bahátih
ORODNIK: z bahátimi

PRIMERNIK – OPISNO STOPNJEVANJE

moški spol

EDNINA: bõlj bahät

ženski spol

EDNINA: bõlj bahâta

srednji spol

EDNINA: bõlj baháto

PRESEŽNIK – OPISNO STOPNJEVANJE

moški spol

EDNINA: nãjbolj in nãjbolj bahät

ženski spol

EDNINA: nãjbolj in nãjbolj bahâta

srednji spol

EDNINA: nãjbolj in nãjbolj baháto

IZVOR

↑bahati se

baháti se bahám se tudi **báhati se** báham se nedovršni

glagol [baháti se] tudi [báhati se]

POMEN

1. pretirano se hvaliti, izpostavljati s svojimi dejanji, dosežki, premoženjem

▶ rad + **glag.**

rad se bahati

▪ Rad *se baha*, kako so v porušenem mestu v rekordnem času postavili nove hiše.

▶ prisl. + **glag.**

preveč se bahati

▪ Njegova pregovorna skromnost je razlog, da *se* nikoli ni javno *bahal* z odlikovanjem.

▪ Turistični delavci *se* preveč *bahajo* s tem, kako zadovoljni tujci zapuščajo našo državo.

▪ Prejšnja vlada *se* še zdaj *baha*, da je bila rast BDP-ja visoka, ne pove pa, da je bila umetno narejena na račun zadolževanja v tujini.

▶ sam. beseda v imenovalniku + **glag.**

▪ Mnogi igralci so *se bahali*, da so nevarne prizore odigrali sami.

▪ Nova sodelavka *se* ves čas *baha* z višjo izobrazbo.

▶ glag. + **glag. v nedoločniku**

▪ Športni terenec je avto premišljenih kupcev, takšnih, ki *se* nočejo *bahati* in razkazovati.

▪ Če ima poslušalce, *se* začne na vso moč *bahati*.

▶ **glag.** + v + sam. beseda v mestniku

▪ Napadalec ni skoparil s pohvalami na račun kapetana, ki mu ni bilo do tega, da bi *se bahal* v javnosti.

▪ Jaz nisem imel ničesar, s čimer bi *se* lahko v otroštvu *bahal*.

▶ **glag.** + pred + sam. beseda v orodniku

bahati se pred prijatelji

▪ Potovanja niso namenjena temu, da bi *se bahali* pred prijatelji.

▪ Vsi *se bahajo* pred javnostjo s svojimi doktorati in magisteriji, zato prav od njih pričakujem lepo in pristno slovenščino.

▶ **glag.** + z/s + sam. beseda v orodniku

bahati se z uspehom

▪ Začeli so *se bahati* z denarjem in materialnimi stvarmi, ki jih prej zaradi revščine niso nikoli imeli.

▪ Pravi, da ni človek, ki bi *se bahal* z dragimi avtomobili.

▪ S svojim znanjem *se* niso želeli *bahati*.

▶ **glag.** + po + sam. beseda v mestniku

▪ Je izredno skromna in *se* ne *baha* po medijih.

2. ekspresivno imeti kaj, kar vzbuja ponos, občudovanje, zadovoljstvo

▶ sam. beseda v imenovalniku + **glag.**

▪ Nova različica operacijskega sistema *se baha* s kar nekaj novostmi.

▪ Elegantno zasnovana armaturna plošča *se baha* z veliko količino kroma, okroglimi merilniki in zračniki.

▶ glag. + **glag. v nedoločniku**

hoteti se bahati | ne moči se bahati | (ne) smeti se bahati

▪ Oblika pri manjših avtomobilih šteje največ, saj *se* s kakimi tehnološkimi presežki ne morejo *bahati*.

▶ **glag.** + z/s + sam. beseda v orodniku

▪ Najbolj športno oblikovani karavan ta hip *se baha* z nazivom evropskega avtomobila leta.

▪ Vsi izvajalci, ki se prebijejo v finale, *se bahajo* z odličnim vokalom, nekateri pa z izjemnim.

▪ Ledenodobni nosorog *se* je *bahal* z nevarnim rogom na nosu, poleg tega je bil poraščen kot na primer mamut.

2a) ekspresivno izstopati s svojim videzom, pretirano okrašenostjo

▶ **glag.** + v + sam. beseda v mestniku

▪ Barke so zavite v meglo spominjale na zlovešče prikazni in *se* obsijane z jutranjim soncem *bahale* v vsej barvitosti.

▪ Na gladini reke so *se* v popoldanskem soncu *bahali* lokvanji, saši, račja zel, perunike in drugo.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[baháti se] tudi [báhati se]

IPA: [ba'xa:ti se] tudi ['ba:xati se]

tonemski

[baháti se] tudi [báhati se]

IPA: [baxà:tí se] tudi [bà:xáti se]

VZOREC

jakostno

NEDOLOČNIK: baháti se

NAMENILNIK: bahát se

sedanjik

ednina

1. OSEBA bahám se

2. OSEBA baháš se

3. OSEBA bahá se

dvojina

1. OSEBA baháva se

2. OSEBA baháta se

3. OSEBA baháta se

množina

1. OSEBA bahámo se

2. OSEBA baháte se

3. OSEBA bahájo se

velelnik

ednina

2. OSEBA baháj se

dvojina

1. OSEBA bahájva se

2. OSEBA bahájta se

množina

1. OSEBA bahájmo se

2. OSEBA bahájte se

deležnik na -l

moški spol

EDNINA: bahál se

DVOJINA: bahála se

MNOŽINA: baháli se

ženski spol

EDNINA: bahála se

DVOJINA: baháli se

MNOŽINA: bahále se

srednji spol

EDNINA: bahálo se

DVOJINA: baháli se

MNOŽINA: bahála se

deležnik na -č

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: bahajóč se

RODILNIK: bahajóčega se

DAJALNIK: bahajóčemu se

TOŽILNIK: bahajóč se

živo bahajóčega se

MESTNIK: pri bahajóčem se

ORODNIK: z bahajóčim se

dvojina

IMENOVALNIK: bahajóča se

RODILNIK: bahajóčih se

DAJALNIK: bahajóčima se

TOŽILNIK: bahajóča se

MESTNIK: pri bahajóčih se

ORODNIK: z bahajóčima se

množina

IMENOVALNIK: bahajóči se

RODILNIK: bahajóčih se

DAJALNIK: bahajóčim se

TOŽILNIK: bahajóče se

MESTNIK: pri bahajóčih se

ORODNIK: z bahajóčimi se

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: bahajóča se

RODILNIK: bahajóče se

DAJALNIK: bahajóči se

TOŽILNIK: bahajóčo se

MESTNIK: pri bahajóči se

ORODNIK: z bahajóčo se

dvojina

IMENOVALNIK: bahajóči se

RODILNIK: bahajóčih se

DAJALNIK: bahajóčima se

TOŽILNIK: bahajóči se

MESTNIK: pri bahajóčih se

ORODNIK: z bahajóčima se

množina

IMENOVALNIK: bahajóče se

RODILNIK: bahajóčih se

DAJALNIK: bahajóčim se

TOŽILNIK: bahajóče se

MESTNIK: pri bahajóčih se

ORODNIK: z bahajóčimi se

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: bahajóče se

RODILNIK: bahajóčega se

DAJALNIK: bahajóčemu se

TOŽILNIK: bahajóče se

MESTNIK: pri bahajóčem se

ORODNIK: z bahajóčim se

dvojina

IMENOVALNIK: bahajóči se

RODILNIK: bahajóčih se

DAJALNIK: bahajóčima se

TOŽILNIK: bahajóči se

MESTNIK: pri bahajóčih se

ORODNIK: z bahajóčima se

množina

IMENOVALNIK: bahajóča se

RODILNIK: bahajóčih se

DAJALNIK: bahajóčim se

TOŽILNIK: bahajóča se

MESTNIK: pri bahajóčih se

ORODNIK: z bahajóčimi se

DELEŽJE NA *-aje*: baháje se

glagolnik

ednina

IMENOVALNIK: bahánje

RODILNIK: bahánja

DAJALNIK: bahánju

TOŽILNIK: bahánje

MESTNIK: pri bahánju

ORODNIK: z bahánjem

dvojina

IMENOVALNIK: bahánji

RODILNIK: bahánj

DAJALNIK: bahánjema

TOŽILNIK: bahánji

MESTNIK: pri bahánjih

ORODNIK: z bahánjema

množina

IMENOVALNIK: bahánja

RODILNIK: bahánj

DAJALNIK: bahánjem

TOŽILNIK: bahánja

MESTNIK: pri bahánjih

ORODNIK: z bahánji

tonemsko

NEDOLOČNIK: baháti se

NAMENILNIK: bahät se

sedanjik

ednina

1. OSEBA bahám se

2. OSEBA bahâš se

3. OSEBA bahâ se

dvojina

1. OSEBA bahâva se
2. OSEBA bahâta se
3. OSEBA bahâta se

množina

1. OSEBA bahâmo se
2. OSEBA bahâte se
3. OSEBA bahâjo se

velelnik

ednina

2. OSEBA bahäj se

dvojina

1. OSEBA bahâjva se
2. OSEBA bahâjta se

množina

1. OSEBA bahâjmo se
2. OSEBA bahâjte se

deležnik na -/

moški spol

- EDNINA: bahâl se
 DVOJINA: bahâla se
 MNOŽINA: bahâli se

ženski spol

- EDNINA: bahâla se
 DVOJINA: bahâli se
 MNOŽINA: bahâle se

srednji spol

- EDNINA: bahâlo se
 DVOJINA: bahâli se
 MNOŽINA: bahâla se

deležnik na -č

moški spol

ednina

- IMENOVALNIK: bahajôč se tudi bahajôč se
 RODILNIK: bahajôčega se
 DAJALNIK: bahajôčemu se
 TOŽILNIK: bahajôč se tudi bahajôč se
 živo bahajôčega se
 MESTNIK: pri bahajôčem se
 ORODNIK: z bahajôčim se

dvojina

- IMENOVALNIK: bahajôča se
 RODILNIK: bahajôčih se
 DAJALNIK: bahajôčima se
 TOŽILNIK: bahajôča se
 MESTNIK: pri bahajôčih se
 ORODNIK: z bahajôčima se

množina

- IMENOVALNIK: bahajôči se
 RODILNIK: bahajôčih se
 DAJALNIK: bahajôčim se
 TOŽILNIK: bahajôče se
 MESTNIK: pri bahajôčih se
 ORODNIK: z bahajôčimi se

ženski spol

ednina

- IMENOVALNIK: bahajôča se

- RODILNIK: bahajôče se
 DAJALNIK: bahajôči se
 TOŽILNIK: bahajôčo se
 MESTNIK: pri bahajôči se
 ORODNIK: z bahajôčo se

dvojina

- IMENOVALNIK: bahajôči se
 RODILNIK: bahajôčih se
 DAJALNIK: bahajôčima se
 TOŽILNIK: bahajôči se
 MESTNIK: pri bahajôčih se
 ORODNIK: z bahajôčima se

množina

- IMENOVALNIK: bahajôče se
 RODILNIK: bahajôčih se
 DAJALNIK: bahajôčim se
 TOŽILNIK: bahajôče se
 MESTNIK: pri bahajôčih se
 ORODNIK: z bahajôčimi se

srednji spol

ednina

- IMENOVALNIK: bahajôče se
 RODILNIK: bahajôčega se
 DAJALNIK: bahajôčemu se
 TOŽILNIK: bahajôče se
 MESTNIK: pri bahajôčem se
 ORODNIK: z bahajôčim se

dvojina

- IMENOVALNIK: bahajôči se
 RODILNIK: bahajôčih se
 DAJALNIK: bahajôčima se
 TOŽILNIK: bahajôči se
 MESTNIK: pri bahajôčih se
 ORODNIK: z bahajôčima se

množina

- IMENOVALNIK: bahajôča se
 RODILNIK: bahajôčih se
 DAJALNIK: bahajôčim se
 TOŽILNIK: bahajôča se
 MESTNIK: pri bahajôčih se
 ORODNIK: z bahajôčimi se

DELEŽJE NA -aje: bahâje se

glagolnik

ednina

- IMENOVALNIK: bahânje
 RODILNIK: bahânja
 DAJALNIK: bahânju
 TOŽILNIK: bahânje
 MESTNIK: pri bahânju
 ORODNIK: z bahânjem

dvojina

- IMENOVALNIK: bahânji
 RODILNIK: bahânj
 DAJALNIK: bahânjema
 TOŽILNIK: bahânji
 MESTNIK: pri bahânjih

ORODNIK: z bahânjema

množina

IMENOVALNIK: bahânja

RODILNIK: bahânj

DAJALNIK: bahânjem

TOŽILNIK: bahânja

MESTNIK: pri bahânjih

ORODNIK: z bahânji

tudi

jakostno

NEDOLOČNIK: báhati se

NAMENILNIK: báhat se

sedanjik

ednina

1. OSEBA báham se

2. OSEBA báhaš se

3. OSEBA báha se

dvojina

1. OSEBA báhava se

2. OSEBA báhata se

3. OSEBA báhata se

množina

1. OSEBA báhamo se

2. OSEBA báhate se

3. OSEBA báhajo se

velelnik

ednina

2. OSEBA báhaj se

dvojina

1. OSEBA báhajva se

2. OSEBA báhajta se

množina

1. OSEBA báhajmo se

2. OSEBA báhajte se

deležnik na -/

moški spol

EDNINA: báhal se

DVOJINA: báhala se

MNOŽINA: báhali se

ženski spol

EDNINA: báhala se

DVOJINA: báhali se

MNOŽINA: báhale se

srednji spol

EDNINA: báhalo se

DVOJINA: báhali se

MNOŽINA: báhala se

deležnik na -č

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: bahajóč se

RODILNIK: bahajóčega se

DAJALNIK: bahajóčemu se

TOŽILNIK: bahajóč se

živo bahajóčega se

MESTNIK: pri bahajóčem se

ORODNIK: z bahajóčim se

dvojina

IMENOVALNIK: bahajóča se

RODILNIK: bahajóčih se

DAJALNIK: bahajóčima se

TOŽILNIK: bahajóča se

MESTNIK: pri bahajóčih se

ORODNIK: z bahajóčima se

množina

IMENOVALNIK: bahajóči se

RODILNIK: bahajóčih se

DAJALNIK: bahajóčim se

TOŽILNIK: bahajóče se

MESTNIK: pri bahajóčih se

ORODNIK: z bahajóčimi se

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: bahajóča se

RODILNIK: bahajóče se

DAJALNIK: bahajóči se

TOŽILNIK: bahajóčo se

MESTNIK: pri bahajóči se

ORODNIK: z bahajóčo se

dvojina

IMENOVALNIK: bahajóči se

RODILNIK: bahajóčih se

DAJALNIK: bahajóčima se

TOŽILNIK: bahajóči se

MESTNIK: pri bahajóčih se

ORODNIK: z bahajóčima se

množina

IMENOVALNIK: bahajóče se

RODILNIK: bahajóčih se

DAJALNIK: bahajóčim se

TOŽILNIK: bahajóče se

MESTNIK: pri bahajóčih se

ORODNIK: z bahajóčimi se

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: bahajóče se

RODILNIK: bahajóčega se

DAJALNIK: bahajóčemu se

TOŽILNIK: bahajóče se

MESTNIK: pri bahajóčem se

ORODNIK: z bahajóčim se

dvojina

IMENOVALNIK: bahajóči se

RODILNIK: bahajóčih se

DAJALNIK: bahajóčima se

TOŽILNIK: bahajóči se

MESTNIK: pri bahajóčih se

ORODNIK: z bahajóčima se

množina

IMENOVALNIK: bahajóča se

RODILNIK: bahajóčih se

DAJALNIK: bahajóčim se

TOŽILNIK: bahajóča se
MESTNIK: pri bahajóčih se
ORODNIK: z bahajóčimi se

DELEŽJE NA -e: baháje se

glagolnik

ednina

IMENOVALNIK: báhanje
RODILNIK: báhanja
DAJALNIK: báhanju
TOŽILNIK: báhanje
MESTNIK: pri báhanju
ORODNIK: z báhanjem

dvojina

IMENOVALNIK: báhanji
RODILNIK: báhanj
DAJALNIK: báhanjema
TOŽILNIK: báhanji
MESTNIK: pri báhanjih
ORODNIK: z báhanjema

množina

IMENOVALNIK: báhanja
RODILNIK: báhanj
DAJALNIK: báhanjem
TOŽILNIK: báhanja
MESTNIK: pri báhanjih
ORODNIK: z báhanji

tonemsko

NEDOLOČNIK: báhati se

NAMENILNIK: báhat se

sedanjik

ednina

1. OSEBA báham se
2. OSEBA báhaš se
3. OSEBA báha se

dvojina

1. OSEBA báhava se
2. OSEBA báhata se
3. OSEBA báhata se

množina

1. OSEBA báhamo se
2. OSEBA báhate se
3. OSEBA báhajo se

velelnik

ednina

2. OSEBA báhaj se

dvojina

1. OSEBA báhajva se
2. OSEBA báhajta se

množina

1. OSEBA báhajmo se
2. OSEBA báhajte se

deležnik na -/

moški spol

EDNINA: báhal se
DVOJINA: báhala se
MNOŽINA: báhali se

ženski spol

EDNINA: báhala se in báhala se

DVOJINA: báhali se

MNOŽINA: báhale se

srednji spol

EDNINA: báhalo se

DVOJINA: báhali se

MNOŽINA: báhala se

deležnik na -č

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: bahajóč se tudi bahajóč se
RODILNIK: bahajóčega se
DAJALNIK: bahajóčemu se
TOŽILNIK: bahajóč se tudi bahajóč se
živo bahajóčega se
MESTNIK: pri bahajóčem se
ORODNIK: z bahajóčim se

dvojina

IMENOVALNIK: bahajóča se
RODILNIK: bahajóčih se
DAJALNIK: bahajóčima se
TOŽILNIK: bahajóča se
MESTNIK: pri bahajóčih se
ORODNIK: z bahajóčima se

množina

IMENOVALNIK: bahajóči se
RODILNIK: bahajóčih se
DAJALNIK: bahajóčim se
TOŽILNIK: bahajóče se
MESTNIK: pri bahajóčih se
ORODNIK: z bahajóčimi se

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: bahajóča se
RODILNIK: bahajóče se
DAJALNIK: bahajóči se
TOŽILNIK: bahajóčo se
MESTNIK: pri bahajóči se
ORODNIK: z bahajóčo se

dvojina

IMENOVALNIK: bahajóči se
RODILNIK: bahajóčih se
DAJALNIK: bahajóčima se
TOŽILNIK: bahajóči se
MESTNIK: pri bahajóčih se
ORODNIK: z bahajóčima se

množina

IMENOVALNIK: bahajóče se
RODILNIK: bahajóčih se
DAJALNIK: bahajóčim se
TOŽILNIK: bahajóče se
MESTNIK: pri bahajóčih se
ORODNIK: z bahajóčimi se

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: bahajóče se
RODILNIK: bahajóčega se
DAJALNIK: bahajóčemu se
TOŽILNIK: bahajóče se
MESTNIK: pri bahajóčem se
ORODNIK: z bahajóčim se
dvojina

IMENOVALNIK: bahajóči se
RODILNIK: bahajóčih se
DAJALNIK: bahajóčima se
TOŽILNIK: bahajóči se
MESTNIK: pri bahajóčih se
ORODNIK: z bahajóčima se
množina

IMENOVALNIK: bahajóča se
RODILNIK: bahajóčih se
DAJALNIK: bahajóčim se
TOŽILNIK: bahajóča se
MESTNIK: pri bahajóčih se
ORODNIK: z bahajóčimi se

DELEŽJE NA *-e*: baháje se

glagolnik

ednina

IMENOVALNIK: báhanje
RODILNIK: báhanja
DAJALNIK: báhanju
TOŽILNIK: báhanje
MESTNIK: pri báhanju
ORODNIK: z báhanjem

dvojina

IMENOVALNIK: báhanji in bâhanji
RODILNIK: bâhanj
DAJALNIK: báhanjema in bâhanjema
TOŽILNIK: báhanji in bâhanji
MESTNIK: pri báhanjih
ORODNIK: z báhanjema in z bâhanjema

množina

IMENOVALNIK: bâhanja
RODILNIK: bâhanj
DAJALNIK: bâhanjem
TOŽILNIK: bâhanja
MESTNIK: pri bâhanjih
ORODNIK: z bâhanji

IZVOR

= dluž. *bachás* < pslov. **bahati* iz ide. **b^hah₂*- 'govoriti' – **več** ...

bahàv baháva bahávo pridevnik [bahàu baháva bahávo]

POMEN

1. ki se (rad) pretirano hvali, izpostavlja s svojimi dejanji, dosežki, premoženjem; SIN.: **bahaški**, **bahat**

▶ **prid. beseda** + sam. beseda

▪ *Bahavi* nastopači, ki svoj pravi jaz skrivajo za pozo, jo odbijajo.

▪ Bil je nekoliko *bahav* človek, ki je vselej zahteval železno disciplino.

▶ prisl. + **prid. beseda**

▪ V primerjavi z nami so veliko bolj skromni in manj *bahavi*.

▶ vezni glag. + **prid. beseda v imenovalniku**

▪ Zadnje čase je neverjetno *bahav*, samozadosten, sarkastičen.

1a) ekspresivno ki kaže, izraža tako samohvalo, izpostavljanje; SIN.: ekspresivno **bahaški**, ekspresivno **bahat**

▶ **prid. beseda** + sam. beseda
bahavo razkazovanje, vedenje

▪ Meščani so z *bahavim* vedenjem kazali svoje prepričanje o lastni večvrednosti.

▪ Povsem tuji so mu bili blišč, *bahavo* razkazovanje in razsipništvo.

▶ prisl. + **prid. beseda**

▪ Z nekoliko preveč *bahavim* proslavljanjem domačih nogometašev je prišlo do enega najbolj neverjetnih pretefov, kar smo jim bili priča na tako visokem nivoju.

2. ekspresivno ki izstopa s svojim videzom, pretirano okrašenosťjo; SIN.: ekspresivno **bahaški**, ekspresivno **bahat**

▶ **prid. beseda** + sam. beseda
bahavi cvetovi

▪ Nekaterim se zdijo mnoge vrtnarske sorte s pokončnimi stebli in velikimi, *bahavimi* cvetovi, preveč toge, podobne vojakom na paradi.

▪ Povsem nova *bahava* trinadstropna zgradba lokalnega veljaka se je kot pazniški stolp dvigovala nad nedavno zgrajenim športnim parkom.

▶ prisl. + **prid. beseda**

▪ Bolj *bahave* in večje stavbe kot si gradite, večji bo vaš prispevek za njihovo uporabo.

▶ priredna zveza

velik in bahav

▪ Presenetile so jo *bahave* in velike zgradbe.

▶ vezni glag. + **prid. beseda**

▪ Spomenik ni tako *bahav*, kakor to označujejo nekateri.

▪ Odrski prostor je hotel biti simbol, ostal pa abstrakten, neprizadet, kostumi so se zdeli manieristično *bahavi*.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[bahàu baháva bahávo]

IPA: [ba'xau ba'xa:va ba'xa:vo]

tonemski

[bahàu baháva bahávo]

IPA: [baxáu baxà:vá baxà:vó]

VZOREC

jakostno

OSNOVNIK

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: bahàv
določno bahávi
RODILNIK: baháve**ga**
DAJALNIK: baháve**mu**
TOŽILNIK: bahàv
določno bahávi
živo baháve**ga**
MESTNIK: pri baháve**m**
ORODNIK: z baháve**im**

dvojina

IMENOVALNIK: baháva
RODILNIK: baháve**ih**
DAJALNIK: baháve**ima**
TOŽILNIK: baháva
MESTNIK: pri baháve**ih**
ORODNIK: z baháve**ima**

množina

IMENOVALNIK: bahávi
RODILNIK: baháve**ih**
DAJALNIK: baháve**im**
TOŽILNIK: baháve
MESTNIK: pri baháve**ih**
ORODNIK: z baháve**imi**

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: baháva
RODILNIK: baháve
DAJALNIK: bahávi
TOŽILNIK: bahávo
MESTNIK: pri bahávi
ORODNIK: z bahávo

dvojina

IMENOVALNIK: bahávi
RODILNIK: baháve**ih**
DAJALNIK: baháve**ima**
TOŽILNIK: bahávi
MESTNIK: pri baháve**ih**
ORODNIK: z baháve**ima**

množina

IMENOVALNIK: baháve
RODILNIK: baháve**ih**
DAJALNIK: baháve**im**
TOŽILNIK: baháve
MESTNIK: pri baháve**ih**
ORODNIK: z baháve**imi**

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: bahávo
RODILNIK: baháve**ga**
DAJALNIK: baháve**mu**
TOŽILNIK: bahávo
MESTNIK: pri baháve**m**

ORODNIK: z baháve**im**

dvojina

IMENOVALNIK: bahávi
RODILNIK: baháve**ih**
DAJALNIK: baháve**ima**
TOŽILNIK: bahávi
MESTNIK: pri baháve**ih**
ORODNIK: z baháve**ima**

množina

IMENOVALNIK: baháva
RODILNIK: baháve**ih**
DAJALNIK: baháve**im**
TOŽILNIK: baháva
MESTNIK: pri baháve**ih**
ORODNIK: z baháve**imi**

PRIMERNIK – OPISNO STOPNJEVANJE

moški spol

EDNINA: bòlj bahàv

ženski spol

EDNINA: bòlj baháva

srednji spol

EDNINA: bòlj bahávo

PRESEŽNIK – OPISNO STOPNJEVANJE

moški spol

EDNINA: nàjbolj in nájbolj bahàv

ženski spol

EDNINA: nàjbolj in nájbolj baháva

srednji spol

EDNINA: nàjbolj in nájbolj bahávo

tonemsko

OSNOVNIK

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: bahàv
določno bahávi
RODILNIK: baháve**ga**
DAJALNIK: baháve**mu**
TOŽILNIK: bahàv
določno bahávi
živo baháve**ga**
MESTNIK: pri baháve**m**
ORODNIK: z baháve**im**

dvojina

IMENOVALNIK: baháva
RODILNIK: baháve**ih**
DAJALNIK: baháve**ima**
TOŽILNIK: baháva
MESTNIK: pri baháve**ih**
ORODNIK: z baháve**ima**

množina

IMENOVALNIK: bahávi
RODILNIK: baháve**ih**
DAJALNIK: baháve**im**
TOŽILNIK: baháve
MESTNIK: pri baháve**ih**
ORODNIK: z baháve**imi**

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: baháva
RODILNIK: baháve
DAJALNIK: bahávi
TOŽILNIK: bahávo
MESTNIK: pri bahávi
ORODNIK: z bahávo

dvojina

IMENOVALNIK: bahávi
RODILNIK: bahávi**h**
DAJALNIK: bahávi**ma**
TOŽILNIK: bahávi
MESTNIK: pri bahávi**h**
ORODNIK: z bahávi**ma**

množina

IMENOVALNIK: baháve
RODILNIK: bahávi**h**
DAJALNIK: bahávi**m**
TOŽILNIK: baháve
MESTNIK: pri bahávi**h**
ORODNIK: z bahávi**mi**

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: bahávo
RODILNIK: baháve**ga**
DAJALNIK: baháve**mu**
TOŽILNIK: bahávo
MESTNIK: pri baháve**m**
ORODNIK: z baháve**m**

dvojina

IMENOVALNIK: bahávi
RODILNIK: bahávi**h**
DAJALNIK: bahávi**ma**
TOŽILNIK: bahávi
MESTNIK: pri bahávi**h**
ORODNIK: z bahávi**ma**

množina

IMENOVALNIK: baháva
RODILNIK: bahávi**h**
DAJALNIK: bahávi**m**
TOŽILNIK: baháva
MESTNIK: pri bahávi**h**
ORODNIK: z bahávi**mi**

PRIMERNIK – OPISNO STOPNJEVANJE

moški spol

EDNINA: bõlj bahàv

ženski spol

EDNINA: bõlj baháva

srednji spol

EDNINA: bõlj bahávo

PRESEŽNIK – OPISNO STOPNJEVANJE

moški spol

EDNINA: nãjbolj in nãjbolj bahàv

ženski spol

EDNINA: nãjbolj in nãjbolj baháva

srednji spol

EDNINA: nãjbolj in nãjbolj bahávo

IZVOR

↑bahati se

bahávo

 prislov [bahávo]

POMEN

1. takó, da se pretirano hvali, izpostavlja s svojimi dejanji, dosežki, premoženjem

▶ **prisl.** + **glag.**

bahavo se postavljati | bahavo razkazovati

- Včasih fotografskim objektivom že kar *bahavo* razkazujejo svoje veslaške spretnosti.
- Zaradi velike premoči v številu vojakov in orožju je armadni vrh pred odprtjem krvave fronte *bahavo* napovedoval, da bodo vojaki doma že za božič.

1a) ekspresivno takó, da se kaže, izraža taka samohvala, izpostavljanje

▶ **prisl.** + **glag.**

- *Bahavo* je razmetaval denar v dokaz svoje veličine.
- Velika bočna drsna vrata voznik lahko *bahavo* odpira z daljinskim upravljalnikom na ključu avtomobila.

2. ekspresivno takó, da izstopa s svojim videzom, pretirano okrašenostjo

- Zgradba se *bahavo* šopiri v pokrajini.
- Prostor sploh ni opremljen *bahavo*, z izjemo kamina in velikega ogledala nad njim, ki se zdi, kot bi ga vzeli z dvora Ludvika XV.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[bahávo]

IPA: [ba'xa:vɔ]

tonemski

[bahávo]

IPA: [baxà:vó]

VZOREC

jakostno

OSNOVNIK bahávo

PRIMERNIK – OPISNO STOPNJEVANJE bõlj bahávo

PRESEŽNIK – OPISNO STOPNJEVANJE nãjbolj in nãjbolj bahávo

tonemsko

OSNOVNIK bahávo

PRIMERNIK – OPISNO STOPNJEVANJE bõlj bahávo

PRESEŽNIK – OPISNO STOPNJEVANJE nãjbolj in nãjbolj bahávo

IZVOR

↑bahav

bahávost bahávosti samostalnik ženskega spola [bahávost]

POMEN

1. dejanje, lastnost, da se kdo (rad) pretirano hvali, izpostavlja s svojimi dejanji, dosežki, premoženjem; SIN.: **bahaštvo**

▶ prid. beseda + **sam. beseda**

- V svoji *bahavosti* izgublja občutek za mero in stvarnost.
- Zgodba je precej mučna, a kaže tudi na neskončno *bahavost* udeležencev.

▶ glag. + **sam. beseda v tožilniku**

- Mediji in javnost ji očitajo *bahavost* in nadutost.

▶ **sam. beseda** + sam. beseda v rodilniku

- Vrednost krzna je zaradi neverjetnega pohlepa in *bahavosti* ljudi zelo zrasla.

2. ekspresivno lastnost, značilnost, da kaj izstopa s svojim videzom, pretirano okrašenostjo

- Da bi se izognila *bahavosti* ameriških vil in zaigrani domačnosti lesenih koč na smučiščih, je skupaj z arhitektom oblikovala prostorno, a hkrati varčno puščavsko rezidenco.

- Vtis o *bahavosti* poudarita še stranska smernika, obkrožena z navideznima režama in logotipom.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[bahávost]

IPA: [ba'xa:vóst]

tonemski

[bahávost]

IPA: [baxà:vóst]

VZOREC

jakostno

ednina

IMENOVALNIK: bahávost

RODILNIK: bahávosti

DAJALNIK: bahávosti

TOŽILNIK: bahávost

MESTNIK: pri bahávosti

ORODNIK: z bahávostjo

dvojina

IMENOVALNIK: bahávosti

RODILNIK: bahávosti

DAJALNIK: bahávostma tudi bahávostima

TOŽILNIK: bahávosti

MESTNIK: pri bahávostih

ORODNIK: z bahávostma tudi z bahávostima

množina

IMENOVALNIK: bahávosti

RODILNIK: bahávosti

DAJALNIK: bahávostim

TOŽILNIK: bahávosti

MESTNIK: pri bahávostih

ORODNIK: z bahávostmi

tonemsko

ednina

IMENOVALNIK: bahávost

RODILNIK: bahávosti

DAJALNIK: bahávosti

TOŽILNIK: bahávost

MESTNIK: pri bahávosti

ORODNIK: z bahávostjo

dvojina

IMENOVALNIK: bahávosti

RODILNIK: bahávosti

DAJALNIK: bahávostma tudi bahávostima

TOŽILNIK: bahávosti

MESTNIK: pri bahávostih

ORODNIK: z bahávostma tudi z bahávostima

množina

IMENOVALNIK: bahávosti

RODILNIK: bahávosti

DAJALNIK: bahávostim

TOŽILNIK: bahávosti

MESTNIK: pri bahávostih

ORODNIK: z bahávostmi

IZVOR

↑bahav

baobáb baobába samostalnik moškega spola [baobáp

baobába]

POMEN

trojsko drevo z zelo debelim deblom in velikimi užitnimi plodovi podolgovate oblike, po izvoru iz Afrike ali Avstralije; primerjaj lat. *Adansonia*; SIN.:

kruhovec, iz botanike **opičji kruhovec**

▶ prid. beseda + **sam. beseda**

ogromen baobab

- Ravne strehe in slepeče bele stene so dremotno kukale med valujočimi palmami, veličastnimi kokosi, ogromnimi *baobabi* in košatimi mangovci.
- V parku lahko najdete nekaj izjemno starih *baobabov*.

▶ priredna zveza

kruhovec ali baobab

- Med bujnim rastlinjem v deževni dobi kraljujejo kruhovci ali *baobabi*, ki imajo pomembno vlogo v življenju domačinov.

▶ sam. beseda + **sam. beseda v rodilniku**

- Kar šest znanih vrst *baobabov* je mogoče najti le na Madagaskarju, največje od njih na zahodni obali otoka.

- Naslanja se na grčasto vejo *baobaba*.

▶ **sam. beseda v imenovalniku** + glag.

- Na otoku rasteta dva ogromna *baobaba*.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[baobáp baobába]

IPA: [baɔ'ba:p baɔ'ba:ba]

tonemski

[baobâp baobâba]

IPA: [baobâ:p baobâ:bà]

VZOREC

jakostno

ednina

IMENOVALNIK: baobáb

RODILNIK: baobába

DAJALNIK: baobábu

TOŽILNIK: baobáb

MESTNIK: pri baobábu

ORODNIK: z baobábom

dvojina

IMENOVALNIK: baobába

RODILNIK: baobábov

DAJALNIK: baobáboma

TOŽILNIK: baobába

MESTNIK: pri baobábih

ORODNIK: z baobáboma

množina

IMENOVALNIK: baobábi

RODILNIK: baobábov

DAJALNIK: baobábom

TOŽILNIK: baobábe

MESTNIK: pri baobábih

ORODNIK: z baobábi

tonemsko

ednina

IMENOVALNIK: baobáb

RODILNIK: baobába

DAJALNIK: baobábu

TOŽILNIK: baobáb

MESTNIK: pri baobábu

ORODNIK: z baobábom

dvojina

IMENOVALNIK: baobába

RODILNIK: baobábov

DAJALNIK: baobáboma

TOŽILNIK: baobába

MESTNIK: pri baobábih

ORODNIK: z baobáboma

množina

IMENOVALNIK: baobábi

RODILNIK: baobábov

DAJALNIK: baobábom

TOŽILNIK: baobábe

MESTNIK: pri baobábih

ORODNIK: z baobábi

IZVOR

prevzeto iz nem. *Baobab*, angl., frc. *baobab*, kar je prevzeto iz srlat. *bahobab*, to pa iz arab. *bū ḥibāb* 'sadež (mnogih) semen' iz *bū* 'sadež' in *ḥabb* 'seme'

betón betóna samostalnik moškega spola [betón]

POMEN

zmes vode, peska, cementa in različnih dodatkov, ki se postopoma strdi, navadno kot gradbeni material

▶ prid. beseda + **sam. beseda**

brizgani, cementni, gladki, navadni beton |

kakovosten beton | prednapeti beton | star, svež

beton | vgrajen beton

▪ Pri napenjanju prednapetega *betona* se pustijo v elementu kanali, skozi katere se po strditvi betona napeljejo jeklene žice, palice ali kabli.

▪ Ustrezno moramo pripraviti površine, na katere bomo nanесли svež *beton*, ki se mora trdno sprijeti z zdravo podlago.

▪ Delavci morajo zaradi prevelikih poškodb najprej odstraniti že vgrajeni *beton* in železo in šele nato narediti novo oblogo.

▶ sam. beseda + **sam. beseda v rodilniku**

izdelava, priprava, proizvodnja betona | kakovost, trdnost betona | KAKŠNA količina betona | kos betona

| mešalec, mešanje, rezanje, vlivanje betona | plast betona | sestava betona | prevoz betona | uporaba, vgradnja betona | vrste betona

▪ Gradbeni izvajalec je pri redni kontroli odkril, da trdnost *betona* na nekaterih gradbenih elementih ni ustrezna.

▪ Ožgane površine bodo morali očistiti in nadomestiti plast *betona*, ki je odpadla zaradi visoke temperature.

▶ števnik + količinski sam. + **sam. beseda v rodilniku**

n kubikov, *n* kubičnih metrov, *n* ton betona | *n* m³ betona

▪ V gradbeni jami je že 12.000 kubičnih metrov *betona* in okoli 1200 ton železa, skupaj po projektantskih ocenah 15 odstotkov potrebnega materiala.

▶ priredna zveza

asfalt in beton, beton in armatura, beton in les, jeklo in beton, kamen in beton, kovina in beton, malta in beton, opeke in beton, pesek in beton, steklo in beton, železje in beton, železo in beton | beton ali asfalt

▪ Korenin drevesa pa ne smemo obdati z *betonom* ali asfaltom, saj bo zagotovo propadlo.

▪ Mostove še vedno gradijo predvsem iz *betona* in jekla, pri čemer oba materiala dosejata izjemen razvoj.

▶ **sam. beseda v imenovalniku** + glag.

beton ima KAJ

▪ *Beton* ima velike prednosti pred drugimi gradivi zaradi hitre izdelave in dobre tlačne trdnosti.

▶ glag. + **sam. beseda v tožilniku**

mešati beton | uporabiti, uporabljati beton

▪ Po ves dan sem mešala *beton*, ko smo obnavljali hlev.

- Za gradbeni material so uporabili predvsem *beton*, kamen in les.
- ▶ glag. + z/s + **sam. beseda v orodniku** zaliti z betonom
 - Dogovarjali smo se, da bodo stene okreplili z železom in nato zalili z *betonom*.
- ▶ sam. beseda + iz + **sam. beseda v rodilniku** konstrukcija iz betona | plošča iz KATEREGA betona
 - Panele pritrdimo neposredno na nosilno konstrukcijo iz *betona*, jekla ali lesa.
 - Dvorišče je naposled tlakoval v dveh ravninah s ploščami iz pranege *betona*.
- a) površina iz te zmesi, zlasti prazna, nepokrita**
 - ▶ glag. + na + **sam. beseda v tožilniku** pasti na beton
 - Skočil je v reko, jo zgrešil in padel na *beton* pod mostom.
 - ▶ glag. + na + **sam. beseda v mestniku** ležati na betonu
 - Postavili bomo lesene površine, da ljudje ne bodo več ležali na *betonu*.
 - ▶ prid. beseda + **sam. beseda** goli beton
 - Pritožil se je, češ da imajo zaporniki premalo kruha in slame in da ležijo na golem *betonu*.
 - ▶ priredna zveza beton in trava
 - To bi lahko bila tekma, polna ritma, če ne bo sonce razbelilo *betona* in trave na Bonifiki.
- b) ekspresivno kar je iz te zmesi sploh, zlasti celota stavb, drugih objektov in površin v strnjem naselju**
 - ▶ prid. beseda + **sam. beseda** mestni beton | razbeljen beton | sam beton | sivi beton
 - Zelo rada je zunaj in vseč ji je, da živi stran od mestnega *betona* in s prometom napolnjenih cest.
 - Najprej je nekatere zmotilo pomanjkanje zelenja na osrednjem trgu, na katerem bo po prepričanju članov civilne iniciative sam *beton*.
 - Zelenje okrog domače hiše, travnike, hosto in polja je zamenjal sivi *beton* in nepoznani svet velemesta.
 - ▶ priredna zveza asfalt in beton
 - Pokrajina je umazana, pozidana brez reda in prekrita z *betonom* in asfaltom.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[betón]

IPA: [be'to:n]

tonemski

[betôn]

IPA: [betó:n]

VZOREC

jakostno

ednina

IMENOVALNIK: betón

RODILNIK: betóna

DAJALNIK: betónu

TOŽILNIK: betón

MESTNIK: pri betónu

ORODNIK: z betónom

dvojina

IMENOVALNIK: betóna

RODILNIK: betónov

DAJALNIK: betónoma

TOŽILNIK: betóna

MESTNIK: pri betónih

ORODNIK: z betónoma

množina

IMENOVALNIK: betóni

RODILNIK: betónov

DAJALNIK: betónom

TOŽILNIK: betóne

MESTNIK: pri betónih

ORODNIK: z betóni

tonemsko

ednina

IMENOVALNIK: betôn

RODILNIK: betóna

DAJALNIK: betónu

TOŽILNIK: betôn

MESTNIK: pri betónu

ORODNIK: z betónom

dvojina

IMENOVALNIK: betóna

RODILNIK: betónov

DAJALNIK: betónoma

TOŽILNIK: betóna

MESTNIK: pri betónih

ORODNIK: z betónoma

množina

IMENOVALNIK: betóni

RODILNIK: betónov

DAJALNIK: betónom

TOŽILNIK: betóne

MESTNIK: pri betónih

ORODNIK: z betóni

STALNE ZVEZE

armirani beton

iz gradbeništva **beton**, ki ima strukturo ojačano z jeklenimi palicami ali mrežami

- ▶ sam. beseda + iz + **sam. beseda v rodilniku** stebri iz armiranega betona | zgradbe iz armiranega betona
 - Teren je bilo najprej treba utrditi z nosilnimi stebri iz *armiranega betona*.

▶ vezni glag. + prid. beseda + iz + **sam. beseda v rodilniku**

biti zgrajen iz armiranega betona

- Stavba je do višine 600 m zgrajena iz *armiranega betona*, višje pa iz jekla.

lahki beton

iz gradbeništva **beton**, izdelan iz lahkih materialov z nižjo gostoto

- Pri dveh tretjinah spodnjih nadstropij uporabljajo visokotrdni beton ali pa *lahke betone* za zmanjšanje obremenitve, zlasti za medetažne plošče.

marka betona

iz gradbeništva **oznaka za kakovost betona glede na obremenitev, ki jo lahko prenese [MB]; SIN.: iz gradbeništva razred betona**

- Statična višina 2,70 m je za razpon dolžine 100 metrov kljub *marki betona* 55 premajhna.

a) beton določene kakovosti glede na tako oznako

- Uporabimo najvišjo *marko betona*, ki ga uvrstimo še z debelo armaturno mrežo.

podložni beton

iz gradbeništva **sloj betona določene debeline na nosilni podlagi kot podlaga za namestitev armature**

- Temelj se izkoplje v dolžini 1 do 1,5 metra, vstavi *podložni beton* in zabetonira temelj, nato pa se postopek nadaljuje.
- Na utrjeno gramozno nasutje vgradimo *podložni beton*, nanj položimo hidroizolacijo, neposredno nanjo plast toplotne izolacije.
- Na vsaj 10 cm debelem *podložnem betonu* marke MB 10 postavimo točkovne temelje z večjo osnovno ploskvijo.

prani beton

iz gradbeništva **beton, ki ima pred strjevanjem posebej obdelano površino, da manj drsi ali pridobi estetski učinek**

- Na nasipu je položeno novo tlakovanje v *pranem betonu*.
- Rastlinsko okrasje na fasadi je postopoma nadomestil z enostavnejšimi progami iz *pranega betona*.

razred betona

iz gradbeništva **oznaka za kakovost betona glede na obremenitev, ki jo lahko prenese [C]; SIN.: iz gradbeništva marka betona**

- Razred betona je dosežen, če vsaj 95 % rezultatov vseh vzorcev ustreza predpisanemu *razredu betona*.

sveži beton

iz gradbeništva **tekoči beton pred procesom zgoščevanja, strjevanja; SIN.: iz gradbeništva betonska mešanica**

- Pomembna lastnost betonov visokih zmogljivosti je visoka obdelovalnost, to pomeni lahko zgoščanje *svežega betona* brez segregacije.
- Na gradbišču se da nekoliko izboljšati le konsistentnost betona, medtem ko je popravljanje drugih lastnosti *svežega betona* precej bolj kompleksno.

vidni beton

iz gradbeništva **betonska površina, ki ni zakrita z ometom ali drugimi oblogami**

- Fasada je kombinirana iz *vidnega betona*, stekla in surovega macesnovega lesa.
- Sanirani so bili *vidni betoni* z zunanje strani in betoni v škatlasti konstrukciji objekta.

FRAZEOLOGIJA

težek kot beton

zelo težek; zelo neprijeten, naporen

- Plaz brez vnaprejšnjega opozorila pokoplje vse na svoji poti pod tonami snega, *težkega kot beton*.
- Tipi potem ratajo *težki kot beton* in totalka depresivni.

trd kot beton/cement

trd kot beton

trd kot cement

zelo trd, zbit

- Led je bil *trd kot beton*, tako da je bilo treba vseskozi stati na prednjih zobeh derez.
- Prst postane *trda kot cement* ali pa se spremeni v prah, ki ga raznosi veter.

IZVOR

prevzeto iz nem. *Beton*, kar je prevzeto iz frc. *béton* < lat. *bitūmen* 'zemeljska smola', glej ↑bitumen – **več ...**

betonárna betonárne samostalnik ženskega spola [betonárna]

POMEN

obrat za pripravo betona

▶ prid. beseda + **sam. beseda**

nekdanja betonarna | nova, sodobna betonarna

- Zmogljivost nove *betonarne* bo veliko večja, saj bodo lahko naredili 40 kubičnih metrov betona na uro.
 - Sodobna *betonarna*, ki bo izkoriščala tudi predelane odpadne snovi, bo okolju prijazen objekt.
- ▶ priredna zveza

asfaltna baza in betonarna, betonarna in kamnolom, separacija in betonarna

- Krajani opozarjajo, da znanemu gradbincu ne bodo dovolili graditi *betonarne* in asfaltne baze.
- Primerne lokacije za kamnolom in *betonarno* za zdaj še niso našli.
- Podjetje ima danes moderne proizvodne, pisarniške in skladiščne prostore, *betonarno* in gramoznico.

▶ **sam. beseda + sam. beseda v rodilniku**
gradnja betonarne

- Občina še ni dala soglasja za gradnjo *betonarne*, investitor pa ima vso dokumentacijo.

▶ **glag. + sam. beseda v tožilniku**
postaviti, zgraditi betonarno

- Zasebno podjetje je del zemljišča odkupilo z namenom, da na njem postavi *betonarno*.

▶ **sam. beseda v imenovalniku + glag.**

- Nova *betonarna* že poskusno obratuje.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[betonárna]

IPA: [betɔ'na:rna]

tonemski

[betonârna]

IPA: [betɔná:rna]

VZOREC

jakostno
ednina

IMENOVALNIK: betonárna

RODILNIK: betonârne

DAJALNIK: betonârni

TOŽILNIK: betonárno

MESTNIK: pri betonârni

ORODNIK: z betonárno

dvojina

IMENOVALNIK: betonârni

RODILNIK: betonárn

DAJALNIK: betonárnama

TOŽILNIK: betonârni

MESTNIK: pri betonárnah

ORODNIK: z betonárnama

množina

IMENOVALNIK: betonârne

RODILNIK: betonárn

DAJALNIK: betonárnam

TOŽILNIK: betonârne

MESTNIK: pri betonárnah

ORODNIK: z betonárnami

tonemsko

ednina

IMENOVALNIK: betonârna

RODILNIK: betonârne

DAJALNIK: betonârni

TOŽILNIK: betonárno

MESTNIK: pri betonârni

ORODNIK: z betonárno

dvojina

IMENOVALNIK: betonârni

RODILNIK: betonárn

DAJALNIK: betonárnama

TOŽILNIK: betonârni

MESTNIK: pri betonárnah

ORODNIK: z betonárnama

množina

IMENOVALNIK: betonârne

RODILNIK: betonárn

DAJALNIK: betonárnam

TOŽILNIK: betonârne

MESTNIK: pri betonárnah

ORODNIK: z betonárnami

IZVOR

↑beton

betoníran betonírana betonírano pridevnik

[betoníran]

POMEN

ki je narejen, utrjen z vlivanjem, nanosom, vgradnjo betona; SIN.: **zabetoníran**

▶ **prid. beseda + sam. beseda**

betonirana plaža

- V podjetju znamo poskrbeti tudi za preprosto sanacijo starih *betoniranih* bazenov, ki nimajo ustrezne opreme in bazenske obloge.
- Apartmaji se nahajajo 100 m od prodnato-skalnate plaže in 50 m od *betonirane* plaže pri hotelu.

▶ **prisl. + prid. beseda**

deloma, delno betoniran

- Improvizirani pomol je bil delno *betoniran* le nad gladino, medtem ko je bila pod njo živa skala.

▶ **priredna zveza**

skalnat in betoniran, prodnat in betoniran

- Do *betonirane* in prodnate plaže je 100 m.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[betoníran]

IPA: [betɔ'ni:ran]

tonemski

[betonîran]

IPA: [betɔní:ràn]

VZOREC

jakostno

OSNOVNIK

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: betoníran

določno betonírani

RODILNIK: betoníran**ega**
DAJALNIK: betoníran**emu**
TOŽILNIK: betoníran
določno betoníran**i**
živo betoníran**ega**
MESTNIK: pri betoníran**em**
ORODNIK: z betoníran**im**

dvojina

IMENOVALNIK: betonírana
RODILNIK: betoníran**ih**
DAJALNIK: betoníran**ima**
TOŽILNIK: betonírana
MESTNIK: pri betoníran**ih**
ORODNIK: z betoníran**ima**

množina

IMENOVALNIK: betonírani
RODILNIK: betoníran**ih**
DAJALNIK: betoníran**im**
TOŽILNIK: betonírane
MESTNIK: pri betoníran**ih**
ORODNIK: z betoníran**imi**

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: betonírana
RODILNIK: betonírane
DAJALNIK: betonírani
TOŽILNIK: betonírano
MESTNIK: pri betonírani
ORODNIK: z betonírano

dvojina

IMENOVALNIK: betonírani
RODILNIK: betoníran**ih**
DAJALNIK: betoníran**ima**
TOŽILNIK: betonírani
MESTNIK: pri betoníran**ih**
ORODNIK: z betoníran**ima**

množina

IMENOVALNIK: betonírane
RODILNIK: betoníran**ih**
DAJALNIK: betoníran**im**
TOŽILNIK: betonírane
MESTNIK: pri betoníran**ih**
ORODNIK: z betoníran**imi**

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: betonírano
RODILNIK: betoníran**ega**
DAJALNIK: betoníran**emu**
TOŽILNIK: betonírano
MESTNIK: pri betoníran**em**
ORODNIK: z betoníran**im**

dvojina

IMENOVALNIK: betonírani
RODILNIK: betoníran**ih**
DAJALNIK: betoníran**ima**
TOŽILNIK: betonírani

MESTNIK: pri betoníran**ih**
ORODNIK: z betoníran**ima**

množina

IMENOVALNIK: betonírana
RODILNIK: betoníran**ih**
DAJALNIK: betoníran**im**
TOŽILNIK: betonírana
MESTNIK: pri betoníran**ih**
ORODNIK: z betoníran**imi**

tonemsko

OSNOVNIK

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: betoníran
določno betoníran**i**
RODILNIK: betoníran**ega**
DAJALNIK: betoníran**emu**
TOŽILNIK: betoníran
določno betoníran**i**
živo betoníran**ega**
MESTNIK: pri betoníran**em**
ORODNIK: z betoníran**im**

dvojina

IMENOVALNIK: betonírana
RODILNIK: betoníran**ih**
DAJALNIK: betoníran**ima**
TOŽILNIK: betonírana
MESTNIK: pri betoníran**ih**
ORODNIK: z betoníran**ima**

množina

IMENOVALNIK: betonírani
RODILNIK: betoníran**ih**
DAJALNIK: betoníran**im**
TOŽILNIK: betonírane
MESTNIK: pri betoníran**ih**
ORODNIK: z betoníran**imi**

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: betonírana
RODILNIK: betonírane
DAJALNIK: betonírani
TOŽILNIK: betonírano
MESTNIK: pri betonírani
ORODNIK: z betonírano

dvojina

IMENOVALNIK: betonírani
RODILNIK: betoníran**ih**
DAJALNIK: betoníran**ima**
TOŽILNIK: betonírani
MESTNIK: pri betoníran**ih**
ORODNIK: z betoníran**ima**

množina

IMENOVALNIK: betonírane
RODILNIK: betoníran**ih**
DAJALNIK: betoníran**im**
TOŽILNIK: betonírane

MESTNIK: pri betonîran**ih**
ORODNIK: z betonîran**imi**

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: betonîrano
RODILNIK: betonîran**ega**
DAJALNIK: betonîran**emu**
TOŽILNIK: betonîrano
MESTNIK: pri betonîran**em**
ORODNIK: z betonîran**im**

dvojina

IMENOVALNIK: betonîran**i**
RODILNIK: betonîran**ih**
DAJALNIK: betonîran**ima**
TOŽILNIK: betonîran**i**
MESTNIK: pri betonîran**ih**
ORODNIK: z betonîran**ima**

množina

IMENOVALNIK: betonîrana
RODILNIK: betonîran**ih**
DAJALNIK: betonîran**im**
TOŽILNIK: betonîrana
MESTNIK: pri betonîran**ih**
ORODNIK: z betonîran**imi**

IZVOR

↑betonirati

betoníranje betoníranja samostalnik srednjega spola

[betoníranje]

POMEN

1. izdelava, utrjevanje česa z vlivanjem, nanosom, vgradnjo betona

▶ **sam. beseda** + sam. beseda v rodilniku
betoniranje obale | betoniranje plošče | betoniranje temeljev

- Ob petih se *betoniranje* plošče še ni končalo.
- Pogoji za *betoniranje* obloge osnovnega predora je izvedba 80 metrov priključnih cevi.

▶ **prireдна zveza**
izkop in betoniranje

- V prvi polovici tega leta bomo začeli tudi z izkopom in *betoniranjem* temeljev.

▶ **sam. beseda v imenovalniku** + glag.

- *Betoniranje* bo trajalo štiri mesece.

▶ **sam. beseda** + za + **sam. beseda v tožilniku**
opaž za betoniranje ČESA

- Postavili so leseni opaž za *betoniranje* novega mostu prek Ljubljane.

▶ **prid. beseda** + **sam. beseda**

- Končni vzrok nesreče je bilo ne dovolj trdno *betoniranje* ustja vrtine in nedelujoč varnostni ventil.

▶ **sam. beseda** + **sam. beseda v rodilniku**

- Celotni postopek *betoniranja* je trajal leto dni.

▶ **glag.** + **sam. beseda v tožilniku**

- V kratkem bodo končali *betoniranje* obale v pristanišču.

▶ **glag.** + z/s + **sam. beseda v orodniku**

- Gradbinci hitijo z *betoniranjem* opornih škarp.
- Prihodnji teden bodo začeli z *betoniranjem*.

2. ekspresivno utrjevanje česa, da ostane nespremenjeno

- Kar mene moti v predlagani uredbi, je *betoniranje* sedanjega položaja.
- Z vami si človek pri *betoniranju* nacionalne identitete res ne more veliko pomagati!

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[betoníranje]

IPA: [betó'ni:ranje]

tonemski

[betoníranje]

IPA: [betóni:ránje]

VZOREC

jakostno

ednina

IMENOVALNIK: betoníranje
RODILNIK: betoníranja
DAJALNIK: betoníranju
TOŽILNIK: betoníranje
MESTNIK: pri betoníranju
ORODNIK: z betoníranjem

dvojina

IMENOVALNIK: betoníranji
RODILNIK: betoníranj
DAJALNIK: betoníranjema
TOŽILNIK: betoníranji
MESTNIK: pri betoníranjih
ORODNIK: z betoníranjema

množina

IMENOVALNIK: betoníranja
RODILNIK: betoníranj
DAJALNIK: betoníranjem
TOŽILNIK: betoníranja
MESTNIK: pri betoníranjih
ORODNIK: z betoníranji

tonemsko

ednina

IMENOVALNIK: betoníranje
RODILNIK: betoníranja
DAJALNIK: betoníranju
TOŽILNIK: betoníranje
MESTNIK: pri betoníranju
ORODNIK: z betoníranjem

dvojina

IMENOVALNIK: betoníranji
RODILNIK: betoníranj
DAJALNIK: betoníranjema
TOŽILNIK: betoníranji

MESTNIK: pri betonîranjih
ORODNIK: z betonîranjema

množina

IMENOVALNIK: betonîranja
RODILNIK: betonîranj
DAJALNIK: betonîranjem
TOŽILNIK: betonîranja
MESTNIK: pri betonîranjih
ORODNIK: z betonîranji

IZVOR

↑betonirati

betonírati betoníram nedovršni in dovršni glagol

[betonírati]

POMEN

1. delati, utrjevati kaj z vlivanjem, nanosom, vgradnjo betona

▶ **glag.** + sam. beseda v tožilniku

betonirati ploščo | betonirati temelje

- Delavci so končali dno olimpijskega plavalnega bazena, zdaj pa *betonirajo* stene.
- Opravljajo globinsko odkopavanje in sproti *betonirajo* temelje za pilote novega mostu.

▶ **glag.** + **glag. v nedoločniku**

začeti betonirati

- Gradbinci so že izkopali gradbeno jamo in začeli *betonirati* temelje za podzemno garažo.

▶ sam. beseda v imenovalniku + **glag.**

delavci betonirajo KAJ

- Delavci *betonirajo* spodnjo ploščo voziščne konstrukcije.

▶ prisl. + **glag.**

zdaj betonirati

- Na delu magistralke, kjer so že položili osnovni asfalt, zdaj *betonirajo* močne in visoke oporne zidove.

2. ekspresivno delati, da se česa ne da spreminjati

▶ **glag.** + sam. beseda v tožilniku

- Prisotno je vprašanje, ali vladna koalicija *betonira* brezizhodno situacijo.
- Sporazum bi zgolj na mednarodnopravni ravni *betoniral* to, kar Cerkev že ima.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[betonírati]

IPA: [betɔ'ni:rati]

tonemski

[betonîrati]

IPA: [betɔní:ràti]

VZOREC

jakostno

NEDOLOČNIK: betonírati

NAMENILNIK: betonírat

sedanjik

ednina

1. OSEBA betoníram
2. OSEBA betoníraš
3. OSEBA betoníra

dvojina

1. OSEBA betonírava
2. OSEBA betonírata
3. OSEBA betonírata

množina

1. OSEBA betoníramo
2. OSEBA betonírate
3. OSEBA betonírajo

velelnik

ednina

2. OSEBA betoníraj

dvojina

1. OSEBA betonírajva
2. OSEBA betonírajta

množina

1. OSEBA betonírajmo
2. OSEBA betonírajte

deležnik na -l

moški spol

EDNINA: betoníral

DVOJINA: betonírala

MNOŽINA: betonírali

ženski spol

EDNINA: betonírala

DVOJINA: betonírali

MNOŽINA: betonírale

srednji spol

EDNINA: betoníralo

DVOJINA: betonírali

MNOŽINA: betonírala

deležnik na -č

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: betonirajóč

RODILNIK: betonirajóčega

DAJALNIK: betonirajóčemu

TOŽILNIK: betonirajóč

živo betonirajóčega

MESTNIK: pri betonirajóčem

ORODNIK: z betonirajóčim

dvojina

IMENOVALNIK: betonirajóča

RODILNIK: betonirajóčih

DAJALNIK: betonirajóčima

TOŽILNIK: betonirajóča

MESTNIK: pri betonirajóčih

ORODNIK: z betonirajóčima

množina

IMENOVALNIK: betonirajóči

RODILNIK: betonirajóčih

DAJALNIK: betonirajóčim

TOŽILNIK: betonirajóče
MESTNIK: pri betonirajóč**ih**
ORODNIK: z betonirajóč**imi**

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: betonirajóča
RODILNIK: betonirajóče
DAJALNIK: betonirajóči
TOŽILNIK: betonirajóčo
MESTNIK: pri betonirajóči
ORODNIK: z betonirajóčo

dvojina

IMENOVALNIK: betonirajóči
RODILNIK: betonirajóč**ih**
DAJALNIK: betonirajóč**ima**
TOŽILNIK: betonirajóči
MESTNIK: pri betonirajóč**ih**
ORODNIK: z betonirajóč**ima**

množina

IMENOVALNIK: betonirajóče
RODILNIK: betonirajóč**ih**
DAJALNIK: betonirajóč**im**
TOŽILNIK: betonirajóče
MESTNIK: pri betonirajóč**ih**
ORODNIK: z betonirajóč**imi**

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: betonirajóče
RODILNIK: betonirajóč**ega**
DAJALNIK: betonirajóč**emu**
TOŽILNIK: betonirajóče
MESTNIK: pri betonirajóč**em**
ORODNIK: z betonirajóč**im**

dvojina

IMENOVALNIK: betonirajóči
RODILNIK: betonirajóč**ih**
DAJALNIK: betonirajóč**ima**
TOŽILNIK: betonirajóči
MESTNIK: pri betonirajóč**ih**
ORODNIK: z betonirajóč**ima**

množina

IMENOVALNIK: betonirajóča
RODILNIK: betonirajóč**ih**
DAJALNIK: betonirajóč**im**
TOŽILNIK: betonirajóča
MESTNIK: pri betonirajóč**ih**
ORODNIK: z betonirajóč**imi**

deležnik na -n

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: betoníran
RODILNIK: betoníran**ega**
DAJALNIK: betoníran**emu**
TOŽILNIK: betoníran
živo betoníran**ega**
MESTNIK: pri betoníran**em**

ORODNIK: z betoníran**im**

dvojina

IMENOVALNIK: betonírana
RODILNIK: betoníran**ih**
DAJALNIK: betoníran**ima**
TOŽILNIK: betonírana
MESTNIK: pri betoníran**ih**
ORODNIK: z betoníran**ima**

množina

IMENOVALNIK: betonírani
RODILNIK: betoníran**ih**
DAJALNIK: betoníran**im**
TOŽILNIK: betonírane
MESTNIK: pri betoníran**ih**
ORODNIK: z betoníran**imi**

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: betonírana
RODILNIK: betonírane
DAJALNIK: betonírani
TOŽILNIK: betonírano
MESTNIK: pri betonírani
ORODNIK: z betonírano

dvojina

IMENOVALNIK: betonírani
RODILNIK: betoníran**ih**
DAJALNIK: betoníran**ima**
TOŽILNIK: betonírani
MESTNIK: pri betoníran**ih**
ORODNIK: z betoníran**ima**

množina

IMENOVALNIK: betonírane
RODILNIK: betoníran**ih**
DAJALNIK: betoníran**im**
TOŽILNIK: betonírane
MESTNIK: pri betoníran**ih**
ORODNIK: z betoníran**imi**

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: betonírano
RODILNIK: betoníran**ega**
DAJALNIK: betoníran**emu**
TOŽILNIK: betonírano
MESTNIK: pri betoníran**em**
ORODNIK: z betoníran**im**

dvojina

IMENOVALNIK: betonírani
RODILNIK: betoníran**ih**
DAJALNIK: betoníran**ima**
TOŽILNIK: betonírani
MESTNIK: pri betoníran**ih**
ORODNIK: z betoníran**ima**

množina

IMENOVALNIK: betonírana
RODILNIK: betoníran**ih**
DAJALNIK: betoníran**im**

TOŽILNIK: betonirana

MESTNIK: pri betoniranih

ORODNIK: z betoniranimi

DELEŽJE NA *-aje*: betoniráje

glagolnik

ednina

IMENOVANIK: betoníranje

RODILNIK: betoníranja

DAJALNIK: betoníranju

TOŽILNIK: betoníranje

MESTNIK: pri betoníranju

ORODNIK: z betoníranjem

dvojina

IMENOVANIK: betoníranji

RODILNIK: betoníranj

DAJALNIK: betoníranjema

TOŽILNIK: betoníranji

MESTNIK: pri betoníranjih

ORODNIK: z betoníranjema

množina

IMENOVANIK: betoníranja

RODILNIK: betoníranj

DAJALNIK: betoníranjem

TOŽILNIK: betoníranja

MESTNIK: pri betoníranjih

ORODNIK: z betoníranji

tonemsko

NEDOLOČNIK: betonîrati

NAMENILNIK: betonîrat

sedanjik

ednina

1. OSEBA betonîram

2. OSEBA betonîraš

3. OSEBA betonîra

dvojina

1. OSEBA betonîrava

2. OSEBA betonîrata

3. OSEBA betonîrata

množina

1. OSEBA betonîramo

2. OSEBA betonîrate

3. OSEBA betonîrajo

velelnik

ednina

2. OSEBA betonîraj

dvojina

1. OSEBA betonîrajva

2. OSEBA betonîrajta

množina

1. OSEBA betonîrajmo

2. OSEBA betonîrajte

deležnik na -/

moški spol

EDNINA: betonîral

DVOJINA: betonîrala

MNOŽINA: betonîrali

ženski spol

EDNINA: betonîrala

DVOJINA: betonîrali

MNOŽINA: betonîrale

srednji spol

EDNINA: betonîralo

DVOJINA: betonîrali

MNOŽINA: betonîrala

deležnik na -č

moški spol

ednina

IMENOVANIK: betonirajóč tudi betonirajôč

RODILNIK: betonirajóčega

DAJALNIK: betonirajóčemu

TOŽILNIK: betonirajóč tudi betonirajôč

živo betonirajóčega

MESTNIK: pri betonirajóčem

ORODNIK: z betonirajóčim

dvojina

IMENOVANIK: betonirajóča

RODILNIK: betonirajóčih

DAJALNIK: betonirajóčima

TOŽILNIK: betonirajóča

MESTNIK: pri betonirajóčih

ORODNIK: z betonirajóčima

množina

IMENOVANIK: betonirajóči

RODILNIK: betonirajóčih

DAJALNIK: betonirajóčim

TOŽILNIK: betonirajóče

MESTNIK: pri betonirajóčih

ORODNIK: z betonirajóčimi

ženski spol

ednina

IMENOVANIK: betonirajóča

RODILNIK: betonirajóče

DAJALNIK: betonirajóči

TOŽILNIK: betonirajóčo

MESTNIK: pri betonirajóči

ORODNIK: z betonirajóčo

dvojina

IMENOVANIK: betonirajóči

RODILNIK: betonirajóčih

DAJALNIK: betonirajóčima

TOŽILNIK: betonirajóči

MESTNIK: pri betonirajóčih

ORODNIK: z betonirajóčima

množina

IMENOVANIK: betonirajóče

RODILNIK: betonirajóčih

DAJALNIK: betonirajóčim

TOŽILNIK: betonirajóče

MESTNIK: pri betonirajóčih

ORODNIK: z betonirajóčimi

srednji spol

ednina

IMENOVANIK: betonirajóče
RODILNIK: betonirajóč**ega**
DAJALNIK: betonirajóč**emu**
TOŽILNIK: betonirajóče
MESTNIK: pri betonirajóč**em**
ORODNIK: z betonirajóč**im**

dvojina

IMENOVANIK: betonirajóči
RODILNIK: betonirajóč**ih**
DAJALNIK: betonirajóč**ima**
TOŽILNIK: betonirajóči
MESTNIK: pri betonirajóč**ih**
ORODNIK: z betonirajóč**ima**

množina

IMENOVANIK: betonirajóča
RODILNIK: betonirajóč**ih**
DAJALNIK: betonirajóč**im**
TOŽILNIK: betonirajóča
MESTNIK: pri betonirajóč**ih**
ORODNIK: z betonirajóč**imi**

deležnik na -n

moški spol

ednina

IMENOVANIK: betonîran
RODILNIK: betonîran**ega**
DAJALNIK: betonîran**emu**
TOŽILNIK: betonîran
živo betonîran**ega**
MESTNIK: pri betonîran**em**
ORODNIK: z betonîran**im**

dvojina

IMENOVANIK: betonîrana
RODILNIK: betonîran**ih**
DAJALNIK: betonîran**ima**
TOŽILNIK: betonîrana
MESTNIK: pri betonîran**ih**
ORODNIK: z betonîran**ima**

množina

IMENOVANIK: betonîrani
RODILNIK: betonîran**ih**
DAJALNIK: betonîran**im**
TOŽILNIK: betonîrane
MESTNIK: pri betonîran**ih**
ORODNIK: z betonîran**imi**

ženski spol

ednina

IMENOVANIK: betonîrana
RODILNIK: betonîrane
DAJALNIK: betonîrani
TOŽILNIK: betonîrano
MESTNIK: pri betonîrani
ORODNIK: z betonîrano

dvojina

IMENOVANIK: betonîrani
RODILNIK: betonîran**ih**
DAJALNIK: betonîran**ima**

TOŽILNIK: betonîrani
MESTNIK: pri betonîran**ih**
ORODNIK: z betonîran**ima**

množina

IMENOVANIK: betonîrane
RODILNIK: betonîran**ih**
DAJALNIK: betonîran**im**
TOŽILNIK: betonîrane
MESTNIK: pri betonîran**ih**
ORODNIK: z betonîran**imi**

srednji spol

ednina

IMENOVANIK: betonîrano
RODILNIK: betonîran**ega**
DAJALNIK: betonîran**emu**
TOŽILNIK: betonîrano
MESTNIK: pri betonîran**em**
ORODNIK: z betonîran**im**

dvojina

IMENOVANIK: betonîrani
RODILNIK: betonîran**ih**
DAJALNIK: betonîran**ima**
TOŽILNIK: betonîrani
MESTNIK: pri betonîran**ih**
ORODNIK: z betonîran**ima**

množina

IMENOVANIK: betonîrana
RODILNIK: betonîran**ih**
DAJALNIK: betonîran**im**
TOŽILNIK: betonîrana
MESTNIK: pri betonîran**ih**
ORODNIK: z betonîran**imi**

DELEŽJE NA **-aje**: betonirâje

glagolnik

ednina

IMENOVANIK: betonîranje
RODILNIK: betonîranja
DAJALNIK: betonîranju
TOŽILNIK: betonîranje
MESTNIK: pri betonîranju
ORODNIK: z betonîranjem

dvojina

IMENOVANIK: betonîranji
RODILNIK: betonîranj
DAJALNIK: betonîranj**ema**
TOŽILNIK: betonîranji
MESTNIK: pri betonîranj**ih**
ORODNIK: z betonîranj**ema**

množina

IMENOVANIK: betonîranja
RODILNIK: betonîranj
DAJALNIK: betonîranj**em**
TOŽILNIK: betonîranja
MESTNIK: pri betonîranj**ih**
ORODNIK: z betonîranji

betónski betónska betónsko pridevnik [betónski]

POMEN

1. ki je narejen iz betona, utrjen z betonom

▶ **prid. beseda** + sam. beseda

betonski bazen, blok, bunker, hotel, jez, kolos, kompleks, most, objekt, plato, pomol, silos, stolp | betonski del, kvader, segment, venec | betonski drog, nosilec, opornik, steber, stebriček | betonski estrih, pod, prag, rob, robnik, strop, temelj, tlak, tlakovec, zid | betonski jašek, kanal, prepust, propust | betonski kamen, križ, spomenik | betonski lok, obok | betonski oklep, okvir, plašč, podstavek, pokrov, sarkofag, skelet | betonski elementi, piloti | betonski strešniki, tlakovci, zidaki | betonski izdelki | betonska cesta, pot, steza | betonska cev, cisterna, jama, struga | betonska hiša, konstrukcija, stavba, struktura, utrdba, zgradba | betonska fasada, stena | betonska galanterija | betonska gmota | betonska kocka, krogla, posoda, utež | betonska kritina, opeka | betonska lupina, obloga, osnova, podlaga, plošča, školjka | betonska ograda, ograja, ovira, pregrada, škarpa | betonska ploščad, površina, plaža | betonska streha, terasa | betonska tribuna | betonske barikade | betonske rešetke | betonske stopnice | betonsko cestišče, dvorišče, igrišče, vozišče | betonsko jedro, ogrodje | betonsko korito | betonsko stopnišče | betonska tla

- Objekte gradijo tako, da globoko v tla zavrtajo luknje in vanje postavijo *betonske* stebre.
- Pri gradnji proizvodnih in skladiščnih objektov imajo *betonske* konstrukcije kljub hitremu prodoru jekla še vedno zelo pomemben delež.
- *Betonski* izdelki so nepogrešljivi pri gradnji objektov in urejanju okolice objektov ter pri odvajanju meteornih voda.

1a) ki je namenjen za vgradnjo v beton

▶ **prid. beseda** + sam. beseda

betonsko jeklo, železo

- Med posameznimi programi se je za dvakrat povečala prodaja *betonskega* jekla, medtem ko je bila na ostalih programih zabeležena desetodstotna rast.
- Na nižji čisti dobiček naj bi vplivale tudi višje cene materialov, predvsem *betonskega* železa in goriva, ki jih podjetja niso mogla v celoti vgraditi v stroške oziroma v obračune del po prej podpisanih pogodbah.

1b) v katerem prevladuje beton, je malo ali nič zelenja

▶ **prid. beseda** + sam. beseda

betonsko mesto, naselje

- Ali si lahko predstavljamo življenje v velikih *betonskih* mestih brez prijetnih zelenih površin, namenjenih oddihu?
- Zlasti v strnjenih *betonskih* naseljih bo čez dan občutiti vročino, ki se bo odbijala od asfaltnih tal in sten stanovanjskih hiš.

2. ki se uporablja za pripravo betona

▶ **prid. beseda** + sam. beseda

betonski mešalec, mešalnik | betonska masa

- Delavci so s pomočjo tovornega vozila z *betonskim* mešalnikom in črpalke za črpanje betona zalivali temelje stanovanjske hiše.
- Razporejali so me na najtežja dela, največkrat na ročno mešanje *betonske* mase.

3. pri katerem se uporablja beton

▶ **prid. beseda** + sam. beseda

betonska gradnja | betonska dela

- Zaključili so vsa *betonska* dela in začeli z gradnjo strehe.

4. ki po videzu spominja na beton

▶ **prid. beseda** + sam. beseda

betonska sivina

- *Betonska* sivina in rumena sta odlična kombinacija.
- Umetnik je nekatere oblikovne zamisli, kako pregnati *betonsko sivino* z vodometa, že preizkušal tudi na terenu.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[betónski]

IPA: [bɛˈtoːnski]

tonemski

[betónski]

IPA: [betóːnski]

VZOREC

jakostno

OSNOVNIK

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: betónski

RODILNIK: betónskega

DAJALNIK: betónskemu

TOŽILNIK: betónski

živo betónskega

MESTNIK: pri betónskem

ORODNIK: z betónskim

dvojina

IMENOVALNIK: betónska

RODILNIK: betónskih

DAJALNIK: betónskima

TOŽILNIK: betónska

MESTNIK: pri betónskih

ORODNIK: z betónskima

množina

IMENOVALNIK: betónski
RODILNIK: betónskih
DAJALNIK: betónskim
TOŽILNIK: betónske
MESTNIK: pri betónskih
ORODNIK: z betónskimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: betónska
RODILNIK: betónske
DAJALNIK: betónski
TOŽILNIK: betónsko
MESTNIK: pri betónski
ORODNIK: z betónsko

dvojina

IMENOVALNIK: betónski
RODILNIK: betónskih
DAJALNIK: betónskima
TOŽILNIK: betónski
MESTNIK: pri betónskih
ORODNIK: z betónskima

množina

IMENOVALNIK: betónske
RODILNIK: betónskih
DAJALNIK: betónskim
TOŽILNIK: betónske
MESTNIK: pri betónskih
ORODNIK: z betónskimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: betónsko
RODILNIK: betónskega
DAJALNIK: betónskemu
TOŽILNIK: betónsko
MESTNIK: pri betónskem
ORODNIK: z betónskim

dvojina

IMENOVALNIK: betónski
RODILNIK: betónskih
DAJALNIK: betónskima
TOŽILNIK: betónski
MESTNIK: pri betónskih
ORODNIK: z betónskima

množina

IMENOVALNIK: betónska
RODILNIK: betónskih
DAJALNIK: betónskim
TOŽILNIK: betónska
MESTNIK: pri betónskih
ORODNIK: z betónskimi

tonemsko

OSNOVNIK

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: betónski
RODILNIK: betónskega

DAJALNIK: betónskemu
TOŽILNIK: betónski
živo betónskega
MESTNIK: pri betónskem
ORODNIK: z betónskim

dvojina

IMENOVALNIK: betónska
RODILNIK: betónskih
DAJALNIK: betónskima
TOŽILNIK: betónska
MESTNIK: pri betónskih
ORODNIK: z betónskima

množina

IMENOVALNIK: betónski
RODILNIK: betónskih
DAJALNIK: betónskim
TOŽILNIK: betónske
MESTNIK: pri betónskih
ORODNIK: z betónskimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: betónska
RODILNIK: betónske
DAJALNIK: betónski
TOŽILNIK: betónsko
MESTNIK: pri betónski
ORODNIK: z betónsko

dvojina

IMENOVALNIK: betónski
RODILNIK: betónskih
DAJALNIK: betónskima
TOŽILNIK: betónski
MESTNIK: pri betónskih
ORODNIK: z betónskima

množina

IMENOVALNIK: betónske
RODILNIK: betónskih
DAJALNIK: betónskim
TOŽILNIK: betónske
MESTNIK: pri betónskih
ORODNIK: z betónskimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: betónsko
RODILNIK: betónskega
DAJALNIK: betónskemu
TOŽILNIK: betónsko
MESTNIK: pri betónskem
ORODNIK: z betónskim

dvojina

IMENOVALNIK: betónski
RODILNIK: betónskih
DAJALNIK: betónskima
TOŽILNIK: betónski
MESTNIK: pri betónskih
ORODNIK: z betónskima

množina

IMENOVALNIK: betonska
RODILNIK: betonskih
DAJALNIK: betonskim
TOŽILNIK: betonska
MESTNIK: pri betonskih
ORODNIK: z betonskimi

STALNE ZVEZE

betonska mešanica

iz gradbeništva tekoči beton pred procesom zgoščevanja, strjevanja; SIN.: iz gradbeništva **sveži beton**

- ▶ sam. beseda + **sam. beseda v rodilniku** proizvodnja betonskih mešanic | vrste betonskih mešanic
 - Zmogljivost betonarne omogoča proizvodnjo 60 m³ *betonskih mešanic* v eni uri.
 - Program betonarne zajema vse vrste *betonskih mešanic*, med njimi tudi najzahtevnejše konstrukcijske betone in cementno stabilizacijo za cestogradnjo.
- ▶ prid. beseda + **sam. beseda** sveža betonska mešanica
 - Izbrana mora biti taka tehnologija, ki zagotavlja ustrezno vgrajenost sveže *betonske mešanice* brez segregacije (posedanja delcev).

...

- Ko v model stresemo *betonsko mešanico*, njegove stranice nekajkrat enakomerno potolčemo s kladivom, da se *betonska mešanica* enakomerno razporedi v modelu.

FRAZEOLOGIJA

betonska/urbana/asfaltna džungla

betonska džungla

urbana džungla
asfaltna džungla

gosto poseljeno mesto ali njegov del, ki zaradi hrupa, vrveža, goste poseljenosti deluje kaotično, utesnjeno; SIN.: **mesto**, **velemesto**

- Tudi ljudje iz večjih mest radi pobegnejo iz *betonske džungle* in iščejo sprostitev v naravi.
- Zaradi nevzdržne vročine, ki je v *asfaltnih džunglah* pogost pojav in je ne ublažijo niti klimatske naprave, so na tokijskih strehah začeli urediti vrtove.
- Mesto se je spremenilo v pravo *urbano džunglo* s kopico stolpnic, ki jih krasijo smeti in grafiti, vse naokrog je polno bencinskih črpalk in prodajaln.

betonska kocka

monotona, pusta stavba iz betona; blok, večstanovanjsko poslopje

- Dve vrsti nizkih zapuščenih *betonskih kock* – nekoč trgovin in delavnic – varuje visoko močvirsko rastje, ki se je razpaslo ob bližnjem potoku.
- Naseljeni smo v *betonski kocki*, ki daje občutek samozadostnosti že sama po sebi.

IZVOR

↑beton

brínjevec brínjevca samostalnik moškega spola [brínjevɛc]

POMEN

žganje iz brinovih jagod; SIN.: **brinovec**

- ▶ prid. beseda + **sam. beseda** domači brinjevec | kraški brinjevec
 - Okušali smo lahko pršut, vina in domači *brinjevce*, vendar so češnje najbolj vabile.
 - Poleg dolenjskega sadjevca, gorenjskega tepkovca in kraškega *brinjevca* imata zaščiteno označbo geografskega porekla za žgane pijače še brkinski slivovec in kostelska rakija.
- ▶ priredna zveza sadjevcec in brinjevcec, slivovka in brinjevcec
 - Poleg slivovke bodo letos ocenjevali tudi domači sadjevcec in *brinjevce*.
- ▶ **sam. beseda v imenovalniku** + glag.
 - Kraški *brinjevce* nosi označbo zaščiteno geografsko poreklo, predpisane so kakovost in način kuhe pa tudi oblika in volumen steklenic.
- ▶ glag. + **sam. beseda v tožilniku** kuhati brinjevcec
 - Krepki in čili možak je vnet lovec in eden redkih, ki v teh krajih še kuha izvrsten *brinjevce*.
- ▶ sam. beseda + **sam. beseda v rodilniku**
 - Nekaj denarja se je dalo zaslužiti z nabiranjem brinovih jagod in kuhanjem *brinjevca*.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[brínjevɛc]

IPA: ['bri:njevɛts]

tonemski

[brínjevɛc]

IPA: [brì:njéʋɛts]

VZOREC

jakostno ednina

IMENOVALNIK: brínjevcec

RODILNIK: brínjevca

DAJALNIK: brínjevca

TOŽILNIK: brínjevcec

MESTNIK: pri brínjevca

ORODNIK: z brínjevcem

dvojina

IMENOVALNIK: brínjevca

RODILNIK: brínjevcev

DAJALNIK: brínjvec**ma**
TOŽILNIK: brínjev**ca**
MESTNIK: pri brínjev**cih**
ORODNIK: z brínjvec**ma**

množina

IMENOVALNIK: brínjev**ci**
RODILNIK: brínjev**cev**
DAJALNIK: brínjev**cem**
TOŽILNIK: brínjev**ce**
MESTNIK: pri brínjev**cih**
ORODNIK: z brínjev**ci**

tonemsko

ednina

IMENOVALNIK: brínjev**ec**
RODILNIK: brínjev**ca**
DAJALNIK: brínjev**cu**
TOŽILNIK: brínjev**ec**
MESTNIK: pri brínjev**cu**
ORODNIK: z brínjev**cem**

dvojina

IMENOVALNIK: brínjev**ca**
RODILNIK: brínjev**cev** tudi brînjev**cev**
DAJALNIK: brínjev**cema**
TOŽILNIK: brínjev**ca**
MESTNIK: pri brínjev**cih** tudi pri brînjev**cih**
ORODNIK: z brínjev**cema**

množina

IMENOVALNIK: brínjev**ci**
RODILNIK: brínjev**cev** tudi brînjev**cev**
DAJALNIK: brínjev**cem**
TOŽILNIK: brínjev**ce**
MESTNIK: pri brínjev**cih** tudi pri brînjev**cih**
ORODNIK: z brínjev**ci** tudi z brînjev**ci**

IZVOR

hiperkorektno iz ↑brinovec po zgledu *sadjevec*

brínovec brínovca samostalnik moškega spola [brínovɛc]

POMEN

žganje iz brinovih jagod; SIN.: **brinjevec**

▶ prid. beseda + **sam. beseda**

- Kraški *brinovec* je posebnost svoje vrste, kot sta tudi kraški teran in pršut.
- Eminentnim politikom vsega sveta pošilja znameniti krški *brinovec* in slivovko.
- Pravi *brinovec* pri nas kuhajo iz brinovih jagod, podobno kot žganje iz drugega sadja.

▶ **sam. beseda + sam. beseda v rodilniku**

- Za kuhanje *brinovca* je potrebna izredna natančnost.
- Za dobrodošlico smo ponudili šilce *brinovca*, ki smo ga pripravljali po posebnem postopku.

▶ **glag. + sam. beseda v tožilniku**

- Če je bila dobra letina, so kuhali sadjevec, slivovko in še posebej *brinovec*.

- Brinova voda ima izrazit okus, kot da bi z vodo razredčil *brinovec* in odštel alkohol.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[brínovɛc]

IPA: [ˈbri:nɔvɛts]

tonemski

[brínovɛc]

IPA: [brì:nóvɛts]

VZOREC

jakostno

ednina

IMENOVALNIK: brínov**ec**
RODILNIK: brínov**ca**
DAJALNIK: brínov**cu**
TOŽILNIK: brínov**ec**
MESTNIK: pri brínov**cu**
ORODNIK: z brínov**cem**

dvojina

IMENOVALNIK: brínov**ca**
RODILNIK: brínov**cev**
DAJALNIK: brínov**cema**
TOŽILNIK: brínov**ca**
MESTNIK: pri brínov**cih**
ORODNIK: z brínov**cema**

množina

IMENOVALNIK: brínov**ci**
RODILNIK: brínov**cev**
DAJALNIK: brínov**cem**
TOŽILNIK: brínov**ce**
MESTNIK: pri brínov**cih**
ORODNIK: z brínov**ci**

tonemsko

ednina

IMENOVALNIK: brínov**ec**
RODILNIK: brínov**ca**
DAJALNIK: brínov**cu**
TOŽILNIK: brínov**ec**
MESTNIK: pri brínov**cu**
ORODNIK: z brínov**cem**

dvojina

IMENOVALNIK: brínov**ca**
RODILNIK: brínov**cev** tudi brînov**cev**
DAJALNIK: brínov**cema**
TOŽILNIK: brínov**ca**
MESTNIK: pri brínov**cih** tudi pri brînov**cih**
ORODNIK: z brínov**cema**

množina

IMENOVALNIK: brínov**ci**
RODILNIK: brínov**cev** tudi brînov**cev**
DAJALNIK: brínov**cem**
TOŽILNIK: brínov**ce**
MESTNIK: pri brínov**cih** tudi pri brînov**cih**
ORODNIK: z brínov**ci** tudi z brînov**ci**

IZVOR

↑brin

brítóf brítófa samostalnik moškega spola [brítóf]

POMEN

neknjižno pogovorno navadno ograjen prostor za pokopavanje umrlih; SIN.: **pokopališče**

▶ prid. beseda + **sam. beseda**

- Pričakovala sem miren, skromen, nostalgičen vaški *brítóf*, tam pa je bil en sam sijoč marmor, ki se od groba do groba razlikuje le po barvi.

▶ glag. + na + **sam. beseda v tožilniku**

iti na brítóf

- Šel sem na *brítóf*, zamenjal vodo, pa še svečko sem prižgal.

▶ glag. + na + **sam. beseda v mestniku**

- Na *brítófu* je srečal daljnega sorodnika.

▶ sam. beseda + na + **sam. beseda v mestniku**

- Zasluži si spoštovanje in spomenik na *brítófu*.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[brítóf]

IPA: ['bri:tɔf]

tonemski

[brítóf]

IPA: [brí:tɔf]

VZOREC

jakostno

ednina

IMENOVALNIK: brítóf

RODILNIK: brítófa

DAJALNIK: brítófu

TOŽILNIK: brítóf

MESTNIK: pri brítófu

ORODNIK: z brítófom

dvojina

IMENOVALNIK: brítófa

RODILNIK: brítófov

DAJALNIK: brítófoma

TOŽILNIK: brítófa

MESTNIK: pri brítófih

ORODNIK: z brítófoma

množina

IMENOVALNIK: brítófi

RODILNIK: brítófov

DAJALNIK: brítófom

TOŽILNIK: brítófe

MESTNIK: pri brítófih

ORODNIK: z brítófi

tonemsko

ednina

IMENOVALNIK: brítóf

RODILNIK: brítófa

DAJALNIK: brítófu

TOŽILNIK: brítóf

MESTNIK: pri brítófu

ORODNIK: z brítófom

dvojina

IMENOVALNIK: brítófa

RODILNIK: brítófov

DAJALNIK: brítófoma

TOŽILNIK: brítófa

MESTNIK: pri brítófih

ORODNIK: z brítófoma

množina

IMENOVALNIK: brítófi

RODILNIK: brítófov

DAJALNIK: brítófom

TOŽILNIK: brítófe

MESTNIK: pri brítófih

ORODNIK: z brítófi

IZVOR

prevzeto iz srvnem. *vríthof*, prvotno 'negovan ograjen prostor (pri cerkvi)', iz stvnem. *friten* 'gojiti, negovati' + *hof* 'odprt prostor, dvorišče' – **več ...**

búča búče samostalnik ženskega spola [búča]

POMEN

1. kulturna rastlina s plazečim se stblom in navadno užitnimi plodovi trebušaste oblike; primerjaj lat. *Cucurbita pepo*

▶ prid. beseda + **sam. beseda**

jedilna, okrasna, oljna buča | navadna buča

- Cvetovi jedilnih *buč* so užitni.
- Pri nas sadimo njivske, vrtno in okrasne *buče*.
- Prizadete so skoraj vse obdelovalne površine, najbolj pa so uničeni posevki koruze, sladkorne pese, oljnih *buč*, strniščnih dosevkov in travnikov.

▶ sam. beseda + **sam. beseda v rodilniku**

gojenje buč | ljubitelj, pridelovalec buč | nasad buč | praznik buč | seme, sorta, vrsta buč

- Semena *buč* in kumar posadimo neposredno v lončke z mešanico prsti z dodanimi hranili.
- Predstavila bo novejšje sorte *buč* in njihovo uporabno vrednost.

▶ glag. + **sam. beseda v tožilniku**

gojiti, saditi buče

- Pri nas in pri sosedih gojimo *buče* pretežno za olje.
- Na kompost so že od nekdaj sadili *buče*, saj jih tam ni treba posebej gnojiti.

▶ priredna zveza

buče in bučke, buče in krompir, kuruza in buče, sončnice in buče

- Plodovke: paradižnike, paprike, jajčevce, kumare in *buče* ter bučke lahko gojimo kot balkonske rastline.

- ▶ **sam. beseda v imenovalniku** + glag.
buča potrebuje KAJ | buče imajo KAJ
 - Ker imajo *buče* zelo plitve korenine, zemlje ne smete okopavati.
- ▶ sam. beseda + z/s + **sam. beseda v orodniku**
 - Nemočno opazujejo posledice zadnje toče na njivi z *bučami*.

1a) plod te rastline

- ▶ prid. beseda + **sam. beseda**
bela, oranžna, rumena, zelena buča | debela, majhna, težka, velika, velikanska buča | izdolbena, izrezana, izrezljana, izvotljena, kuhana, narezana, naribana, očiščena, olupljena, pečena, posušena, vložena buča | jedilna, okrasna, oljna buča | jesenska, poletna, zimska buča | *n*-kilogramska buča | lepa, zanimiva buča | okusna, zrela buča | osvetljena buča | različne buče
 - Na tekmovanju so izbrali najtežjo *bučo*.
 - Navadno večjo zrelo *bučo* prerežemo po dolgem in obe polovici izdolbemo.
 - Izdolbeno in osvetljeno *bučo* zvečer postavimo na okensko polico.
- ▶ sam. beseda + **sam. beseda v roditelju**
izrezovanje, trebljenje buč | kocke, kos, košček, rezina buče | meso buče | pridelava, pridelovanje buč | razstava buč
 - Izrezovanje *buč* je posebej priljubljeno v družinah z otroki.
 - Meso *buče* vsebuje kar 90 odstotkov vode.
 - Pridelovanje *buč* ima v severovzhodni Sloveniji že dolgo tradicijo.
 - Zelo obiskane so tudi razne razstave *buč* in tekmovanja za največjo bučo.
- ▶ glag. + **sam. beseda v tožilniku**
dodati, izbrati, postaviti bučo | izdolbsti, narezati, očistiti, olupiti bučo | izrezovati buče | potrebovati bučo | pridelati, vzgojiti bučo
 - Maščobo segrejemo, dodamo narezane *buče*, nekoliko podušimo in zalijemo z vodo ali juho.
 - *Bučo* olupite, ji odstranite semenje in jo narežite na koščke.
 - Otroci, polni domišljije, so izrezovali *buče* in se zraven odlično zabavali.
- ▶ priredna zveza
buče in bučke, buče in korenje, buče in jabolka, koruza in buče, krompir in buča, paprika in buča
 - Iz *buč* in bučk pripravljamo kompot ali naredimo marmelado, juhe, prikuhe.
 - Sladki krompir in *bučo* narežemo na majhne kocke.
 - Ponudili jim bodo pečeno koruzo in *buče*, prodajali bodo tudi druge ekološko pridelane vrtnine.
- ▶ **sam. beseda v imenovalniku** + glag.
buče imajo KAJ | buča tehta *n* g, *n* kg | buča se zmehta | buča vsebuje KAJ | buča zraste
 - Ko se *buča* zmehta, jo z vilicami pretlačimo.

- *Buč* velikanke lahko tehtajo več kot sto kilogramov.
 - *Buč* vsebujejo veliko vlaknin in imajo malo kalorij.
 - ▶ sam. beseda + iz + **sam. beseda v roditelju**
juha iz buče | dobrote, izdelki, jedi iz buč
 - Gostinci bodo prodajali pite in druge dobrote iz *buč*, bučne napitke, menda celo koktajle iz *buč*.
 - Prvi dan prireditve so na ogled postavili razstavo buč in izdelkov iz *buč*.
 - Izložba razstavljenih jedi iz *buč* na kulinarčni razstavi je bila zelo pestra.
 - ▶ **sam. beseda** + z/s + sam. beseda v orodniku
 - *Bučo* s temno rumenim ali oranžnim mesom narežemo na široke rezine, naložimo v pekač ter popečemo.
 - ▶ sam. beseda + z/s + **sam. beseda v orodniku**
 - Skuhali so okusen bučni golaž in juho z *bučami*.
 - ▶ števnik + količinski sam. + **sam. beseda v roditelju**
n dag, *n* g, *n* kg buče | *n* dekagramov, *n* kilogramov buče
 - Por narežemo na kolesca, 200 g *buče* pa na kocke.
 - ▶ **sam. beseda** + sam. beseda
buča velikanka
 - Na bučijadi v Žalcu so bile *buče* krasotice, *buče* sladice, pa *buče* velikanke in *buče* dolginke.
 - ▶ glag. + iz + **sam. beseda v roditelju**
 - Obiskovalci nedeljske prireditve so izvedeli, katere jedi je mogoče pripraviti iz *buč*.
 - ▶ sam. beseda + za + **sam. beseda v tožilniku**
 - Zelo obiskane so tudi razne razstave buč in tekmovanja za največjo *bučo*.
 - Razglasitev rezultatov in podelitev nagrad za najdaljše in najdebelejše *buče* bo ob 16. uri.
 - ▶ glag. + z/s + **sam. beseda v orodniku**
krasiti, okrasiti z bučami | strašiti z bučami
 - Noči čarovnic največ pozornosti namenjajo v ZDA, kjer na ta dan skrbno okrasijo hiše z *bučami*.
 - ▶ sam. beseda + po + **sam. beseda v mestniku**
 - Z veseljem ugotavljajo, da za razliko od prejšnjih let vlada pri nas vse večje povpraševanje po jedilnih *bučah*.
 - ▶ sam. beseda + o + **sam. beseda v mestniku**
 - Agronomko je k pisanju spodbudila knjiga o *bučah*, ki jo je kupila na Nizozemskem.
- ## 2. posoda, steklenica trebušaste oblike
- ▶ prid. beseda + **sam. beseda**
steklena buča
 - Ko je steklena *buča* zataljena, vse skupaj počasi ohladijo na temperaturo prostora.
 - Med pospravljanjem podstrešja je v kotu našel vinsko *bučo*, ki jo je tam pustil njegov oče.
 - ▶ ...
 - Vzel je *bučo* z vodo in naredil požirek.

2a) stekleni del svetila take oblike

- Bila je ena tistih svetilk, ki jih včasih najdemo na mizah v čitalnicah starih knjižnic in imajo zeleno kupolasto *bučo*, ki meče na odprto knjigo bel oval svetlobe.
- Petrolejke in leščerbe so imele navadno okroglo stekleno *bučo*, ki je varovala plamen pred vetrom, okolico pa pred požarom.

3. knjižno pogovorno, ekspresivno glava, zlasti človeška

▶ prid. beseda + **sam. beseda**

- Že tako imam preveliko *bučo* za večino kap, kaj bi bilo šele po taki množici podatkov!
- Niso vse odločitve tako dokončne, kot se znamo včasih prepričati v svojih pametnih *bučah*.
- Za ta denar človek dobi že nov avtomobil nižjega razreda, v katerem mu razgreto *bučo* hladi klimatska naprava.

▶ glag. + po + **sam. beseda v mestniku**

- Tako ga bom lahko takoj kresnil po *buči*.

...

- Stopiš na gladki marmor, keramiko in si razbiješ *bučo*.
- Priporoča, da si umijete *bučo* s šamponom proti prhljaju.

4. ekspresivno neumen, naiven, nespameten človek

- Pa saj nismo *buče*, da bi to verjeli.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[búča]

IPA: [ˈbuːtʃa]

tonemski

[búča]

IPA: [bù:tʃá]

VZOREC

jakostno

ednina

IMENOVALNIK: búča

RODILNIK: búče

DAJALNIK: búči

TOŽILNIK: búčo

MESTNIK: pri búči

ORODNIK: z búčo

dvojina

IMENOVALNIK: búči

RODILNIK: búč

DAJALNIK: búčama

TOŽILNIK: búči

MESTNIK: pri búčah

ORODNIK: z búčama

množina

IMENOVALNIK: búče

RODILNIK: búč

DAJALNIK: búčam

TOŽILNIK: búče

MESTNIK: pri búčah

ORODNIK: z búčami

tonemsko

ednina

IMENOVALNIK: búča

RODILNIK: búče

DAJALNIK: búči

TOŽILNIK: búčo

MESTNIK: pri búči

ORODNIK: z búčo

dvojina

IMENOVALNIK: búči

RODILNIK: búč

DAJALNIK: búčama

TOŽILNIK: búči

MESTNIK: pri búčah

ORODNIK: z búčama

množina

IMENOVALNIK: búče

RODILNIK: búč

DAJALNIK: búčam

TOŽILNIK: búče

MESTNIK: pri búčah

ORODNIK: z búčami

STALNE ZVEZE

buča golica

buča s srednje velikimi okroglimi plodovi rumene barve z zelenimi progami, ki se prideluje zlasti za pridobivanje olja, ali njen plod

▶ sam. beseda + **sam. beseda v rodilniku** seme buč golic

- Za nakaljevanje uporabimo seme *buč golic*.
- Pridelovanje *buč golic* za olje je v severovzhodni Sloveniji zelo razširjeno.

buča hokaido in hokaido buča

manjša okrogla buča hruškaste oblike s trdo oranžno lupino in oranžnim mesom

▶ prid. beseda + **sam. beseda**

- Meso japonske *buče hokaido* ima blago aromo in se zelo dobro ujema z ingverjem in čilijem.

▶ sam. beseda + iz + **sam. beseda v rodilniku**

- Juha iz *buče hokaido* | namaz iz *buče hokaido*
- Juha iz *buče hokaido* pomaga ob črevesnih kolikah in prebavnih zastojih.

▶ števnik + količinski sam. + **sam. beseda v rodilniku**

n g buče hokaido

- Za 2 obroka potrebujemo: 600 g *buče hokaido*, 1 čebulo, 1 žlico masla, 1 žličko karija, 500 ml zelenjavne čiste juhe ...

...

- Bučni pire naredimo tako, da kose *buče hokaido* prepražimo, pretlačimo in ohladimo.

buča špagetarica

podolgovata ovalna buča s trdo lupino rumene barve in vlaknastim mesom; SIN.: [špagetna buča](#)

▶ prid. beseda + **sam. beseda**

- Rumena, podolgovata *buča špagetarica* velja za eno okusnejših buč.

...

▪ Namesto testenin uporabite bučo in iz *buče špagetarice* pripravite odlične špagete s hobotnico in rožmarinom.

hokaido buča in buča hokaido

manjša okrogla buča hruškaste oblike s trdo oranžno lupino in oranžnim mesom

▶ prid. beseda + **sam. beseda**

- Če boste uporabili aromatično *hokaido bučo*, je ni treba lupiti.
- V glineni lonec po plasteh naložimo čez noč namočen in odcejen rdeči fižol, na kocke narezano *hokaido bučo*, narezano korenje in gomoljno zeleno z listi.

▶ sam. beseda + iz + **sam. beseda v roditelju**

- Za kosilo lahko pripravite gobovo juhu, kremno juho iz brokolija ali rumeno juho iz *hokaido buče*.

...

▪ Meso *hokaido buč* narežemo na kocke.
▪ Za zajtrk pripravimo dušen ali v sopari kuhan korenček ali *hokaido bučo* z rozinami in začimbami.

muškatna buča

okrogla buča s trdo rebrasto rdečkasto rjavo lupino in oranžnim mesom

▶ prid. beseda + **sam. beseda**

- Velike oranžne *muškatne buče* dozoriijo v oktobru in novembru.

▶ sam. beseda + iz + **sam. beseda v roditelju**

- juha iz muškatne buče | izdelki iz muškatnih buč
- Odličen jesenski krožnik je bila slastna krema iz *muškatne buče*, v kateri sta se kopala dva raviola, polnjena z račjim mesom.

▶ **sam. beseda v imenovalniku** + glag.

- Velike oranžne *muškatne buče* dozoriijo v oktobru in novembru.

▶ sam. beseda + **sam. beseda v roditelju**

- meso, seme muškatne buče
- Industrijska predelava *muškatnih buč* v prehranske izdelke ne obstaja še nikjer na svetu, za izdelke pa se že zanimajo avstrijski trgovci in nekatere arabske dežele.
- Seme *muškatne buče* zlahka ločimo od ostalih vrst, ker je umazano belo s hrapavim robom.

▶ števnik + količinski sam. + **sam. beseda v roditelju**

- *n g, n dag* muškatne buče
- Za juho potrebuješ 1 kg *muškatne buče*.

orjaška buča

zelo velika buča, navadno oranžne barve, ali rastlina s takimi plodovi; primerjaj lat. *Cucurbita maxima*

- Največja *orjaška buča* je zrasla v Ameriki, tehtala je več kot 600 kilogramov.
- Na Slovenskem gojimo več sort buč, v glavnem *orjaško bučo* z dolgimi vrežami, katere dozoreli plodovi so primerni za vlaganje, nedozoreli pa za svežo uporabo.

presesalna buča

iz kemije laboratorijska steklena posoda za filtriranje z ozkim vratom in stranskim priključkom za vakuumsko cev

- Zmes stresemo v *presesalno bučo* in jo zamašimo z zamaškom, v katerega je vstavljen lij kapalnik.

špagetna buča

podolgovata ovalna buča s trdo lupino rumene barve in vlaknastim mesom; SIN.: [buča špagetarica](#)

- *Špagetno bučo* pripravite tako, da jo z iglo večkrat prebodete in kuhate v vodi približno 40 minut, nato jo vodoravno prerežete na pol in iz nje z vilicami postrgate meso, ki razpade na špagete.

FRAZEOLOGIJA

brihtna/bistra/pametna buča

brihtna buča

bistra buča

pametna buča

1) knjižno pogovorno, šaljivo bistrumen, pameten človek; SIN.: [bistrumen](#), [brihtnež](#)

- Bil je *brihtna buča*, veliko je vedel in veliko je znal.
- *Bistre buče* so izdelale program, ki vam bo pomagal.

2) knjižno pogovorno, ironično kdor se ima za pametnega ali se dela pametnega; SIN.: [pametnjakovič](#)

- »Le kaj neki bodo *brihtne buče* sklenile tokrat?« se je spraševal general.
- Potem naj pa še kakšna *pametna buča* ukine plačevanje prispevkov od plače pa smo tam.

dobiti/dobivati jih/jo po glavi/buči/betici

dobiti jih po glavi

dobiti jo po glavi

knjižno pogovorno **dobiti jih po buči**

v nedovršni obliki glagola **dobivati jih po glavi**

knjižno pogovorno **dobiti jih po betici**

biti tepen, poražen; občutiti negativne posledice svojih predhodnih dejanj; postati deležen kakega neprijetnega stanja

- Zaradi svojega realizma *sem jih že dobil po glavi*.

- Jaz že ne bom tista, ki *jo bo dobila po glavi*.
- Če koga vidim, da jo bo na hitro zbasal v usta, *jih bo dobil po buči*.
- Seveda *sem jih dobival po glavi*.

kotaliti buče/bučke

kotaliti buče

kotaliti bučke

govoriti, pisati neumnosti, nesmisle

- Vsak, ki za šankom izusti, da je nek avtomobil boljši od drugega, *kotali buče*.

kot svinja v buče

takó, da se brez razmisleka, presoje, samoobvladovanja upoštevajo le trenutni vzgibi; brezglavo, brezumno

▶ glagol + frazeološka enota

navaliti, zagnati se, zapoditi se kot svinja v buče

- Zanima me, ali kdaj bere komentarje ali rine naprej *kot svinja v buče*.
- Prepričana sem bila, da se bodo vse zapodile *kot svinje v buče*.

prodajati bučke/buče/bučnice (komu)

prodajati bučke (komu)

prodajati buče (komu)

prodajati bučnice (komu)

govoriti, pisati neumnosti, nesmisle; zavajati koga z govorjenjem, pisanjem neresnic, neumnosti

- Naši politiki pa nam *prodajajo bučke*, da se ne poznajo med sabo in da niso vpleteni v nič.
- Daj, pojdi raje na igrišče in ne *prodajaj buč*, ker nismo vsi ljudje neumni in naivni.
- Tu pa je problem, ki ga mora rešiti vlada, a ga noče, raje nam *prodaja bučnice* o (ne)konkurenčnosti.

trda buča

knjižno pogovorno, slabšalno kdor ni sposoben hitro dojemati, razmišljati; omejenec

- Ne bi bila rada proglašena za *trdo bučo*.
- Logičen zaključek tudi za *trde buče* ne bi smel biti pretežak.

To so buče.

izraža ugovor, mnenje govorca, da je kaj neresnično, nepravilno, neutemeljeno

- Dragi moj sosed, *to so buče*. Boš videl, da se ne bo zgodilo nič.

BESEDOTVORJE

manjšalnica: bučka

IZVOR

= hrv. *bùća*, prevzeto iz roman. < vlat. *buttia* h klas. lat. *buttis* 'sod' – **več ...**

búčevka

búčevke samostalnik ženskega spola [búčɛʷka]

POMEN

navadno v množini, iz botanike kulturna rastlina s plazečim se stblom, zvezdastimi cvetovi in trebušastimi plodovi; primerjaj lat. *Cucurbitaceae*; SIN.: **bučnica**

▶ sam. beseda + sam. beseda v rodilniku

družina bučevk

- V družino *bučevk* spadajo številne rastlinske vrste, ki imajo pomembno vlogo v prehrani človeka.

...

- Od začetka do srede marca začnemo sejati *bučevke*: najprej lubenice in melone, teden do dva pozneje pa še buče, bučke in kumarice.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[búčɛʷka]

IPA: ['bu:tʃɛuka]

tonemski

[búčɛʷka]

IPA: [bù:tʃɛuka]

VZOREC

jakostno

ednina

IMENOVALNIK: búčevka

RODILNIK: búčevke

DAJALNIK: búčevki

TOŽILNIK: búčevko

MESTNIK: pri búčevki

ORODNIK: z búčevko

dvojina

IMENOVALNIK: búčevki

RODILNIK: búčevk

DAJALNIK: búčevkama

TOŽILNIK: búčevki

MESTNIK: pri búčevkah

ORODNIK: z búčevkama

množina

IMENOVALNIK: búčevke

RODILNIK: búčevk

DAJALNIK: búčevkam

TOŽILNIK: búčevke

MESTNIK: pri búčevkah

ORODNIK: z búčevkami

tonemsko

ednina

IMENOVALNIK: búčevka

RODILNIK: búčevke

DAJALNIK: búčevki

TOŽILNIK: búčevko

MESTNIK: pri búčevki

ORODNIK: z búčevko

dvojina

IMENOVALNIK: búčevki
RODILNIK: búčevk
DAJALNIK: búčevkama
TOŽILNIK: búčevki
MESTNIK: pri búčevkah
ORODNIK: z búčevkama

množina

IMENOVALNIK: búčevke
RODILNIK: búčevk
DAJALNIK: búčevkam
TOŽILNIK: búčevke
MESTNIK: pri búčevkah
ORODNIK: z búčevkami

IZVOR

↑bučev

búčka búčke samostalnik ženskega spola [búčka]

POMEN

1. užitna buča podolgovate oblike

▶ prid. beseda + **sam. beseda**

rumena, zelena buča | narezana, naribana buča | dušene, kuhane, ocvrte, pečene, popečene bučke | jedilne bučke | majhne, srednje velike, velike bučke | marinirane bučke | mlade, sveže bučke | nadevane, polnjene bučke | poletne bučke

- Prepraženim lignjem dodamo sesekljano čebulo in na kocke narezano *bučko*.
- Dušene *bučke* zmešamo s krompirjem in peteršiljem ter začinimo s soljo, poprom in z muškatnim oreščkom.
- Preden marinirane *bučke* ponudimo, jih začinimo s soljo, poprom in preostalim kisom.

▶ glag. + **sam. beseda v tožilniku**

dati, dodati, naložiti, položiti, stresti, zložiti bučke | dušiti, kuhati, peči, popeči, pražiti, prepražiti bučke | narezati, naribati, oprati, očistiti, olupiti, razpoloviti, sesekljati, umiti, zrezati bučke | prelit, potresti, soliti bučke

- Korenček in *bučko* narežemo na majhne kocke, por pa na tanke obročke.
- Z zmesjo napolnimo *bučke* in jih zložimo v naoljen pekač.
- Narezane *bučke* solimo in dušimo na 2 dag masla.

▶ sam. beseda + **sam. beseda v rodilniku**

cvetovi, sredica bučk | koščki, rezine, polovice, trakovi bučk | meso bučk

- Jed obložimo z nadevanimi cvetovi *bučk* in bučkami na žaru.
- V ponvi segrejte 2 žlici olja in na njem popecite rezine *bučk* z obeh strani.

▶ števnik + količinski sam. + **sam. beseda v rodilniku**

n dag, *n* kg bučk

- Na rezine (s strgalnikom) narežite 100 g *bučk* in prav toliko korenja.

▶ sam. beseda + z/s + **sam. beseda v orodniku**

juha z bučkami | pita z bučkami | rezanci, špageti, testenine z bučkami | rižota z bučkami | solata z bučkami

- Rezance z *bučkami* obrnite na maščobi, ki je ostala od peke, in ponudite z omako ter ribo.
- Krompirjeva musaka z *bučkami* je hitro pripravljena in zelo okusna glavna jed, primerna za vsak dan.

▶ sam. beseda + iz + **sam. beseda v rodilniku**

juha, omaka iz bučk | pita, narastek iz bučk | solata iz bučk

- Njena specialiteta je omaka iz *bučk* in paprike.
- Okusna je tudi solata iz *bučk*, v ta namen uporabimo sveže ali kuhane bučke.

▶ **sam. beseda v imenovalniku** + glag.

bučke rastejo | bučke se zmeščajo

- Mešamo in pražimo nekaj minut, da se *bučke* malo zmeščajo.

2. majhna buča

▶ prid. beseda + **sam. beseda**

okrasne bučke

- Za jesenski in zimski okras stanovanja posejemo okrasne *bučke* različnih barv in velikosti.

3. priprava ali njen del trebušaste oblike

▶ prid. beseda + **sam. beseda**

merilna bučka | steklena bučka

- Z lijem prelij raztopino iz čaše v merilno *bučko*.

4. ljubkovalno majhna, zlasti otroška glava

- Kaj se ob pogledu na vsa ta čudesa dogaja v otroških *bučkah*, si ne morem niti predstavljati.

4a) ljubkovalno otrok, zlasti mlajši

- Glede na neverjetno ljubezen med mojima puncama in tudi na prigovarjanje moža sem privolila, da bomo imeli še eno malo *bučko*.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[búčka]

IPA: [ˈbuːtʃka]

tonemski

[búčka]

IPA: [bù:tʃká]

VZOREC

jakostno

ednina

IMENOVALNIK: búčka

RODILNIK: búčke

DAJALNIK: búčki

TOŽILNIK: búčko

MESTNIK: pri búčki

ORODNIK: z búčko

dvojina

IMENOVALNIK: búčki
RODILNIK: búčk
DAJALNIK: búčkama
TOŽILNIK: búčki
MESTNIK: pri búčkah
ORODNIK: z búčkama

množina

IMENOVALNIK: búčke
RODILNIK: búčk
DAJALNIK: búčkam
TOŽILNIK: búčke
MESTNIK: pri búčkah
ORODNIK: z búčkami

tonemsko

ednina

IMENOVALNIK: búčka
RODILNIK: búčke
DAJALNIK: búčki
TOŽILNIK: búčko
MESTNIK: pri búčki
ORODNIK: z búčko

dvojina

IMENOVALNIK: búčki
RODILNIK: búčk
DAJALNIK: búčkama
TOŽILNIK: búčki
MESTNIK: pri búčkah
ORODNIK: z búčkama

množina

IMENOVALNIK: búčke
RODILNIK: búčk
DAJALNIK: búčkam
TOŽILNIK: búčke
MESTNIK: pri búčkah
ORODNIK: z búčkami

FRAZELOGIJA

kotaliti buče/bučke

kotaliti buče

kotaliti buče

govoriti, pisati neumnosti, nesmisle

- Vsak, ki za šankom izusti, da je nek avtomobil boljši od drugega, *kotali buče*.

prodajati bučke/buče/bučnice (*komu*)

prodajati bučke (*komu*)

prodajati buče (*komu*)

prodajati bučnice (*komu*)

govoriti, pisati neumnosti, nesmisle; zavajati koga z govorjenjem, pisanjem neresnic, neumnosti

- Naši politiki pa nam *prodajajo bučke*, da se ne poznajo med sabo in da niso vpleteni v nič.

- Daj, pojdi raje na igrišče in ne *prodajaj buč*, ker nismo vsi ljudje neumni in naivni.
- Tu pa je problem, ki ga mora rešiti vlada, a ga noče, raje nam *prodaja bučnice* o (ne)konkurenčnosti.

IZVOR

↑buča

búčkin búčkina búčkino pridevnik [búčkin]

POMEN

ki je del bučke

▶ **prid. beseda** + sam. beseda

bučkini cvetovi | bučkine rezine

- *Bučkinim* cvetovom odrežite pestič; bučke očistite in na vsaki naredite tri zareze po dolžini.

a) ki je iz bučk ali vsebuje bučke

▶ **prid. beseda** + sam. beseda

bučkin karpačo | bučkin narastek | bučkin zavitek, zvitek | bučkina juha | bučkina krema, omaka

- Med hladnimi predjedmi izberemo *bučkin* karpačo s praženimi lešniki in mladim kozjim sirom.

- V omako položite *bučkine* zvitke in na nizki temperaturi pokrito kuhajte približno 20 minut.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[búčkin]

IPA: ['bu:tʃkin]

tonemski

[bûčkin]

IPA: [bú:tʃkin]

VZOREC

jakostno

OSNOVNIK

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: búčkin

RODILNIK: búčkinega

DAJALNIK: búčkinemu

TOŽILNIK: búčkin

živo búčkinega

MESTNIK: pri búčkinem

ORODNIK: z búčkinim

dvojina

IMENOVALNIK: búčkina

RODILNIK: búčkinih

DAJALNIK: búčkinima

TOŽILNIK: búčkina

MESTNIK: pri búčkinih

ORODNIK: z búčkinima

množina

IMENOVALNIK: búčkini

RODILNIK: búčkinih

DAJALNIK: búčkinim
TOŽILNIK: búčkine
MESTNIK: pri búčkinih
ORODNIK: z búčkini

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: búčkina
RODILNIK: búčkine
DAJALNIK: búčkini
TOŽILNIK: búčkino
MESTNIK: pri búčkini
ORODNIK: z búčkino

dvojina

IMENOVALNIK: búčkini
RODILNIK: búčkinih
DAJALNIK: búčkinima
TOŽILNIK: búčkini
MESTNIK: pri búčkinih
ORODNIK: z búčkinima

množina

IMENOVALNIK: búčkine
RODILNIK: búčkinih
DAJALNIK: búčkinim
TOŽILNIK: búčkine
MESTNIK: pri búčkinih
ORODNIK: z búčkini

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: búčkino
RODILNIK: búčkinega
DAJALNIK: búčkinemu
TOŽILNIK: búčkino
MESTNIK: pri búčkinem
ORODNIK: z búčkinim

dvojina

IMENOVALNIK: búčkini
RODILNIK: búčkinih
DAJALNIK: búčkinima
TOŽILNIK: búčkini
MESTNIK: pri búčkinih
ORODNIK: z búčkinima

množina

IMENOVALNIK: búčkina
RODILNIK: búčkinih
DAJALNIK: búčkinim
TOŽILNIK: búčkina
MESTNIK: pri búčkinih
ORODNIK: z búčkini

tonemsko

OSNOVNIK

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: búčkin
RODILNIK: búčkinega
DAJALNIK: búčkinemu
TOŽILNIK: búčkin

živo búčkinega
MESTNIK: pri búčkinem
ORODNIK: z búčkinim

dvojina

IMENOVALNIK: búčkina
RODILNIK: búčkinih
DAJALNIK: búčkinima
TOŽILNIK: búčkina
MESTNIK: pri búčkinih
ORODNIK: z búčkinima

množina

IMENOVALNIK: búčkini
RODILNIK: búčkinih
DAJALNIK: búčkinim
TOŽILNIK: búčkine
MESTNIK: pri búčkinih
ORODNIK: z búčkini

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: búčkina
RODILNIK: búčkine
DAJALNIK: búčkini
TOŽILNIK: búčkino
MESTNIK: pri búčkini
ORODNIK: z búčkino

dvojina

IMENOVALNIK: búčkini
RODILNIK: búčkinih
DAJALNIK: búčkinima
TOŽILNIK: búčkini
MESTNIK: pri búčkinih
ORODNIK: z búčkinima

množina

IMENOVALNIK: búčkine
RODILNIK: búčkinih
DAJALNIK: búčkinim
TOŽILNIK: búčkine
MESTNIK: pri búčkinih
ORODNIK: z búčkini

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: búčkino
RODILNIK: búčkinega
DAJALNIK: búčkinemu
TOŽILNIK: búčkino
MESTNIK: pri búčkinem
ORODNIK: z búčkinim

dvojina

IMENOVALNIK: búčkini
RODILNIK: búčkinih
DAJALNIK: búčkinima
TOŽILNIK: búčkini
MESTNIK: pri búčkinih
ORODNIK: z búčkinima

množina

IMENOVALNIK: búčkina

RODILNIK: bûčkinih
DAJALNIK: bûčkinim
TOŽILNIK: bûčkina
MESTNIK: pri bûčkinih
ORODNIK: z bûčkinimi

IZVOR
↑bučka

bûčman bûčmana samostalnik moškega spola [bûčman]

POMEN

ekspresivno v določenih dejanjih, odzivih nekoliko nepremišljen, naiven človek

▶ prid. beseda + **sam. beseda**

navaden bučman

- Za takšno izjavo ni dovolj, da si le navaden *bučman*, ampak moraš biti pravcati doktor iz ignorantstva in bejavosti.
- Sama sem ravno tak *bučman*, da določenim stvarjem nasledem.

▶ **sam. beseda v imenovalniku** + glag.

- Iskalcem pozornosti je prav vseeno, da jih berejo le *bučmani*, ker jim je kvantiteta merilo.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[bûčman]

IPA: [ˈbuːtʃman]

tonemski

[bûčman]

IPA: [búːtʃmàn]

VZOREC

jakostno

ednina

IMENOVALNIK: bûčman

RODILNIK: bûčmana

DAJALNIK: bûčmanu

TOŽILNIK: bûčmana

MESTNIK: pri bûčmanu

ORODNIK: z bûčmanom

dvojina

IMENOVALNIK: bûčmana

RODILNIK: bûčmanov

DAJALNIK: bûčmanoma

TOŽILNIK: bûčmana

MESTNIK: pri bûčmanih

ORODNIK: z bûčmanoma

množina

IMENOVALNIK: bûčmani

RODILNIK: bûčmanov

DAJALNIK: bûčmanom

TOŽILNIK: bûčmane

MESTNIK: pri bûčmanih

ORODNIK: z bûčmani

tonemsko

ednina

IMENOVALNIK: bûčman

RODILNIK: bûčmana

DAJALNIK: bûčmanu

TOŽILNIK: bûčmana

MESTNIK: pri bûčmanu

ORODNIK: z bûčmanom

dvojina

IMENOVALNIK: bûčmana

RODILNIK: bûčmanov

DAJALNIK: bûčmanoma

TOŽILNIK: bûčmana

MESTNIK: pri bûčmanih

ORODNIK: z bûčmanoma

množina

IMENOVALNIK: bûčmani

RODILNIK: bûčmanov

DAJALNIK: bûčmanom

TOŽILNIK: bûčmane

MESTNIK: pri bûčmanih

ORODNIK: z bûčmani

IZVOR

↑buča

bûčnica bûčnice samostalnik ženskega spola [bûčnica]

POMEN

1. navadno v množini bučno seme, navadno užitno

▶ prid. beseda + **sam. beseda**

- Tik pred postrežbo vmešamo še na bučnem olju pražene *bučnice*.

▶ sam. beseda + z/s + **sam. beseda v orodniku**

- Ljudje so navajeni kupovati vedno isti kruh in se ne zavedajo, da je v prodaji še mnogo drugih vrst, kot na primer kruh s sončničnimi semeni, z *bučnicami*, s sezamom, s čebulo in še mnogimi dodatki.

▶ sam. beseda + **sam. beseda v rodilniku**

- Kupil je kar štiri paketke *bučnic* naenkrat in jih celo tekmo grizljal.

▶ števnik + količinski sam. + **sam. beseda v rodilniku**

- Znano je, da je treba za liter bučnega olja stisniti najmanj 2,6 kilograma *bučnic*.
- V vzhajano testo ugnemo 70 g *bučnic* in ga oblikujemo v hlebec.

▶ glag. + **sam. beseda v tožilniku**

- Najbolj zanimivo se mi je zdelo, ko sva šli na tržnico, kjer sva vedno kupovali *bučnice*.

2. navadno v množini kulturna rastlina s plazečim se stebлом, zvezdastimi cvetovi in trebušastimi plodovi; primerjaj lat. *Cucurbitaceae*; SIN.: iz botanike

bučevka

▶ glag. + **sam. beseda v tožilniku**

- Na isti površini lahko načrtujemo *bučnice* šele po štirih letih.

▶ sam. beseda + **sam. beseda v rodilniku**

družina bučnic

- V družino *bučnic* uvrščamo poleg takšnih in drugačnih buč in bučk še kumarice, lubenice, melone ter novejši rastlini čajoto in momordiko.
- Celične stene razpadejo, posledica pa so črne lise pri papriki in paradižniku ter sušenje plodov *bučnic*.

...

- Največ hranil potrebujejo kapusnice, *bučnice*, zgodnji krompir in sladka koruza.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[búčnica]

IPA: [ˈbuːtʃnitsa]

tonemski

[búčnica]

IPA: [búːtʃnitsa]

VZOREC

jakostno

ednina

IMENOVALNIK: búčnica

RODILNIK: búčnice

DAJALNIK: búčnici

TOŽILNIK: búčnico

MESTNIK: pri búčnici

ORODNIK: z búčnico

dvojina

IMENOVALNIK: búčnici

RODILNIK: búčnic

DAJALNIK: búčnicama

TOŽILNIK: búčnici

MESTNIK: pri búčnicah

ORODNIK: z búčnicama

množina

IMENOVALNIK: búčnice

RODILNIK: búčnic

DAJALNIK: búčnicam

TOŽILNIK: búčnice

MESTNIK: pri búčnicah

ORODNIK: z búčnicami

tonemsko

ednina

IMENOVALNIK: búčnica

RODILNIK: búčnice

DAJALNIK: búčnici

TOŽILNIK: búčnico

MESTNIK: pri búčnici

ORODNIK: z búčnico

dvojina

IMENOVALNIK: búčnici

RODILNIK: búčnic

DAJALNIK: búčnicama

TOŽILNIK: búčnici

MESTNIK: pri búčnicah

ORODNIK: z búčnicama

množina

IMENOVALNIK: búčnice

RODILNIK: búčnic

DAJALNIK: búčnicam

TOŽILNIK: búčnice

MESTNIK: pri búčnicah

ORODNIK: z búčnicami

FRAZEOLOGIJA

prodajati bučke/buče/bučnice (*komu*)

prodajati bučke (*komu*)

prodajati buče (*komu*)

prodajati bučnice (*komu*)

govoriti, pisati neumnosti, nesmisle; zavajati koga z govorjenjem, pisanjem neresnic, neumnosti

- Naši politiki pa nam *prodajajo bučke*, da se ne poznajo med sabo in da niso vpleteni v nič.
- Daj, pojdi raje na igrišče in ne *prodajaj buč*, ker nismo vsi ljudje neumni in naivni.
- Tu pa je problem, ki ga mora rešiti vlada, a ga noče, raje nam *prodaja bučnice* o (ne)konkurenčnosti.

IZVOR

↑ buča

čistún čistúna samostalnik moškega spola [čístún]

POMEN

1. slabšalno kdor si pretirano prizadeva za upoštevanje ustaljenih, zelenih norm in ne odobrava odstopov, zlasti novosti, zunanjih vplivov; SIN.: **purist**

▶ prid. beseda + **sam. beseda**

jezikovni čistun | moralni čistun

- Zagrizeni jezikovni *čistuni* preganjajo vse tujke, celo strokovne, če se le dajo nadomestiti z besedami domačega izvora.
- Moralni *čistuni* razkošje omejijo na spodobno mero, kaj je prav in kje je čemu pravo mesto.

▶ **sam. beseda v imenovalniku** + glag.

- Slalovski *čistuni* so ga prepričevali, da je njegov slog neprimeren oziroma da se loteva napačne taktike.

▶ sam. beseda + **sam. beseda v rodilniku**

- Njegovi filmi so bili provokativni, zlasti v šestdesetih so sprožali številne razprave, razburjenja in tudi zgražanje *čistunov*.

▶ glag. + **sam. beseda v tožilniku**

- Čeprav njegova poezija še ni bila deležna poglobljene obravnave, lahko rečemo, da bi mu morda z marsikatero od pesmi uspelo prepričati literarne *čistune*.

2. ekspresivno kdor pretirano skrbi za čistočo, higieno

▪ Kot velik *čistun* je to čistilno sredstvo uporabljal za beljenje perila, uničevanje plesni po hiši ter razkuževanje toaletnih prostorov.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[čístún]

IPA: [tʃis'tu:n]

tonemski

[čístún]

IPA: [tʃístú:n]

VZOREC

jakostno

ednina

IMENOVALNIK: čistún

RODILNIK: čistúna

DAJALNIK: čistúnu

TOŽILNIK: čistúna

MESTNIK: pri čistúnu

ORODNIK: s čistúnom

dvojina

IMENOVALNIK: čistúna

RODILNIK: čistúnov

DAJALNIK: čistúnoma

TOŽILNIK: čistúna

MESTNIK: pri čistúnih

ORODNIK: s čistúnoma

množina

IMENOVALNIK: čistúni

RODILNIK: čistúnov

DAJALNIK: čistúnom

TOŽILNIK: čistúne

MESTNIK: pri čistúnih

ORODNIK: s čistúni

tonemsko

ednina

IMENOVALNIK: čistûn

RODILNIK: čistûna

DAJALNIK: čistûnu

TOŽILNIK: čistûna

MESTNIK: pri čistûnu

ORODNIK: s čistûnom

dvojina

IMENOVALNIK: čistûna

RODILNIK: čistûnov

DAJALNIK: čistûnoma

TOŽILNIK: čistûna

MESTNIK: pri čistûnih

ORODNIK: s čistûnoma

množina

IMENOVALNIK: čistûni

RODILNIK: čistûnov

DAJALNIK: čistûnom

TOŽILNIK: čistûne

MESTNIK: pri čistûnih

ORODNIK: s čistûni

IZVOR

↑ čist

čístúnski čístúnska čístúnsko pridevnik [čístúnski]

POMEN

1. slabšalno ki si pretirano prizadeva za upoštevanje ustaljenih, zelenih norm in ne odobrava odstopov, zlasti novosti, zunanjih vplivov; SIN.: **purističen**

▶ prisl. + **prid. beseda**

▪ Viktorijanska Britanija je znana kot zelo *čístunska* in staromodna in predstavitev golega telesa je bilo eno najbolj kontroverznih vprašanj te dobe.

▶ **prid. beseda** + sam. beseda

▪ Poznamo antične olimpijske igre in olimpijske igre moderne dobe – to ni kaprica *čístunskega* terminologa, ampak gre za neoporečen strokovni izraz.

▪ Prestolnica je skladno z željami prejšnje zadrte in *čístunske* avtokratske garniture dolgo samevala brez dostojnega rokenrol kluba, središča mladinske kulture.

1a) slabšalno ki kaže, izraža tako prizadevanje;

SIN.: **purističen**

▶ **prid. beseda** + sam. beseda

čístunske kaprice | čístunska logika | čístunska skrb

▪ Poimenovanje tudi danes ne bi bilo priznано zaradi ideoloških *čístunskih* jezikovnih kapric.

▪ Umetniki razvijajo projekt, v katerem smešijo *čístunsko* logiko razpisov za evropsko sofinanciranje.

▪ *Čístunska* skrb ni rešitev.

▶ prisl. + **prid. beseda**

▪ Njegova samocenzura je tako patološko *čístunska*, da meji na fabrikacijo, prirejanje faktov, retuširanje.

2. ekspresivno ki pretirano skrbi za čistočo, higieno, red

▪ Narodi z nižjimi higienskimi standardi se jim zdijo zanikrni, narodi z višjimi higienskimi standardi pa preveč *čístunski*.

2a) ekspresivno ki kaže, izraža tako skrb

▪ Ni mu treba prenašati neumnega reda in *čístunskih* nagnjenj ali nereda in svinjarije dragega ali drage.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[čístúnski]

IPA: [tʃis'tu:nski]

tonemski

[čístúnski]

IPA: [tʃistú:nski]

VZOREC

jakostno

OSNOVNIK

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: čistúnski

RODILNIK: čistúnskega

DAJALNIK: čistúnskemu

TOŽILNIK: čistúnski

živo čistúnskega

MESTNIK: pri čistúnskem

ORODNIK: s čistúnskimi

dvojina

IMENOVALNIK: čistúnska

RODILNIK: čistúnskih

DAJALNIK: čistúnskima

TOŽILNIK: čistúnska

MESTNIK: pri čistúnskih

ORODNIK: s čistúnskima

množina

IMENOVALNIK: čistúnski

RODILNIK: čistúnskih

DAJALNIK: čistúnskimi

TOŽILNIK: čistúnske

MESTNIK: pri čistúnskih

ORODNIK: s čistúnskimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: čistúnska

RODILNIK: čistúnske

DAJALNIK: čistúnski

TOŽILNIK: čistúnsko

MESTNIK: pri čistúnski

ORODNIK: s čistúnsko

dvojina

IMENOVALNIK: čistúnski

RODILNIK: čistúnskih

DAJALNIK: čistúnskima

TOŽILNIK: čistúnski

MESTNIK: pri čistúnskih

ORODNIK: s čistúnskima

množina

IMENOVALNIK: čistúnske

RODILNIK: čistúnskih

DAJALNIK: čistúnskimi

TOŽILNIK: čistúnske

MESTNIK: pri čistúnskih

ORODNIK: s čistúnskimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: čistúnsko

RODILNIK: čistúnskega

DAJALNIK: čistúnskemu

TOŽILNIK: čistúnsko

MESTNIK: pri čistúnskem

ORODNIK: s čistúnskimi

dvojina

IMENOVALNIK: čistúnski

RODILNIK: čistúnskih

DAJALNIK: čistúnskima

TOŽILNIK: čistúnski

MESTNIK: pri čistúnskih

ORODNIK: s čistúnskima

množina

IMENOVALNIK: čistúnska

RODILNIK: čistúnskih

DAJALNIK: čistúnskimi

TOŽILNIK: čistúnska

MESTNIK: pri čistúnskih

ORODNIK: s čistúnskimi

PRIMERNIK – OPISNO STOPNJEVANJE

moški spol

EDNINA: bòlj čistúnski

ženski spol

EDNINA: bòlj čistúnska

srednji spol

EDNINA: bòlj čistúnsko

PRESEŽNIK – OPISNO STOPNJEVANJE

moški spol

EDNINA: nàjbolj in nájbolj čistúnski

ženski spol

EDNINA: nàjbolj in nájbolj čistúnska

srednji spol

EDNINA: nàjbolj in nájbolj čistúnsko

tonemsko

OSNOVNIK

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: čistûnski

RODILNIK: čistûnskega

DAJALNIK: čistûnskemu

TOŽILNIK: čistûnski

živo čistûnskega

MESTNIK: pri čistûnskem

ORODNIK: s čistûnskimi

dvojina

IMENOVALNIK: čistûnska

RODILNIK: čistûnskih

DAJALNIK: čistûnskima

TOŽILNIK: čistûnska

MESTNIK: pri čistûnskih

ORODNIK: s čistûnskima

množina

IMENOVALNIK: čistûnski

RODILNIK: čistûnskih

DAJALNIK: čistûnskimi

TOŽILNIK: čistûnske

MESTNIK: pri čistûnskih

ORODNIK: s čistûnskimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: čistûnska
RODILNIK: čistûnske
DAJALNIK: čistûnski
TOŽILNIK: čistûnsko
MESTNIK: pri čistûnski
ORODNIK: s čistûnsko

dvojina

IMENOVALNIK: čistûnski
RODILNIK: čistûnskih
DAJALNIK: čistûnskima
TOŽILNIK: čistûnski
MESTNIK: pri čistûnskih
ORODNIK: s čistûnskima

množina

IMENOVALNIK: čistûnske
RODILNIK: čistûnskih
DAJALNIK: čistûnskimi
TOŽILNIK: čistûnske
MESTNIK: pri čistûnskih
ORODNIK: s čistûnskimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: čistûnsko
RODILNIK: čistûnskega
DAJALNIK: čistûnskemu
TOŽILNIK: čistûnsko
MESTNIK: pri čistûnskem
ORODNIK: s čistûnskimi

dvojina

IMENOVALNIK: čistûnski
RODILNIK: čistûnskih
DAJALNIK: čistûnskima
TOŽILNIK: čistûnski
MESTNIK: pri čistûnskih
ORODNIK: s čistûnskima

množina

IMENOVALNIK: čistûnska
RODILNIK: čistûnskih
DAJALNIK: čistûnskimi
TOŽILNIK: čistûnska
MESTNIK: pri čistûnskih
ORODNIK: s čistûnskimi

PRIMERNIK – OPISNO STOPNJEVANJE

moški spol

EDNINA: bõlj čistûnski

ženski spol

EDNINA: bõlj čistûnska

srednji spol

EDNINA: bõlj čistûnsko

PRESEŽNIK – OPISNO STOPNJEVANJE

moški spol

EDNINA: nãjbolj in nãjbolj čistûnski

ženski spol

EDNINA: nãjbolj in nãjbolj čistûnska

srednji spol

EDNINA: nãjbolj in nãjbolj čistûnsko

IZVOR

↑ čistun

čistúnstvo čistúnstva samostalnik srednjega spola

[čistúnstvo]

POMEN

slabšalno dejanje, lastnost, da si kdo pretirano prizadeva za upoštevanje ustaljenih, želenih norm in ne odobrava odstopov, zlasti novosti, zunanjih vplivov; SIN.: **purizem**

► prid. beseda + **sam. beseda**

jezikovno čistunstvo

▪ Gotovo se bo našel kdo, ki bo moje današnje pisanje ožigosal za purizem, jezikovno *čistunstvo*, nazadnjaštvo!

▪ Boj zoper moralno *čistunstvo* mu je prinesel hkrati skoraj propad in slavo.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[čistúnstvo]

IPA: [tʃis'tu:nstvɔ]

tonemski

[čistúnstvo]

IPA: [tʃistú:nstvò]

VZOREC

jakostno

ednina

IMENOVALNIK: čistúnstvo

RODILNIK: čistúnstva

DAJALNIK: čistúnstvu

TOŽILNIK: čistúnstvo

MESTNIK: pri čistúnstvu

ORODNIK: s čistúnstvom

dvojina

IMENOVALNIK: čistúnstvi

RODILNIK: čistúnstev

DAJALNIK: čistúnstvom

TOŽILNIK: čistúnstvi

MESTNIK: pri čistúnstvih

ORODNIK: s čistúnstvom

množina

IMENOVALNIK: čistúnstva

RODILNIK: čistúnstev

DAJALNIK: čistúnstvom

TOŽILNIK: čistúnstva

MESTNIK: pri čistúnstvih

ORODNIK: s čistúnstvi

tonemsko

ednina

IMENOVALNIK: čistúnstvo

RODILNIK: čistúnstva

DAJALNIK: čistúnstvu

TOŽILNIK: čistûnstvo
MESTNIK: pri čistûnstvu
ORODNIK: s čistûnstvom

dvojina

IMENOVALNIK: čistûnstvi
RODILNIK: čistûnstev
DAJALNIK: čistûnstvoma
TOŽILNIK: čistûnstvi
MESTNIK: pri čistûnstvih
ORODNIK: s čistûnstvoma

množina

IMENOVALNIK: čistûnstva
RODILNIK: čistûnstev
DAJALNIK: čistûnstvom
TOŽILNIK: čistûnstva
MESTNIK: pri čistûnstvih
ORODNIK: s čistûnstvi

IZVOR

↑ čistun

dlakocépec dlakocépca samostalnik moškega spola

[dlakocépəc]

POMEN

slabšalno kdor se prenatánčno ukvarja z nepomembnimi podrobnostmi

▶ **sam. beseda v imenovalniku** + glag.

- Filmski puristi se seveda zgražajo nad plehkimi dialogi, *dlakocepci* pa zmrdujejo nad sinhronizacijo.

...

- So izredno natančni in če tega ne usmerijo v prave vode, jih bo okolica imela za *dlakocepe*.
- Odločno je protestiral, ker so primerjali bruseljsko komisijo z birokratskimi *dlakocepci*.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[dlakocépəc]

IPA: [dlako'tse:pəts]

tonemski

[dlakocépəc]

IPA: [dlakətsé:pəts]

VZOREC

jakostno

ednina

IMENOVALNIK: dlakocépec
RODILNIK: dlakocépca
DAJALNIK: dlakocépcu
TOŽILNIK: dlakocépca
MESTNIK: pri dlakocépcu
ORODNIK: z dlakocépcem

dvojina

IMENOVALNIK: dlakocépca
RODILNIK: dlakocépev
DAJALNIK: dlakocépcema

TOŽILNIK: dlakocépca
MESTNIK: pri dlakocépcih
ORODNIK: z dlakocépcema

množina

IMENOVALNIK: dlakocépci
RODILNIK: dlakocépev
DAJALNIK: dlakocépcem
TOŽILNIK: dlakocépce
MESTNIK: pri dlakocépcih
ORODNIK: z dlakocépci

tonemsko

ednina

IMENOVALNIK: dlakocépec
RODILNIK: dlakocépca
DAJALNIK: dlakocépcu
TOŽILNIK: dlakocépca
MESTNIK: pri dlakocépcu
ORODNIK: z dlakocépcem

dvojina

IMENOVALNIK: dlakocépca
RODILNIK: dlakocépev
DAJALNIK: dlakocépcema
TOŽILNIK: dlakocépca
MESTNIK: pri dlakocépcih
ORODNIK: z dlakocépcema

množina

IMENOVALNIK: dlakocépci
RODILNIK: dlakocépev
DAJALNIK: dlakocépcem
TOŽILNIK: dlakocépce
MESTNIK: pri dlakocépcih
ORODNIK: z dlakocépci

IZVOR

↑ dlakocepiti

dlakocépiti dlakocépim nedovršni glagol [dlakocépiti]

POMEN

slabšalno prenatánčno se ukvarjati z nepomembnimi podrobnostmi

▶ prisl. + **glag.**

preveč dlakocepiti

- Marsikomu se zdi, da preveč *dlakocepijo*.
- Nikar že vnaprej ne *dlakocepite* ob vsakem predlogu: zdelo se bo, da ste proti vsaki novi zamisli.

▶ glag. + **glag. v nedoločniku**

- »Kristus, a boš že nehal *dlakocepiti!*« je vzkliknila vsa razburjena.

▶ sam. beseda v imenovalniku + **glag.**

- Diplomati so *dlakocepili* in se poskušali izviti iz neprijetnega položaja.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[dlakocépiti]

IPA: [dlakoˈtse:piti]

tonemski

[dlakocépiti] in [dlakocêpiti]

IPA: [dlakɔtsè:píti] in [dlakɔtsé:píti]

VZOREC

jakostno

NEDOLOČNIK: dlakocépiti

NAMENILNIK: dlakocépit

sedanjik

ednina

1. OSEBA dlakocépim

2. OSEBA dlakocépiš

3. OSEBA dlakocépi

dvojina

1. OSEBA dlakocépiva

2. OSEBA dlakocépita

3. OSEBA dlakocépita

množina

1. OSEBA dlakocépimo

2. OSEBA dlakocépite

3. OSEBA dlakocépijo

velelnik

ednina

2. OSEBA dlakocépi

dvojina

1. OSEBA dlakocépiva

2. OSEBA dlakocépita

množina

1. OSEBA dlakocépimo

2. OSEBA dlakocépite

deležnik na -/

moški spol

EDNINA: dlakocépil

DVOJINA: dlakocépila

MNOŽINA: dlakocépili

ženski spol

EDNINA: dlakocépila

DVOJINA: dlakocépili

MNOŽINA: dlakocépile

srednji spol

EDNINA: dlakocépilo

DVOJINA: dlakocépili

MNOŽINA: dlakocépila

deležnik na -č

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: dlakocepèč

RODILNIK: dlakocepèč**ega**

DAJALNIK: dlakocepèč**emu**

TOŽILNIK: dlakocepèč

živo dlakocepèč**ega**

MESTNIK: pri dlakocepèč**em**

ORODNIK: z dlakocepèč**im**

dvojina

IMENOVALNIK: dlakocepéča

RODILNIK: dlakocepéč**ih**

DAJALNIK: dlakocepéč**ima**

TOŽILNIK: dlakocepéča

MESTNIK: pri dlakocepéč**ih**

ORODNIK: z dlakocepéč**ima**

množina

IMENOVALNIK: dlakocepéči

RODILNIK: dlakocepéč**ih**

DAJALNIK: dlakocepéč**im**

TOŽILNIK: dlakocepéče

MESTNIK: pri dlakocepéč**ih**

ORODNIK: z dlakocepéč**imi**

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: dlakocepéča

RODILNIK: dlakocepéče

DAJALNIK: dlakocepéči

TOŽILNIK: dlakocepéčo

MESTNIK: pri dlakocepéči

ORODNIK: z dlakocepéčo

dvojina

IMENOVALNIK: dlakocepéči

RODILNIK: dlakocepéč**ih**

DAJALNIK: dlakocepéč**ima**

TOŽILNIK: dlakocepéči

MESTNIK: pri dlakocepéč**ih**

ORODNIK: z dlakocepéč**ima**

množina

IMENOVALNIK: dlakocepéče

RODILNIK: dlakocepéč**ih**

DAJALNIK: dlakocepéč**im**

TOŽILNIK: dlakocepéče

MESTNIK: pri dlakocepéč**ih**

ORODNIK: z dlakocepéč**imi**

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: dlakocepéče

RODILNIK: dlakocepéč**ega**

DAJALNIK: dlakocepéč**emu**

TOŽILNIK: dlakocepéče

MESTNIK: pri dlakocepéč**em**

ORODNIK: z dlakocepéč**im**

dvojina

IMENOVALNIK: dlakocepéči

RODILNIK: dlakocepéč**ih**

DAJALNIK: dlakocepéč**ima**

TOŽILNIK: dlakocepéči

MESTNIK: pri dlakocepéč**ih**

ORODNIK: z dlakocepéč**ima**

množina

IMENOVALNIK: dlakocepéča

RODILNIK: dlakocepéč**ih**

DAJALNIK: dlakocepéč**im**

TOŽILNIK: dlakocepéča

MESTNIK: pri dlakocepéč**ih**

ORODNIK: z dlakocepéč**imi**

deležnik na -n moški spol

ednina

IMENOVALNIK: dlakocépljen
RODILNIK: dlakocépljenega
DAJALNIK: dlakocépljenemu
TOŽILNIK: dlakocépljen
živo dlakocépljenega
MESTNIK: pri dlakocépljenem
ORODNIK: z dlakocépljenim

dvojina

IMENOVALNIK: dlakocépljena
RODILNIK: dlakocépljenih
DAJALNIK: dlakocépljenima
TOŽILNIK: dlakocépljena
MESTNIK: pri dlakocépljenih
ORODNIK: z dlakocépljenima

množina

IMENOVALNIK: dlakocépljeni
RODILNIK: dlakocépljenih
DAJALNIK: dlakocépljenim
TOŽILNIK: dlakocépljene
MESTNIK: pri dlakocépljenih
ORODNIK: z dlakocépljenimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: dlakocépljena
RODILNIK: dlakocépljene
DAJALNIK: dlakocépljeni
TOŽILNIK: dlakocépljeno
MESTNIK: pri dlakocépljeni
ORODNIK: z dlakocépljeno

dvojina

IMENOVALNIK: dlakocépljeni
RODILNIK: dlakocépljenih
DAJALNIK: dlakocépljenima
TOŽILNIK: dlakocépljeni
MESTNIK: pri dlakocépljenih
ORODNIK: z dlakocépljenima

množina

IMENOVALNIK: dlakocépljene
RODILNIK: dlakocépljenih
DAJALNIK: dlakocépljenim
TOŽILNIK: dlakocépljene
MESTNIK: pri dlakocépljenih
ORODNIK: z dlakocépljenimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: dlakocépljeno
RODILNIK: dlakocépljenega
DAJALNIK: dlakocépljenemu
TOŽILNIK: dlakocépljeno
MESTNIK: pri dlakocépljenem
ORODNIK: z dlakocépljenim

dvojina

IMENOVALNIK: dlakocépljeni

RODILNIK: dlakocépljenih
DAJALNIK: dlakocépljenima
TOŽILNIK: dlakocépljeni
MESTNIK: pri dlakocépljenih
ORODNIK: z dlakocépljenima

množina

IMENOVALNIK: dlakocépljena
RODILNIK: dlakocépljenih
DAJALNIK: dlakocépljenim
TOŽILNIK: dlakocépljena
MESTNIK: pri dlakocépljenih
ORODNIK: z dlakocépljenimi

DELEŽJE NA -e: dlakocepé

glagolnik

ednina

IMENOVALNIK: dlakocépljenje
RODILNIK: dlakocépljenja
DAJALNIK: dlakocépljenju
TOŽILNIK: dlakocépljenje
MESTNIK: pri dlakocépljenju
ORODNIK: z dlakocépljenjem

dvojina

IMENOVALNIK: dlakocépljenji
RODILNIK: dlakocépljenj
DAJALNIK: dlakocépljenjema
TOŽILNIK: dlakocépljenji
MESTNIK: pri dlakocépljenjih
ORODNIK: z dlakocépljenjema

množina

IMENOVALNIK: dlakocépljenja
RODILNIK: dlakocépljenj
DAJALNIK: dlakocépljenjem
TOŽILNIK: dlakocépljenja
MESTNIK: pri dlakocépljenjih
ORODNIK: z dlakocépljenji

tonemsko

NEDOLOČNIK: dlakocépiti
NAMENILNIK: dlakocépit

sedanjik

ednina

1. OSEBA dlakocêpim
2. OSEBA dlakocêpiš
3. OSEBA dlakocêpi

dvojina

1. OSEBA dlakocêpiva
2. OSEBA dlakocêpita
3. OSEBA dlakocêpita

množina

1. OSEBA dlakocêpimo
2. OSEBA dlakocêpite
3. OSEBA dlakocêpijo

velelnik

ednina

2. OSEBA dlakocêpi

dvojina

1. OSEBA dlakocêpiva

2. OSEBA dlakocépita

množina

1. OSEBA dlakocépimo

2. OSEBA dlakocépite

deležnik na -/

moški spol

EDNINA: dlakocépil

DVOJINA: dlakocépila

MNOŽINA: dlakocépili

ženski spol

EDNINA: dlakocépila in dlakocêpila

DVOJINA: dlakocépili

MNOŽINA: dlakocépila

srednji spol

EDNINA: dlakocépilo

DVOJINA: dlakocépili

MNOŽINA: dlakocépila

deležnik na -č

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: dlakocepč

RODILNIK: dlakocepčega

DAJALNIK: dlakocepčemu

TOŽILNIK: dlakocepč

živo dlakocepčega

MESTNIK: pri dlakocepčem

ORODNIK: z dlakocepčimi

dvojina

IMENOVALNIK: dlakocepča

RODILNIK: dlakocepčih

DAJALNIK: dlakocepčima

TOŽILNIK: dlakocepča

MESTNIK: pri dlakocepčih

ORODNIK: z dlakocepčima

množina

IMENOVALNIK: dlakocepči

RODILNIK: dlakocepčih

DAJALNIK: dlakocepčim

TOŽILNIK: dlakocepče

MESTNIK: pri dlakocepčih

ORODNIK: z dlakocepčimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: dlakocepča

RODILNIK: dlakocepče

DAJALNIK: dlakocepči

TOŽILNIK: dlakocepčo

MESTNIK: pri dlakocepči

ORODNIK: z dlakocepčo

dvojina

IMENOVALNIK: dlakocepči

RODILNIK: dlakocepčih

DAJALNIK: dlakocepčima

TOŽILNIK: dlakocepči

MESTNIK: pri dlakocepčih

ORODNIK: z dlakocepčima

množina

IMENOVALNIK: dlakocepče

RODILNIK: dlakocepčih

DAJALNIK: dlakocepčim

TOŽILNIK: dlakocepče

MESTNIK: pri dlakocepčih

ORODNIK: z dlakocepčimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: dlakocepče

RODILNIK: dlakocepčega

DAJALNIK: dlakocepčemu

TOŽILNIK: dlakocepče

MESTNIK: pri dlakocepčem

ORODNIK: z dlakocepčim

dvojina

IMENOVALNIK: dlakocepči

RODILNIK: dlakocepčih

DAJALNIK: dlakocepčima

TOŽILNIK: dlakocepči

MESTNIK: pri dlakocepčih

ORODNIK: z dlakocepčima

množina

IMENOVALNIK: dlakocepča

RODILNIK: dlakocepčih

DAJALNIK: dlakocepčim

TOŽILNIK: dlakocepča

MESTNIK: pri dlakocepčih

ORODNIK: z dlakocepčimi

deležnik na -n

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: dlakocépljen

RODILNIK: dlakocépljenega

DAJALNIK: dlakocépljenemu

TOŽILNIK: dlakocépljen

živo dlakocépljenega

MESTNIK: pri dlakocépljenem

ORODNIK: z dlakocépljenim

dvojina

IMENOVALNIK: dlakocépljena

RODILNIK: dlakocépljenih

DAJALNIK: dlakocépljenima

TOŽILNIK: dlakocépljena

MESTNIK: pri dlakocépljenih

ORODNIK: z dlakocépljenima

množina

IMENOVALNIK: dlakocépljeni

RODILNIK: dlakocépljenih

DAJALNIK: dlakocépljenim

TOŽILNIK: dlakocépljene

MESTNIK: pri dlakocépljenih

ORODNIK: z dlakocépljenimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: dlakocépljena

RODILNIK: dlakocêpljene
DAJALNIK: dlakocêpljeni
TOŽILNIK: dlakocêpljeno
MESTNIK: pri dlakocêpljeni
ORODNIK: z dlakocêpljeno

dvojina

IMENOVALNIK: dlakocêpljeni
RODILNIK: dlakocêpljenih
DAJALNIK: dlakocêpljenima
TOŽILNIK: dlakocêpljeni
MESTNIK: pri dlakocêpljenih
ORODNIK: z dlakocêpljenima

množina

IMENOVALNIK: dlakocêpljene
RODILNIK: dlakocêpljenih
DAJALNIK: dlakocêpljenim
TOŽILNIK: dlakocêpljene
MESTNIK: pri dlakocêpljenih
ORODNIK: z dlakocêpljenimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: dlakocêpljeno
RODILNIK: dlakocêpljenega
DAJALNIK: dlakocêpljenemu
TOŽILNIK: dlakocêpljeno
MESTNIK: pri dlakocêpljenem
ORODNIK: z dlakocêpljenim

dvojina

IMENOVALNIK: dlakocêpljeni
RODILNIK: dlakocêpljenih
DAJALNIK: dlakocêpljenima
TOŽILNIK: dlakocêpljeni
MESTNIK: pri dlakocêpljenih
ORODNIK: z dlakocêpljenima

množina

IMENOVALNIK: dlakocêpljena
RODILNIK: dlakocêpljenih
DAJALNIK: dlakocêpljenim
TOŽILNIK: dlakocêpljena
MESTNIK: pri dlakocêpljenih
ORODNIK: z dlakocêpljenimi

DELEŽJE NA -e: dlakocepē in dlakocepē

glagolnik

ednina

IMENOVALNIK: dlakocêpljenje
RODILNIK: dlakocêpljenja
DAJALNIK: dlakocêpljenju
TOŽILNIK: dlakocêpljenje
MESTNIK: pri dlakocêpljenju
ORODNIK: z dlakocêpljenjem

dvojina

IMENOVALNIK: dlakocêpljenji in dlakocêpljenji
RODILNIK: dlakocêpljenj
DAJALNIK: dlakocêpljenjema in
dlakocêpljenjema
TOŽILNIK: dlakocêpljenji in dlakocêpljenji

MESTNIK: pri dlakocêpljenjih
ORODNIK: z dlakocêpljenjema in z
dlakocêpljenjema

množina

IMENOVALNIK: dlakocêpljenja
RODILNIK: dlakocêpljenj
DAJALNIK: dlakocêpljenjem
TOŽILNIK: dlakocêpljenja
MESTNIK: pri dlakocêpljenjih
ORODNIK: z dlakocêpljenji

in

ednina

IMENOVALNIK: dlakocêpljenje
RODILNIK: dlakocêpljenja
DAJALNIK: dlakocêpljenju
TOŽILNIK: dlakocêpljenje
MESTNIK: pri dlakocêpljenju
ORODNIK: z dlakocêpljenjem

dvojina

IMENOVALNIK: dlakocêpljenji
RODILNIK: dlakocêpljenj
DAJALNIK: dlakocêpljenjema
TOŽILNIK: dlakocêpljenji
MESTNIK: pri dlakocêpljenjih
ORODNIK: z dlakocêpljenjema

množina

IMENOVALNIK: dlakocêpljenja
RODILNIK: dlakocêpljenj
DAJALNIK: dlakocêpljenjem
TOŽILNIK: dlakocêpljenja
MESTNIK: pri dlakocêpljenjih
ORODNIK: z dlakocêpljenji

intonemsko

tonemsko

NEDOLOČNIK: dlakocêpiti
NAMENILNIK: dlakocêpit

sedanjik

ednina

1. OSEBA dlakocêpim
2. OSEBA dlakocêpiš
3. OSEBA dlakocêpi

dvojina

1. OSEBA dlakocêpiva
2. OSEBA dlakocêpita
3. OSEBA dlakocêpita

množina

1. OSEBA dlakocêpimo
2. OSEBA dlakocêpите
3. OSEBA dlakocêpijo

velelnik

ednina

2. OSEBA dlakocêpi

dvojina

1. OSEBA dlakocêpiva
2. OSEBA dlakocêpita

množina

1. OSEBA dlakocêpimo
2. OSEBA dlakocêpite

deležnik na -/

moški spol

EDNINA: dlakocêpil
DVOJINA: dlakocêpila
MNOŽINA: dlakocêpili

ženski spol

EDNINA: dlakocêpila
DVOJINA: dlakocêpili
MNOŽINA: dlakocêpile

srednji spol

EDNINA: dlakocêpilo
DVOJINA: dlakocêpili
MNOŽINA: dlakocêpila

deležnik na -č

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: dlakocepč
RODILNIK: dlakocepčega
DAJALNIK: dlakocepčemu
TOŽILNIK: dlakocepč
živo dlakocepčega
MESTNIK: pri dlakocepčem
ORODNIK: z dlakocepčim

dvojina

IMENOVALNIK: dlakocepča
RODILNIK: dlakocepčih
DAJALNIK: dlakocepčima
TOŽILNIK: dlakocepča
MESTNIK: pri dlakocepčih
ORODNIK: z dlakocepčima

množina

IMENOVALNIK: dlakocepči
RODILNIK: dlakocepčih
DAJALNIK: dlakocepčim
TOŽILNIK: dlakocepče
MESTNIK: pri dlakocepčih
ORODNIK: z dlakocepčimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: dlakocepča
RODILNIK: dlakocepče
DAJALNIK: dlakocepči
TOŽILNIK: dlakocepčo
MESTNIK: pri dlakocepči
ORODNIK: z dlakocepčo

dvojina

IMENOVALNIK: dlakocepči
RODILNIK: dlakocepčih
DAJALNIK: dlakocepčima
TOŽILNIK: dlakocepči
MESTNIK: pri dlakocepčih
ORODNIK: z dlakocepčima

množina

IMENOVALNIK: dlakocepče

RODILNIK: dlakocepčih
DAJALNIK: dlakocepčim
TOŽILNIK: dlakocepče
MESTNIK: pri dlakocepčih
ORODNIK: z dlakocepčimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: dlakocepče
RODILNIK: dlakocepčega
DAJALNIK: dlakocepčemu
TOŽILNIK: dlakocepče
MESTNIK: pri dlakocepčem
ORODNIK: z dlakocepčim

dvojina

IMENOVALNIK: dlakocepči
RODILNIK: dlakocepčih
DAJALNIK: dlakocepčima
TOŽILNIK: dlakocepči
MESTNIK: pri dlakocepčih
ORODNIK: z dlakocepčima

množina

IMENOVALNIK: dlakocepča
RODILNIK: dlakocepčih
DAJALNIK: dlakocepčim
TOŽILNIK: dlakocepča
MESTNIK: pri dlakocepčih
ORODNIK: z dlakocepčimi

deležnik na -n

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: dlakocêpljen
RODILNIK: dlakocêpljenega
DAJALNIK: dlakocêpljenemu
TOŽILNIK: dlakocêpljen
živo dlakocêpljenega
MESTNIK: pri dlakocêpljenem
ORODNIK: z dlakocêpljenim

dvojina

IMENOVALNIK: dlakocêpljena
RODILNIK: dlakocêpljenih
DAJALNIK: dlakocêpljenima
TOŽILNIK: dlakocêpljena
MESTNIK: pri dlakocêpljenih
ORODNIK: z dlakocêpljenima

množina

IMENOVALNIK: dlakocêpljeni
RODILNIK: dlakocêpljenih
DAJALNIK: dlakocêpljenim
TOŽILNIK: dlakocêpljene
MESTNIK: pri dlakocêpljenih
ORODNIK: z dlakocêpljenimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: dlakocêpljena
RODILNIK: dlakocêpljene
DAJALNIK: dlakocêpljeni

TOŽILNIK: dlakocépljeno
MESTNIK: pri dlakocépljeni
ORODNIK: z dlakocépljeno

dvojina

IMENOVALNIK: dlakocépljeni
RODILNIK: dlakocépljenih
DAJALNIK: dlakocépljenima
TOŽILNIK: dlakocépljeni
MESTNIK: pri dlakocépljenih
ORODNIK: z dlakocépljenima

množina

IMENOVALNIK: dlakocépljene
RODILNIK: dlakocépljenih
DAJALNIK: dlakocépljenim
TOŽILNIK: dlakocépljene
MESTNIK: pri dlakocépljenih
ORODNIK: z dlakocépljenimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: dlakocépljeno
RODILNIK: dlakocépljenega
DAJALNIK: dlakocépljenemu
TOŽILNIK: dlakocépljeno
MESTNIK: pri dlakocépljenem
ORODNIK: z dlakocépljenim

dvojina

IMENOVALNIK: dlakocépljeni
RODILNIK: dlakocépljenih
DAJALNIK: dlakocépljenima
TOŽILNIK: dlakocépljeni
MESTNIK: pri dlakocépljenih
ORODNIK: z dlakocépljenima

množina

IMENOVALNIK: dlakocépljena
RODILNIK: dlakocépljenih
DAJALNIK: dlakocépljenim
TOŽILNIK: dlakocépljena
MESTNIK: pri dlakocépljenih
ORODNIK: z dlakocépljenimi

DELEŽJE NA *-e*: dlakocepé in dlakocepê

glagolnik

ednina

IMENOVALNIK: dlakocépljenje
RODILNIK: dlakocépljenja
DAJALNIK: dlakocépljenju
TOŽILNIK: dlakocépljenje
MESTNIK: pri dlakocépljenju
ORODNIK: z dlakocépljenjem

dvojina

IMENOVALNIK: dlakocépljenji in dlakocêpljenji
RODILNIK: dlakocépljenj
DAJALNIK: dlakocépljenjema in
dlakocêpljenjema
TOŽILNIK: dlakocépljenji in dlakocêpljenji
MESTNIK: pri dlakocêpljenjih

ORODNIK: z dlakocépljenjema in z
dlakocêpljenjema

množina

IMENOVALNIK: dlakocêpljenja
RODILNIK: dlakocêpljenj
DAJALNIK: dlakocêpljenjem
TOŽILNIK: dlakocêpljenja
MESTNIK: pri dlakocêpljenjih
ORODNIK: z dlakocêpljenji

in

ednina

IMENOVALNIK: dlakocêpljenje
RODILNIK: dlakocêpljenja
DAJALNIK: dlakocêpljenju
TOŽILNIK: dlakocêpljenje
MESTNIK: pri dlakocêpljenju
ORODNIK: z dlakocêpljenjem

dvojina

IMENOVALNIK: dlakocêpljenji
RODILNIK: dlakocêpljenj
DAJALNIK: dlakocêpljenjema
TOŽILNIK: dlakocêpljenji
MESTNIK: pri dlakocêpljenjih
ORODNIK: z dlakocêpljenjema

množina

IMENOVALNIK: dlakocêpljenja
RODILNIK: dlakocêpljenj
DAJALNIK: dlakocêpljenjem
TOŽILNIK: dlakocêpljenja
MESTNIK: pri dlakocêpljenjih
ORODNIK: z dlakocêpljenji

IZVOR

iz *dlako cepiti*

dlakocépstvo dlakocépstva samostalnik srednjega spola
[dlakocépstvo]

POMEN

slabšalno dejanje, lastnost, da se kdo prenatánčno
ukvarja z nepomembnimi podrobnostmi

► prid. beseda + **sam. beseda**

- Zamisliti bi se morali nad lastnim *dlakocepstvom* in dobro razmisliti, zakaj so tako zagrenjeni, da celo v dobrem iščejo slabo.

...

- Pravne spore za ta ali oni odstavek, vejico ali piko javnost pogosto razume kot *dlakocepstvo*.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[dlakocépstvo]

IPA: [dlako'tse:pstvo]

tonemski

[dlakocêpstvo]

IPA: [dlako'tsé:pstvò]

VZOREC

jakostno ednina

IMENOVALNIK: dlakocépstvo
RODILNIK: dlakocépstva
DAJALNIK: dlakocépstvu
TOŽILNIK: dlakocépstvo
MESTNIK: pri dlakocépstvu
ORODNIK: z dlakocépstvom

dvojina

IMENOVALNIK: dlakocépstvi
RODILNIK: dlakocépstev
DAJALNIK: dlakocépstvom
TOŽILNIK: dlakocépstvi
MESTNIK: pri dlakocépstvih
ORODNIK: z dlakocépstvom

množina

IMENOVALNIK: dlakocépstva
RODILNIK: dlakocépstev
DAJALNIK: dlakocépstvom
TOŽILNIK: dlakocépstva
MESTNIK: pri dlakocépstvih
ORODNIK: z dlakocépstvi

tonemsko ednina

IMENOVALNIK: dlakocépstvo
RODILNIK: dlakocépstva
DAJALNIK: dlakocépstvu
TOŽILNIK: dlakocépstvo
MESTNIK: pri dlakocépstvu
ORODNIK: z dlakocépstvom

dvojina

IMENOVALNIK: dlakocépstvi
RODILNIK: dlakocépstev
DAJALNIK: dlakocépstvom
TOŽILNIK: dlakocépstvi
MESTNIK: pri dlakocépstvih
ORODNIK: z dlakocépstvom

množina

IMENOVALNIK: dlakocépstva
RODILNIK: dlakocépstev
DAJALNIK: dlakocépstvom
TOŽILNIK: dlakocépstva
MESTNIK: pri dlakocépstvih
ORODNIK: z dlakocépstvi

IZVOR

iz *dlakocep* iz ↑*dlakocepiti*

hrúšev hrúševa hrúševo pridevnik [hrúšeʋ hrúševa hrúševo]

POMEN

ki je v zvezi s hruško, tj. sadnim drevesom; SIN.:

hruškov

▶ **prid. beseda** + sam. beseda

hrušev nasad | hruševa drevesa

- *Hruševe* nasade je treba temeljito pregledovati in ugotavljati morebitno prisotnost odraslih bolšic.
- Pri nekajletnih *hruševih* drevesih sem opazil, da so nekateri letošnji vršički kar počrnili.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[hrúšeʋ hrúševa hrúševo]

IPA: [ˈxruːʃeʋ ˈxruːʃeva ˈxruːʃevo]

tonemski

[hrúšeʋ hrúševa hrúševo]

IPA: [xɾùːʃéʋ xɾùːʃéva xɾùːʃévo]

VZOREC

jakostno

OSNOVNIK

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: hrúšev

RODILNIK: hrúšev**ega**

DAJALNIK: hrúšev**emu**

TOŽILNIK: hrúšev

živo hrúšev**ega**

MESTNIK: pri hrúšev**em**

ORODNIK: s hrúšev**im**

dvojina

IMENOVALNIK: hrúševa

RODILNIK: hrúšev**ih**

DAJALNIK: hrúšev**ima**

TOŽILNIK: hrúševa

MESTNIK: pri hrúšev**ih**

ORODNIK: s hrúšev**ima**

množina

IMENOVALNIK: hrúšev**i**

RODILNIK: hrúšev**ih**

DAJALNIK: hrúšev**im**

TOŽILNIK: hrúševe

MESTNIK: pri hrúšev**ih**

ORODNIK: s hrúšev**imi**

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: hrúševa

RODILNIK: hrúšev**e**

DAJALNIK: hrúšev**i**

TOŽILNIK: hrúšev**o**

MESTNIK: pri hrúšev**i**

ORODNIK: s hrúšev**o**

dvojina

IMENOVALNIK: hrúšev**i**

RODILNIK: hrúšev**ih**

DAJALNIK: hrúšev**ima**

TOŽILNIK: hrúšev**i**

MESTNIK: pri hrúšev**ih**

ORODNIK: s hrúšev**ima**

množina

IMENOVALNIK: hrúšev**e**

RODILNIK: hrúšev**ih**
DAJALNIK: hrúšev**im**
TOŽILNIK: hrúšev**e**
MESTNIK: pri hrúšev**ih**
ORODNIK: s hrúšev**imi**

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: hrúšev**o**
RODILNIK: hrúšev**ega**
DAJALNIK: hrúšev**emu**
TOŽILNIK: hrúšev**o**
MESTNIK: pri hrúšev**em**
ORODNIK: s hrúšev**im**

dvojina

IMENOVALNIK: hrúšev**i**
RODILNIK: hrúšev**ih**
DAJALNIK: hrúšev**ima**
TOŽILNIK: hrúšev**i**
MESTNIK: pri hrúšev**ih**
ORODNIK: s hrúšev**ima**

množina

IMENOVALNIK: hrúšev**a**
RODILNIK: hrúšev**ih**
DAJALNIK: hrúšev**im**
TOŽILNIK: hrúšev**a**
MESTNIK: pri hrúšev**ih**
ORODNIK: s hrúšev**imi**

tonemsko

OSNOVNIK

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: hrúšev
RODILNIK: hrúšev**ega**
DAJALNIK: hrúšev**emu**
TOŽILNIK: hrúšev
živo hrúšev**ega**
MESTNIK: pri hrúšev**em**
ORODNIK: s hrúšev**im**

dvojina

IMENOVALNIK: hrúšev**a**
RODILNIK: hrúšev**ih**
DAJALNIK: hrúšev**ima**
TOŽILNIK: hrúšev**a**
MESTNIK: pri hrúšev**ih**
ORODNIK: s hrúšev**ima**

množina

IMENOVALNIK: hrúšev**i**
RODILNIK: hrúšev**ih**
DAJALNIK: hrúšev**im**
TOŽILNIK: hrúšev**e**
MESTNIK: pri hrúšev**ih**
ORODNIK: s hrúšev**imi**

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: hrúšev**a**
RODILNIK: hrúšev**e**

DAJALNIK: hrúšev**i**
TOŽILNIK: hrúšev**o**
MESTNIK: pri hrúšev**i**
ORODNIK: s hrúšev**o**

dvojina

IMENOVALNIK: hrúšev**i**
RODILNIK: hrúšev**ih**
DAJALNIK: hrúšev**ima**
TOŽILNIK: hrúšev**i**
MESTNIK: pri hrúšev**ih**
ORODNIK: s hrúšev**ima**

množina

IMENOVALNIK: hrúšev**e**
RODILNIK: hrúšev**ih**
DAJALNIK: hrúšev**im**
TOŽILNIK: hrúšev**e**
MESTNIK: pri hrúšev**ih**
ORODNIK: s hrúšev**imi**

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: hrúšev**o**
RODILNIK: hrúšev**ega**
DAJALNIK: hrúšev**emu**
TOŽILNIK: hrúšev**o**
MESTNIK: pri hrúšev**em**
ORODNIK: s hrúšev**im**

dvojina

IMENOVALNIK: hrúšev**i**
RODILNIK: hrúšev**ih**
DAJALNIK: hrúšev**ima**
TOŽILNIK: hrúšev**i**
MESTNIK: pri hrúšev**ih**
ORODNIK: s hrúšev**ima**

množina

IMENOVALNIK: hrúšev**a**
RODILNIK: hrúšev**ih**
DAJALNIK: hrúšev**im**
TOŽILNIK: hrúšev**a**
MESTNIK: pri hrúšev**ih**
ORODNIK: s hrúšev**imi**

STALNE ZVEZE

hruševa bolšica

iz zoologije zajedavska krilata žuželka rjavkaste barve, ki sesa sok na vejicah, listih in plodovih hruške; primerjaj lat. *Cacopsylla pyri*

▶ sam. beseda + **sam. beseda v rodilniku**

ličinke hruševe bolšice

▪ Pozorni bodite na listne uši in pri hruškah na ličinke *hruševe bolšice*.

hruševa brstarica

iz zoologije žuželka s črnim telesom in rumeno-rdečim zadkom, ki odlaga jajčeca v poganjke na drevesih hruške; primerjaj lat. *Janus compressus*

- Letos se je na nekaterih območjih Slovenije v nekoliko večjem obsegu pojavila *hruševa brstarica*, sicer reden škodljivec hrušk.

hruševa rja

iz agronomije glivična bolezen hruške, pri kateri nastanejo na zgornji strani listov oranžne lise, na spodnji pa rjave stožčaste košarice

- ▶ sam. beseda + **sam. beseda v rodilniku** gostitelj hruševe rje
 - V Primorju je več vrst brinov, ki so gostitelji *hruševe rje*.
 - Na listu hruške je značilen znak *hruševe rje*.

...

- *Hruševno rjo* spoznamo po svetlorjavih ali oranžnih lisah na zgornji strani listov.

- Listje vaše hruške je okuženo s *hruševno rjo*.

hrušev ožig

iz agronomije bakterijska bolezen nekaterih sort sadnega drevja in okrasnih grmovnic, pri kateri se poganjki zvijejo in posušijo

- ▶ prid. beseda + **sam. beseda** bakterijski hrušev ožig
 - Predvsem na območjih, kjer se je pojavljal bakterijski *hrušev ožig*, svetujemo še dodajanje enega od dovoljenih bakrovih pripravkov.
- ▶ **sam. beseda v imenovalniku** + glag. hrušev ožig napade KAJ | hrušev ožig se pojavi, se širi, se ustali | hrušev ožig povzroči KAJ
 - Okužbe se s severozahoda države, kjer se je *hrušev ožig* v preteklosti že pojavil, širijo proti vzhodu in jugu, kjer je glavčina nasadov jablan.
 - Kolikšno škodo je povzročil *hrušev ožig*, bo znano šele jeseni.
- ▶ sam. beseda + **sam. beseda v rodilniku** bakterija, bolezen hruševega ožiga | posledice hruševega ožiga | zatiranje hruševega ožiga | epidemija, izbruh, napad, pojav, širjenje, žarišče hruševega ožiga
 - Bakterija *hruševega ožiga* je lahko latentno prisotna in povzroči obolenje tudi leto dni po okužbi.
 - Pripravljajo podrobnejše poročilo o posledicah *hruševega ožiga*.
- ▶ sam. beseda + z/s + **sam. beseda v orodniku** boj s hruševim ožigom | območje s hruševim ožigom | okužba s hruševim ožigom
 - V območjih s *hruševim ožigom* je treba še naprej redno pregledovati jablane, hruške in druge gostiteljske rastline.
 - Že danes lahko pri okužbi s *hruševim ožigom* govorimo o naravni nesreči.
- ▶ priredna zveza hrušev ožig ali ognjevka, suša in hrušev ožig

- Sadjarji zagotovo ne bodo pozabili, koliko škode je letos povzročila bakterijska bolezen *hrušev ožig* ali ognjevka.

- Nekateri upravičenci, ki so vložili zahtevek za povračilo škode zaradi suše in *hruševega ožiga*, akontacije še niso prejeli.

- ▶ sam. beseda + zaradi + **sam. beseda v rodilniku** škoda zaradi hruševega ožiga
 - Poleg povračila škode zaradi *hruševega ožiga* težko čakajo tudi na navodila za preventivni boj s to nevarno boleznijo.
- ▶ sam. beseda + na + **sam. beseda v tožilniku** sum na hrušev ožig
 - Sum na *hrušev ožig* je treba prijaviti inšpektorjem.

hrušev škr lup

iz agronomije glivična bolezen hruške, pri kateri nastanejo na listih in sadežih krastave pege

- Če bi želeli preprečiti napad *hruševega škr lupa*, bi morali izvesti že preventivno varstvo.
- Kdor škropi proti *hruševemu škr lupu*, uniči tudi hruševno rjo.

IZVOR

iz **hruša* < pslov. **kruša*, glej ↑hruška

hrúška hrúške samostalnik ženskega spola [hrúška]

POMEN

1. sadno drevo z razpokanim lubjem sivkasto rjave barve in spodaj odebeljenimi plodovi; primerjaj lat. *Pyrus communis*

- ▶ **sam. beseda v imenovalniku** + glag. hruška cveti, raste
 - *Hruška* je cvetela, vendar kasneje plodov ni bilo.
 - *Hruška* raste počasi in ne preveč bujno.
- ▶ sam. beseda + **sam. beseda v rodilniku** cvet, deblo, list, veja hruške | nasad hrušk | sadika hruške | sorta, vrsta hruške
 - Nizke temperature niso prizanesle niti nasadom *hrušk* v intenzivnih nasadih na Ajdovskem, Vipavskem in v Brdih ter v Brkinih.
 - Okrog šole je bilo zasajenih 58 sadik *hrušk*, na severni strani pa cvetlične gredice ter okrasno grmičevje.
- ▶ priredna zveza jablana in hruška
 - Zrak je težek od vonjev svežega hlevskega gnoja ter cvetočih jablan in *hrušk*.
- ▶ glag. + **sam. beseda v tožilniku** posaditi hruško
 - Če *hruško* posadimo na vrt, jo moramo pred voluharjem zaščititi na enak način kot jablano.
- ▶ prid. beseda + **sam. beseda** cvetoča hruška | divja hruška | domača, sosedova hruška | stara hruška | visokodebelna hruška | zgodnja hruška

- Dnevi se daljšajo, noči bodo vse svetlejše in prijetno bo ob večerih posedeti pod cvetočo *hruško* in se zazreti v jasno zvezdnato nebo.
- V njihovem sadovnjaku raste tudi mogočna, več kot sto let stara *hruška*.
- ▶ **sam. beseda + sam. beseda**
hruške viljamovke
 - Obdelujejo 6,5 hektarja sadovnjakov, nekaj arov *hrušk* viljamovk in skoraj pet hektarjev vinogradov.
- ▶ **sam. beseda + na + sam. beseda v mestniku**
 - Celopopoldne je sekal in končno posekal staro *hruško* na očetovi domačiji.
- ▶ glag. + v + **sam. beseda v tožilniku**
 - Poškodbe je opravičeval z dejstvom, da se je z avtom zaletel v *hruško*.
- ▶ glag. + pod + **sam. beseda v orodniku**
 - Spomnim se dni, ko sem sedela pod našo veliko *hruško* in iz cvetov regrata izdelovala velike vence.
- ▶ sam. beseda + pod + **sam. beseda v orodniku**
 - Utrujen si je želel malo počitka pod košato *hruško*.
- ▶ sam. beseda + pri + **sam. beseda v mestniku**
 - Medtem ko daje obrezovanje v času mirovanja pri *hruškah* najboljše rezultate, je pri jablanah to nekoliko drugače.
- 1a) plod tega drevesa**
- ▶ glag. + **sam. beseda v tožilniku**
dati, dodati, položiti hruško | jesti, pojesti hruško | kuhati, skuhati hruško | narezati, olupiti, oprati, razpoloviti, razrezati hruško | kupiti, ponuditi, prodajati hruške | obirati, sušiti hruške
 - Počasi segrevamo, da se sladkor stopi, nato dodamo *hruške* in zavremo.
 - *Hruški* olupimo in ju narežemo na krhleje.
 - *Hruške* so sušili, iz njih stiskali mošt in kuhali žganje.
- ▶ prid. beseda + **sam. beseda**
cela hruška | čvrsta, medena, sladka, slastna, sočna, sveža, zrela hruška | debela, drobna, majhna hruška | domača hruška | dušena, kuhana, nadevana, narezana, ohlajena, olupljena, pečena, posušena hruška | gnila, lepa hruška | rumena, zelena hruška | zimska hruška | suhe, vložene hruške
 - Kuhanim suhim *hruškam* odstranimo peške, jih zmeljemo ali drobno zrežemo.
 - Veselimo se sočnih *hrušk*, jabolk, sliv in grozdja.
 - Nekaj sadja so pojedli za žejo kar sproti, še posebej zlatorumene medene *hruške*.
- ▶ priredna zveza
hruške in breskve, hruške in slive, jabolka in hruške
 - V košaro je nabrala nekaj jabolk in *hrušk* s sadnega drevja.
 - Jabolka in *hruške* operemo, jim izrežemo peščiča ter narežemo na manjše kose.
- ▶ **sam. beseda v imenovalniku + glag.**
hruška pade | hruške zorijo
 - Jeseni, ko zorijo *hruške* in slive, brenčijo v njihovih krošnjah ose.
- ▶ **sam. beseda + sam. beseda v roditelju**
krhlji, polovica, rezina hruške | oblika hruške | pridelava, pridelek, pridelovalec hrušk | vrsta hruške
 - Jabolka narežemo na rezine, na vsako damo malo brusnične marmelade in pokrijemo z rezino *hruške*.
 - Na neposladdkano polovico polijemo kremo v obliki *hruške*, na sladkano polovico položimo pečeno hruško.
 - Pridelek *hrušk* je bil v primerjavi z lanskim letom za 7 % manjši.
- ▶ **sam. beseda + v + sam. beseda v mestniku**
hruška v omaki, vinu, teranu | hruška v steklenici
 - *Hruške* v vinu bodo navdušile tiste, ki se ogibajo maščobam.
 - Ko *hruška* v steklenici dozori, jo odtrgajo, očistijo in zalijejo s hruškovim žganjem.
- ▶ sam. beseda + iz + **sam. beseda v roditelju**
nadev iz hrušk | žganje iz hrušk
 - Žganje iz *hrušk* in jabolk je kuhala vse življenje.
- ▶ **sam. beseda + sam. beseda**
hruške tepke, viljamovke
 - Razpolovimo *hruške* viljamovke in jim izpraskamo seme.
- ▶ **sam. beseda + z/s + sam. beseda v orodniku**
 - Če dišeči goski dodamo testeninsko prilogo in *hruško* z brusnicami, lahko rečemo le še – dober tek!
- ▶ sam. beseda + z/s + **sam. beseda v orodniku**
 - Menihi prodajajo znamenito domače pletersko žganje s *hruškami* v steklenicah.
- ▶ **sam. beseda + na + sam. beseda v mestniku**
 - Otroci so se znali igrati marsikaj, pa čeprav so bile edine igrače palice, noge in zrele *hruške* na sosedovem drevesu.
- ▶ sam. beseda + po + **sam. beseda v mestniku**
 - Vino je slamnato bronaste barve in ima diskreten vonj po *hruškah* in rumenem cvetju.
- ▶ glag. + v + **sam. beseda v tožilniku**
 - V vsako *hruško* zapičimo klinček in jih damo v sirup.
- ▶ glag. + v + **sam. beseda v mestniku**
 - Zdravstvena inšpekcija je v *hruškah* odkrila preveč pesticida, ki ga je sicer dovoljeno uporabljati le za žita.
- ▶ **sam. beseda v imenovalniku + vezni glag. + prid. beseda v imenovalniku**
hruška je dobra | hruška je zrela
 - *Hruške* so zrele, ko jih z dvigom in rahlim zasukom zlahka odtrgate.
- ▶ **vezni glagol + pridevnik + samostalnik v dajalniku**
biti podoben hruški

- Sadeži so podobni *hruškam* in imajo zelo veliko koščico.

▶ **sam. beseda v dajalniku** + prid. beseda hruški podoben

- Po opravitvi in oploditvi se razvije dokaj velik, nekoliko jajčast, *hruški* podoben zelen plod z velikim jajčastim semenom v notranjosti.

2. mešalec za beton kot del tovornjaka ali tak tovornjak sam

▶ **sam. beseda** + z/s + sam. beseda v orodniku hruška z betonom

- Na gradbišče sploh še ni zapeljala prva *hruška* z betonom.

...

- Beton pripelje tovornjak s *hruško* in plošča je narejena z manj truda kot nekoč.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[hrúška]

IPA: [ˈxruːʃka]

tonemski

[hrúška]

IPA: [xruːʃkà]

VZOREC

jakostno

ednina

IMENOVALNIK: hruška

RODILNIK: hruške

DAJALNIK: hruški

TOŽILNIK: hruško

MESTNIK: pri hruški

ORODNIK: s hruško

dvojina

IMENOVALNIK: hruški

RODILNIK: hrušk

DAJALNIK: hruškama

TOŽILNIK: hruški

MESTNIK: pri hruškah

ORODNIK: s hruškama

množina

IMENOVALNIK: hruške

RODILNIK: hrušk

DAJALNIK: hruškam

TOŽILNIK: hruške

MESTNIK: pri hruškah

ORODNIK: s hruškami

tonemsko

ednina

IMENOVALNIK: hruška

RODILNIK: hruške

DAJALNIK: hruški

TOŽILNIK: hruško

MESTNIK: pri hruški

ORODNIK: s hruško

dvojina

IMENOVALNIK: hrúški

RODILNIK: hrúšk

DAJALNIK: hrúškama

TOŽILNIK: hrúški

MESTNIK: pri hrúškah

ORODNIK: s hrúškama

množina

IMENOVALNIK: hrúške

RODILNIK: hrúšk

DAJALNIK: hrúškam

TOŽILNIK: hrúške

MESTNIK: pri hrúškah

ORODNIK: s hrúškami

STALNE ZVEZE

azijska hruška

čvrsta, zelo sočna hruška, po obliki podobna jabolku, po izvoru iz Vzhodne Azije

- Slovenskim obiskovalcem je delila *azijske hruške* in svetovala, naj pečke posejejo v domačem okolju.

divja hruška

iz botanike drevo z razpokanim lubjem sivkasto rjave barve, vejami s trni in okroglimi, jabolku podobnimi, navadno užitnimi plodovi; primerjaj lat.

Pyrus pyraster

- Moštnice in tepke se cepijo na sejance; do sredine prejšnjega stoletja so gospodarji podlago poiskali kar na gozdnem robu, kjer se po naravi pojavljajo *divje hruške* – drobnice.

a) plod tega drevesa

- Nabirali so različne divje plodove, na primer *divje hruške* drobnice.

pleterska hruška

žganje s hruško, zraslo v steklenici, ki se prideluje v kartuzijanskem samostanu v Pleterjah, ali ta hruška kot plod

▶ glag. + **sam. beseda v tožilniku**

- V samostanu je moč kupiti znano *pletersko hruško*, slivovko, sadjevec, brinovec, cviček, pleterski čaj, izdelke iz gline in še marsikaj.
- *Plethersko hruško* v steklenico ujamejo, ko je še plodič; ko dozori, jo zalijejo s hruškovim žganjem.

FRAZEOLOGIJA

kdo je padel s hruške

navadno zanikano izraža, da je kdo naiven, neumen, neprilagojen

- Pa kaj *si ti s hruške padel* ali kaj?
- Memorandum je podpisalo kar nekaj ljudi, pa ne takih, ki *so padli s hruške*, ampak magistri in doktorji znanosti.

- Prepričan sem, da odgovorni na zvezi *niso padli s hruške* in imajo gotovo vso dokumentacijo za finančna poročila.
- *Nisem padel s hruške*, da tega ne bi vedel.

mešanje/seštevanje jabolk in hrušk | mešanje hrušk in jabolk

mešanje jabolk in hrušk

mešanje hrušk in jabolk
seštevanje jabolk in hrušk

primerjanje česa, kar v danem trenutku, kontekstu ni primerljivo

- Gre seveda za »*mešanje jabolk in hrušk*«, saj se primerja vzpenjače, ki imajo zelo različne funkcije.
- Nesmiselno je primerjati reporterje iz Južne Amerike z evropskimi ali japonskimi. To je *seštevanje jabolk in hrušk*.
- Morda se bo primerjava komu zdela *mešanje hrušk in jabolk*, a številke so vredne pregleda.

mešati/pomešati/primerjati ipd. jabolka in hruške | mešati/pomešati/primerjati ipd. hruške in jabolka

mešati jabolka in hruške

mešati hruške in jabolka
v dovršni obliki glagola pomešati jabolka in hruške
v dovršni obliki glagola pomešati hruške in jabolka
primerjati jabolka in hruške
primerjati hruške in jabolka
seštevati jabolka in hruške
seštevati hruške in jabolka

PRIMERJAJ ŠE: mešanje jabolk in hrušk

dajati, postavljati skupaj kaj, kar po lastnostih, značilnostih ne spada skupaj; primerjati kaj, kar v danem trenutku, kontekstu ni primerljivo

- Avtor članka poskuša z manipulacijo *mešati jabolka in hruške*.
- Sam se dobro zavedam številnih zadreg, ki se pojavljajo ob takih in podobnih anketah, v katerih se zelo pogosto *mešajo hruške in jabolka*.
- Glasni sindikalisti so preprosto *pomešali jabolka in hruške*.

odpasti kot zrela hruška

prenehati biti del česa; biti hitro, takoj izločen iz česa

- Ta tekma je postala tako močna, da majhni *odpadejo kot zrele hruške*.
- Nekateri kadri *bodo* z vrhov državnih bank *odpadli kot zrele hruške*.

padati kot (zrele) hruške

padati kot zrele hruške

padati kot hruške

množično, zaporedoma, nezadržno padati, propadati, izgubljati vpliv, veljavo, položaj

- Kaj je s temi letali letos? *Padajo kot zrele hruške*.

- Korporacije danes *padajo kot zrele hruške*.
- Klišeji o ženskah v popularni kulturi iz sedemdesetih *padajo kot zrele hruške*.
- Ozke ceste so skrivale ogromno pasti, zato *so kolesarji padali kot zrele hruške*.

pasti kot (zrela) hruška

pasti kot zrela hruška

pasti kot hruška

hitro, takoj pasti, propasti, izgubiti vpliv, veljavo, položaj; hitro, zlahka se vdati, popustiti

- Menil je, da *bo* ob prihodu konkurence podjetje *padlo kot zrela hruška*.
- Fantje so dobro znali izkoristiti slavo in marsikatero dekle *je padlo kot zrela hruška*.

pasti v naročje komu kot zrela hruška

hitro, nepričakovano, brez truda dobiti, pridobiti koga ali kaj

- Ljubezen vam *bo kot zrela hruška padla v naročje*, zakaj je ne bi uživali?
- Bilo je tudi veliko takih, ki so mislili, da nam *bo* neodvisnost *padla v naročje kot zrela hruška*.
- Njegova sanjska ženska bi lahko bila le za kakšen dan ali dva, če bi mu slučajno *kot zrela hruška padla v naročje*.

IZVOR

= hrv., srb. *krūška* < pslov. **kruška* iz **kruša* = latv. *grauše*, litov. *kr(i)áušė* – **več ...**

hrúškast hrúškasta hrúškasto pridevnik [hrúškast]

POMEN

ki po obliki spominja na hruško, tj. plod

► prid. beseda + sam. beseda

hrúškasti plodovi | hrúškasta oblika | hrúškasta postava

- Papaje so veliki *hrúškasti* plodovi.
- Pri osebah s *hrúškasto* obliko telesa se maščevje nabira pod pasom, okrog bokov, zadnjice in stegen.

► vezni glag. + prid. beseda v rodilniku + sam. beseda v rodilniku

biti hrúškaste oblike

- Satelit je prvi razkril, da Zemlja ni povsem okrogla, ampak bolj *hrúškaste* oblike.
- Bazen posameznega rečnega toka brez pritokov je pogosto *hrúškaste* oblike, najozži del je pri izlivu reke.

► prisl. + prid. beseda

- Sadež je podolgovate, vendar rahlo *hrúškaste* oblike in navadno večji od manga.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[hrúškast]

IPA: [ˈxruːʃkat]

tonemski
[hrúškast]
IPA: [xɾú:fkàst]

VZOREC

jakostno

OSNOVNIK

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: hrúškast
določno hrúškasti
RODILNIK: hrúškastega
DAJALNIK: hrúškastemu
TOŽILNIK: hrúškast
določno hrúškasti
živo hrúškastega
MESTNIK: pri hrúškastem
ORODNIK: s hrúškastim

dvojina

IMENOVALNIK: hrúškasta
RODILNIK: hrúškastih
DAJALNIK: hrúškastima
TOŽILNIK: hrúškasta
MESTNIK: pri hrúškastih
ORODNIK: s hrúškastima

množina

IMENOVALNIK: hrúškasti
RODILNIK: hrúškastih
DAJALNIK: hrúškastim
TOŽILNIK: hrúškaste
MESTNIK: pri hrúškastih
ORODNIK: s hrúškastimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: hrúškasta
RODILNIK: hrúškaste
DAJALNIK: hrúškasti
TOŽILNIK: hrúškasto
MESTNIK: pri hrúškasti
ORODNIK: s hrúškasto

dvojina

IMENOVALNIK: hrúškasti
RODILNIK: hrúškastih
DAJALNIK: hrúškastima
TOŽILNIK: hrúškasti
MESTNIK: pri hrúškastih
ORODNIK: s hrúškastima

množina

IMENOVALNIK: hrúškaste
RODILNIK: hrúškastih
DAJALNIK: hrúškastim
TOŽILNIK: hrúškaste
MESTNIK: pri hrúškastih
ORODNIK: s hrúškastimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: hrúškasto
RODILNIK: hrúškastega
DAJALNIK: hrúškastemu
TOŽILNIK: hrúškasto
MESTNIK: pri hrúškastem
ORODNIK: s hrúškastim

dvojina

IMENOVALNIK: hrúškasti
RODILNIK: hrúškastih
DAJALNIK: hrúškastima
TOŽILNIK: hrúškasti
MESTNIK: pri hrúškastih
ORODNIK: s hrúškastima

množina

IMENOVALNIK: hrúškasta
RODILNIK: hrúškastih
DAJALNIK: hrúškastim
TOŽILNIK: hrúškasta
MESTNIK: pri hrúškastih
ORODNIK: s hrúškastimi

tonemsko

OSNOVNIK

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: hrúškast
določno hrúškasti
RODILNIK: hrúškastega
DAJALNIK: hrúškastemu
TOŽILNIK: hrúškast
določno hrúškasti
živo hrúškastega
MESTNIK: pri hrúškastem
ORODNIK: s hrúškastim

dvojina

IMENOVALNIK: hrúškasta
RODILNIK: hrúškastih
DAJALNIK: hrúškastima
TOŽILNIK: hrúškasta
MESTNIK: pri hrúškastih
ORODNIK: s hrúškastima

množina

IMENOVALNIK: hrúškasti
RODILNIK: hrúškastih
DAJALNIK: hrúškastim
TOŽILNIK: hrúškaste
MESTNIK: pri hrúškastih
ORODNIK: s hrúškastimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: hrúškasta
RODILNIK: hrúškaste
DAJALNIK: hrúškasti
TOŽILNIK: hrúškasto
MESTNIK: pri hrúškasti
ORODNIK: s hrúškasto

dvojina

IMENOVALNIK: hrûškasti
RODILNIK: hrûškastih
DAJALNIK: hrûškastima
TOŽILNIK: hrûškasti
MESTNIK: pri hrûškastih
ORODNIK: s hrûškastima

množina

IMENOVALNIK: hrûškaste
RODILNIK: hrûškastih
DAJALNIK: hrûškastim
TOŽILNIK: hrûškaste
MESTNIK: pri hrûškastih
ORODNIK: s hrûškastimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: hrûškasto
RODILNIK: hrûškastega
DAJALNIK: hrûškastemu
TOŽILNIK: hrûškasto
MESTNIK: pri hrûškastem
ORODNIK: s hrûškastim

dvojina

IMENOVALNIK: hrûškasti
RODILNIK: hrûškastih
DAJALNIK: hrûškastima
TOŽILNIK: hrûškasti
MESTNIK: pri hrûškastih
ORODNIK: s hrûškastima

množina

IMENOVALNIK: hrûškasta
RODILNIK: hrûškastih
DAJALNIK: hrûškastim
TOŽILNIK: hrûškasta
MESTNIK: pri hrûškastih
ORODNIK: s hrûškastimi

IZVOR

↑ hruška

hrûškov hrûškova hrûškovo pridevnik [hrûškoʋ
hrûškova hrûškovo]

POMEN

1. ki je v zvezi s hruško, tj. sadnim drevesom;

SIN.: **hrušev**

▶ **prid. beseda** + sam. beseda

hruškov drevored, nasad | hruškov les, list | hruškovo drevo

- Na 250 hektarjih *hruškovih* nasadov je pozeba prizadela 80 odstotkov dreves.
- Kip je delo neznanega rezbarja in je narejen iz *hruškovega* lesa.
- Na nasprotni strani ceste je lep vrt, ki ima ob ograji *hruškova* drevesa, nekatera še polna lepih sadežev.

2. ki je iz hrušk ali vsebuje hruške, tj. plodove

▶ **prid. beseda** + sam. beseda

hruškov kolač | hruškov kompot | hruškov liker, mošt, sok | hruškov nadev | hruškovi krljci | hruškova krema, marmelada | hruškova pita, torta | hruškova voda | hruškove polovice | hruškovo vino, žganje

▪ Za *hruškovo* pito lahko namesto svežih uporabimo tudi vložene hruške.

▪ Imajo več zanimivih vrst vin, na primer *hruškovo* vino in medeno vino.

▪ Za uvod nam je prinesla zelo dobro, lahko hruškovo žganje.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[hrûškoʋ hrûškova hrûškovo]

IPA: [ˈxruːʃkɔʋ ˈxruːʃkɔʋa ˈxruːʃkɔʋo]

tonemski

[hrûškoʋ hrûškova hrûškovo]

IPA: [xɾùːʃkóʋ xɾùːʃkóʋa xɾùːʃkóʋo]

VZOREC

jakostno

OSNOVNIK

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: hrûškov

RODILNIK: hrûškovega

DAJALNIK: hrûškovemu

TOŽILNIK: hrûškov

živo hrûškovega

MESTNIK: pri hrûškovem

ORODNIK: s hrûškovim

dvojina

IMENOVALNIK: hrûškova

RODILNIK: hrûškovih

DAJALNIK: hrûškovima

TOŽILNIK: hrûškova

MESTNIK: pri hrûškovih

ORODNIK: s hrûškovima

množina

IMENOVALNIK: hrûškovi

RODILNIK: hrûškovih

DAJALNIK: hrûškovim

TOŽILNIK: hrûškove

MESTNIK: pri hrûškovih

ORODNIK: s hrûškovimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: hrûškova

RODILNIK: hrûškove

DAJALNIK: hrûškovi

TOŽILNIK: hrûškovo

MESTNIK: pri hrûškovi

ORODNIK: s hrûškovo

dvojina

IMENOVALNIK: hrûškovi

RODILNIK: hrûškovih

DAJALNIK: hrúškovi**ma**
TOŽILNIK: hrúškovi
MESTNIK: pri hrúškovi**h**
ORODNIK: s hrúškovi**ma**

množina

IMENOVALNIK: hrúškove
RODILNIK: hrúškovi**h**
DAJALNIK: hrúškovi**m**
TOŽILNIK: hrúškove
MESTNIK: pri hrúškovi**h**
ORODNIK: s hrúškovi**mi**

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: hrúškovo
RODILNIK: hrúškove**ga**
DAJALNIK: hrúškove**mu**
TOŽILNIK: hrúškovo
MESTNIK: pri hrúškove**m**
ORODNIK: s hrúškovi**m**

dvojina

IMENOVALNIK: hrúškovi
RODILNIK: hrúškovi**h**
DAJALNIK: hrúškovi**ma**
TOŽILNIK: hrúškovi
MESTNIK: pri hrúškovi**h**
ORODNIK: s hrúškovi**ma**

množina

IMENOVALNIK: hrúškova
RODILNIK: hrúškovi**h**
DAJALNIK: hrúškovi**m**
TOŽILNIK: hrúškova
MESTNIK: pri hrúškovi**h**
ORODNIK: s hrúškovi**mi**

tonemsko

OSNOVNIK

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: hrúškov
RODILNIK: hrúškove**ga**
DAJALNIK: hrúškove**mu**
TOŽILNIK: hrúškov
živo hrúškove**ga**
MESTNIK: pri hrúškove**m**
ORODNIK: s hrúškovi**m**

dvojina

IMENOVALNIK: hrúškova
RODILNIK: hrúškovi**h**
DAJALNIK: hrúškovi**ma**
TOŽILNIK: hrúškova
MESTNIK: pri hrúškovi**h**
ORODNIK: s hrúškovi**ma**

množina

IMENOVALNIK: hrúškovi
RODILNIK: hrúškovi**h**
DAJALNIK: hrúškovi**m**
TOŽILNIK: hrúškove

MESTNIK: pri hrúškovi**h**
ORODNIK: s hrúškovi**mi**

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: hrúškova
RODILNIK: hrúškove
DAJALNIK: hrúškovi
TOŽILNIK: hrúškovo
MESTNIK: pri hrúškovi
ORODNIK: s hrúškovo

dvojina

IMENOVALNIK: hrúškovi
RODILNIK: hrúškovi**h**
DAJALNIK: hrúškovi**ma**
TOŽILNIK: hrúškovi
MESTNIK: pri hrúškovi**h**
ORODNIK: s hrúškovi**ma**

množina

IMENOVALNIK: hrúškove
RODILNIK: hrúškovi**h**
DAJALNIK: hrúškovi**m**
TOŽILNIK: hrúškove
MESTNIK: pri hrúškovi**h**
ORODNIK: s hrúškovi**mi**

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: hrúškovo
RODILNIK: hrúškove**ga**
DAJALNIK: hrúškove**mu**
TOŽILNIK: hrúškovo
MESTNIK: pri hrúškove**m**
ORODNIK: s hrúškovi**m**

dvojina

IMENOVALNIK: hrúškovi
RODILNIK: hrúškovi**h**
DAJALNIK: hrúškovi**ma**
TOŽILNIK: hrúškovi
MESTNIK: pri hrúškovi**h**
ORODNIK: s hrúškovi**ma**

množina

IMENOVALNIK: hrúškova
RODILNIK: hrúškovi**h**
DAJALNIK: hrúškovi**m**
TOŽILNIK: hrúškova
MESTNIK: pri hrúškovi**h**
ORODNIK: s hrúškovi**mi**

IZVOR

↑hruška

jávno-zasébní jávno-zasébna jávno-zasébno

pridevnik [jávnuzasébní]

POMEN

ki je v zvezi s sodelovanjem deležnikov javnega in zasebnega sektorja pri investicijah, zagotavljanju storitev

▶ **prid. beseda** + sam. beseda

javno-zasebni partner | javno-zasebno partnerstvo

- Na tem področju obstaja niša za razvoj *javno-zasebnih* vlaganj.
- V naslednjih letih načrtujejo zgraditev vrtca po sistemu *javno-zasebnega* partnerstva.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[jáũnozasebni]

IPA: ['ja:unɔza'se:bni]

tonemski

[jáũnozasebni]

IPA: [jà:unɔzasé:bni]

VZOREC

jakostno

OSNOVNIK

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: javno-zasebni

RODILNIK: javno-zasebnega

DAJALNIK: javno-zasebnemu

TOŽILNIK: javno-zasebni

živo javno-zasebnega

MESTNIK: pri javno-zasebnem

ORODNIK: z javno-zasebnim

dvojina

IMENOVALNIK: javno-zasebna

RODILNIK: javno-zasebnih

DAJALNIK: javno-zasebnima

TOŽILNIK: javno-zasebna

MESTNIK: pri javno-zasebnih

ORODNIK: z javno-zasebnima

množina

IMENOVALNIK: javno-zasebni

RODILNIK: javno-zasebnih

DAJALNIK: javno-zasebnim

TOŽILNIK: javno-zasebne

MESTNIK: pri javno-zasebnih

ORODNIK: z javno-zasebnimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: javno-zasebna

RODILNIK: javno-zasebne

DAJALNIK: javno-zasebni

TOŽILNIK: javno-zasebno

MESTNIK: pri javno-zasebni

ORODNIK: z javno-zasebno

dvojina

IMENOVALNIK: javno-zasebni

RODILNIK: javno-zasebnih

DAJALNIK: javno-zasebnima

TOŽILNIK: javno-zasebni

MESTNIK: pri javno-zasebnih

ORODNIK: z javno-zasebnima

množina

IMENOVALNIK: javno-zasebne

RODILNIK: javno-zasebnih

DAJALNIK: javno-zasebnim

TOŽILNIK: javno-zasebne

MESTNIK: pri javno-zasebnih

ORODNIK: z javno-zasebnimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: javno-zasebno

RODILNIK: javno-zasebnega

DAJALNIK: javno-zasebnemu

TOŽILNIK: javno-zasebno

MESTNIK: pri javno-zasebnem

ORODNIK: z javno-zasebnim

dvojina

IMENOVALNIK: javno-zasebni

RODILNIK: javno-zasebnih

DAJALNIK: javno-zasebnima

TOŽILNIK: javno-zasebni

MESTNIK: pri javno-zasebnih

ORODNIK: z javno-zasebnima

množina

IMENOVALNIK: javno-zasebna

RODILNIK: javno-zasebnih

DAJALNIK: javno-zasebnim

TOŽILNIK: javno-zasebna

MESTNIK: pri javno-zasebnih

ORODNIK: z javno-zasebnimi

tonemsko

OSNOVNIK

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: javno-zasebni

RODILNIK: javno-zasebnega

DAJALNIK: javno-zasebnemu

TOŽILNIK: javno-zasebni

živo javno-zasebnega

MESTNIK: pri javno-zasebnem

ORODNIK: z javno-zasebnim

dvojina

IMENOVALNIK: javno-zasebna

RODILNIK: javno-zasebnih

DAJALNIK: javno-zasebnima

TOŽILNIK: javno-zasebna

MESTNIK: pri javno-zasebnih

ORODNIK: z javno-zasebnima

množina

IMENOVALNIK: javno-zasebni

RODILNIK: javno-zasebnih

DAJALNIK: javno-zasebnim

TOŽILNIK: javno-zasebne

MESTNIK: pri javno-zasebnih

ORODNIK: z javno-zasębnimi
ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: javno-zasębna
RODILNIK: javno-zasębne
DAJALNIK: javno-zasębni
TOŽILNIK: javno-zasębno
MESTNIK: pri javno-zasębni
ORODNIK: z javno-zasębno

dvojina

IMENOVALNIK: javno-zasębni
RODILNIK: javno-zasębni
DAJALNIK: javno-zasębnima
TOŽILNIK: javno-zasębni
MESTNIK: pri javno-zasębni
ORODNIK: z javno-zasębnima

množina

IMENOVALNIK: javno-zasębne
RODILNIK: javno-zasębni
DAJALNIK: javno-zasębnim
TOŽILNIK: javno-zasębne
MESTNIK: pri javno-zasębni
ORODNIK: z javno-zasębnimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: javno-zasębno
RODILNIK: javno-zasębnega
DAJALNIK: javno-zasębnemu
TOŽILNIK: javno-zasębno
MESTNIK: pri javno-zasębnem
ORODNIK: z javno-zasębnim

dvojina

IMENOVALNIK: javno-zasębni
RODILNIK: javno-zasębni
DAJALNIK: javno-zasębnima
TOŽILNIK: javno-zasębni
MESTNIK: pri javno-zasębni
ORODNIK: z javno-zasębnima

množina

IMENOVALNIK: javno-zasębna
RODILNIK: javno-zasębni
DAJALNIK: javno-zasębnim
TOŽILNIK: javno-zasębna
MESTNIK: pri javno-zasębni
ORODNIK: z javno-zasębnimi

IZVOR

↑javen + ↑zaseben

krępniti krępnem in **krępniti** krępnem dovršni glagol
[krępniti] in [krępniti]

POMEN

neknjižno pogovorno, slabšalno **umreti**

▶ **glag.** + od + sam. beseda v rodilniku

▪ Če ti vojska po kasarnah od lakote crkuje, morda lahko izvedeš en napad, potem pa *krępneš* od lakote, zmrzneš v snegu.

...

▪ Stari je *krępnil* naravne smrti, to bo ugotovil vsak dohtar.

a) neknjižno pogovorno, slabšalno **poginiti**

▪ Najprej mu je *krępnil* cucek, potem so pa našli še njega.

b) neknjižno pogovorno, ekspresivno **propasti, izginiti**

▪ Ko *krępnejo* naši veliki trgovci, bodo kmalu za njimi še kmetje in zadruge.

c) neknjižno pogovorno, ekspresivno **pokvariti se, nehati delovati**

▪ Avto nama je skoraj *krępnil*.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[krępniti] in [krępniti]

IPA: ['krę:pniti] in ['krę:pniti]

tonemski

[krępniti] in [krępniti]

IPA: [krę:pníti] in [krę:pníti]

VZOREC

jakostno

NEDOLOČNIK: krępniti

NAMENILNIK: krępnit

sedanjik

ednina

1. OSEBA krępnem

2. OSEBA krępneš

3. OSEBA krępne

dvojina

1. OSEBA krępneva

2. OSEBA krępneta

3. OSEBA krępneta

množina

1. OSEBA krępnemo

2. OSEBA krępnete

3. OSEBA krępnejo

velelnik

ednina

2. OSEBA krępni

dvojina

1. OSEBA krępniva

2. OSEBA krępnita

množina

1. OSEBA krępnimo

2. OSEBA krępnite

deležnik na -/

moški spol

EDNINA: krępnil

DVOJINA: krępnila

MNOŽINA: krępnili

ženski spol

EDNINA: krêpnila
DVOJINA: krêpnili
MNOŽINA: krêpnile

srednji spol

EDNINA: krêpnilo
DVOJINA: krêpnili
MNOŽINA: krêpnila

deležnik na -n

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: krêpnjen
RODILNIK: krêpnjenega
DAJALNIK: krêpnjenemu
TOŽILNIK: krêpnjen
živo krêpnjenega
MESTNIK: pri krêpnjenem
ORODNIK: s krêpnjenim

dvojina

IMENOVALNIK: krêpnjena
RODILNIK: krêpnjenih
DAJALNIK: krêpnjenima
TOŽILNIK: krêpnjena
MESTNIK: pri krêpnjenih
ORODNIK: s krêpnjenima

množina

IMENOVALNIK: krêpnjeni
RODILNIK: krêpnjenih
DAJALNIK: krêpnjenim
TOŽILNIK: krêpnjene
MESTNIK: pri krêpnjenih
ORODNIK: s krêpnjenimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: krêpnjena
RODILNIK: krêpnjene
DAJALNIK: krêpnjeni
TOŽILNIK: krêpnjeno
MESTNIK: pri krêpnjeni
ORODNIK: s krêpnjeno

dvojina

IMENOVALNIK: krêpnjeni
RODILNIK: krêpnjenih
DAJALNIK: krêpnjenima
TOŽILNIK: krêpnjeni
MESTNIK: pri krêpnjenih
ORODNIK: s krêpnjenima

množina

IMENOVALNIK: krêpnjene
RODILNIK: krêpnjenih
DAJALNIK: krêpnjenim
TOŽILNIK: krêpnjene
MESTNIK: pri krêpnjenih
ORODNIK: s krêpnjenimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: krêpnjeno
RODILNIK: krêpnjenega
DAJALNIK: krêpnjenemu
TOŽILNIK: krêpnjeno
MESTNIK: pri krêpnjenem
ORODNIK: s krêpnjenim

dvojina

IMENOVALNIK: krêpnjeni
RODILNIK: krêpnjenih
DAJALNIK: krêpnjenima
TOŽILNIK: krêpnjeni
MESTNIK: pri krêpnjenih
ORODNIK: s krêpnjenima

množina

IMENOVALNIK: krêpnjena
RODILNIK: krêpnjenih
DAJALNIK: krêpnjenim
TOŽILNIK: krêpnjena
MESTNIK: pri krêpnjenih
ORODNIK: s krêpnjenimi

DELEŽJE NA -vš: krepnívši

glagolnik

ednina

IMENOVALNIK: krêpnjenje
RODILNIK: krêpnjenja
DAJALNIK: krêpnjenju
TOŽILNIK: krêpnjenje
MESTNIK: pri krêpnjenju
ORODNIK: s krêpnjenjem

dvojina

IMENOVALNIK: krêpnjenji
RODILNIK: krêpnjenj
DAJALNIK: krêpnjenjema
TOŽILNIK: krêpnjenji
MESTNIK: pri krêpnjenjih
ORODNIK: s krêpnjenjema

množina

IMENOVALNIK: krêpnjenja
RODILNIK: krêpnjenj
DAJALNIK: krêpnjenjem
TOŽILNIK: krêpnjenja
MESTNIK: pri krêpnjenjih
ORODNIK: s krêpnjenji

tonemsko

NEDOLOČNIK: krêpniti
NAMENILNIK: krêpnit

sedanjik

ednina

1. OSEBA krêpnem
2. OSEBA krêpneš
3. OSEBA krêpne

dvojina

1. OSEBA krêpneva
2. OSEBA krêpneta
3. OSEBA krêpneta

množina

1. OSEBA krêpnemo
2. OSEBA krêpnete
3. OSEBA krêpnejo

velelnik

ednina

2. OSEBA krépni

dvojina

1. OSEBA krépniva
2. OSEBA krépnita

množina

1. OSEBA krépnimo
2. OSEBA krépnite

deležnik na -/

moški spol

EDNINA: krépnil
 DVOJINA: krépnila
 MNOŽINA: krépnili

ženski spol

EDNINA: krépnila in krêpnila
 DVOJINA: krépnili
 MNOŽINA: krépnile

srednji spol

EDNINA: krépnilo
 DVOJINA: krépnili
 MNOŽINA: krépnila

deležnik na -n

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: krêpnjen
 RODILNIK: krêpnjenega
 DAJALNIK: krêpnjenemu
 TOŽILNIK: krêpnjen
 živo krêpnjenega
 MESTNIK: pri krêpnjenem
 ORODNIK: s krêpnjenim

dvojina

IMENOVALNIK: krêpnjena
 RODILNIK: krêpnjenih
 DAJALNIK: krêpnjenima
 TOŽILNIK: krêpnjena
 MESTNIK: pri krêpnjenih
 ORODNIK: s krêpnjenima

množina

IMENOVALNIK: krêpnjeni
 RODILNIK: krêpnjenih
 DAJALNIK: krêpnjenim
 TOŽILNIK: krêpnjene
 MESTNIK: pri krêpnjenih
 ORODNIK: s krêpnjenimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: krêpnjena
 RODILNIK: krêpnjene
 DAJALNIK: krêpnjeni
 TOŽILNIK: krêpnjeno
 MESTNIK: pri krêpnjeni

ORODNIK: s krêpnjeno

dvojina

IMENOVALNIK: krêpnjeni
 RODILNIK: krêpnjenih
 DAJALNIK: krêpnjenima
 TOŽILNIK: krêpnjeni
 MESTNIK: pri krêpnjenih
 ORODNIK: s krêpnjenima

množina

IMENOVALNIK: krêpnjene
 RODILNIK: krêpnjenih
 DAJALNIK: krêpnjenim
 TOŽILNIK: krêpnjene
 MESTNIK: pri krêpnjenih
 ORODNIK: s krêpnjenimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: krêpnjeno
 RODILNIK: krêpnjenega
 DAJALNIK: krêpnjenemu
 TOŽILNIK: krêpnjeno
 MESTNIK: pri krêpnjenem
 ORODNIK: s krêpnjenim

dvojina

IMENOVALNIK: krêpnjeni
 RODILNIK: krêpnjenih
 DAJALNIK: krêpnjenima
 TOŽILNIK: krêpnjeni
 MESTNIK: pri krêpnjenih
 ORODNIK: s krêpnjenima

množina

IMENOVALNIK: krêpnjena
 RODILNIK: krêpnjenih
 DAJALNIK: krêpnjenim
 TOŽILNIK: krêpnjena
 MESTNIK: pri krêpnjenih
 ORODNIK: s krêpnjenimi

DELEŽJE NA -vṣ: krepnîvši

glagolnik

ednina

IMENOVALNIK: krépnjenje
 RODILNIK: krépnjenja
 DAJALNIK: krépnjenju
 TOŽILNIK: krépnjenje
 MESTNIK: pri krépnjenju
 ORODNIK: s krépnjenjem

dvojina

IMENOVALNIK: krépnjenji in krêpnjenji
 RODILNIK: krêpnjenj
 DAJALNIK: krépnjenjema in krêpnjenjema
 TOŽILNIK: krépnjenji in krêpnjenji
 MESTNIK: pri krépnjenjih tudi pri krêpnjenjih
 ORODNIK: s krépnjenjema in s krêpnjenjema

množina

IMENOVALNIK: krépnjenja tudi krêpnjenja
 RODILNIK: krêpnjenj

DAJALNIK: krépnjen**em** tudi krêpnjen**em**
TOŽILNIK: krépnjen**ja** tudi krêpnjen**ja**
MESTNIK: pri krépnjen**ih** tudi pri krêpnjen**ih**
ORODNIK: s krépnjen**ji** tudi s krêpnjen**ji**

in

jakostno

NEDOLOČNIK: krépniti

NAMENILNIK: krépnit

sedanjik

ednina

1. OSEBA krépn**em**

2. OSEBA krépn**eš**

3. OSEBA krépn**e**

dvojina

1. OSEBA krépn**eva**

2. OSEBA krépn**eta**

3. OSEBA krépn**eta**

množina

1. OSEBA krépn**emo**

2. OSEBA krépn**ete**

3. OSEBA krépn**ejo**

velelnik

ednina

2. OSEBA krépn**i**

dvojina

1. OSEBA krépn**iva**

2. OSEBA krépn**ita**

množina

1. OSEBA krépn**imo**

2. OSEBA krépn**ite**

deležnik na -l

moški spol

EDNINA: krépn**il**

DVOJINA: krépn**ila**

MNOŽINA: krépn**ili**

ženski spol

EDNINA: krépn**ila**

DVOJINA: krépn**ili**

MNOŽINA: krépn**ile**

srednji spol

EDNINA: krépn**ilo**

DVOJINA: krépn**ili**

MNOŽINA: krépn**ila**

deležnik na -n

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: krépnjen

RODILNIK: krépnjen**ega**

DAJALNIK: krépnjen**emu**

TOŽILNIK: krépnjen

živo krépnjen**ega**

MESTNIK: pri krépnjen**em**

ORODNIK: s krépnjen**im**

dvojina

IMENOVALNIK: krépnjena

RODILNIK: krépnjen**ih**

DAJALNIK: krépnjen**ima**

TOŽILNIK: krépnjena

MESTNIK: pri krépnjen**ih**

ORODNIK: s krépnjen**ima**

množina

IMENOVALNIK: krépnjeni

RODILNIK: krépnjen**ih**

DAJALNIK: krépnjen**im**

TOŽILNIK: krépnjene

MESTNIK: pri krépnjen**ih**

ORODNIK: s krépnjen**imi**

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: krépnjena

RODILNIK: krépnjene

DAJALNIK: krépnjeni

TOŽILNIK: krépnjeno

MESTNIK: pri krépnjen**i**

ORODNIK: s krépnjen**o**

dvojina

IMENOVALNIK: krépnjeni

RODILNIK: krépnjen**ih**

DAJALNIK: krépnjen**ima**

TOŽILNIK: krépnjeni

MESTNIK: pri krépnjen**ih**

ORODNIK: s krépnjen**ima**

množina

IMENOVALNIK: krépnjene

RODILNIK: krépnjen**ih**

DAJALNIK: krépnjen**im**

TOŽILNIK: krépnjene

MESTNIK: pri krépnjen**ih**

ORODNIK: s krépnjen**imi**

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: krépnjeno

RODILNIK: krépnjen**ega**

DAJALNIK: krépnjen**emu**

TOŽILNIK: krépnjeno

MESTNIK: pri krépnjen**em**

ORODNIK: s krépnjen**im**

dvojina

IMENOVALNIK: krépnjeni

RODILNIK: krépnjen**ih**

DAJALNIK: krépnjen**ima**

TOŽILNIK: krépnjeni

MESTNIK: pri krépnjen**ih**

ORODNIK: s krépnjen**ima**

množina

IMENOVALNIK: krépnjena

RODILNIK: krépnjen**ih**

DAJALNIK: krépnjen**im**

TOŽILNIK: krépnjena

MESTNIK: pri krépnjen**ih**

ORODNIK: s krépnjen**imi**

DELEŽJE NA -vš/: krepn**ivši**

glagolnik

ednina

IMENOVANIK: krépnjenje
RODILNIK: krépnjenja
DAJALNIK: krépnjenju
TOŽILNIK: krépnjenje
MESTNIK: pri krépnjenju
ORODNIK: s krépnjenjem

dvojina

IMENOVANIK: krépnjenji
RODILNIK: krépnjenj
DAJALNIK: krépnjenjema
TOŽILNIK: krépnjenji
MESTNIK: pri krépnjenjih
ORODNIK: s krépnjenjema

množina

IMENOVANIK: krépnjenja
RODILNIK: krépnjenj
DAJALNIK: krépnjenjem
TOŽILNIK: krépnjenja
MESTNIK: pri krépnjenjih
ORODNIK: s krépnjenji

tonemsko

NEDOLOČNIK: krépniti
NAMENILNIK: krépnit

sedanjik

ednina

1. OSEBA krépnem
2. OSEBA krépnješ
3. OSEBA krépnje

dvojina

1. OSEBA krépnjeva
2. OSEBA krépnjeta
3. OSEBA krépnjeta

množina

1. OSEBA krépnemo
2. OSEBA krépnete
3. OSEBA krépnjejo

velelnik

ednina

2. OSEBA krépnj

dvojina

1. OSEBA krépnjiva
2. OSEBA krépnjita

množina

1. OSEBA krépnimo
2. OSEBA krépnite

deležnik na -/

moški spol

EDNINA: krépnil
DVOJINA: krépnila
MNOŽINA: krépnili

ženski spol

EDNINA: krépnila in krépnila
DVOJINA: krépnili
MNOŽINA: krépnile

srednji spol

EDNINA: krépnilo
DVOJINA: krépnili
MNOŽINA: krépnila

deležnik na -n

moški spol

ednina

IMENOVANIK: krépnjen
RODILNIK: krépnjenega
DAJALNIK: krépnjenemu
TOŽILNIK: krépnjen
živo krépnjenega
MESTNIK: pri krépnjenem
ORODNIK: s krépnjenim

dvojina

IMENOVANIK: krépnjena
RODILNIK: krépnjenih
DAJALNIK: krépnjenima
TOŽILNIK: krépnjena
MESTNIK: pri krépnjenih
ORODNIK: s krépnjenima

množina

IMENOVANIK: krépnjeni
RODILNIK: krépnjenih
DAJALNIK: krépnjenim
TOŽILNIK: krépnjene
MESTNIK: pri krépnjenih
ORODNIK: s krépnjenimi

ženski spol

ednina

IMENOVANIK: krépnjena
RODILNIK: krépnjene
DAJALNIK: krépnjeni
TOŽILNIK: krépnjeno
MESTNIK: pri krépnjeni
ORODNIK: s krépnjeno

dvojina

IMENOVANIK: krépnjeni
RODILNIK: krépnjenih
DAJALNIK: krépnjenima
TOŽILNIK: krépnjeni
MESTNIK: pri krépnjenih
ORODNIK: s krépnjenima

množina

IMENOVANIK: krépnjene
RODILNIK: krépnjenih
DAJALNIK: krépnjenim
TOŽILNIK: krépnjene
MESTNIK: pri krépnjenih
ORODNIK: s krépnjenimi

srednji spol

ednina

IMENOVANIK: krépnjeno
RODILNIK: krépnjenega
DAJALNIK: krépnjenemu
TOŽILNIK: krépnjeno

MESTNIK: pri krêpnjenem
ORODNIK: s krêpnjenim

dvojina

IMENOVALNIK: krêpnjeni
RODILNIK: krêpnjenih
DAJALNIK: krêpnjenima
TOŽILNIK: krêpnjeni
MESTNIK: pri krêpnjenih
ORODNIK: s krêpnjenima

množina

IMENOVALNIK: krêpnjena
RODILNIK: krêpnjenih
DAJALNIK: krêpnjenim
TOŽILNIK: krêpnjena
MESTNIK: pri krêpnjenih
ORODNIK: s krêpnjenimi

DELEŽJE NA -vṣ̌: krepṇivši

glagolnik

ednina

IMENOVALNIK: krêpnjenje
RODILNIK: krêpnjenja
DAJALNIK: krêpnjenju
TOŽILNIK: krêpnjenje
MESTNIK: pri krêpnjenju
ORODNIK: s krêpnjenjem

dvojina

IMENOVALNIK: krêpnjenji in krêpnjenji
RODILNIK: krêpnjenj
DAJALNIK: krêpnjenjema in krêpnjenjema
TOŽILNIK: krêpnjenji in krêpnjenji
MESTNIK: pri krêpnjenjih
ORODNIK: s krêpnjenjema in s krêpnjenjema

množina

IMENOVALNIK: krêpnjenja
RODILNIK: krêpnjenj
DAJALNIK: krêpnjenjem
TOŽILNIK: krêpnjenja
MESTNIK: pri krêpnjenjih
ORODNIK: s krêpnjenji

IZVOR

↑krepati

krúhovec krúhovca samostalnik moškega spola [krúhovɛç]

POMEN

1. tropsko drevo z zelo debelim deblom in velikimi užitnimi plodovi podolgovate oblike, po izvoru iz Afrike ali Avstralije; primerjaj lat. *Adansonia*; SIN.: **baobab**, iz botanike **opičji kruhovec**

▶ **sam. beseda + sam. beseda v rodilniku**

drevo kruhovca | plod, sadež kruhovca | sadike kruhovca

- Kruh lahko nadomestijo plodovi *kruhovca*, vode pa je povsod dovolj.
- Posadka je na Tahitiju pet mesecev nabirala sadike *kruhovca*, nato pa so odpluli proti Zahodni Indiji.

▶ prid. beseda + **sam. beseda**

- Ta kotiček JAR-a je nenavadno lep, s pasovi ravne, suhe pokrajine, ki jo lomijo značilni *kruhovci* in dramatične skalne formacije.
- Ustavim se pri skupini moških, ki balinajo v majhni ogradi pod velikim *kruhovcem*.

▶ priredna zveza

kruhovec ali baobab

- Med drevesi sta najbolj običajna dežnikasta akacija in *kruhovec* ali baobab.

▶ **sam. beseda v imenovalniku + glag.**

kruhovec raste

- V savani rastejo mogočni *kruhovci*.

1a) plod tega drevesa

- *Kruhovec* me ni posebno navdušil, ne kuhan, ne pečen.
- V Indiji je *kruhovec* predvsem hrana revežev.

2. ekspresivno kdor (rad) jé kruh

- Še naprej ostajamo *kruhovci*, testeninovci, krompirjevci, riževci itd., kot da še nismo iznašli recepta, po katerem bi bila zelenjava okusnejša od hidratnih jedi.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[krúhovɛç]

IPA: [ˈkruːxɔvɛts]

tonemski

[krúhovɛç]

IPA: [krùːxɔvɛts]

VZOREC

tropsko drevo

jakostno

ednina

IMENOVALNIK: krúhovec

RODILNIK: krúhovca

DAJALNIK: krúhovcu

TOŽILNIK: krúhovec

MESTNIK: pri krúhovcu

ORODNIK: s krúhovcem

dvojina

IMENOVALNIK: krúhovca

RODILNIK: krúhovcev

DAJALNIK: krúhovcema

TOŽILNIK: krúhovca

MESTNIK: pri krúhovcih

ORODNIK: s krúhovcema

množina

IMENOVALNIK: krúhovci

RODILNIK: krúhovcev

DAJALNIK: krúhovcem

TOŽILNIK: krúhovce

MESTNIK: pri krúhovcih

ORODNIK: s krúhovci

tonemsko

ednina

IMENOVALNIK: krúhovec
RODILNIK: krúhovca
DAJALNIK: krúhovcu
TOŽILNIK: krúhovec
MESTNIK: pri krúhovcu
ORODNIK: s krúhovcem

dvojina

IMENOVALNIK: krúhovca
RODILNIK: krúhovcev tudi krúhovcev
DAJALNIK: krúhovcema
TOŽILNIK: krúhovca
MESTNIK: pri krúhovcih tudi pri krúhovcih
ORODNIK: s krúhovcema

množina

IMENOVALNIK: krúhovci
RODILNIK: krúhovcev tudi krúhovcev
DAJALNIK: krúhovcem
TOŽILNIK: krúhovce
MESTNIK: pri krúhovcih tudi pri krúhovcih
ORODNIK: s krúhovci tudi s krúhovci

VZOREC

kdor (rad) jé kruh

jakostno

ednina

IMENOVALNIK: krúhovec
RODILNIK: krúhovca
DAJALNIK: krúhovcu
TOŽILNIK: krúhovca
MESTNIK: pri krúhovcu
ORODNIK: s krúhovcem

dvojina

IMENOVALNIK: krúhovca
RODILNIK: krúhovcev
DAJALNIK: krúhovcema
TOŽILNIK: krúhovca
MESTNIK: pri krúhovcih
ORODNIK: s krúhovcema

množina

IMENOVALNIK: krúhovci
RODILNIK: krúhovcev
DAJALNIK: krúhovcem
TOŽILNIK: krúhovce
MESTNIK: pri krúhovcih
ORODNIK: s krúhovci

tonemsko

ednina

IMENOVALNIK: krúhovec
RODILNIK: krúhovca
DAJALNIK: krúhovcu
TOŽILNIK: krúhovca
MESTNIK: pri krúhovcu
ORODNIK: s krúhovcem

dvojina

IMENOVALNIK: krúhovca

RODILNIK: krúhovcev tudi krúhovcev

DAJALNIK: krúhovcema

TOŽILNIK: krúhovca

MESTNIK: pri krúhovcih tudi pri krúhovcih

ORODNIK: s krúhovcema

množina

IMENOVALNIK: krúhovci

RODILNIK: krúhovcev tudi krúhovcev

DAJALNIK: krúhovcem

TOŽILNIK: krúhovce

MESTNIK: pri krúhovcih tudi pri krúhovcih

ORODNIK: s krúhovci tudi s krúhovci

STALNE ZVEZE

opičji kruhovec

iz botanike tropsko drevo z zelo debelim deblom in velikimi užitnimi plodovi podolgovate oblike, po izvoru iz Afrike; primerjaj lat. *Adansonia digitata*; SIN.: **baobab, kruhovec**

- Tu in tam so se pojavljali značilni *opičji kruhovci*.
- *Opičji kruhovec* je drevo, ki mu v Afriki pripisujejo čudežno zdravilno moč.

IZVOR

↑kruh

lójtra lójtre samostalnik ženskega spola [lójtra]

POMEN

1. neknjižno pogovorno priprava za vzpenjanje ali sestopanje, navadno iz dveh enako dolgih pokončnih vzporednih letev s prečnimi klini, deščicami ali stopničkami; SIN.: **lestev**
 - Iz lope je prinesel *lojtro* in jo prislonil na steno pod okno.
2. znak iz dveh poševnih in dveh prečnih črtic [#]
 - Programsko zaklepanje tipkovnice je preprostejše in je možno z daljšim pritiskom tipke z *lojtro*.
- 2a) tipka na tipkovnici s takim znakom
 - ▶ glag. + **sam. beseda v tožilniku** pritisniti lojtro
 - Po glasu s tajnice pritisnite *lojtro*, potem sledite navodilom.
3. neknjižno pogovorno seznam, razvrstitev posameznih enot po stopnjah, zaporedju, navadno po kvaliteti; SIN.: **lestvica**
 - Nobenega domačega štikla že mesece nismo imeli na *lojtri*.
 - Med pisateljsko blokado koristi interna literarna *lojtra*.
4. neknjižno pogovorno, slabšalno **suh, visok človek**
 - Dol mi visi, kje se je ta *lojtra* klatila!
 - Vedela sem, da želim ob sebi temnega tipa, ki bo lep, poleg vsega pa še izkušen pred kamero in – ker

sem jaz pač dolga *lojtra* – visok več kot 180 centimetrov.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[lójtra]

IPA: [ˈloːjtra]

tonemski

[lójtra]

IPA: [ló:jtrà]

VZOREC

jakostno

ednina

IMENOVALNIK: lójtra

RODILNIK: lójtre

DAJALNIK: lójtri

TOŽILNIK: lójtro

MESTNIK: pri lójtri

ORODNIK: z lójtro

dvojina

IMENOVALNIK: lójtri

RODILNIK: lójter

DAJALNIK: lójtrama

TOŽILNIK: lójtri

MESTNIK: pri lójtrah

ORODNIK: z lójtrama

množina

IMENOVALNIK: lójtre

RODILNIK: lójter

DAJALNIK: lójtram

TOŽILNIK: lójtre

MESTNIK: pri lójtrah

ORODNIK: z lójtrami

tonemsko

ednina

IMENOVALNIK: løjtra

RODILNIK: løjtre

DAJALNIK: løjtri

TOŽILNIK: løjtro

MESTNIK: pri løjtri

ORODNIK: z løjtro

dvojina

IMENOVALNIK: løjtri

RODILNIK: løjter

DAJALNIK: løjtrama

TOŽILNIK: løjtri

MESTNIK: pri løjtrah

ORODNIK: z løjtrama

množina

IMENOVALNIK: løjtre

RODILNIK: løjter

DAJALNIK: løjtram

TOŽILNIK: løjtre

MESTNIK: pri løjtrah

ORODNIK: z løjtrami

FRAZEOLOGIJA

držati *komu* lestev/lojtro (*pri čem*)

držati *komu* lestev (*pri čem*)

neknjižno pogovorno držati *komu* lojtro (*pri čem*)

navadno prikrito ščititi, podpirati koga, zlasti ob njegovem nepravilnem, nezakonitem, škodljivem delovanju, ravnanju

- Celotno sodstvo jim *je* pri tem *držalo* lestev.
- Zakon pravi, da je soudeležen pri tatvini tudi tisti, ki *drži* tatu *lestev*.
- Pri tem procesu so bili udeleženi ne samo tisti, ki so po lestvi oblasti šli najprej dol, potem pa zopet gor, temveč tudi tisti, ki so jim pri tem pomagali, če rečemo po domače, tisti, ki *so* jim *držali* lojtro.

Življenje je kot kurja lojtra – kratko in posrano.

vulgarno na humoren način izraža negativen pogled na življenje

- *Življenje* ni modna pista, *je kot kurja lojtra, kratko in posrano*.

IZVOR

prevzeto iz bav. srvnem. *lqiter* = nem. *Leiter* < srvnem. *leiter(e)* = angl. *ladder*, prvotno *'kar je prislonjeno', k stvnem. **hlinēn* 'prisloniti' – **več ...**

máčka máčke samostalnik ženskega spola [máčka]

POMEN

1. domača žival z ostrimi zobmi in kremplji ter daljšim repom, ki se oglašča z visokimi, zateglimi glasovi in lovi zlasti miši, ptiče; primerjaj lat. *Felis catus*

► prid. beseda + **sam. beseda**

bela, črna, siva, tigrasta mačka | bolna, okužena, zdrava mačka | brezdomna, potepuška, prostoživeča mačka | crknjena, mrtva, povožena mačka | dolgodlaka, kratkodlaka mačka | domača, hišna, mestna, navadna, udomačena mačka | izgubljena, zapuščena, zavržena mačka | mlada, odrasla, stara mačka | najlepša mačka | pasemska, rodovniška mačka | podivjana mačka | sosedova mačka | sterilizirana mačka

- Po besedah direktorja zavetišča naj bi bilo na območju Ljubljane na tisoče prostoživečih *mačk*.
- Dlaka kratkodlakih *mačk* je morda manj opazna in jo je nekoliko lažje čistiti, ni pa je nič manj kot dlake dolgodlakih *mačk*.
- V Sloveniji je perzija najbolj razširjena pasemska *mačka*.

► **sam. beseda v imenovalniku** + glag.

mačka dobi KAJ | mačka gleda, vidi KAJ | mačka hodi, skoči, se smuka, se sprehaja | mačka se igra | mačka leži, spi | mačka lovi | mačka mijavka, prede | mačka

potrebuje KAJ | mačka požre KAJ | mačka zna KAJ | mačka živi

- *Mačke* se spretno skrivajo in najraje lovijo v mraku ali ponoči.
 - *Mačke* predejo, ko so zadovoljne, ko mirijo druge mačke in ko jih kaj hudo boli.
 - Bolezen, ki se širi s parjenjem ali ugrizom, ni nevarna za človeka, četudi bi ga okužena *mačka* opraskala ali celo ugriznila.
- ▶ glag. + **sam. beseda v tožilniku**
božati, pobožati mačko | držati mačko | hraniti, nahraniti mačko | imeti mačko | loviti mačko; preganjati mačke | mučiti, povoziti, ubiti mačko; pobijati mačke | kupiti, najti, oddati, omisliti si, posvojiti, prinesiti, pripeljati, sprejeti, vzeti mačko | opaziti, opazovati, videti, zagledati mačko | reševati, rešiti mačko | srečati mačko | sterilizirati mačko
- Danes je zelo popularno imeti psa ali pa vsaj *mačko*.
 - Mačke se vode sicer bojijo, vendar ste tudi vi že najbrž videli *mačko*, ki uživa na dežju.
- ▶ sam. beseda + **sam. beseda v roditeljskem**
lastniki, ljubitelj, ljubiteljica mačk | mučenje, mučitelj, pobijanje mačk | pasme mačk | preganjanje mačk | razstava mačk | sterilizacija mačk | število mačk | trop mačk | večina mačk
- Lastniki *mačk* morajo skrbno načrtovati počitnice in daljša potovanja.
 - Ljubitelji *mačk* na vprašanje, zakaj ravno te živali, največkrat pravijo, da jih je prevzela njihova samosvojost, samostojnost.
 - Vsi, ki vas zanima, kaj vse ponuja pisani svet *mačk*, ste vabljeni na mednarodno razstavo *mačk*.
- ▶ števnik + količinski sam. + **sam. beseda v roditeljskem**
n odstotkov mačk
- Vonj mačje mete močno vznemiri več kot 50 odstotkov *mačk* in povzroči, da se začnejo divje valjati.
- ▶ sam. beseda + za + **sam. beseda v tožilniku**
hrana za mačke | prostor za mačke | skrb za mačko
- Odprl sem konzervo s hrano za *mačke* in stresel kašo v skodelico.
 - Zavetišče je pred nekaj meseci dobilo nov zunanji prostor za *mačke*, a ga bodo te lahko preskusile šele spomladi, ko bo topleje.
 - Skrb za starejšo *mačko* mora prevzeti predvsem lastnik z zagotovitvijo ustrezne, kakovostne prehrane z manj maščobami ter nekaterimi mineralnimi snovmi.
- ▶ glag. + za + **sam. beseda v tožilniku**
skrbeti za mačko
- Začela je skrbeti za *mačke* iz sosesčine, reševala je mladičke in jih oddajala ljubečim ljudem.
- ▶ sam. beseda + z/s + **sam. beseda v orodniku**
stik z mačko

- Pri celoletnih alergijah moramo odstraniti povzročitelje ali pa se izogibati stiku z *mačkami*.
- ▶ glag. + z/s + **sam. beseda v orodniku**
živeti z mačko
- Dlje ko živite z *mačko*, bolj si boste znali razlagati, kaj vam s svojim vedenjem želi povedati.
 - Z *mačko* se pogovarjajte z mirnim in mehkim glasom.
- ▶ glag. + rad + **sam. beseda v tožilniku**
imeti rad mačko
- Ljudje smo pač različni, eni imajo radi *mačke*, drugi jih niti ne prenesejo.
 - Sami smo se lahko prepričali, da ima nadvse rada *mačke*, saj je skoraj ves čas našega obiska crkljala mačjega mladička, ki je zadovoljno predel v njenem naročju.
- ▶ priredna zveza
človek in mačka, mačka in maček, mačka in mačkon, mačka in miš, mačke in kokoši, mačke in lisice, mačke in ptiči, pes in mačka, podgane in mačke
- Človek in *mačka* sta se srečala ob nastanku prednikov človeka in prednikov današnje *mačke*.
 - Nekateri poskrbijo vsako leto za nekaj sto zavrženih in izgubljenih psov in *mačk*.
- ▶ glag. + na + **sam. beseda v tožilniku**
spominjati na mačko
- V svojem vrtu je na češplji opazil nenavadno žival, ki je spominjala na veliko *mačko*.
- ▶ **sam. beseda** + v + sam. beseda v mestniku
▪ Vse *mačke* v Egiptu so bile last faraona.
- ▶ glag. + kot + **sam. beseda v imenovalniku**
▪ Za mano je kot ogromna *mačka* tiho predel hladilnik.
- ▶ glag. + kot + **sam. beseda v tožilniku**
▪ Ogromnega tigra je ljubkovala kot domačo *mačko*.
- ▶ sam. beseda + pri + **sam. beseda v mestniku**
▪ Kako močan je lovski instinkt pri *mački*, je odvisno od vrste.
- ▶ glag. + pri + **sam. beseda v mestniku**
▪ Zelo pogosto se pri *mačkah* pojavijo težave, povezane s sečnim mehurjem, boleznimi srca in gibal.
▪ Z vpitjem, divjim pogledom ali celo z udarci pri *mački* ne bomo dosegli ničesar.
- 1a) samica take domače živali**
- ▶ **sam. beseda v imenovalniku** + glag.
▪ Njegova *mačka* je komaj osem tednov prej povrgla cel kup mladičkov.
- ▶ glag. + **sam. beseda v tožilniku**
▪ Vsako prostoživečo *mačko* ali vsakega mačka so po posegu označili z odščipom konice desnega ušesa.
- 2. navadno v množini mesojeda žival z gosto, navadno večbarvno dlako in vpotegljivimi kremplji, ki lovi zlasti ponoči; primerjaj lat. Felidae**
- ▶ prid. beseda + **sam. beseda**

divja mačka | evropska mačka

- Puma je za levom, tigrom in jaguarjem četrta največja divja *mačka* na svetu.
- Karakali so slabo poznane afriške *mačke*, ki sodijo med najuspešnejše plenilke.
- Na obeh straneh Atlantika so živele prazgodovinske *mačke*, oborožene s smrtonosnimi, izredno dolgimi zobmi.

▶ sam. beseda + **sam. beseda v rodilniku** družina, vrsta mačk

- Evrazijski ris je največji predstavnik družine *mačk* v Evropi.
- Gepard, ki je do popolnosti razvil tekaške sposobnosti, je najhitrejša vrsta *mačk*.

3. ekspresivno privlačna ženska

▶ prid. beseda + **sam. beseda**

divja, dobra, huda, seksi, vroča, zapeljiva mačka | prava mačka

- Nobene dobre *mačke*, ki kaj da nase, ne boš kupil z večerjo in parfumi.
- Z mano je šla moja prijateljica, ki je sicer vroča *mačka*, a že poročena z zelo dobrim moškim.

4. ekspresivno ženska, ki je v čem izkušena, spretna

▶ prid. beseda + **sam. beseda**

izkušena, prekaljena mačka | modna mačka | novinarska, televizijska mačka

- Pozna se ji, da je kot voditeljica že prekaljena *mačka*, saj je nastopila zelo samozavestno in skoraj brez opaznih napak.
- Modna *mačka* že ve, kaj je modno in kako pritegniti pozornost.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[máčka]

IPA: [ˈma:tʃka]

tonemski

[mâčka]

IPA: [má:tʃkà]

VZOREC

jakostno

ednina

IMENOVALNIK: máčka
RODILNIK: máčke
DAJALNIK: máčki
TOŽILNIK: máčko
MESTNIK: pri máčki
ORODNIK: z máčko

dvojina

IMENOVALNIK: máčki
RODILNIK: máčk
DAJALNIK: máčkama
TOŽILNIK: máčki
MESTNIK: pri máčkah
ORODNIK: z máčkama

množina

IMENOVALNIK: máčke
RODILNIK: máčk
DAJALNIK: máčkam
TOŽILNIK: máčke
MESTNIK: pri máčkah
ORODNIK: z máčkami

tonemsko

ednina

IMENOVALNIK: mâčka
RODILNIK: mâčke
DAJALNIK: mâčki
TOŽILNIK: mâčko
MESTNIK: pri mâčki
ORODNIK: z mâčko

dvojina

IMENOVALNIK: mâčki
RODILNIK: mâčk
DAJALNIK: mâčkama
TOŽILNIK: mâčki
MESTNIK: pri mâčkah
ORODNIK: z mâčkama

množina

IMENOVALNIK: mâčke
RODILNIK: mâčk
DAJALNIK: mâčkam
TOŽILNIK: mâčke
MESTNIK: pri mâčkah
ORODNIK: z mâčkami

STALNE ZVEZE

divja mačka

iz zoologije večja, v divjini živeča mačka s sivkasto dlako s temnimi progami; primerjaj lat. *Felis silvestris*

- *Divja mačka*, volk in medved so si spet izbojevali svoj prvotni življenjski prostor.
- Manjše ptiče plenijo skobec, kuna zlatica, *divja mačka* in ris.

morska mačka

iz zoologije do enega metra dolga morska riba s pegami, podolgovatimi očmi mačjega videza in ogrodjem iz hrustanca; primerjaj lat. *Scyliorhinus*

▶ prid. beseda + **sam. beseda**

- Imeli smo srečo in najprej v luknji našli pegasto *morsko mačko*, nato pa pod previsno steno še precej veliko škarpeno.

...

▪ Četrtnina morskih psov, skatov in *morskih mačk* v severnem delu Atlantika je ogrožena.

- Tri vrste *morskih mačk* so povsem izginile iz slovenskega morja.

norveška gozdna mačka

mačka z močnim trupom in dolgo gosto dlako, po izvoru iz Norveške

- *Norveške gozdne mačke* se poleg košatega videza in dolgih nog od drugih mačk razlikujejo tudi po oglašanju.
- *Norveške gozdne mačke* so lahko odete v pravo paleto barv in vzorcev: od črne, rdeče, modre, kremaste, zlate, srebrne, bele in mešane, progaste, pegaste in marogaste.

perzijska mačka

mačka z dolgo gosto dlako, kratkimi nogami, okroglo glavo in ploskim smrčkom

▶ prid. beseda + **sam. beseda**

- Ljubeče je pogledala sivodlako *perzijsko mačko*, ki se ji je zvijala okrog nog.
- Je čistokrvna *perzijska mačka* in nima potlačenega obraza, kot je običajno za to pasmo.

...

- Komaj se je usedel na kavč, je v njegovo naročje skočila *perzijska mačka*.

sabljazozoba mačka

navadno v množini, iz zoologije velika izumrla mačka z dolgimi, navadno sabljasto zakrivljenimi podočniki; primerjaj lat. *Machairodontinae*

▶ sam. beseda + **sam. beseda v roditelju**

- Odkrili so večje število kosti hominidov, katerih brazgotine kažejo sledove *sabljazozobih mačk*.

...

- Meni, da *sabljazozobe mačke* niso napadale vratu žrtve, kot to počne lev, ampak so z njenega trebuha odtrgale velik kos mesa.

siamska mačka

mačka s kratko dlako, vitkim telesom, podolgovato glavo in modrimi očmi

- Od nekod je prišla *siamska mačka* in se mu podrgnila ob nogo.
- *Siamske mačke* imajo temno in svetlo dlako na različnih delih telesa.

velika mačka

navadno v množini velika, v divjini živeča mačka, ki se oglašava navadno z rjoventjem

- Tigri so največje *velike mačke*, večje celo od levov.
- Obe tamkajšnji *veliki mački*, puma in jaguar, sta ogroženi predvsem zaradi krčenja življenjskega okolja.
- *Velike mačke* kar polovico svojega časa porabijo za iskanje plena.

zamorska mačka

iz zoologije opica z dolgim repom, svetlejšo dlako po trebuhu in temnejšo po hrbtu, po izvoru iz Afrike; primerjaj lat. *Cercopithecus*

- *Zamorske mačke* spijo na drevju, kamor se zatečejo tudi ob nevarnosti.
- *Zamorske mačke* le redko počivajo, lahko in graciozno se premikajo po drevesnih krošnjah, pri čemer kar najbolje izkoriščajo dolge okončine in vitko telo.

zelena zamorska mačka

iz zoologije opica z dolgim repom, belo dlako po trebuhu in zelenkasto rjavo po hrbtu, po izvoru iz Afrike; primerjaj lat. *Cercopithecus aethiops*

- *Zelena zamorska mačka* je pretežno rastlinojeda žival; na njenem jedilniku so listi, poganjki, sadje, cvetovi, semena in drevesna skorja.

FRAZEOLOGIJA

biti kot pes in mačka

biti v slabih, sovražnih odnosih; biti nenehno sprt

- Čeprav *sta bila* z bratom *kot pes in mačka*, si zdaj vedno pomagata.
- V zakonu jima ni bilo nikoli dolgčas – *bila sta kot pes in mačka* in hkrati zelo strastna in zaljubljena.

gledati se/prepirati se kot pes/psi in mačka/mačke

gledati se kot pes in mačka

gledati se kot psi in mačke
prepirati se kot pes in mačka

nenehno se prepirati; sovražiti se

- Od vsega začetka sva *se gledala kot pes in mačka*. Pa me je vseeno nezadržno vleklo k njej.
- Zelo zanimivo je bilo slišati obe strani, ki sta še nekaj let pred tem živeli v sožitju, zdaj pa *se gledata kot psi in mačke*.
- Starša sta ločena in *se prepirata kot pes in mačka*.

hoditi/vrteti se (okoli/okrog koga, česa) kot mačka/maček okrog/okoli vrele kaše

hoditi kot mačka okrog vrele kaše

vrteti se kot mačka okoli vrele kaše
hoditi kot mačka okoli vrele kaše
vrteti se kot mačka okrog vrele kaše
hoditi kot maček okrog vrele kaše
vrteti se kot maček okrog vrele kaše
hoditi kot maček okoli vrele kaše
vrteti se okoli koga, česa kot mačka okoli vrele kaše
PRIMERJAJ ŠE: hoja okoli vrele kaše

obotavljati se; izmikati se kočljivi, občutljivi temi, neprijetnostim; previdno, z obotavljanjem pristopati h komu

- Da ne *bi hodili kot mačka okrog vrele kaše* pojdimo k bistvu.
- Če nekaj postane večna tema, okoli katere *se vrtim kot mačka okoli vrele kaše*, potem je nikoli ne bom načela.

- Naveličali se boste *hoditi kot maček okoli vrele kaše* in z vsemi argumenti stopili v napad.
- Nekdo *se bo* okoli vas *vrstel kot mačka okoli vrele kaše*.
- Mislim, da ni treba, da *se* okoli teh zadev *vrtime kot mačka okoli vrele kaše*. Treba je zadeve jasno povedati.

igra mačke z mišjo | igra mačke in miši

igra mačke z mišjo

igra mačke in miši

izkazovanje, izražanje premoči nad kom; samovoljno, surovo ravnanje s kom

- To je bila *igra mačke z mišjo*, saj so bile gostje nedorasle tekmice.
- Med njima se razvije napeta *igra mačke in miši*, saj bo na koncu zmagal le eden.

igrati se/iti se mačke in miši (s kom)

igrati se mačke in miši

iti se mačke in miši

igrati se mačke in miši s kom

PRIMERJAJ ŠE: igra mačke in miši

izkazovati, izražati premoč nad kom; samovoljno, surovo delati, ravnati s kom

- Ne *bova se* več *igrala mačke in miši*. Povedal vam bom, zakaj sem vas zasledoval.
- Država, univerza in ministrstvo *se igrajo mačke in miši* z občino, da bi zbili ceno.
- Z mojega vidika je bilo to mentalno mučenje. Imel sem občutek, da *se grejo mačke in miši*.

igrati se/poigravati se s kom kot mačka z mišjo

igrati se s kom kot mačka z mišjo

poigravati se s kom kot mačka z mišjo

PRIMERJAJ ŠE: igra mačke z mišjo

izkazovati, izražati premoč nad kom; samovoljno, surovo delati, ravnati s kom

- Mladeniča pokažeta svoj pravi obraz in se začneta z družino *igrati kot mačka z mišjo*.
- Z njim *se poigrava kot mačka z mišjo*, a ne ve, da ne bo trajalo dolgo.

kot bi komu mačka snedla jezik

takó, da je molk zelo izrazit

- Ko govorijo, molčim, *kot bi mi mačka snedla jezik*.

prenašati koga, kaj kot mačka mlade

nositi kaj z enega mesta na drugo, zlasti če je to pretirano ali nepotrebno

- Pogosto sem knjige nosil tudi s seboj. Prenašal sem jih in jih še vedno *prenašam kot mačka mlade*.

presti kot mačka

kazati, izražati občutek ugodja, zadovoljstva

- Uživala je in zraven *predla kot mačka*.

Črne mačke prinašajo nesrečo.

Črna mačka prinaša nesrečo.

izraža vraževerno prepričanje, da je srečanje s črno mačko slab znak, da ima lahko negativne posledice

- Ali je res, da *črne mačke prinašajo nesrečo*, kadar prečkajo cesto pred vami? Zagotovo jo prinašajo. Same sebi.

Ko mačke ni doma, miši plešejo.

Kadar mačke ni doma, miši plešejo.

Če mačke ni doma, miši plešejo.

izraža, da se ob odsotnosti avtoritete dogajajo stvari, ki jih ta ne bi dopustila

- Kaže, da nadzornikov ne vodi interes lastnikov, temveč zaposlenih. Vse v skladu s pregovorom: "*Ko mačke ni doma, miši plešejo.*"

Ko mački stopiš na rep, zacvili.

Če mački stopiš na rep, zacvili.

Če mački stopiš na rep, zamijavka.

Če mačku stopiš na rep, zacvili.

opisuje situacijo, ko se nekdo burno odzove na dejanje ali izjavo, zlasti ob napadu na njegovo šibko točko

- Čeprav bo imela nasprotna stran povsem prav, vas bodo njene kritične besede prizadele. To bo le potrdilo pregovor, da *če mački stopiš na rep, zacvili*.

Mačka miško, miš pšeničko.

opisuje situacijo, ko zaradi sprenevedanja ali prelaganja odgovornosti pride do nejasnosti, nepreglednosti

- Trgovci pravijo, da so krivi dobavitelji, dobavitelji prisegajo, da so krivi kmetje, kmetje trdijo, da so krivci prvi in drugi, kupci pa si lahko zapojejo tisto: *mačka miško, miš pšeničko*.

Mačke imajo devet življenj.

Mačka ima sedem življenj.

Mačka ima devet življenj.

izraža, da so mačke trpežne živali

- Zgodbe govorijo o zapuščenih in zavrženih živalih. Nekako velja, da so mačke še v veliko slabšem položaju kot njihovi pasji prijatelji, morda tudi zaradi znamenitega ljudskega reka, da *ima mačka devet življenj*.

Ni pomembno, kakšne barve je mačka, pomembno je, da lovi miši.

Ni važno, kakšne barve je mačka, važno je, da lovi miši.

izraža, da je učinek bolj pomemben od podrobnosti

- Po kitajskem reku "Ni važno, kakšne barve je mačka, važno je, da lovi miši" ni važno lastništvo, ampak so pomembni učinkovitost upravljanja, konkurenčnost in razvoj.

BESEDOTVORJE

manjšalnica: mačica

manjšalnica: mačkica

svojilni pridevnik: mačkin

IZVOR

= hrv., srb. *màčka*, slovaš. *mačka* < slovan.

mačbka* iz vabnega klica *mac(a)* – **več ...

mákroekonomíja mákroekonomíje samostalnik

ženskega spola [mákroekonomíja]

POMEN

iz ekonomíje ekonomíja, gospodarski pojavi znotraj celotnega gospodarstva države ali širše gospodarske skupnosti

▶ sam. beseda + **sam. beseda v rodilniku**

področje makroekonomije

- Deluje na področjih *makroekonomije*, gospodarskega razvoja in investicij.

▶ prid. beseda + **sam. beseda**

ameriška makroekonomija

- Negotovo stanje se je nadaljevalo in niti pozitivni podatki ameriške *makroekonomije* niso premaknili melanholije iz deviznih in kapitalskih trgov.
- Svet na svoji mesečni seji obravnava celotno *makroekonomijo* z vidika denarne politike.

▶ sam. beseda + v + **sam. beseda v mestniku**

- Najnovejša analiza uresničevanja kratkoročnih usmeritev denarne politike kaže, da je stanje v slovenski *makroekonomiji* dobro in stabilno.

▶ sam. beseda + za + **sam. beseda v tožilniku**

- Skrb za *makroekonomijo* presega naše naloge.

▶ glag. + v + **sam. beseda v mestniku**

- Zadeva je silno preprosta: če v *makroekonomiji* zaškriplje, se to pozna tudi v mikroekonomiji.

...

- Poudarja, da je premalo preučeno vprašanje vpliva privatizacije na *makroekonomijo*.

a) iz ekonomíje veda, ki se ukvarja s tako ekonomijo, gospodarskimi pojavi

▶ sam. beseda + **sam. beseda v rodilniku**
profesor makroekonomije

- Je redni profesor *makroekonomije* na ljubljanski ekonomski fakulteti.

▶ priredna zveza

mikroekonomija in makroekonomija

- Makroekonomskih pojavov ni mogoče razumeti, ne da bi vedeli, kako se vedejo posamezna podjetja in gospodinjstva: mikroekonomija in

makroekonomija sta dve področji ekonomskega preučevanja, ki sta neločljivo povezani.

▶ **sam. beseda v imenovalniku** + glag.

- *Makroekonomija* preučuje široke in kompleksne pojave, na primer družbeni proizvod ali splošno raven cen.

▶ sam. beseda + iz + **sam. beseda v rodilniku**

- Dosegel je doktorat iz *makroekonomije*.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[mákroekonomíja]

IPA: ['ma:krøekono'mi:ja]

tonemski

[mákroekonomíja]

IPA: [má:krøekono'mi:jà]

VZOREC

jakostno

ednina

IMENOVALNIK: mákroekonomíja

RODILNIK: mákroekonomíje

DAJALNIK: mákroekonomíji

TOŽILNIK: mákroekonomíjo

MESTNIK: pri mákroekonomíji

ORODNIK: z mákroekonomíjo

dvojina

IMENOVALNIK: mákroekonomíji

RODILNIK: mákroekonomíj

DAJALNIK: mákroekonomíjama

TOŽILNIK: mákroekonomíji

MESTNIK: pri mákroekonomíjah

ORODNIK: z mákroekonomíjama

množina

IMENOVALNIK: mákroekonomíje

RODILNIK: mákroekonomíj

DAJALNIK: mákroekonomíjam

TOŽILNIK: mákroekonomíje

MESTNIK: pri mákroekonomíjah

ORODNIK: z mákroekonomíjami

tonemsko

ednina

IMENOVALNIK: mākroekonomíja

RODILNIK: mākroekonomíje

DAJALNIK: mākroekonomíji

TOŽILNIK: mākroekonomíjo

MESTNIK: pri mākroekonomíji

ORODNIK: z mākroekonomíjo

dvojina

IMENOVALNIK: mākroekonomíji

RODILNIK: mākroekonomíj

DAJALNIK: mākroekonomíjama

TOŽILNIK: mākroekonomíji

MESTNIK: pri mākroekonomíjah

ORODNIK: z mākroekonomíjama

množina

IMENOVALNIK: mākroekonomīje
RODILNIK: mākroekonomīj
DAJALNIK: mākroekonomījam
TOŽILNIK: mākroekonomīje
MESTNIK: pri mākroekonomījah
ORODNIK: z mākroekonomījami

IZVOR

prevzeto iz angl. *macroeconomy* iz gr. *makrós* 'velik' + ↑ekonomija

mākroekonómski mākroekonómška
mākroekonómško pridevnik [mākroekonómski]
POMEN

iz ekonomije ki je v zvezi z makroekonomijo, tj. ekonomijo, gospodarskimi pojavi znotraj celotnega gospodarstva države ali širše gospodarske skupnosti

▶ **prid. beseda** + sam. beseda

makroekonomski okvir, pogled, vidik |
makroekonomski razvoj | makroekonomski scenarij |
makroekonomski vpliv | makroekonomski cilji |
makroekonomski analitiki | makroekonomski modeli |
makroekonomski parametri | makroekonomska raven |
makroekonomske analize, napovedi, projekcije |
makroekonomske kategorije | makroekonomske posledice |
makroekonomske predpostavke | makroekonomske teme |
makroekonomske zadeve | makroekonomsko napovedovanje |
makroekonomsko okolje | makroekonomsko področje |
makroekonomsko stališče | makroekonomska dogajanja, gibanja |
makroekonomska izhodišča | makroekonomska tveganja |
makroekonomska vprašanja

- Plače naj bi se po sedanjih *makroekonomskih* napovedih o gibanju inflacije in tečaja evra v letu 2004 povišale za 3,13 odstotka.
- Podjetja so odvisna od *makroekonomskega* okolja, tudi od njegovih napak.
- Ko bodo dokončno znana nova *makroekonomska* izhodišča za letošnje leto, se bomo odločili, kako bomo ukrepali.

▶ **priredna zveza**

makroekonomski in finančni, makroekonomski in fiskalni, makroekonomski in javnofinančni, makroekonomski in politični

- Udeleženci konference so sklenili, da bodo razvoj kmetijstva, reforma državnih podjetij ter *makroekonomska* in finančna ureditev trga ključne naloge.
- Z izvedbo dogovorjenih ukrepov se bo izvajanje sprejetega sistema plač v javnem sektorju prilagodilo novim *makroekonomskim* in fiskalnim okvirom.

a) iz ekonomije ki izhaja iz stanja, temelji na stanju v makroekonomiji

▶ **prid. beseda** + sam. beseda

makroekonomski položaj | makroekonomski problem | makroekonomski agregati, indikatorji, kazalci, kazalniki, podatki, pokazatelji | makroekonomski dejavniki, pogoji | makroekonomski dosežki, rezultati | makroekonomski trendi | makroekonomska nestabilnost, stabilnost | makroekonomska ocena | makroekonomska situacija, slika | makroekonomska statistika | makroekonomske novice, objave | makroekonomske okoliščine, razmere | makroekonomske težave | makroekonomsko neravnotežje, neravnovesje, nesorazmerje, ravnotežje, ravnovesje | makroekonomsko stanje

- *Makroekonomski* kazalci so na prvi pogled dobri, saj je bila inflacija lani 4-odstotna, gospodarska rast pa 14-odstotna.
- Neizvrševanje ali zavlačevanje reform bi lahko izpodkopalo doseženo *makroekonomsko* stabilnost.
- S sprostitvijo sredstev iz sheme lahko pride do neravnovesja na trgu nepremičnin, to pa se lahko prenese na *makroekonomsko* neravnovesje.

b) iz ekonomije ki deluje, učinkuje na makroekonomijo

▶ **prid. beseda** + **sam. beseda**

makroekonomski učinki, ukrepi | makroekonomska politika | makroekonomska pomoč | makroekonomska stabilizacija | makroekonomske reforme

- Letošnja *makroekonomska* politika je določena: proračun ne more biti večji brez rebalansa, model določanja cen nafte je vlada sprejela, plačna politika med socialnimi partnerji je dogovorjena.
- Nove članice še niso opravile *makroekonomskih* reform, da bi odpravile javni dolg, znižale inflacijo in smejeje pristopile k tako imenovani deregulaciji, se pravi k večji prožnosti v gospodarskem razvoju.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[mākroekonómski]

IPA: ['ma:krɔɛkɔ'no:mski]

tonemski

[mākroekonômski]

IPA: [má:krɔɛkɔnó:mski]

VZOREC

jakostno

OSNOVNIK

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: mākroekonómški

RODILNIK: mākroekonómškega

DAJALNIK: mākroekonómskemu

TOŽILNIK: mākroekonómški

živo mákroekonómskega
MESTNIK: pri mákroekonómskem
ORODNIK: z mákroekonómskim

dvojina

IMENOVALNIK: mákroekonómska
RODILNIK: mákroekonómskih
DAJALNIK: mákroekonómskima
TOŽILNIK: mákroekonómska
MESTNIK: pri mákroekonómskih
ORODNIK: z mákroekonómskima

množina

IMENOVALNIK: mákroekonómski
RODILNIK: mákroekonómskih
DAJALNIK: mákroekonómskim
TOŽILNIK: mákroekonómske
MESTNIK: pri mákroekonómskih
ORODNIK: z mákroekonómskimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: mákroekonómska
RODILNIK: mákroekonómske
DAJALNIK: mákroekonómski
TOŽILNIK: mákroekonómsko
MESTNIK: pri mákroekonómski
ORODNIK: z mákroekonómsko

dvojina

IMENOVALNIK: mákroekonómski
RODILNIK: mákroekonómskih
DAJALNIK: mákroekonómskima
TOŽILNIK: mákroekonómski
MESTNIK: pri mákroekonómskih
ORODNIK: z mákroekonómskima

množina

IMENOVALNIK: mákroekonómske
RODILNIK: mákroekonómskih
DAJALNIK: mákroekonómskim
TOŽILNIK: mákroekonómske
MESTNIK: pri mákroekonómskih
ORODNIK: z mákroekonómskimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: mákroekonómsko
RODILNIK: mákroekonómskega
DAJALNIK: mákroekonómskemu
TOŽILNIK: mákroekonómsko
MESTNIK: pri mákroekonómskem
ORODNIK: z mákroekonómskim

dvojina

IMENOVALNIK: mákroekonómski
RODILNIK: mákroekonómskih
DAJALNIK: mákroekonómskima
TOŽILNIK: mákroekonómski
MESTNIK: pri mákroekonómskih
ORODNIK: z mákroekonómskima

množina

IMENOVALNIK: mákroekonómska

RODILNIK: mákroekonómskih
DAJALNIK: mákroekonómskim
TOŽILNIK: mákroekonómska
MESTNIK: pri mákroekonómskih
ORODNIK: z mákroekonómskimi

tonemsko

OSNOVNIK

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: mākroekonōmski
RODILNIK: mākroekonōmskega
DAJALNIK: mākroekonōmskemu
TOŽILNIK: mākroekonōmski
živo mākroekonōmskega
MESTNIK: pri mākroekonōmskem
ORODNIK: z mākroekonōmskim

dvojina

IMENOVALNIK: mākroekonōmska
RODILNIK: mākroekonōmskih
DAJALNIK: mākroekonōmskima
TOŽILNIK: mākroekonōmska
MESTNIK: pri mākroekonōmskih
ORODNIK: z mākroekonōmskima

množina

IMENOVALNIK: mākroekonōmski
RODILNIK: mākroekonōmskih
DAJALNIK: mākroekonōmskim
TOŽILNIK: mākroekonōmske
MESTNIK: pri mākroekonōmskih
ORODNIK: z mākroekonōmskimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: mākroekonōmska
RODILNIK: mākroekonōmske
DAJALNIK: mākroekonōmski
TOŽILNIK: mākroekonōmsko
MESTNIK: pri mākroekonōmski
ORODNIK: z mākroekonōmsko

dvojina

IMENOVALNIK: mākroekonōmski
RODILNIK: mākroekonōmskih
DAJALNIK: mākroekonōmskima
TOŽILNIK: mākroekonōmski
MESTNIK: pri mākroekonōmskih
ORODNIK: z mākroekonōmskima

množina

IMENOVALNIK: mākroekonōmske
RODILNIK: mākroekonōmskih
DAJALNIK: mākroekonōmskim
TOŽILNIK: mākroekonōmske
MESTNIK: pri mākroekonōmskih
ORODNIK: z mākroekonōmskimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: mākroekonōmsko
RODILNIK: mākroekonōmskega

DAJALNIK: mākroekonōmskemu
TOŽILNIK: mākroekonōmsko
MESTNIK: pri mākroekonōmskem
ORODNIK: z mākroekonōmskim

dvojina

IMENOVALNIK: mākroekonōmski
RODILNIK: mākroekonōmskih
DAJALNIK: mākroekonōmskima
TOŽILNIK: mākroekonōmski
MESTNIK: pri mākroekonōmskih
ORODNIK: z mākroekonōmskima

množina

IMENOVALNIK: mākroekonōmska
RODILNIK: mākroekonōmskih
DAJALNIK: mākroekonōmskim
TOŽILNIK: mākroekonōmska
MESTNIK: pri mākroekonōmskih
ORODNIK: z mākroekonōmskimi

IZVOR

↑makroekonomija

mikroekonomija mīkroekonómije samostalnik

ženskega spola [mīkroekonómija]

POMEN

iz ekonomije ekonomija, gospodarski pojavi znotraj posameznih gospodarskih enot

▶ priredna zveza

mikroekonomija in makroekonomija

- Naučili se boste razlikovati med *mikroekonomijo* in makroekonomijo.

▶ sam. beseda + sam. beseda v rodilniku

področje mikroekonomije

- Problema inflacije ni mogoče spuščati na raven *mikroekonomije*, ker je inflacija makroekonomski pojav.
- Krize so nujni del vsake *mikroekonomije*, le prevelika pogostost pri posameznem podjetju ni opravičljiva in pričakovana.

a) iz ekonomije veda, ki se ukvarja s tako ekonomijo, gospodarskimi pojavi

▶ sam. beseda v imenovalniku + glag.

- *Mikroekonomija* preučuje ravnanje posameznih ekonomskih osebkov na posameznih trgih: porabnikov, gospodinjev, podjetij, investitorjev.

▶ glag. + sam. beseda v tožilniku

- Od leta 2007 predava teorijo iger in *mikroekonomijo*.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[mīkroekonómija]

IPA: [ˈmi:krɔɛkɔnɔˈmi:ja]

tonemski

[mīkroekonómija]

IPA: [mī:krɔɛkɔnɔmí:jà]

VZOREC

jakostno

ednina

IMENOVALNIK: mīkroekonómija

RODILNIK: mīkroekonómije

DAJALNIK: mīkroekonómiji

TOŽILNIK: mīkroekonómijo

MESTNIK: pri mīkroekonómiji

ORODNIK: z mīkroekonómijo

dvojina

IMENOVALNIK: mīkroekonómiji

RODILNIK: mīkroekonómij

DAJALNIK: mīkroekonómijama

TOŽILNIK: mīkroekonómiji

MESTNIK: pri mīkroekonómijah

ORODNIK: z mīkroekonómijama

množina

IMENOVALNIK: mīkroekonómije

RODILNIK: mīkroekonómij

DAJALNIK: mīkroekonómijam

TOŽILNIK: mīkroekonómije

MESTNIK: pri mīkroekonómijah

ORODNIK: z mīkroekonómijami

tonemsko

ednina

IMENOVALNIK: mīkroekonómija

RODILNIK: mīkroekonómije

DAJALNIK: mīkroekonómiji

TOŽILNIK: mīkroekonómijo

MESTNIK: pri mīkroekonómiji

ORODNIK: z mīkroekonómijo

dvojina

IMENOVALNIK: mīkroekonómiji

RODILNIK: mīkroekonómij

DAJALNIK: mīkroekonómijama

TOŽILNIK: mīkroekonómiji

MESTNIK: pri mīkroekonómijah

ORODNIK: z mīkroekonómijama

množina

IMENOVALNIK: mīkroekonómije

RODILNIK: mīkroekonómij

DAJALNIK: mīkroekonómijam

TOŽILNIK: mīkroekonómije

MESTNIK: pri mīkroekonómijah

ORODNIK: z mīkroekonómijami

IZVOR

prevzeto iz angl. *microeconomy* iz gr. *mīkrós* 'majhen' + ↑ekonomija

mīkroekonómski mīkroekonómska

mīkroekonómsko pridevnik [mīkroekonómski]

POMEN

iz ekonomije **ki je v zvezi z mikroekonomijo, tj. ekonomijo, gospodarskimi pojavi znotraj posameznih gospodarskih enot**

▶ **prid. beseda** + sam. beseda

mikroekonomski vidik | mikroekonomska raven | mikroekonomska teorija

- Po tej oceni se je Slovenija najbolje odrezala na področju makroekonomije, izobraževanja in zdravja, najslabše pa pri učinkovitosti trga, poslovne izdelanosti in inovacij, torej *mikroekonomskih* vidikih delovanja gospodarstva.
- Na *mikroekonomski* ravni razlogi za nastanek krize izhajajo iz nezadostne regulacije in neustreznega upravljanja podjetij.

a) iz ekonomije **ki deluje, učinkuje na mikroekonomijo**

▶ **prid. beseda** + sam. beseda

mikroekonomski učinki, ukrepi | mikroekonomska politika | mikroekonomske reforme | mikroekonomsko prestrukturiranje

- V delu študije o *mikroekonomskih* učinkih opozarja, da modelov ni mogoče kopirati, saj so mikroekonomski razvojni pristopi lokalno posebni.
- Samo makroekonomske politike ne zadoščajo za spodbuditev območij, ki zaostajajo, za to so potrebne *mikroekonomske* politike spodbujanja konkurenčnosti.
- Potrebne so relativno hitre in učinkovite *mikroekonomske* reforme ter spremenjen institucionalni ustroj družbe.

▶ **prirejena zveza**

makroekonomski in mikroekonomski

- Naročili smo raziskavo o makroekonomskih in *mikroekonomskih* učinkih vstopa v EU.

b) iz ekonomije **ki izhaja iz stanja, temelji na stanju v mikroekonomiji**

▶ **prid. beseda** + sam. beseda

- Trenutna ugodna gospodarska gibanja so predvsem plod zunanjih dejavnikov, medtem ko *mikroekonomski* kazalci niso tako rožnati.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[míkroekonómski]

IPA: [ˈmi:krɔɛkɔˈno:mski]

tonemski

[míkroekonômski]

IPA: [mí:krɔɛkɔnó:mski]

VZOREC

jakostno

OSNOVNIK

moški spol

ednina

IMENOVANIK: míkroekonómski

RODILNIK: míkroekonómsega

DAJALNIK: míkroekonómsemu

TOŽILNIK: míkroekonómski

živo míkroekonómsega

MESTNIK: pri míkroekonómsem

ORODNIK: z míkroekonómskim

dvojina

IMENOVANIK: míkroekonómsega

RODILNIK: míkroekonómskih

DAJALNIK: míkroekonómskima

TOŽILNIK: míkroekonómsega

MESTNIK: pri míkroekonómskih

ORODNIK: z míkroekonómskima

množina

IMENOVANIK: míkroekonómski

RODILNIK: míkroekonómskih

DAJALNIK: míkroekonómskim

TOŽILNIK: míkroekonómse

MESTNIK: pri míkroekonómskih

ORODNIK: z míkroekonómskimi

ženski spol

ednina

IMENOVANIK: míkroekonómsega

RODILNIK: míkroekonómse

DAJALNIK: míkroekonómski

TOŽILNIK: míkroekonómse

MESTNIK: pri míkroekonómski

ORODNIK: z míkroekonómse

dvojina

IMENOVANIK: míkroekonómski

RODILNIK: míkroekonómskih

DAJALNIK: míkroekonómskima

TOŽILNIK: míkroekonómski

MESTNIK: pri míkroekonómskih

ORODNIK: z míkroekonómskima

množina

IMENOVANIK: míkroekonómse

RODILNIK: míkroekonómskih

DAJALNIK: míkroekonómskim

TOŽILNIK: míkroekonómse

MESTNIK: pri míkroekonómskih

ORODNIK: z míkroekonómskimi

srednji spol

ednina

IMENOVANIK: míkroekonómse

RODILNIK: míkroekonómsega

DAJALNIK: míkroekonómsemu

TOŽILNIK: míkroekonómse

MESTNIK: pri míkroekonómsem

ORODNIK: z míkroekonómskim

dvojina

IMENOVANIK: míkroekonómski

RODILNIK: míkroekonómskih

DAJALNIK: míkroekonómskima

TOŽILNIK: míkroekonómski

MESTNIK: pri míkroekonómskih

ORODNIK: z míkroekonómskima

množina

IMENOVALNIK: mîkroekonómska
RODILNIK: mîkroekonómskih
DAJALNIK: mîkroekonómskim
TOŽILNIK: mîkroekonómska
MESTNIK: pri mîkroekonómskih
ORODNIK: z mîkroekonómskimi

tonemsko

OSNOVNIK

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: mîkroekonômski
RODILNIK: mîkroekonômskega
DAJALNIK: mîkroekonômskemu
TOŽILNIK: mîkroekonômski
živo mîkroekonômskega
MESTNIK: pri mîkroekonômskem
ORODNIK: z mîkroekonômskim

dvojina

IMENOVALNIK: mîkroekonômska
RODILNIK: mîkroekonômskih
DAJALNIK: mîkroekonômskima
TOŽILNIK: mîkroekonômska
MESTNIK: pri mîkroekonômskih
ORODNIK: z mîkroekonômskima

množina

IMENOVALNIK: mîkroekonômski
RODILNIK: mîkroekonômskih
DAJALNIK: mîkroekonômskim
TOŽILNIK: mîkroekonômske
MESTNIK: pri mîkroekonômskih
ORODNIK: z mîkroekonômskimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: mîkroekonômska
RODILNIK: mîkroekonômske
DAJALNIK: mîkroekonômski
TOŽILNIK: mîkroekonômsko
MESTNIK: pri mîkroekonômski
ORODNIK: z mîkroekonômsko

dvojina

IMENOVALNIK: mîkroekonômski
RODILNIK: mîkroekonômskih
DAJALNIK: mîkroekonômskima
TOŽILNIK: mîkroekonômski
MESTNIK: pri mîkroekonômskih
ORODNIK: z mîkroekonômskima

množina

IMENOVALNIK: mîkroekonômske
RODILNIK: mîkroekonômskih
DAJALNIK: mîkroekonômskim
TOŽILNIK: mîkroekonômske
MESTNIK: pri mîkroekonômskih
ORODNIK: z mîkroekonômskimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: mîkroekonômsko
RODILNIK: mîkroekonômskega
DAJALNIK: mîkroekonômskemu
TOŽILNIK: mîkroekonômsko
MESTNIK: pri mîkroekonômskem
ORODNIK: z mîkroekonômskim

dvojina

IMENOVALNIK: mîkroekonômski
RODILNIK: mîkroekonômskih
DAJALNIK: mîkroekonômskima
TOŽILNIK: mîkroekonômski
MESTNIK: pri mîkroekonômskih
ORODNIK: z mîkroekonômskima

množina

IMENOVALNIK: mîkroekonômska
RODILNIK: mîkroekonômskih
DAJALNIK: mîkroekonômskim
TOŽILNIK: mîkroekonômska
MESTNIK: pri mîkroekonômskih
ORODNIK: z mîkroekonômskimi

IZVOR

↑ mikroekonomija

monsúm monsúma glej **monsún** monsúna samostalnik

moškega spola [monsúm]

POMEN

iz geografije **deževno obdobje**, zlasti v južni in jugovzhodni Aziji, ko piha veter s hladnega morja na ogreto kopno

- Reke jo znajo zagosti z nepredvidljivimi katastrofami, na primer v Indiji v času *monsumov*.
- Kadar nastanejo v Indiji *monsumi*, več dni lije kot iz škafa, zato reke narastejo in poplavljaajo.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[monsúm]

IPA: [mɔn'su:m]

tonemski

[monsúm]

IPA: [mɔnsú:m]

VZOREC

jakostno

ednina

IMENOVALNIK: monsúm

RODILNIK: monsúma

DAJALNIK: monsúmu

TOŽILNIK: monsúm

MESTNIK: pri monsúmu

ORODNIK: z monsúmom

dvojina

IMENOVALNIK: monsúma

RODILNIK: monsúmov

DAJALNIK: monsúmoma

TOŽILNIK: monsúma
MESTNIK: pri monsúmi**h**
ORODNIK: z monsú**ma**

množina

IMENOVALNIK: monsúmi
RODILNIK: monsú**mov**
DAJALNIK: monsú**mom**
TOŽILNIK: monsúme
MESTNIK: pri monsúmi**h**
ORODNIK: z monsúmi

tonemsko ednina

IMENOVALNIK: monsûm
RODILNIK: monsûma
DAJALNIK: monsû**mu**
TOŽILNIK: monsûm
MESTNIK: pri monsû**mu**
ORODNIK: z monsû**mom**

dvojina

IMENOVALNIK: monsûma
RODILNIK: monsû**mov**
DAJALNIK: monsû**ma**
TOŽILNIK: monsûma
MESTNIK: pri monsûmi**h**
ORODNIK: z monsû**ma**

množina

IMENOVALNIK: monsûmi
RODILNIK: monsû**mov**
DAJALNIK: monsû**mom**
TOŽILNIK: monsûme
MESTNIK: pri monsûmi**h**
ORODNIK: z monsûmi

IZVOR

k ↑monsun

monsún monsúna tudi **monsúm** monsúma samostalnik
moškega spola [monsún]

POMEN

iz geografije deževno obdobje, zlasti v južni in
jugovzhodni Aziji, ko piha veter s hladnega morja
na ogreto kopno

▶ prid. beseda + **sam. beseda**

jugozahodni monsun | poletni monsun
▪ Povečala se bo količina padavin v poletnih
monsunih, v nekaterih predelih pa bodo pogostejše.

▶ **sam. beseda v imenovalniku** + glag.

▪ Oblasti ob slabem vremenu, še posebno, če se
bliža *monsun*, ustavijo morski promet.

▶ sam. beseda + **sam. beseda v rodilniku**

čas monsuna
▪ Lani je v obdobju *monsunov*, ki traja od srede
junija do srede oktobra, v južnem delu Azije umrlo
1500 ljudi.

a) navadno v množini, iz geografije sezonski veter, zlasti v
južni in jugovzhodni Aziji, ki zaradi velike
temperaturne razlike piha z morja na kopno ali
obratno

▶ prid. beseda + **sam. beseda**

poletni monsun
▪ Poletni *monsuni* prinašajo obilne plohe tudi
večkrat na dan.

▶ **sam. beseda v imenovalniku** + glag.

▪ *Monsuni* pihajo poleti z morja na razgreto kopno
in pozimi s kopnega na toplejše morje.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[monsún]

IPA: [mɔn'su:n]

tonemski

[monsûn]

IPA: [mɔnsú:n]

VZOREC

jakostno

ednina

IMENOVALNIK: monsún
RODILNIK: monsúna
DAJALNIK: monsúnu
TOŽILNIK: monsún
MESTNIK: pri monsúnu
ORODNIK: z monsú**nom**

dvojina

IMENOVALNIK: monsúna
RODILNIK: monsú**nov**
DAJALNIK: monsú**na**
TOŽILNIK: monsúna
MESTNIK: pri monsú**ni**
ORODNIK: z monsú**na**

množina

IMENOVALNIK: monsúni
RODILNIK: monsú**nov**
DAJALNIK: monsú**nom**
TOŽILNIK: monsúne
MESTNIK: pri monsú**ni**
ORODNIK: z monsúni

tonemsko

ednina

IMENOVALNIK: monsûn
RODILNIK: monsûna
DAJALNIK: monsûnu
TOŽILNIK: monsûn
MESTNIK: pri monsûnu
ORODNIK: z monsû**nom**

dvojina

IMENOVALNIK: monsûna
RODILNIK: monsû**nov**
DAJALNIK: monsû**na**
TOŽILNIK: monsûna

MESTNIK: pri monsûnih
ORODNIK: z monsûnoma

množina

IMENOVALNIK: monsûni
RODILNIK: monsûnov
DAJALNIK: monsûnom
TOŽILNIK: monsûne
MESTNIK: pri monsûnih
ORODNIK: z monsûni

IZVOR

prevzeto iz nem. *Monsun*, angl. *monsoon*, kar je prek port. *monção* prevzeto iz arab. *mausim* 'letni čas' – **več ...**

monsúnski monsúnska monsúnsko pridevnik

[monsúnski]

POMEN

iz geografije ki je v zvezi z monsunom, tj. deževnim obdobjem, zlasti v južni in jugovzhodni Aziji, ko piha veter s hladnega morja na ogreto kopno

▶ **prid. beseda** + sam. beseda

monsunsko obdobje

- Kadar v Indiji nastopi *monsunsko* obdobje, več dni lije kot iz škafa.

a) iz geografije ki spremlja monsun, je značilen za monsun

▶ **prid. beseda** + sam. beseda

monsunski dež, naliv | monsunski oblak | monsunski vetrovi | monsunske padavine | monsunske poplave | monsunsko deževje | monsunsko vreme

- Podnebje Indijske podceline je povsem odvisno od *monsunskih* vetrov.
- Pakistan so prizadele najhujše *monsunske* poplave v zgodovini, ki so zahtevale najmanj 800 smrtnih žrtev, prizadele pa so še milijon ljudi na severozahodu države.
- Poplave je povzročilo močno *monsunsko* deževje, ki traja že šesti dan.

b) ki je tak kot pri monsunu

▶ **prid. beseda** + **sam. beseda**

monsunski naliv

- Cesta se je zaradi skorajda *monsunskega* naliva v 1. etapi spremenila v olimpijski bazen.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[monsúnski]

IPA: [mɔn'su:nski]

tonemski

[monsúnski]

IPA: [mɔnsú:nski]

VZOREC

jakostno

OSNOVNIK

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: monsúnski
RODILNIK: monsúnskega
DAJALNIK: monsúnskemu
TOŽILNIK: monsúnski
živo monsúnskega
MESTNIK: pri monsúnskem
ORODNIK: z monsúnskimi

dvojina

IMENOVALNIK: monsúnska
RODILNIK: monsúnskih
DAJALNIK: monsúnskima
TOŽILNIK: monsúnska
MESTNIK: pri monsúnskih
ORODNIK: z monsúnskima

množina

IMENOVALNIK: monsúnski
RODILNIK: monsúnskih
DAJALNIK: monsúnskim
TOŽILNIK: monsúnske
MESTNIK: pri monsúnskih
ORODNIK: z monsúnskimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: monsúnska
RODILNIK: monsúnske
DAJALNIK: monsúnski
TOŽILNIK: monsúnsko
MESTNIK: pri monsúnski
ORODNIK: z monsúnsko

dvojina

IMENOVALNIK: monsúnski
RODILNIK: monsúnskih
DAJALNIK: monsúnskima
TOŽILNIK: monsúnski
MESTNIK: pri monsúnskih
ORODNIK: z monsúnskima

množina

IMENOVALNIK: monsúnske
RODILNIK: monsúnskih
DAJALNIK: monsúnskim
TOŽILNIK: monsúnske
MESTNIK: pri monsúnskih
ORODNIK: z monsúnskimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: monsúnsko
RODILNIK: monsúnskega
DAJALNIK: monsúnskemu
TOŽILNIK: monsúnsko
MESTNIK: pri monsúnskem
ORODNIK: z monsúnskim

dvojina

IMENOVALNIK: monsúnski

RODILNIK: monsúnskih
DAJALNIK: monsúnskima
TOŽILNIK: monsúnski
MESTNIK: pri monsúnskih
ORODNIK: z monsúnskima

množina

IMENOVALNIK: monsúnška
RODILNIK: monsúnskih
DAJALNIK: monsúnskim
TOŽILNIK: monsúnška
MESTNIK: pri monsúnskih
ORODNIK: z monsúnskimi

tonemsko

OSNOVNIK

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: monsúnski
RODILNIK: monsúnškega
DAJALNIK: monsúnskemu
TOŽILNIK: monsúnski
živo monsúnškega
MESTNIK: pri monsúnskem
ORODNIK: z monsúnskim

dvojina

IMENOVALNIK: monsúnška
RODILNIK: monsúnskih
DAJALNIK: monsúnskima
TOŽILNIK: monsúnška
MESTNIK: pri monsúnskih
ORODNIK: z monsúnskima

množina

IMENOVALNIK: monsúnski
RODILNIK: monsúnskih
DAJALNIK: monsúnskim
TOŽILNIK: monsúnške
MESTNIK: pri monsúnskih
ORODNIK: z monsúnskimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: monsúnška
RODILNIK: monsúnške
DAJALNIK: monsúnski
TOŽILNIK: monsúnško
MESTNIK: pri monsúnski
ORODNIK: z monsúnško

dvojina

IMENOVALNIK: monsúnski
RODILNIK: monsúnskih
DAJALNIK: monsúnskima
TOŽILNIK: monsúnski
MESTNIK: pri monsúnskih
ORODNIK: z monsúnskima

množina

IMENOVALNIK: monsúnške
RODILNIK: monsúnskih
DAJALNIK: monsúnskim

TOŽILNIK: monsúnške
MESTNIK: pri monsúnskih
ORODNIK: z monsúnskimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: monsúnško
RODILNIK: monsúnškega
DAJALNIK: monsúnskemu
TOŽILNIK: monsúnško
MESTNIK: pri monsúnskem
ORODNIK: z monsúnskim

dvojina

IMENOVALNIK: monsúnski
RODILNIK: monsúnskih
DAJALNIK: monsúnskima
TOŽILNIK: monsúnski
MESTNIK: pri monsúnskih
ORODNIK: z monsúnskima

množina

IMENOVALNIK: monsúnška
RODILNIK: monsúnskih
DAJALNIK: monsúnskim
TOŽILNIK: monsúnška
MESTNIK: pri monsúnskih
ORODNIK: z monsúnskimi

STALNE ZVEZE

monsunski gozd

iz geografije gozd v tropskih predelih, zlasti v južni in jugovzhodni Aziji, kjer se zaradi monsunov izmenjujeta sušno in deževno obdobje, večina dreves pa na začetku sušnega obdobja odvrže liste

- Otok ima prijetno tropsko obmorsko podnebje, njegova gorata območja prekriva *monsunski gozd*, le ponekod je savana.
- Monsunsko podnebje z menjavanjem deževne in sušne dobe je primerno za gojenje riža, pa tudi za *monsunski gozd*, ki pokriva več kot polovico Laosa.

monsunsko podnebje

iz geografije podnebje, zlasti v južni in jugovzhodni Aziji, v katerem se zaradi monsunov redno izmenjujeta sušno in deževno obdobje z viškom temperatur pred poletnim solsticijem in viškom padavin po njem

- Južni vetrovi povzročajo močno deževje in ustvarjajo edinstveno vlažno *monsunsko* podnebje.
- Z računalniško simulacijo so skušali raziskati, kako planota Tibet vpliva na *monsunsko podnebje*.

IZVOR

↑monsun

obrásel obrásla obráslo pridevnik [obrá:səu obrásla

obráslo]

POMEN

1. ki ima vse naokoli sebe, po svoji površini kaj, kar raste; SIN.: **obraščen**

▶ **prid. beseda** + z/s + sam. beseda v orodniku obrasel z algami | obrasel z bršljanom, mahom, travo | obrasel z drevjem, grmovjem | obrasel z gozdom | obrasel z rastlinjem | obrasel z (vinsko) trto

▪ Travniki so bili polni kamenja in velikih belih skal, *obraslih* z mahom.

▪ Živijo na morskem dnu, v votlinah in na čerih, ki so *obrasle* z algami.

▶ **prid. beseda** + sam. beseda

obrasel breg | obrasel zid | obrasla stena | obraslo dno

▪ V enem tednu se je zelen, z robido in grmovjem *obrasel* breg spremenil v sušečo se goličavo.

▪ Jadrnica je videti zapuščena, s strganimi jadrji in *obraslim* dnom.

▶ prisl. + **prid. beseda**

gosto obrasel | povsem obrasel

▪ Bobre najdemo samo ob vodah, ki so gosto *obrasle* z vrbami, topoli, jelšami in brezami.

▪ Soba se je odpirala na veliko teraso, povsem *obraslo* z zelenjem.

2. ki si naredi nove poganjke; SIN.: **obraščen**

▶ **prid. beseda** + sam. beseda

obrasle sadike

▪ Če smo sadili *obrasle* sadike, je ponavadi potrebno odrezati le premočne poganjke.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[obrá:səu obrásla obráslo]

IPA: [ɔb'ra:səu ɔb'ra:sla ɔb'ra:slo]

tonemski

[obrá:səu obrásla obráslo] in [obrá:səu obrásla obráslo]

IPA: [ɔbrà:səu ɔbrà:slá ɔbrà:sló] in [ɔbrá:səu ɔbrà:slá

ɔbrà:sló]

VZOREC

jakostno

OSNOVNIK

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: obrásel

določno obrásli

RODILNIK: obráslega

DAJALNIK: obráslemu

TOŽILNIK: obrásel

določno obrásli

živo obráslega

MESTNIK: pri obráslem

ORODNIK: z obráslim

dvojina

IMENOVALNIK: obrásla

RODILNIK: obráslih

DAJALNIK: obráslima

TOŽILNIK: obrásla

MESTNIK: pri obráslih

ORODNIK: z obráslima

množina

IMENOVALNIK: obrásli

RODILNIK: obráslih

DAJALNIK: obráslim

TOŽILNIK: obrásle

MESTNIK: pri obráslih

ORODNIK: z obráslimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: obrásla

RODILNIK: obrásle

DAJALNIK: obrásli

TOŽILNIK: obráslo

MESTNIK: pri obrásli

ORODNIK: z obráslo

dvojina

IMENOVALNIK: obrásli

RODILNIK: obráslih

DAJALNIK: obráslima

TOŽILNIK: obrásli

MESTNIK: pri obráslih

ORODNIK: z obráslima

množina

IMENOVALNIK: obrásle

RODILNIK: obráslih

DAJALNIK: obráslim

TOŽILNIK: obrásle

MESTNIK: pri obráslih

ORODNIK: z obráslimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: obráslo

RODILNIK: obráslega

DAJALNIK: obráslemu

TOŽILNIK: obráslo

MESTNIK: pri obráslem

ORODNIK: z obráslim

dvojina

IMENOVALNIK: obrásli

RODILNIK: obráslih

DAJALNIK: obráslima

TOŽILNIK: obrásli

MESTNIK: pri obráslih

ORODNIK: z obráslima

množina

IMENOVALNIK: obrásla

RODILNIK: obráslih

DAJALNIK: obráslim

TOŽILNIK: obrásla

MESTNIK: pri obráslih

ORODNIK: z obrás**limi**

PRIMERNIK – OPISNO STOPNJEVANJE

moški spol

EDNINA: bõlj obrásel

ženski spol

EDNINA: bõlj obrásla

srednji spol

EDNINA: bõlj obráslo

PRESEŽNIK – OPISNO STOPNJEVANJE

moški spol

EDNINA: nãjbolj in nãjbolj obrásel

ženski spol

EDNINA: nãjbolj in nãjbolj obrásla

srednji spol

EDNINA: nãjbolj in nãjbolj obráslo

tonemsko

OSNOVNIK

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: obrásel

določno obrásli

RODILNIK: obrás**lega**

DAJALNIK: obrás**lemu**

TOŽILNIK: obrásel

določno obrásli

živo obrás**lega**

MESTNIK: pri obrás**lem**

ORODNIK: z obrás**lim**

dvojina

IMENOVALNIK: obrásla

RODILNIK: obrás**lih**

DAJALNIK: obrás**lima**

TOŽILNIK: obrásla

MESTNIK: pri obrás**lih**

ORODNIK: z obrás**lima**

množina

IMENOVALNIK: obrásli

RODILNIK: obrás**lih**

DAJALNIK: obrás**lim**

TOŽILNIK: obrásle

MESTNIK: pri obrás**lih**

ORODNIK: z obrás**limi**

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: obrásla

RODILNIK: obrásle

DAJALNIK: obrásli

TOŽILNIK: obráslo

MESTNIK: pri obrásli

ORODNIK: z obráslo

dvojina

IMENOVALNIK: obrásli

RODILNIK: obrás**lih**

DAJALNIK: obrás**lima**

TOŽILNIK: obrásli

MESTNIK: pri obrás**lih**

ORODNIK: z obrás**lima**

množina

IMENOVALNIK: obrásle

RODILNIK: obrás**lih**

DAJALNIK: obrás**lim**

TOŽILNIK: obrásle

MESTNIK: pri obrás**lih**

ORODNIK: z obrás**limi**

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: obráslo

RODILNIK: obrás**lega**

DAJALNIK: obrás**lemu**

TOŽILNIK: obráslo

MESTNIK: pri obrás**lem**

ORODNIK: z obrás**lim**

dvojina

IMENOVALNIK: obrásli

RODILNIK: obrás**lih**

DAJALNIK: obrás**lima**

TOŽILNIK: obrásli

MESTNIK: pri obrás**lih**

ORODNIK: z obrás**lima**

množina

IMENOVALNIK: obrásla

RODILNIK: obrás**lih**

DAJALNIK: obrás**lim**

TOŽILNIK: obrásla

MESTNIK: pri obrás**lih**

ORODNIK: z obrás**limi**

PRIMERNIK – OPISNO STOPNJEVANJE

moški spol

EDNINA: bõlj obrásel

ženski spol

EDNINA: bõlj obrásla

srednji spol

EDNINA: bõlj obráslo

PRESEŽNIK – OPISNO STOPNJEVANJE

moški spol

EDNINA: nãjbolj in nãjbolj obrásel

ženski spol

EDNINA: nãjbolj in nãjbolj obrásla

srednji spol

EDNINA: nãjbolj in nãjbolj obráslo

intonemsko

tonemsko

OSNOVNIK

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: obrâsel

določno obrásli

RODILNIK: obrás**lega**

DAJALNIK: obrás**lemu**

TOŽILNIK: obrâsel

določno obrásli

živo obrás**lega**

MESTNIK: pri obráslem

ORODNIK: z obráslim

dvojina

IMENOVALNIK: obrásla

RODILNIK: obráslih

DAJALNIK: obráslima

TOŽILNIK: obrásla

MESTNIK: pri obráslih

ORODNIK: z obráslima

množina

IMENOVALNIK: obrásli

RODILNIK: obráslih

DAJALNIK: obráslim

TOŽILNIK: obrásle

MESTNIK: pri obráslih

ORODNIK: z obráslimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: obrásla

RODILNIK: obrásle

DAJALNIK: obrásli

TOŽILNIK: obráslo

MESTNIK: pri obrásli

ORODNIK: z obráslo

dvojina

IMENOVALNIK: obrásli

RODILNIK: obráslih

DAJALNIK: obráslima

TOŽILNIK: obrásli

MESTNIK: pri obráslih

ORODNIK: z obráslima

množina

IMENOVALNIK: obrásle

RODILNIK: obráslih

DAJALNIK: obráslim

TOŽILNIK: obrásle

MESTNIK: pri obráslih

ORODNIK: z obráslimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: obráslo

RODILNIK: obráslega

DAJALNIK: obráslemu

TOŽILNIK: obráslo

MESTNIK: pri obráslem

ORODNIK: z obráslim

dvojina

IMENOVALNIK: obrásli

RODILNIK: obráslih

DAJALNIK: obráslima

TOŽILNIK: obrásli

MESTNIK: pri obráslih

ORODNIK: z obráslima

množina

IMENOVALNIK: obrásla

RODILNIK: obráslih

DAJALNIK: obráslim

TOŽILNIK: obrásla

MESTNIK: pri obráslih

ORODNIK: z obráslimi

PRIMERNIK – OPISNO STOPNJEVANJE

moški spol

EDNINA: bõlj obrâsel

ženski spol

EDNINA: bõlj obrásla

srednji spol

EDNINA: bõlj obráslo

PRESEŽNIK – OPISNO STOPNJEVANJE

moški spol

EDNINA: nãjbolj in nãjbolj obrâsel

ženski spol

EDNINA: nãjbolj in nãjbolj obrásla

srednji spol

EDNINA: nãjbolj in nãjbolj obráslo

IZVOR

↑obrasti

obrãsti obrãstem tudi obrãsem dovršni glagol [obrãsti]

POMEN

1. s svojo rastjo priti vse naokoli, po površini česa

▶ sam. beseda v imenovalniku + **glag.**

▪ Kadar alge *obrastejo* rastline in razne predmete v akvariju, je njihovo odstranjevanje vedno zelo zamudno.

▶ **glag.** + sam. beseda v tožilniku

▪ Stavbo je z leti *obrasel* bršljan.

2. v obliki **obrasti se** postati prekrit s širjenjem rastlinja vse naokoli, po svoji površini

▶ **glag.** + z/s + sam. beseda v orodniku

▪ Če *se* nam robovi povsem *obrastejo* z vodnim rastlinjem, eno stran bajerja prej odkosimo in tako spet uživamo v lepem razgledu.

3. v obliki **obrasti se** narediti si nove poganjke

▶ prisl. + **glag.**

hitro se obrasti | lepo se obrasti | ponovno, spet, znova se obrasti | spomladi se obrasti

▪ Po dognojevanju *se* trave hitro *obrastejo*, bujneje rastejo, listi trav so veliki in temno zeleni.

▪ Večina grmov *se* spomladi, če jih dobro zastremo in pognojimo, lepo *obrasle*.

▶ **glag.** + z/s + sam. beseda v orodniku

▪ Takoj po sajenju skrajšamo sadiko v višini debla za 20 cm, da *se* primerno *obrasle* s poganjki.

▶ sam. beseda v imenovalniku + **glag.**

rastlina se obraste

▪ Rastline *se* bodo lepo *obrasle* in bogato zacvetele.

...

▪ Pri fuksijah porežemo lanskoletne poganjke približno na polovico – s tem *se* bodo *obrasle* v lepe grmičke.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[obrásti]

IPA: [ɔb'ra:sti]

tonemski

[obrásti]

IPA: [ɔbrà:stí]

VZOREC

jakostno

NEDOLOČNIK: obrásti

NAMENILNIK: obrást

sedanjik

ednina

1. OSEBA obrástem **m** tudi obrásem

2. OSEBA obrásteš **š** tudi obráseš

3. OSEBA obráste **e** tudi obráse

dvojina

1. OSEBA obrásteva **va** tudi obráseva

2. OSEBA obrásteta **ta** tudi obráseta

3. OSEBA obrásteta **ta** tudi obráseta

množina

1. OSEBA obrástemo **mo** tudi obrásemo

2. OSEBA obrástete **te** tudi obrásete

3. OSEBA obrástejo **jo** tudi obrásejo

velelnik

ednina

2. OSEBA obrásti **i** tudi obrási

dvojina

1. OSEBA obrástiva **iva** tudi obrásiva

2. OSEBA obrástita **ita** tudi obrásita

množina

1. OSEBA obrástimo **imo** tudi obrásimo

2. OSEBA obrástite **ite** tudi obrásite

deležnik na -l

moški spol

EDNINA: obrástel in obrásel

DVOJINA: obrástla in obrásla

MNOŽINA: obrástli in obrásli

ženski spol

EDNINA: obrástla in obrásla

DVOJINA: obrástli in obrásli

MNOŽINA: obrástle in obrásle

srednji spol

EDNINA: obrástlo in obráslo

DVOJINA: obrástli in obrásli

MNOŽINA: obrástla in obrásla

deležnik na -n

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: obráščen

RODILNIK: obráščenega

DAJALNIK: obráščenemu

TOŽILNIK: obráščen

živo obráščenega

MESTNIK: pri obráščenem

ORODNIK: z obráščenim

dvojina

IMENOVALNIK: obráščena

RODILNIK: obráščenih

DAJALNIK: obráščenima

TOŽILNIK: obráščena

MESTNIK: pri obráščenih

ORODNIK: z obráščenima

množina

IMENOVALNIK: obráščeni

RODILNIK: obráščenih

DAJALNIK: obráščenim

TOŽILNIK: obráščene

MESTNIK: pri obráščenih

ORODNIK: z obráščenimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: obráščena

RODILNIK: obráščene

DAJALNIK: obráščeni

TOŽILNIK: obráščeno

MESTNIK: pri obráščeni

ORODNIK: z obráščeno

dvojina

IMENOVALNIK: obráščeni

RODILNIK: obráščenih

DAJALNIK: obráščenima

TOŽILNIK: obráščeni

MESTNIK: pri obráščenih

ORODNIK: z obráščenima

množina

IMENOVALNIK: obráščene

RODILNIK: obráščenih

DAJALNIK: obráščenim

TOŽILNIK: obráščene

MESTNIK: pri obráščenih

ORODNIK: z obráščenimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: obráščeno

RODILNIK: obráščenega

DAJALNIK: obráščenemu

TOŽILNIK: obráščeno

MESTNIK: pri obráščenem

ORODNIK: z obráščenim

dvojina

IMENOVALNIK: obráščeni

RODILNIK: obráščenih

DAJALNIK: obráščenima

TOŽILNIK: obráščeni

MESTNIK: pri obráščenih

ORODNIK: z obráščenima

množina

IMENOVALNIK: obráščena

RODILNIK: obráščenih

DAJALNIK: obráščenim

TOŽILNIK: obráščena

MESTNIK: pri obráščenih

ORODNIK: z obráščenimi

DELEŽJE NA -š: obrásši

glagolnik

ednina

IMENOVALNIK: obráščenje

RODILNIK: obráščenja

DAJALNIK: obráščenju

TOŽILNIK: obráščenje

MESTNIK: pri obráščenju

ORODNIK: z obráščenjem

dvojina

IMENOVALNIK: obráščenji

RODILNIK: obráščenj

DAJALNIK: obráščenjema

TOŽILNIK: obráščenji

MESTNIK: pri obráščenjih

ORODNIK: z obráščenjema

množina

IMENOVALNIK: obráščenja

RODILNIK: obráščenj

DAJALNIK: obráščenjem

TOŽILNIK: obráščenja

MESTNIK: pri obráščenjih

ORODNIK: z obráščenji

tonemsko

NEDOLOČNIK: obrásti

NAMENILNIK: obrást

sedanjik

ednina

1. OSEBA obrástem tudi obrásem

2. OSEBA obrásteš tudi obráseš

3. OSEBA obráste tudi obráse

dvojina

1. OSEBA obrásteva tudi obráseva

2. OSEBA obrásteta tudi obráseta

3. OSEBA obrásteta tudi obráseta

množina

1. OSEBA obrástemo tudi obrásemo

2. OSEBA obrástete tudi obrásete

3. OSEBA obrástejo tudi obrásejo

velelnik

ednina

2. OSEBA obrásti tudi obrási

dvojina

1. OSEBA obrástiva tudi obrásiva

2. OSEBA obrástita tudi obrásita

množina

1. OSEBA obrástimo tudi obrásimo

2. OSEBA obrástite tudi obrásite

deležnik na -/

moški spol

EDNINA: obrástel in obrástel in obrásel in obrásel

DVOJINA: obrástla in obrásla

MNOŽINA: obrástli in obrásli

ženski spol

EDNINA: obrástla in obrásla

DVOJINA: obrástli in obrásli

MNOŽINA: obrástle in obrásle

srednji spol

EDNINA: obrástlo in obráslo

DVOJINA: obrástli in obrásli

MNOŽINA: obrástla in obrásla

deležnik na -n

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: obráščen

RODILNIK: obráščenega

DAJALNIK: obráščenemu

TOŽILNIK: obráščen

živo obráščenega

MESTNIK: pri obráščenem

ORODNIK: z obráščenim

dvojina

IMENOVALNIK: obráščena

RODILNIK: obráščenih

DAJALNIK: obráščenima

TOŽILNIK: obráščena

MESTNIK: pri obráščenih

ORODNIK: z obráščenima

množina

IMENOVALNIK: obráščeni

RODILNIK: obráščenih

DAJALNIK: obráščenim

TOŽILNIK: obráščene

MESTNIK: pri obráščenih

ORODNIK: z obráščenimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: obráščena

RODILNIK: obráščene

DAJALNIK: obráščeni

TOŽILNIK: obráščeno

MESTNIK: pri obráščeni

ORODNIK: z obráščeno

dvojina

IMENOVALNIK: obráščeni

RODILNIK: obráščenih

DAJALNIK: obráščenima

TOŽILNIK: obráščeni

MESTNIK: pri obráščenih

ORODNIK: z obráščenima

množina

IMENOVALNIK: obráščene

RODILNIK: obráščenih

DAJALNIK: obráščenim

TOŽILNIK: obráščene

MESTNIK: pri obráščenih

ORODNIK: z obráščenimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: obrâščeno
RODILNIK: obrâščenega
DAJALNIK: obrâščenemu
TOŽILNIK: obrâščeno
MESTNIK: pri obrâščenem
ORODNIK: z obrâščenim

dvojina

IMENOVALNIK: obrâščeni
RODILNIK: obrâščenih
DAJALNIK: obrâščenima
TOŽILNIK: obrâščeni
MESTNIK: pri obrâščenih
ORODNIK: z obrâščenima

množina

IMENOVALNIK: obrâščena
RODILNIK: obrâščenih
DAJALNIK: obrâščenim
TOŽILNIK: obrâščena
MESTNIK: pri obrâščenih
ORODNIK: z obrâščenimi

DELEŽJE NA -š: obrâšši

glagolnik

ednina

IMENOVALNIK: obrâščenje
RODILNIK: obrâščinja
DAJALNIK: obrâščanju
TOŽILNIK: obrâščenje
MESTNIK: pri obrâščanju
ORODNIK: z obrâščanjem

dvojina

IMENOVALNIK: obrâščenji in obrâščenji
RODILNIK: obrâščenj
DAJALNIK: obrâščenjema in obrâščenjema
TOŽILNIK: obrâščenji in obrâščenji
MESTNIK: pri obrâščenjih
ORODNIK: z obrâščenjema in z obrâščenjema

množina

IMENOVALNIK: obrâščenja
RODILNIK: obrâščenj
DAJALNIK: obrâščenjem
TOŽILNIK: obrâščenja
MESTNIK: pri obrâščenjih
ORODNIK: z obrâščenji

v obliki **obrâsti se**

jakostni

[obrâsti se]

IPA: [ɔb'ra:sti se]

tonemski

[obrâsti se]

IPA: [ɔbrâ:stí se]

VZOREC

jakostno

NEDOLOČNIK: obrâsti se

NAMENILNIK: obrâst se

sedanjik

ednina

1. OSEBA obrâstem se tudi obrâsem se
2. OSEBA obrâsteš se tudi obrâseš se
3. OSEBA obrâste se tudi obrâse se

dvojina

1. OSEBA obrâsteva se tudi obrâseva se
2. OSEBA obrâsteta se tudi obrâseta se
3. OSEBA obrâsteta se tudi obrâseta se

množina

1. OSEBA obrâstemo se tudi obrâsemo se
2. OSEBA obrâstete se tudi obrâsete se
3. OSEBA obrâstejo se tudi obrâsejo se

velelnik

ednina

2. OSEBA obrâsti se tudi obrâsi se

dvojina

1. OSEBA obrâstiva se tudi obrâsiva se
2. OSEBA obrâstita se tudi obrâsita se

množina

1. OSEBA obrâstimo se tudi obrâsimo se
2. OSEBA obrâstite se tudi obrâsite se

deležnik na -/

moški spol

EDNINA: obrâstel se in obrâsel se
DVOJINA: obrâstla se in obrâsla se
MNOŽINA: obrâstli se in obrâsli se

ženski spol

EDNINA: obrâstla se in obrâsla se
DVOJINA: obrâstli se in obrâsli se
MNOŽINA: obrâstle se in obrâsle se

srednji spol

EDNINA: obrâstlo se in obrâslo se
DVOJINA: obrâstli se in obrâsli se
MNOŽINA: obrâstla se in obrâsla se

deležnik na -n

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: obrâščen
RODILNIK: obrâščenega
DAJALNIK: obrâščenemu
TOŽILNIK: obrâščen
živo obrâščenega
MESTNIK: pri obrâščenem
ORODNIK: z obrâščenim

dvojina

IMENOVALNIK: obrâščena
RODILNIK: obrâščenih
DAJALNIK: obrâščenima
TOŽILNIK: obrâščena
MESTNIK: pri obrâščenih
ORODNIK: z obrâščenima

množina

IMENOVALNIK: obrâščeni
RODILNIK: obrâščenih
DAJALNIK: obrâščenim
TOŽILNIK: obrâščene

MESTNIK: pri obráščeni**h**
ORODNIK: z obráščeni**mi**

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: obráščena
RODILNIK: obráščene
DAJALNIK: obráščeni
TOŽILNIK: obráščeno
MESTNIK: pri obráščeni
ORODNIK: z obráščeno

dvojina

IMENOVALNIK: obráščeni
RODILNIK: obráščeni**h**
DAJALNIK: obráščeni**ma**
TOŽILNIK: obráščeni
MESTNIK: pri obráščeni**h**
ORODNIK: z obráščeni**ma**

množina

IMENOVALNIK: obráščene
RODILNIK: obráščeni**h**
DAJALNIK: obráščeni**m**
TOŽILNIK: obráščene
MESTNIK: pri obráščeni**h**
ORODNIK: z obráščeni**mi**

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: obráščeno
RODILNIK: obráščene**ga**
DAJALNIK: obráščene**mu**
TOŽILNIK: obráščeno
MESTNIK: pri obráščene**m**
ORODNIK: z obráščeni**m**

dvojina

IMENOVALNIK: obráščeni
RODILNIK: obráščeni**h**
DAJALNIK: obráščeni**ma**
TOŽILNIK: obráščeni
MESTNIK: pri obráščeni**h**
ORODNIK: z obráščeni**ma**

množina

IMENOVALNIK: obráščena
RODILNIK: obráščeni**h**
DAJALNIK: obráščeni**m**
TOŽILNIK: obráščena
MESTNIK: pri obráščeni**h**
ORODNIK: z obráščeni**mi**

DELEŽJE NA -š: obrásši se

glagolnik

ednina

IMENOVALNIK: obráščenje
RODILNIK: obráščenj**a**
DAJALNIK: obráščenj**u**
TOŽILNIK: obráščenje
MESTNIK: pri obráščenj**u**
ORODNIK: z obráščenj**em**

dvojina

IMENOVALNIK: obráščenj**i**
RODILNIK: obráščenj
DAJALNIK: obráščenj**ema**
TOŽILNIK: obráščenj**i**
MESTNIK: pri obráščenj**ih**
ORODNIK: z obráščenj**ema**

množina

IMENOVALNIK: obráščenj**a**
RODILNIK: obráščenj
DAJALNIK: obráščenj**em**
TOŽILNIK: obráščenj**a**
MESTNIK: pri obráščenj**ih**
ORODNIK: z obráščenj**i**

tonemsko

NEDOLOČNIK: obrásti se
NAMENILNIK: obrâst se

sedanjik

ednina

1. OSEBA obrástem se tudi obrásem se
2. OSEBA obrásteš se tudi obrášeš se
3. OSEBA obráste se tudi obráse se

dvojina

1. OSEBA obráste**va** se tudi obráse**va** se
2. OSEBA obrástet**a** se tudi obráset**a** se
3. OSEBA obrástet**a** se tudi obráset**a** se

množina

1. OSEBA obrástem**o** se tudi obrásem**o** se
2. OSEBA obrástete se tudi obrásete se
3. OSEBA obráste**jo** se tudi obráse**jo** se

velelnik

ednina

2. OSEBA obrásti se tudi obrási se

dvojina

1. OSEBA obrástiv**a** se tudi obrásiv**a** se
2. OSEBA obrástit**a** se tudi obrásit**a** se

množina

1. OSEBA obrástim**o** se tudi obrásim**o** se
2. OSEBA obrástite se tudi obrásite se

deležnik na -/

moški spol

EDNINA: obrástel se in obrástel se in obrásel se in obrásel se

DVOJINA: obrástl**a** se in obrásll**a** se

MNOŽINA: obrástl**i** se in obrásll**i** se

ženski spol

EDNINA: obrástl**a** se in obrásll**a** se

DVOJINA: obrástl**i** se in obrásll**i** se

MNOŽINA: obrástl**e** se in obrásll**e** se

srednji spol

EDNINA: obrástl**o** se in obrásll**o** se

DVOJINA: obrástl**i** se in obrásll**i** se

MNOŽINA: obrástl**a** se in obrásll**a** se

deležnik na -n

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: obrâščen

RODILNIK: obrâščenega
DAJALNIK: obrâščenemu
TOŽILNIK: obrâščen
živo obrâščenega
MESTNIK: pri obrâščenem
ORODNIK: z obrâščenim

dvojina

IMENOVALNIK: obrâščena
RODILNIK: obrâščenih
DAJALNIK: obrâščenima
TOŽILNIK: obrâščena
MESTNIK: pri obrâščenih
ORODNIK: z obrâščenima

množina

IMENOVALNIK: obrâščeni
RODILNIK: obrâščenih
DAJALNIK: obrâščenim
TOŽILNIK: obrâščene
MESTNIK: pri obrâščenih
ORODNIK: z obrâščenimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: obrâščena
RODILNIK: obrâščene
DAJALNIK: obrâščeni
TOŽILNIK: obrâščeno
MESTNIK: pri obrâščeni
ORODNIK: z obrâščeno

dvojina

IMENOVALNIK: obrâščeni
RODILNIK: obrâščenih
DAJALNIK: obrâščenima
TOŽILNIK: obrâščeni
MESTNIK: pri obrâščenih
ORODNIK: z obrâščenima

množina

IMENOVALNIK: obrâščene
RODILNIK: obrâščenih
DAJALNIK: obrâščenim
TOŽILNIK: obrâščene
MESTNIK: pri obrâščenih
ORODNIK: z obrâščenimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: obrâščeno
RODILNIK: obrâščenega
DAJALNIK: obrâščenemu
TOŽILNIK: obrâščeno
MESTNIK: pri obrâščenem
ORODNIK: z obrâščenim

dvojina

IMENOVALNIK: obrâščeni
RODILNIK: obrâščenih
DAJALNIK: obrâščenima
TOŽILNIK: obrâščeni
MESTNIK: pri obrâščenih

ORODNIK: z obrâščenima

množina

IMENOVALNIK: obrâščena
RODILNIK: obrâščenih
DAJALNIK: obrâščenim
TOŽILNIK: obrâščena
MESTNIK: pri obrâščenih
ORODNIK: z obrâščenimi

DELEŽJE NA -š: obrâšši se

glagolnik

ednina

IMENOVALNIK: obrâščenje
RODILNIK: obrâščanja
DAJALNIK: obrâščanju
TOŽILNIK: obrâščenje
MESTNIK: pri obrâščanju
ORODNIK: z obrâščanjem

dvojina

IMENOVALNIK: obrâščenji in obrâščenji
RODILNIK: obrâščenj
DAJALNIK: obrâščenjema in obrâščenjema
TOŽILNIK: obrâščenji in obrâščenji
MESTNIK: pri obrâščenjih
ORODNIK: z obrâščenjema in z obrâščenjema

množina

IMENOVALNIK: obrâščenja
RODILNIK: obrâščenj
DAJALNIK: obrâščenjem
TOŽILNIK: obrâščenja
MESTNIK: pri obrâščenjih
ORODNIK: z obrâščenji

IZVOR

↑rasti

obrášcanje obrâščanja samostalnik srednjega spola
[obrášcanje]

POMEN

1. proces, pri katerem kaj s svojo rastjo prihaja vse naokoli, po površini česa

▶ **sam. beseda** + sam. beseda v rodilniku
▪ Prenizka košnja neugodno vpliva na ponovno *obrášcanje* površin.

▶ sam. beseda + proti + **sam. beseda v dajalniku**
▪ Toksične spojine so v premazih za zaščito proti *obrášcanju* ladij prepovedane.

2. proces, pri katerem si rastlina dela nove poganjke

▶ prid. beseda + **sam. beseda**
▪ Za dobro *obrášcanje* v drugi polovici marca okrasne rastline še pognojimo.

▶ glag. + **sam. beseda v tožilniku**
▪ S krajšanjem poganjkov pospešimo *obrášcanje* in rast.

▶ **sam. beseda** + sam. beseda v rodilniku

- Na drevesih prikrajšujemo predolge poganjke tik pred odganjanjem, da povečamo *obraščanje* vej.
- Debelejše veje je potrebno odstraniti in omogočiti *obraščanje* dreves z mladimi vitalnimi poganjki, ki bodo sčasoma tvorili nov rodni les.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni
[obraščanje]
IPA: [ɔb'ra:ftʃanje]
tonemski
[obraščanje]
IPA: [ɔbrâ:ftʃánje]

VZOREC

jakostno ednina
IMENOVALNIK: obraščanje
RODILNIK: obraščanja
DAJALNIK: obraščanju
TOŽILNIK: obraščanje
MESTNIK: pri obraščanju
ORODNIK: z obraščanjem

dvojina
IMENOVALNIK: obraščanji
RODILNIK: obraščanj
DAJALNIK: obraščanjema
TOŽILNIK: obraščanji
MESTNIK: pri obraščanjih
ORODNIK: z obraščanjema

množina
IMENOVALNIK: obraščanja
RODILNIK: obraščanj
DAJALNIK: obraščanjem
TOŽILNIK: obraščanja
MESTNIK: pri obraščanjih
ORODNIK: z obraščanji

tonemsko ednina
IMENOVALNIK: obraščanje
RODILNIK: obraščanja
DAJALNIK: obraščanju
TOŽILNIK: obraščanje
MESTNIK: pri obraščanju
ORODNIK: z obraščanjem

dvojina
IMENOVALNIK: obraščanji in obrâščanji
RODILNIK: obrâščanj
DAJALNIK: obraščanjema in obrâščanjema
TOŽILNIK: obraščanji in obrâščanji
MESTNIK: pri obrâščanjih
ORODNIK: z obraščanjema in z obrâščanjema

množina
IMENOVALNIK: obraščanja
RODILNIK: obrâščanj
DAJALNIK: obraščanjem

TOŽILNIK: obrâščanja
MESTNIK: pri obrâščanjih
ORODNIK: z obrâščanji

IZVOR

↑obraščati

obraščati obraščam nedovršni glagol [obraščati]

POMEN

1. s svojo rastjo prihajati ali biti vse naokoli, po površini česa

- ▶ **sam. beseda v imenovalniku + glag.**
bršljan, mah obrašča KAJ | rastline obraščajo KAJ
 - Bršljan *obrašča* zid na našem vrtu.
 - Rastline *obraščajo* majhen bajer, ki zato deluje skrivnostno in skoraj neresnično.
- ▶ **glag. + sam. beseda v tožilniku**
obraščati zid
 - Mahovi pogosto *obraščajo* skale in zidove, ki so izpostavljeni polni osvetlitvi in so deležni vlage samo ob dežju.
- ▶ **glag. + glag. v nedoločniku**
začeti obraščati
 - Tumor se je vrnil do obeh žil na lobanjskem dnu in ju začel *obraščati*.
- ▶ **prisl. + glag.**
 - Morski koprca pogosto *obrašča* suhe kamnite zidove.

2. v obliki **obraščati se** delati si nove poganjke

- ▶ **prisl. + glag.**
hitro, počasi se obraščati
 - Opazili smo, da *se* trta dobro *obrašča*, saj se iz brstov že lepo razpirajo prvi listi.
 - Intenzivni sprejem aminokislin skozi list vrtninam omogoči, da lažje prenesejo stresne situacije in se hitreje *obraščajo* z novo nastajajočimi listi in poganjki.
- ▶ **sam. beseda v imenovalniku + glag.**
 - Drevo se v spodnjem delu slabo ali sploh ne *obrašča*.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni
[obraščati]
IPA: [ɔb'ra:ftʃati]
tonemski
[obraščati]
IPA: [ɔbrâ:ftʃátí]

VZOREC

jakostno
NEDOLOČNIK: obraščati
NAMENILNIK: obraščat
sedanjik
ednina
1. OSEBA obraščam

2. OSEBA obráščaš

3. OSEBA obrášča

dvojina

1. OSEBA obráščava

2. OSEBA obráščata

3. OSEBA obráščata

množina

1. OSEBA obráščamo

2. OSEBA obráščate

3. OSEBA obráščajo

velelnik

ednina

2. OSEBA obráščaj

dvojina

1. OSEBA obráščajva

2. OSEBA obráščajta

množina

1. OSEBA obráščajmo

2. OSEBA obráščajte

deležnik na -/

moški spol

EDNINA: obráščal

DVOJINA: obráščala

MNOŽINA: obráščali

ženski spol

EDNINA: obráščala

DVOJINA: obráščali

MNOŽINA: obráščale

srednji spol

EDNINA: obráščalo

DVOJINA: obráščali

MNOŽINA: obráščala

deležnik na -č

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: obraščajoč

RODILNIK: obraščajóčega

DAJALNIK: obraščajóčemu

TOŽILNIK: obraščajóč

živo obraščajóčega

MESTNIK: pri obraščajóčem

ORODNIK: z obraščajóčim

dvojina

IMENOVALNIK: obraščajóča

RODILNIK: obraščajóčih

DAJALNIK: obraščajóčima

TOŽILNIK: obraščajóča

MESTNIK: pri obraščajóčih

ORODNIK: z obraščajóčima

množina

IMENOVALNIK: obraščajóči

RODILNIK: obraščajóčih

DAJALNIK: obraščajóčim

TOŽILNIK: obraščajóče

MESTNIK: pri obraščajóčih

ORODNIK: z obraščajóčimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: obraščajóča

RODILNIK: obraščajóče

DAJALNIK: obraščajóči

TOŽILNIK: obraščajóčo

MESTNIK: pri obraščajóči

ORODNIK: z obraščajóčo

dvojina

IMENOVALNIK: obraščajóči

RODILNIK: obraščajóčih

DAJALNIK: obraščajóčima

TOŽILNIK: obraščajóči

MESTNIK: pri obraščajóčih

ORODNIK: z obraščajóčima

množina

IMENOVALNIK: obraščajóče

RODILNIK: obraščajóčih

DAJALNIK: obraščajóčim

TOŽILNIK: obraščajóče

MESTNIK: pri obraščajóčih

ORODNIK: z obraščajóčimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: obraščajóče

RODILNIK: obraščajóčega

DAJALNIK: obraščajóčemu

TOŽILNIK: obraščajóče

MESTNIK: pri obraščajóčem

ORODNIK: z obraščajóčim

dvojina

IMENOVALNIK: obraščajóči

RODILNIK: obraščajóčih

DAJALNIK: obraščajóčima

TOŽILNIK: obraščajóči

MESTNIK: pri obraščajóčih

ORODNIK: z obraščajóčima

množina

IMENOVALNIK: obraščajóča

RODILNIK: obraščajóčih

DAJALNIK: obraščajóčim

TOŽILNIK: obraščajóča

MESTNIK: pri obraščajóčih

ORODNIK: z obraščajóčimi

DELEŽJE NA *-aje*: obraščáje

glagolnik

ednina

IMENOVALNIK: obráščanje

RODILNIK: obráščanja

DAJALNIK: obráščanju

TOŽILNIK: obráščanje

MESTNIK: pri obráščanju

ORODNIK: z obráščanjem

dvojina

IMENOVALNIK: obráščanja

RODILNIK: obráščanj

DAJALNIK: obráščan**jema**
TOŽILNIK: obráščan**ji**
MESTNIK: pri obráščan**jih**
ORODNIK: z obráščan**jema**

množina

IMENOVALNIK: obráščan**ja**
RODILNIK: obráščan**aj**
DAJALNIK: obráščan**jem**
TOŽILNIK: obráščan**ja**
MESTNIK: pri obráščan**jih**
ORODNIK: z obráščan**ji**

tonemsko

NEDOLOČNIK: obrášča**ti**
NAMENILNIK: obrášča**t**

sedanjik

ednina

1. OSEBA obrášča**m**
2. OSEBA obrášča**š**
3. OSEBA obrášča

dvojina

1. OSEBA obrášča**va**
2. OSEBA obrášča**tata**
3. OSEBA obrášča**tata**

množina

1. OSEBA obrášča**mo**
2. OSEBA obrášča**te**
3. OSEBA obrášča**j**

velelnik

ednina

2. OSEBA obrášča**j**

dvojina

1. OSEBA obrášča**jva**
2. OSEBA obrášča**jta**

množina

1. OSEBA obrášča**jmo**
2. OSEBA obrášča**jte**

deležnik na -/

moški spol

EDNINA: obrášča**l**
DVOJINA: obrášča**la**
MNOŽINA: obrášča**li**

ženski spol

EDNINA: obrášča**la** in obrášča**la**
DVOJINA: obrášča**li**
MNOŽINA: obrášča**le**

srednji spol

EDNINA: obrášča**lo**
DVOJINA: obrášča**li**
MNOŽINA: obrášča**la**

deležnik na -č

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: obraščaj**oč** tudi obraščaj**oč**
RODILNIK: obraščaj**očega**
DAJALNIK: obraščaj**očemu**
TOŽILNIK: obraščaj**oč** tudi obraščaj**oč**

živo obraščaj**očega**

MESTNIK: pri obraščaj**očem**

ORODNIK: z obraščaj**očim**

dvojina

IMENOVALNIK: obraščaj**očca**

RODILNIK: obraščaj**očih**

DAJALNIK: obraščaj**očima**

TOŽILNIK: obraščaj**očca**

MESTNIK: pri obraščaj**očih**

ORODNIK: z obraščaj**očima**

množina

IMENOVALNIK: obraščaj**očci**

RODILNIK: obraščaj**očih**

DAJALNIK: obraščaj**očim**

TOŽILNIK: obraščaj**očce**

MESTNIK: pri obraščaj**očih**

ORODNIK: z obraščaj**očimi**

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: obraščaj**očca**

RODILNIK: obraščaj**očce**

DAJALNIK: obraščaj**očci**

TOŽILNIK: obraščaj**očca**

MESTNIK: pri obraščaj**očci**

ORODNIK: z obraščaj**očca**

dvojina

IMENOVALNIK: obraščaj**očci**

RODILNIK: obraščaj**očih**

DAJALNIK: obraščaj**očima**

TOŽILNIK: obraščaj**očci**

MESTNIK: pri obraščaj**očih**

ORODNIK: z obraščaj**očima**

množina

IMENOVALNIK: obraščaj**očce**

RODILNIK: obraščaj**očih**

DAJALNIK: obraščaj**očim**

TOŽILNIK: obraščaj**očce**

MESTNIK: pri obraščaj**očih**

ORODNIK: z obraščaj**očimi**

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: obraščaj**očce**

RODILNIK: obraščaj**očega**

DAJALNIK: obraščaj**očemu**

TOŽILNIK: obraščaj**očce**

MESTNIK: pri obraščaj**očem**

ORODNIK: z obraščaj**očim**

dvojina

IMENOVALNIK: obraščaj**očci**

RODILNIK: obraščaj**očih**

DAJALNIK: obraščaj**očima**

TOŽILNIK: obraščaj**očci**

MESTNIK: pri obraščaj**očih**

ORODNIK: z obraščaj**očima**

množina

IMENOVALNIK: obraščaj**očca**

RODILNIK: obraščajó**čih**
DAJALNIK: obraščajó**čim**
TOŽILNIK: obraščajó**ča**
MESTNIK: pri obraščajó**čih**
ORODNIK: z obraščajó**čimi**
DELEŽJE NA *-aje*: obraščaj**e**

glagolnik

ednina

IMENOVALNIK: obráščanje
RODILNIK: obráščanja
DAJALNIK: obráščanju
TOŽILNIK: obráščanje
MESTNIK: pri obráščanju
ORODNIK: z obráščanj**em**

dvojina

IMENOVALNIK: obráščan**ji** in obráščan**ji**
RODILNIK: obráščanj
DAJALNIK: obráščanj**ema** in obráščanj**ema**
TOŽILNIK: obráščan**ji** in obráščan**ji**
MESTNIK: pri obráščanj**ih**
ORODNIK: z obráščanj**ema** in z obráščanj**ema**

množina

IMENOVALNIK: obráščanja
RODILNIK: obráščanj
DAJALNIK: obráščanj**em**
TOŽILNIK: obráščanja
MESTNIK: pri obráščanj**ih**
ORODNIK: z obráščanj**i**

v obliki **obraščati se**

jakostni

[obraščati se]

IPA: [ɔb'ra:ʃtʃati se]

tonemski

[obraščati se]

IPA: [ɔbrà:ʃtʃáti se]

VZOREC

jakostno

NEDOLOČNIK: obráščati se
NAMENILNIK: obráščat se

sedanjik

ednina

1. OSEBA obrášč**am** se
2. OSEBA obrášč**aš** se
3. OSEBA obrášč**a** se

dvojina

1. OSEBA obrášč**ava** se
2. OSEBA obrášč**ata** se
3. OSEBA obrášč**ata** se

množina

1. OSEBA obrášč**amo** se
2. OSEBA obrášč**ate** se
3. OSEBA obrášč**ajo** se

velelnik

ednina

2. OSEBA obráščaj se

dvojina

1. OSEBA obráščaj**va** se
2. OSEBA obráščaj**ta** se

množina

1. OSEBA obráščaj**mo** se
2. OSEBA obráščaj**te** se

deležnik na -/

moški spol

EDNINA: obráščal se
DVOJINA: obráščala se
MNOŽINA: obráščali se

ženski spol

EDNINA: obráščala se
DVOJINA: obráščali se
MNOŽINA: obráščale se

srednji spol

EDNINA: obráščalo se
DVOJINA: obráščali se
MNOŽINA: obráščala se

deležnik na -č

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: obraščajó**č** se
RODILNIK: obraščajó**čega** se
DAJALNIK: obraščajó**čemu** se
TOŽILNIK: obraščajó**č** se
živo obraščajó**čega** se
MESTNIK: pri obraščajó**čem** se
ORODNIK: z obraščajó**čim** se

dvojina

IMENOVALNIK: obraščajó**ča** se
RODILNIK: obraščajó**čih** se
DAJALNIK: obraščajó**čima** se
TOŽILNIK: obraščajó**ča** se
MESTNIK: pri obraščajó**čih** se
ORODNIK: z obraščajó**čima** se

množina

IMENOVALNIK: obraščajó**či** se
RODILNIK: obraščajó**čih** se
DAJALNIK: obraščajó**čim** se
TOŽILNIK: obraščajó**če** se
MESTNIK: pri obraščajó**čih** se
ORODNIK: z obraščajó**čimi** se

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: obraščajó**ča** se
RODILNIK: obraščajó**če** se
DAJALNIK: obraščajó**či** se
TOŽILNIK: obraščajó**čo** se
MESTNIK: pri obraščajó**či** se
ORODNIK: z obraščajó**čo** se

dvojina

IMENOVALNIK: obraščajó**či** se
RODILNIK: obraščajó**čih** se
DAJALNIK: obraščajó**čima** se
TOŽILNIK: obraščajó**či** se

MESTNIK: pri obraščajóčih se
ORODNIK: z obraščajóčima se

množina

IMENOVALNIK: obraščajóče se
RODILNIK: obraščajóčih se
DAJALNIK: obraščajóčim se
TOŽILNIK: obraščajóče se
MESTNIK: pri obraščajóčih se
ORODNIK: z obraščajóčimi se

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: obraščajóče se
RODILNIK: obraščajóčega se
DAJALNIK: obraščajóčemu se
TOŽILNIK: obraščajóče se
MESTNIK: pri obraščajóčem se
ORODNIK: z obraščajóčim se

dvojina

IMENOVALNIK: obraščajóči se
RODILNIK: obraščajóčih se
DAJALNIK: obraščajóčima se
TOŽILNIK: obraščajóči se
MESTNIK: pri obraščajóčih se
ORODNIK: z obraščajóčima se

množina

IMENOVALNIK: obraščajóča se
RODILNIK: obraščajóčih se
DAJALNIK: obraščajóčim se
TOŽILNIK: obraščajóča se
MESTNIK: pri obraščajóčih se
ORODNIK: z obraščajóčimi se

DELEŽJE NA *-aje*: obraščáje se

glagolnik

ednina

IMENOVALNIK: obraščanje
RODILNIK: obraščanja
DAJALNIK: obraščanju
TOŽILNIK: obraščanje
MESTNIK: pri obraščanju
ORODNIK: z obraščanjem

dvojina

IMENOVALNIK: obraščanji
RODILNIK: obraščanj
DAJALNIK: obraščanjema
TOŽILNIK: obraščanji
MESTNIK: pri obraščanjih
ORODNIK: z obraščanjema

množina

IMENOVALNIK: obraščanja
RODILNIK: obraščanj
DAJALNIK: obraščanjem
TOŽILNIK: obraščanja
MESTNIK: pri obraščanjih
ORODNIK: z obraščanji

tonemsko

NEDOLOČNIK: obraščati se

NAMENILNIK: obraščat se
sedanjik

ednina

1. OSEBA obraščam se
2. OSEBA obraščaš se
3. OSEBA obrašča se

dvojina

1. OSEBA obraščava se
2. OSEBA obraščata se
3. OSEBA obraščata se

množina

1. OSEBA obraščamo se
2. OSEBA obraščate se
3. OSEBA obraščajo se

velelnik

ednina

2. OSEBA obraščaj se

dvojina

1. OSEBA obraščajva se
2. OSEBA obraščajta se

množina

1. OSEBA obraščajmo se
2. OSEBA obraščajte se

deležnik na -/

moški spol

EDNINA: obraščal se
DVOJINA: obraščala se
MNOŽINA: obraščali se

ženski spol

EDNINA: obraščala se in obrâščala se
DVOJINA: obraščali se
MNOŽINA: obraščale se

srednji spol

EDNINA: obraščalo se
DVOJINA: obraščali se
MNOŽINA: obraščala se

deležnik na -č

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: obraščajóč se tudi obraščajóč se
RODILNIK: obraščajóčega se
DAJALNIK: obraščajóčemu se
TOŽILNIK: obraščajóč se tudi obraščajóč se
živo obraščajóčega se
MESTNIK: pri obraščajóčem se
ORODNIK: z obraščajóčim se

dvojina

IMENOVALNIK: obraščajóča se
RODILNIK: obraščajóčih se
DAJALNIK: obraščajóčima se
TOŽILNIK: obraščajóča se
MESTNIK: pri obraščajóčih se
ORODNIK: z obraščajóčima se

množina

IMENOVALNIK: obraščajóči se
RODILNIK: obraščajóčih se

DAJALNIK: obraščajóčim se
TOŽILNIK: obraščajóče se
MESTNIK: pri obraščajóčih se
ORODNIK: z obraščajóčimi se

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: obraščajóča se
RODILNIK: obraščajóče se
DAJALNIK: obraščajóči se
TOŽILNIK: obraščajóčo se
MESTNIK: pri obraščajóči se
ORODNIK: z obraščajóčo se

dvojina

IMENOVALNIK: obraščajóči se
RODILNIK: obraščajóčih se
DAJALNIK: obraščajóčima se
TOŽILNIK: obraščajóči se
MESTNIK: pri obraščajóčih se
ORODNIK: z obraščajóčima se

množina

IMENOVALNIK: obraščajóče se
RODILNIK: obraščajóčih se
DAJALNIK: obraščajóčim se
TOŽILNIK: obraščajóče se
MESTNIK: pri obraščajóčih se
ORODNIK: z obraščajóčimi se

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: obraščajóče se
RODILNIK: obraščajóčega se
DAJALNIK: obraščajóčemu se
TOŽILNIK: obraščajóče se
MESTNIK: pri obraščajóčem se
ORODNIK: z obraščajóčim se

dvojina

IMENOVALNIK: obraščajóči se
RODILNIK: obraščajóčih se
DAJALNIK: obraščajóčima se
TOŽILNIK: obraščajóči se
MESTNIK: pri obraščajóčih se
ORODNIK: z obraščajóčima se

množina

IMENOVALNIK: obraščajóča se
RODILNIK: obraščajóčih se
DAJALNIK: obraščajóčim se
TOŽILNIK: obraščajóča se
MESTNIK: pri obraščajóčih se
ORODNIK: z obraščajóčimi se

DELEŽJE NA *-aje*: obraščáje se

glagolnik

ednina

IMENOVALNIK: obráščanje
RODILNIK: obráščanja
DAJALNIK: obráščanju
TOŽILNIK: obráščanje
MESTNIK: pri obráščanju

ORODNIK: z obráščanjem

dvojina

IMENOVALNIK: obráščanja in obráščanja

RODILNIK: obráščanj

DAJALNIK: obráščanjema in obráščanjema

TOŽILNIK: obráščanja in obráščanja

MESTNIK: pri obráščanjih

ORODNIK: z obráščanjema in z obráščanjema

množina

IMENOVALNIK: obráščanja

RODILNIK: obráščanj

DAJALNIK: obráščanjem

TOŽILNIK: obráščanja

MESTNIK: pri obráščanjih

ORODNIK: z obráščanja

IZVOR

↑ obrasti

obraščen obraščena obraščeno pridevnik [obraščen]

POMEN

1. ki ima vse naokoli sebe, po svoji površini kaj, kar raste; SIN.: **obrasel**

▶ **prid. beseda** + z/s + sam. beseda v orodniku obraščen z bršljanom, mahom | obraščen z rastlinjem

▪ Hrast ima nekaj suhih vej in je *obraščen* z bršljanom.

▪ Struga je bila nekoč vijugasta in *obraščena* z rastlinjem, danes je ravna in neporaščena.

▶ **prid. beseda** + sam. beseda

▪ Reka je polna žuborečih brzic, temnozelenih tolmunov, z zelenjem *obraščenih* bregov.

▪ Pri odcepu levo gremo naravnost, med z mahovjem *obraščenimi* skalami.

▶ prisl. + **prid. beseda**

gosto obraščen | lepo obraščen

▪ Razbitina je še premalo časa v vodi, da bi bila lepo *obraščena* s koralami in spužvami.

2. ki si naredi nove poganjke; SIN.: **obrasel**

▶ **prid. beseda** + sam. beseda

obraščena sadika

▪ Sadimo že *obraščene* sadike, ki pogostokrat zaradi zimskega mraza manj uspešno preživijo jesensko sajenje.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[obraščen]

IPA: [ob'ra:ftʃɛn]

tonemski

[obraščen]

IPA: [obrá:ftʃɛ̀n]

VZOREC

jakostno

OSNOVNIK

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: obráščén
določno obráščeni
RODILNIK: obráščénega
DAJALNIK: obráščénemu
TOŽILNIK: obráščén
določno obráščeni
živo obráščénega
MESTNIK: pri obráščénem
ORODNIK: z obráščénim

dvojina

IMENOVALNIK: obráščena
RODILNIK: obráščeni**h**
DAJALNIK: obráščeni**ma**
TOŽILNIK: obráščena
MESTNIK: pri obráščeni**h**
ORODNIK: z obráščeni**ma**

množina

IMENOVALNIK: obráščeni
RODILNIK: obráščeni**h**
DAJALNIK: obráščeni**m**
TOŽILNIK: obráščene
MESTNIK: pri obráščeni**h**
ORODNIK: z obráščeni**mi**

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: obráščena
RODILNIK: obráščene
DAJALNIK: obráščeni
TOŽILNIK: obráščeno
MESTNIK: pri obráščeni
ORODNIK: z obráščeno

dvojina

IMENOVALNIK: obráščeni
RODILNIK: obráščeni**h**
DAJALNIK: obráščeni**ma**
TOŽILNIK: obráščeni
MESTNIK: pri obráščeni**h**
ORODNIK: z obráščeni**ma**

množina

IMENOVALNIK: obráščene
RODILNIK: obráščeni**h**
DAJALNIK: obráščeni**m**
TOŽILNIK: obráščene
MESTNIK: pri obráščeni**h**
ORODNIK: z obráščeni**mi**

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: obráščeno
RODILNIK: obráščénega
DAJALNIK: obráščénemu
TOŽILNIK: obráščeno
MESTNIK: pri obráščénem
ORODNIK: z obráščénim

dvojina

IMENOVALNIK: obráščeni
RODILNIK: obráščeni**h**
DAJALNIK: obráščeni**ma**
TOŽILNIK: obráščeni
MESTNIK: pri obráščeni**h**
ORODNIK: z obráščeni**ma**

množina

IMENOVALNIK: obráščena
RODILNIK: obráščeni**h**
DAJALNIK: obráščeni**m**
TOŽILNIK: obráščena
MESTNIK: pri obráščeni**h**
ORODNIK: z obráščeni**mi**

PRIMERNIK – OPISNO STOPNJEVANJE

moški spol

EDNINA: bôlj obráščén

ženski spol

EDNINA: bôlj obráščena

srednji spol

EDNINA: bôlj obráščeno

PRESEŽNIK – OPISNO STOPNJEVANJE

moški spol

EDNINA: nájbolj in nájbolj obráščén

ženski spol

EDNINA: nájbolj in nájbolj obráščena

srednji spol

EDNINA: nájbolj in nájbolj obráščeno

tonemsko

OSNOVNIK

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: obráščén
določno obráščeni
RODILNIK: obráščénega
DAJALNIK: obráščénemu
TOŽILNIK: obráščén
določno obráščeni
živo obráščénega
MESTNIK: pri obráščénem
ORODNIK: z obráščénim

dvojina

IMENOVALNIK: obráščena
RODILNIK: obráščeni**h**
DAJALNIK: obráščeni**ma**
TOŽILNIK: obráščena
MESTNIK: pri obráščeni**h**
ORODNIK: z obráščeni**ma**

množina

IMENOVALNIK: obráščeni
RODILNIK: obráščeni**h**
DAJALNIK: obráščeni**m**
TOŽILNIK: obráščene
MESTNIK: pri obráščeni**h**
ORODNIK: z obráščeni**mi**

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: obrâščena
RODILNIK: obrâščene
DAJALNIK: obrâščeni
TOŽILNIK: obrâščeno
MESTNIK: pri obrâščeni
ORODNIK: z obrâščeno

dvojina

IMENOVALNIK: obrâščeni
RODILNIK: obrâščeni**h**
DAJALNIK: obrâščeni**ma**
TOŽILNIK: obrâščeni
MESTNIK: pri obrâščeni**h**
ORODNIK: z obrâščeni**ma**

množina

IMENOVALNIK: obrâščene
RODILNIK: obrâščeni**h**
DAJALNIK: obrâščeni**m**
TOŽILNIK: obrâščene
MESTNIK: pri obrâščeni**h**
ORODNIK: z obrâščeni**mi**

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: obrâščeno
RODILNIK: obrâščeni**ga**
DAJALNIK: obrâščeni**mu**
TOŽILNIK: obrâščeno
MESTNIK: pri obrâščeni**m**
ORODNIK: z obrâščeni**m**

dvojina

IMENOVALNIK: obrâščeni
RODILNIK: obrâščeni**h**
DAJALNIK: obrâščeni**ma**
TOŽILNIK: obrâščeni
MESTNIK: pri obrâščeni**h**
ORODNIK: z obrâščeni**ma**

množina

IMENOVALNIK: obrâščena
RODILNIK: obrâščeni**h**
DAJALNIK: obrâščeni**m**
TOŽILNIK: obrâščena
MESTNIK: pri obrâščeni**h**
ORODNIK: z obrâščeni**mi**

PRIMERNIK – OPISNO STOPNJEVANJE

moški spol

EDNINA: bôlj obrâščén

ženski spol

EDNINA: bôlj obrâščena

srednji spol

EDNINA: bôlj obrâščeno

PRESEŽNIK – OPISNO STOPNJEVANJE

moški spol

EDNINA: nâjbolj in nâjbolj obrâščén

ženski spol

EDNINA: nâjbolj in nâjbolj obrâščena

srednji spol

EDNINA: nâjbolj in nâjbolj obrâščeno

IZVOR

↑obrasti

ópica ópice samostalnik ženskega spola [ópica]

POMEN

1. umsko zelo razvita dlakava žival z oprijemalnimi sprednjimi in zadnjimi okončinami;

primerjaj lat. *Primates*

▶ prid. beseda + **sam. beseda**

afriška opica | majhna, velika opica | mlada opica | pametna opica

▪ Po peščini, pomešani z blatom, je skušala pobegniti majhna *opica*.

▪ Skupina je razdeljena na manjše skupine, kot so mlade *opice*, samci ali mešane skupine odraslih živali.

▶ **sam. beseda v imenovalniku** + glag.

opica ima KAJ | opica skače | opica živi

▪ Naokrog skačejo razposajene *opice*, tu in tam lahko vidimo tudi kakšnega krokodila.

▪ V deževnem gozdu živijo pisane ptice, *opice* in številne vrste metuljev.

▶ sam. beseda + **sam. beseda v rodilniku**

skupina, trop opic | vrsta opic

▪ Oglašalo se je nekaj skupin *opic* hkrati.

▪ V bujnem rastju se skrivajo najrazličnejše vrste *opic*, antilop, gazel in ptic, pa tudi leopard ali nosorog kdaj zaideta med drevje.

▶ glag. + pri + **sam. beseda v mestniku**

▪ V živalskem vrtu se najdlje zadržim pri *opicah*, saj se ob njihovih norčijah tako zelo nasmejim, da me še naslednji dan bolijo trebušne mišice.

▶ sam. beseda + pri + **sam. beseda v mestniku**

▪ Zadnje študije so pokazale veliko raznolikost vedenja pri *opicah*.

▶ glag. + iz + **sam. beseda v rodilniku**

nastati, razviti se iz opice

▪ Očka mi je rekel, da so se ljudje razvili iz *opice*.

▶ priredna zveza

človek in opica, podgane in opice, psi in opice, ptice in opice

▪ Skuša dokazati, da je našel manjkajoči člen med *opico* in človekom.

▪ Laboratorijski testi s podganami in *opicami* so pokazali, da se podobno dogaja tudi pri drugih bitjih.

▶ glag. + **sam. beseda v tožilniku**

videti opico

▪ Prav zanimivo je bilo videti žirafe, številne *opice*, ptice in druge živali, kako so se umirile in počakale, da je dež prenehal.

▶ **sam. beseda** + v + sam. beseda v mestniku

opica v kletki, živalskem vrtu

- V Rimu so zaradi hudega mraza *opice* v živalskem vrtu oblekli v puloverje.
- ▶ **sam. beseda** + z/s + sam. beseda v orodniku
 - Babukariji so zelo inteligentne *opice* z rdečim obrazom in dolgim pokončnim repom.
- ▶ glag. + z/s + **sam. beseda v orodniku**
 - Norčeval se je iz njega in ga primerjal z *opico*.
- ▶ glag. + kot + **sam. beseda v imenovalniku**
 - Umaknila sem roko izpred ust in se zarezala kot *opica*.
- ▶ glag. + **sam. beseda v dajalniku** + sam. beseda v tožilniku
 - Številni narodni parki dajejo zavetje slonom, leopardom, *opicam*, krokodilom in množici drugih živali.
- ▶ glag. + na + **sam. beseda v tožilniku**
 - Njegova drža ga je spominjala na *opico* iz cunj, ki jo je imel kot otrok.
- ▶ sam. beseda + na + **sam. beseda**

poskusi na *opicah*

 - S poskusi na *opicah*, ki so jim neposredno merili električne impulze v možganih, so znanstveniki že pred leti ugotovili, da se aktivnost v nevronih spremeni, ko se zgodi kaj pomembnega.
 - Čeprav sta lov na *opice* in njihova prodaja po bangladeških zakonih prepovedana, oblasti to početje silno redko preganjajo.
- ▶ sam. beseda + o + **sam. beseda v mestniku**
 - Prebivalce je slišal pripovedovati zgodbe o veliki *opici*, ubijalki levov.
- ▶ sam. beseda + med + **sam. beseda v orodniku**
 - Opisuje obliko medsebojnih odnosov med *opicami* nasprotnih spolov.
 - Najboljše v filmu je zgodba o neverjetni ljubezni med *opico* in žensko.

2. slabšalno omejen, neinteligenten človek, po vedenju podoben opici

- ▶ prid. beseda + **sam. beseda**

navadna, prava *opica*

 - Ti si ena navadna *opica*.
 - Pa ta *opica* sploh ve, kaj so demonstracije?
- ▶ glag. + z/s + **sam. beseda v orodniku**
 - Ves večer ga je izzival ter zmerjal z *opico*.
- ▶ glag. + kot + **sam. beseda**
 - Organi pregona me obravnavajo kot nabildano *opico*.
- ▶ glag. + za + **sam. beseda v tožilniku**
 - Kako misliš, da se počuti nekdo, ki ga okličesh za *opico*?

3. znamenje kitajskega horoskopa med kozo in petelinom

- ▶ sam. beseda + **sam. beseda v rodilniku**

leto *opice* | znamenje *opice*

 - V letu *opice* vam bo uspeh ves čas tesno za petami – vse, česar se boste lotili, vam bo odlično uspevalo!

- Analitične sposobnosti rojenih v znamenju *opice* se bodo pokazale v vsej razsežnosti.

3a) oseba, rojena v tem znamenju

- ▶ **sam. beseda v imenovalniku** + glag.
 - Mlada *opica* ima živahno domišljijo in je tako doma kot v šoli zelo prilagodljiva.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[ópica]

IPA: [ˈo:pitsa]

tonemski

[ôpica]

IPA: [ó:pitsa]

VZOREC

jakostno

ednina

IMENOVALNIK: *opica*

RODILNIK: *opice*

DAJALNIK: *opici*

TOŽILNIK: *opico*

MESTNIK: pri *opici*

ORODNIK: z *opico*

dvojina

IMENOVALNIK: *opici*

RODILNIK: *opic*

DAJALNIK: *opicama*

TOŽILNIK: *opici*

MESTNIK: pri *opicah*

ORODNIK: z *opicama*

množina

IMENOVALNIK: *opice*

RODILNIK: *opic*

DAJALNIK: *opicam*

TOŽILNIK: *opice*

MESTNIK: pri *opicah*

ORODNIK: z *opicami*

tonemsko

ednina

IMENOVALNIK: ôpica

RODILNIK: ôpice

DAJALNIK: ôpici

TOŽILNIK: ôpico

MESTNIK: pri ôpici

ORODNIK: z ôpico

dvojina

IMENOVALNIK: ôpici

RODILNIK: ôpic

DAJALNIK: ôpicama

TOŽILNIK: ôpici

MESTNIK: pri ôpicah

ORODNIK: z ôpicama

množina

IMENOVALNIK: ôpice

RODILNIK: ôpic

DAJALNIK: ôpicam
TOŽILNIK: ôpice
MESTNIK: pri ôpicah
ORODNIK: z ôpicami

STALNE ZVEZE

človeku podobna opica

navadno v množini, iz zoologije človeku najbolj podobna večja opica z velikimi možgani in izrazitimi ustnicami; primerjaj lat. *Hominidae*; SIN.: iz zoologije **človeška opica**

▶ prid. beseda + **sam. beseda**

velika človeku podobna opica

▪ Gorile so največje *človeku podobne opice*.

▶ sam. beseda + **sam. beseda v roditelju**

vrsta človeku podobnih opic

▪ Deset vrst *človeku podobnih opic* najdemo v Afriki in v jugovzhodni Aziji s Sumatro, Javo in Borneom.

...

▪ Bistvene razlike med *človeku podobnimi opicami* in človekom pogotovo tudi izreden razvoj možganov.

človeška opica

1) navadno v množini, iz zoologije človeku najbolj podobna večja opica z velikimi možgani in izrazitimi ustnicami; primerjaj lat. *Hominidae*; SIN.: iz zoologije **človeku podobna opica**

▪ *Človeške opice* so dovzetne za človeške infektivne bolezni, kajti kar 95 odstotkov njihove dednine je enake človeški.

▪ Že vrsto desetletij sistematično in brezobzirno uničujejo gozdove, obenem ubijajo in tudi jedo *človeške opice*.

2) opici podoben človekov prednik ali njegov izumrli najbližji sorodnik; SIN.: **opičjak**, **opičnjak**

▪ Mnoge instinkte smo prevzeli od prednikov, *človeških opic*.

▪ Krožni liki, ki obdajajo skelete pred dvema milijonoma let izumrlih afriških *človeških opic*, dopuščajo, da nanje gledamo kot na ljudi.

ozkonosa opica

navadno v množini, iz zoologije opica z ozkim nosnim pretinom, ki živi zlasti v Afriki, Aziji; primerjaj lat. *Catarrhini*

▶ prid. beseda + **sam. beseda**

repaté ozkonose opice

▪ Prve repate *ozkonose opice* so se pojavile v oligocenu.

▶ količinski sam. + **sam. beseda v roditelju**

▪ Zamorske mačke s 76 vrstami predstavljajo večino *ozkonosih opic*.

prava opica

navadno v množini, iz zoologije opica z velikimi možgani in ustnicami, ločenimi od nosu; primerjaj lat. *Haplorhini*

▪ Polopice so našle svojo ekološko nišo na Madagaskarju, kjer *prave opice* ne živijo.

▪ Tako kot *prave opice* imajo oprijemalni palec; to pomeni, da imajo zelo spretné roke.

širokonosa opica

navadno v množini, iz zoologije opica s širokim nosnim pretinom, ki živi Srednji in Južni Ameriki; primerjaj lat. *Platyrrhini*

▪ Nosnici, ki sta daleč vsaka sebi, se odpirata na stran; po tem *širokonose opice*, ki živijo le v novem svetu, razlikujemo od ozkonosih opic starega sveta.

▪ Hranijo se podnevi, največ s sadjem, so pa manj aktivni od ostalih *širokonosih opic*.

FRAZEOLOGIJA

gola opica

slabšalno človek, ki deluje, se vede bolj nagonsko kot razumsko

▪ Največ škode dela v slovenskih in ostalih gozdovih homo sapiens! Neka čudna *gola opica*, ki je o sebi prepričana, da misli!

obnašati se kot opica

slabšalno vesti se nerazumsko, nenavadno, okoliščinam neprimerno

▪ Zdi se mi, da se je tokrat vedel kot nevzgojen šolarček. *Obnašal se je kot opica*.

pijan kot opica

slabšalno zelo pijan

▪ Škoda, da morava biti *pijana kot opici*, da si lahko poveva kaj takega.

skakati/poskakovati kot opica

skakati kot opica

poskakovati kot opica

slabšalno divje, nemirno skakati, begati sem in tja

▪ Pred mano *je skakala kot opica* in kričala z glasom, ki je prihajal iz drobovja.

▪ Pred kamerami naj nastopijo dostojanstveno, ne pa, da se pred njimi raztegujejo in *skačejo kot opice*.

zadet kot/ko opica

zadet kot opica

zadet ko opica

knjižno pogovorno, slabšalno biti pod močnim vplivom mamil

▪ Ker je bil *zadet kot opica*, je padel v vodo.

▪ Poslušati se ga da samo, če si *zadet* od ecstasyja *kot opica*.

IZVOR

= cslov. *opica*, nar. in star. hrv. *òpica*, strus. *opica*, češ. *opice* < slovan. **opica* iz **opъ*, kar je prevzeto iz germ., sorodno s stvnem. *affo*, nem. *Affe*, angl. *ape* < pgerm. **apōn-*, verjetno prek arab. prevzeto iz stind. *kapí-* 'opica' – **več ...**

opičjak opičjaka tudi **ópičjak** ópičjaka samostalnik

moškega spola [opičják] tudi [ópičjak]

POMEN

1. samec opice; SIN.: **opičnjak**

▶ **sam. beseda v imenovalniku** + glag.

- *Opičjak* v tropu se ukvarja z vprašanjem, kako priti do samice – ali neposredno premagati glavnega samca ali pa potuhnjeno čakati na njegovo nepazljivost.
- Bil je priča, ko je *opičjak* podivjal in napadel turista.

2. ekspresivno omejen, predrzen človek, po vedenju ali telesni konstituciji podoben opici; SIN.: ekspresivno

opičnjak

- Mi teh *opičjakov* nismo nastavili zato, da nam uničijo življenje in državo.
- Preventivno je zatulil, da se mladi, japijevski *opičjaki* ne bi pretirano približali njegovi zdolgočaseni ženi.

3. opici podoben človekov prednik ali njegov izumrli najožji sorodnik; SIN.: **opičnjak, človeška opica**

- Avstralopitek je prva vrsta *opičjaka*, ki je hodil pokončno.
- *Opičjak* je pred milijoni let odkril, da lahko s kamnom razbije drug kamen.

4. veliki opici ali predniku človeka podobno domnevno bitje v odročnih predelih Azije, Severne Amerike

- Do danes raziskovalci niso prinesli trdnega dokaza o obstoju kosmatega *opičjaka*, ki se kot preživeli iz neke vrste skriva pred civilizacijo.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[opičják] tudi [ópičjak]

IPA: [ɔpitʃja:k] tudi [o:pitʃjak]

tonemski

[opičják] tudi [òpičjak]

IPA: [ɔpitʃjà:k] tudi [ó:pitʃjak]

VZOREC

jakostno

ednina

IMENOVALNIK: opičják

RODILNIK: opičjáka

DAJALNIK: opičjáku

TOŽILNIK: opičjáka

MESTNIK: pri opičjáku

ORODNIK: z opičják**om**

dvojina

IMENOVALNIK: opičjáka

RODILNIK: opičják**ov**

DAJALNIK: opičják**oma**

TOŽILNIK: opičjáka

MESTNIK: pri opičják**ih**

ORODNIK: z opičják**oma**

množina

IMENOVALNIK: opičjáci

RODILNIK: opičják**ov**

DAJALNIK: opičják**om**

TOŽILNIK: opičjáke

MESTNIK: pri opičják**ih**

ORODNIK: z opičjáci

tonemsko

ednina

IMENOVALNIK: opičják

RODILNIK: opičjáka

DAJALNIK: opičjáku

TOŽILNIK: opičjáka

MESTNIK: pri opičjáku

ORODNIK: z opičják**om**

dvojina

IMENOVALNIK: opičjáka

RODILNIK: opičják**ov** tudi opičják**ov**

DAJALNIK: opičják**oma**

TOŽILNIK: opičjáka

MESTNIK: pri opičják**ih** tudi pri opičják**ih**

ORODNIK: z opičják**oma**

množina

IMENOVALNIK: opičjáci

RODILNIK: opičják**ov** tudi opičják**ov**

DAJALNIK: opičják**om**

TOŽILNIK: opičjáke

MESTNIK: pri opičják**ih** tudi pri opičják**ih**

ORODNIK: z opičjáci tudi z opičjáci

tudi

jakostno

ednina

IMENOVALNIK: ópičjak

RODILNIK: ópičjaka

DAJALNIK: ópičjaku

TOŽILNIK: ópičjaka

MESTNIK: pri ópičjaku

ORODNIK: z ópičjak**om**

dvojina

IMENOVALNIK: ópičjaka

RODILNIK: ópičjak**ov**

DAJALNIK: ópičjak**oma**

TOŽILNIK: ópičjaka

MESTNIK: pri ópičjak**ih**

ORODNIK: z ópičjak**oma**

množina

IMENOVALNIK: ópičjaki

RODILNIK: ópičjak**ov**

DAJALNIK: ópičjakom
TOŽILNIK: ópičjake
MESTNIK: pri ópičjakih
ORODNIK: z ópičjaki

tonemsko ednina

IMENOVALNIK: ôpičjak
RODILNIK: ôpičjaka
DAJALNIK: ôpičjaku
TOŽILNIK: ôpičjaka
MESTNIK: pri ôpičjaku
ORODNIK: z ôpičjakom

dvojina

IMENOVALNIK: ôpičjaka
RODILNIK: ôpičjakov
DAJALNIK: ôpičjakoma
TOŽILNIK: ôpičjaka
MESTNIK: pri ôpičjakih
ORODNIK: z ôpičjakoma

množina

IMENOVALNIK: ôpičjaki
RODILNIK: ôpičjakov
DAJALNIK: ôpičjakom
TOŽILNIK: ôpičjake
MESTNIK: pri ôpičjakih
ORODNIK: z ôpičjaki

IZVOR

↑ opica

ópičji ópičja ópičje pridevnik [ópičji]

POMEN

ki je v zvezi z opicami

▶ **prid. beseda** + sam. beseda

opičji mladič | opičji virus | opičja družina | opičja samica | opičja vrsta

▪ *Opičji* mladič se rodi neboljen in potrebuje skrbno nego.

▪ Pri Afričanih, ki živijo v džungli, najdemo protitelesa proti skoraj vsem tipom *opičjih* virusov imunske pomanjkljivosti.

▪ Biologi so v brazilskem pragozdu odkrili doslej neznano *opičjo* vrsto.

▶ **priređna zveza**

človeški in opičji

▪ Pol leta stari otroci dobro razlikujejo človeške in *opičje* obraze, medtem ko so devetmesečni otroci zmožni razlikovati človeške obraze, opičjih pa ne.

▪ Lobanja, na kateri je opaziti tako *opičje* kot človeške lastnosti, verjetno ni pripadala neposrednemu človekovemu predniku.

a) ki je del telesa opic ali je iz telesa opic

▶ **prid. beseda** + sam. beseda

opičji možgani | opičje meso

- Predel *opičjih* možganov, ki je zadolžen za razpoznavanje in snovanje dejanj, je analogen tistemu, ki je pri ljudeh odgovoren za govor.
- Prodaja in uživanje *opičjega* mesa sta v Evropi prepovedana.

b) ki je tak kot pri opici ali je po videzu kot opica

▶ **prid. beseda** + sam. beseda

opičji bog, kralj | opičji obraz

▪ Kompleks je posvečen *opičjemu* kralju Hanumanu, ki vas varuje pred boleznimi, a v njem častijo tudi Ganešo s slonjo glavo, boga modrosti in bogastva.

▪ Zagledala je poldrugi meter visoko bitje, ki je bilo videti kot senca z *opičjim* obrazom.

c) ki je podoben, soroden opici

▶ **prid. beseda** + sam. beseda

opičji prednik

▪ Znanstveniki so po vsem svetu iskali bitje, ki naj bi naše prve *opičje* prednike povežalo z nami.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[ópičji]

IPA: ['o:pitʃji]

tonemski

[ôpičji]

IPA: [ó:pitʃji]

VZOREC

jakostno

OSNOVNIK

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: ópičji

RODILNIK: ópičjega

DAJALNIK: ópičjemu

TOŽILNIK: ópičji

živo ópičjega

MESTNIK: pri ópičjem

ORODNIK: z ópičjim

dvojina

IMENOVALNIK: ópičja

RODILNIK: ópičjih

DAJALNIK: ópičjima

TOŽILNIK: ópičja

MESTNIK: pri ópičjih

ORODNIK: z ópičjima

množina

IMENOVALNIK: ópičji

RODILNIK: ópičjih

DAJALNIK: ópičjim

TOŽILNIK: ópičje

MESTNIK: pri ópičjih

ORODNIK: z ópičjimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: ópičja
RODILNIK: ópičje
DAJALNIK: ópičji
TOŽILNIK: ópičjo
MESTNIK: pri ópičji
ORODNIK: z ópičjo

dvojina

IMENOVALNIK: ópičji
RODILNIK: ópičjih
DAJALNIK: ópičjima
TOŽILNIK: ópičji
MESTNIK: pri ópičjih
ORODNIK: z ópičjima

množina

IMENOVALNIK: ópičje
RODILNIK: ópičjih
DAJALNIK: ópičjim
TOŽILNIK: ópičje
MESTNIK: pri ópičjih
ORODNIK: z ópičjimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: ópičje
RODILNIK: ópičjega
DAJALNIK: ópičjemu
TOŽILNIK: ópičje
MESTNIK: pri ópičjem
ORODNIK: z ópičjim

dvojina

IMENOVALNIK: ópičji
RODILNIK: ópičjih
DAJALNIK: ópičjima
TOŽILNIK: ópičji
MESTNIK: pri ópičjih
ORODNIK: z ópičjima

množina

IMENOVALNIK: ópičja
RODILNIK: ópičjih
DAJALNIK: ópičjim
TOŽILNIK: ópičja
MESTNIK: pri ópičjih
ORODNIK: z ópičjimi

tonemsko

OSNOVNIK

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: ôpičji
RODILNIK: ôpičjega
DAJALNIK: ôpičjemu
TOŽILNIK: ôpičji
živo ôpičjega
MESTNIK: pri ôpičjem
ORODNIK: z ôpičjim

dvojina

IMENOVALNIK: ôpičja
RODILNIK: ôpičjih
DAJALNIK: ôpičjima
TOŽILNIK: ôpičja
MESTNIK: pri ôpičjih
ORODNIK: z ôpičjima

množina

IMENOVALNIK: ôpičji
RODILNIK: ôpičjih
DAJALNIK: ôpičjim
TOŽILNIK: ôpičje
MESTNIK: pri ôpičjih
ORODNIK: z ôpičjimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: ôpičja
RODILNIK: ôpičje
DAJALNIK: ôpičji
TOŽILNIK: ôpičjo
MESTNIK: pri ôpičji
ORODNIK: z ôpičjo

dvojina

IMENOVALNIK: ôpičji
RODILNIK: ôpičjih
DAJALNIK: ôpičjima
TOŽILNIK: ôpičji
MESTNIK: pri ôpičjih
ORODNIK: z ôpičjima

množina

IMENOVALNIK: ôpičje
RODILNIK: ôpičjih
DAJALNIK: ôpičjim
TOŽILNIK: ôpičje
MESTNIK: pri ôpičjih
ORODNIK: z ôpičjimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: ôpičje
RODILNIK: ôpičjega
DAJALNIK: ôpičjemu
TOŽILNIK: ôpičje
MESTNIK: pri ôpičjem
ORODNIK: z ôpičjim

dvojina

IMENOVALNIK: ôpičji
RODILNIK: ôpičjih
DAJALNIK: ôpičjima
TOŽILNIK: ôpičji
MESTNIK: pri ôpičjih
ORODNIK: z ôpičjima

množina

IMENOVALNIK: ôpičja
RODILNIK: ôpičjih
DAJALNIK: ôpičjim
TOŽILNIK: ôpičja
MESTNIK: pri ôpičjih

STALNE ZVEZE

opičji človek

1) opici podoben človekov prednik ali njegov najožji izumrli sorodnik

- Odkrili so skorajda popolno okostje 3,6 milijona let starega *opičjega človeka*.
- Kolegi se niso strinjali, da je bil mesojedi *opičji človek* pomemben člen v evolucijski verigi.

2) veliki opici ali predniku človeka podobno domnevno bitje v odročnih predelih Azije, Severne Amerike

- S težko lovsko puško je odšel v divjino, da bi ujel *opičjega človeka*.

opičji kruhovec

iz botanike **tropsko drevo** z zelo debelim deblom in velikimi užitnimi plodovi podolgovate oblike, po izvoru iz Afrike; primerjaj lat. *Adansonia digitata*; SIN.: **baobab, kruhovec**

- Tu in tam so se pojavljali značilni *opičji kruhovci*.
- *Opičji kruhovec* je drevo, ki mu v Afriki pripisujejo čudežno zdravilno moč.

FRAZEOLOGIJA

opičja ljubezen

pretirano zaščitniška skrb zlasti za svojega otroka

- To je *opičja ljubezen*, ki se bo vašemu sinu čez leta še kako maščevala.
- Oklepala se je punčke s pravo pravcato *opičjo ljubeznijo*.

IZVOR

↑ opica

opičnják opičnjáka samostalnik moškega spola [opičnják]

POMEN

1. zaprt prostor, kletka za opice

▶ prid. beseda + **sam. beseda**

- Gibone so preselili iz starega *opičnjaka* v novo oboro na otoku sredi bajerja.

...

▪ V *opičnjaku* živalskega vrta je konec tedna na svet prišel šimpanzji mladič.

▪ Ko stoji pred kletko in ponudi prebivalcem *opičnjaka* tisto, kar ima v žepu, pričakuje različne reakcije.

2. samec opice; SIN.: **opičjak**

▶ prid. beseda + **sam. beseda**

- Starejši *opičnjaki* imajo izostren čut za nevarnosti iz okolice.

...

- *Opičnjaki* svoj teritorij označujejo s sečem.

3. ekspresivno **omejen, predrzen človek, po vedenju ali telesni konstituciji podoben opici**; SIN.: ekspresivno **opičjak**

- Protestiral sem in hotel denar nazaj, ko je v sobo priletel nabildan *opičnjak*.

▪ Bile so ga same mišice in dominantna štirioglasta brada – pravi *opičnjak*.

- Kdo je tu *opičnjak*, ki mu niso jasni osnovni pojmi, je jasno.

4. opici podoben človekov prednik ali njegov najožji izumrli sorodnik; SIN.: **opičjak, človeška opica**

- Na nekaterih najdiščih avstralopiteka je odkril lobanje z vdrtinami in antilopje kosti, po čemer je sklepal, da so *opičnjaki* kosti uporabljali kot palice.
- Dogodek je primitivnega *opičnjaka* spodbodel k prvi uporabi orodja in s tem posledično sprožil razvoj modernega človeka.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[opičnják]

IPA: [ɔpitʃnja:k]

tonemski

[opičnják]

IPA: [ɔpitʃnja:k]

VZOREC

kletka

jakostno

ednina

IMENOVALNIK: opičnják

RODILNIK: opičnjáka

DAJALNIK: opičnjáku

TOŽILNIK: opičnják

MESTNIK: pri opičnjáku

ORODNIK: z opičnják**om**

dvojina

IMENOVALNIK: opičnjáka

RODILNIK: opičnjákov

DAJALNIK: opičnják**oma**

TOŽILNIK: opičnjáka

MESTNIK: pri opičnják**ih**

ORODNIK: z opičnják**oma**

množina

IMENOVALNIK: opičnjáki

RODILNIK: opičnjákov

DAJALNIK: opičnják**om**

TOŽILNIK: opičnjáke

MESTNIK: pri opičnják**ih**

ORODNIK: z opičnjáki

tonemsko

ednina

IMENOVALNIK: opičnják

RODILNIK: opičnjáka

DAJALNIK: opičnjáku
TOŽILNIK: opičnják
MESTNIK: pri opičnjáku
ORODNIK: z opičnjákoma

dvojina

IMENOVALNIK: opičnjáka
RODILNIK: opičnjákov tudi opičnjâkov
DAJALNIK: opičnjákoma
TOŽILNIK: opičnjáka
MESTNIK: pri opičnják^{ih} tudi pri opičnjâk^{ih}
ORODNIK: z opičnjákoma

množina

IMENOVALNIK: opičnjáki
RODILNIK: opičnjákov tudi opičnjâkov
DAJALNIK: opičnjákoma
TOŽILNIK: opičnjáke
MESTNIK: pri opičnják^{ih} tudi pri opičnjâk^{ih}
ORODNIK: z opičnjáki tudi z opičnjâki

VZOREC

samec opice, predrzen človek, človekov prednik

jakostno ednina

IMENOVALNIK: opičnják
RODILNIK: opičnjáka
DAJALNIK: opičnjáku
TOŽILNIK: opičnjáka
MESTNIK: pri opičnjáku
ORODNIK: z opičnjákoma

dvojina

IMENOVALNIK: opičnjáka
RODILNIK: opičnjákov
DAJALNIK: opičnjákoma
TOŽILNIK: opičnjáka
MESTNIK: pri opičnják^{ih}
ORODNIK: z opičnjákoma

množina

IMENOVALNIK: opičnjáki
RODILNIK: opičnjákov
DAJALNIK: opičnjákoma
TOŽILNIK: opičnjáke
MESTNIK: pri opičnják^{ih}
ORODNIK: z opičnjáki

tonemsko ednina

IMENOVALNIK: opičnják
RODILNIK: opičnjáka
DAJALNIK: opičnjáku
TOŽILNIK: opičnjáka
MESTNIK: pri opičnjáku
ORODNIK: z opičnjákoma

dvojina

IMENOVALNIK: opičnjáka
RODILNIK: opičnjákov tudi opičnjâkov
DAJALNIK: opičnjákoma
TOŽILNIK: opičnjáka

MESTNIK: pri opičnják^{ih} tudi pri opičnjâk^{ih}
ORODNIK: z opičnjákoma

množina

IMENOVALNIK: opičnjáki
RODILNIK: opičnjákov tudi opičnjâkov
DAJALNIK: opičnjákoma
TOŽILNIK: opičnjáke
MESTNIK: pri opičnják^{ih} tudi pri opičnjâk^{ih}
ORODNIK: z opičnjáki tudi z opičnjâki

IZVOR

↑ opica

ozkogléd ozkogléda ozkoglédo pridevnik [oskoglét
oskogléda oskoglédo]

POMEN

slabšalno ki presoja, vrednoti tako, da upošteva
samo določena merila, ki ne zajemajo pojava v
celoti; SIN.: slabšalno **ozkogleden**

▶ prid. beseda + sam. beseda

- Ne gre za *ozkogledega* človeka, ampak za človeka širokih obzorij.
- Vzgojili so jih *ozkogledi* roditelji, ki se sami težko spoprijemajo z drugačnim.
- Peščica klečeplaznih, *ozkogledih* politikov nas navdušuje za vojaško organizacijo, v kateri smo obsojeni, da opravljamo hlapčevska dela.

▶ prisl. + prid. beseda

- Zelo so *ozkogledi*, ne dopuščajo nobenih alternativ; odločili so se, da imajo prav, zato ne bodo poslušali drugačnih argumentov.
- Eni so pač tako *ozkogledi*, da vedno kažejo s prstom na enega krivca.

a) slabšalno ki kaže, izraža tako presojanje,
vrednotenje; SIN.: slabšalno **ozkogleden**

▶ prid. beseda + sam. beseda

- To je tvoje osebno nepremišljeno *ozkogledo* govoričenje.
- Spoznali boste zanimivo osebo, ki pa vas bo razočarala zaradi *ozkogledih* prepričanj.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[oskoglét oskogléda oskoglédo]

IPA: [ɔskɔ'gle:t ɔskɔ'gle:da ɔskɔ'gle:do]

tonemski

[oskoglét oskogléda oskoglédo] in [oskoglét oskogléda
oskoglédo]

IPA: [ɔskɔ'glé:t ɔskɔ'glé:dá ɔskɔ'glé:dó] in [ɔskɔ'glé:t
ɔskɔ'glé:dá ɔskɔ'glé:dò]

VZOREC

jakostno

OSNOVNIK

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: ozkogléd
določno ozkoglédi
RODILNIK: ozkogléd**ega**
DAJALNIK: ozkogléd**emu**
TOŽILNIK: ozkogléd
določno ozkoglédi
živo ozkogléd**ega**
MESTNIK: pri ozkogléd**em**
ORODNIK: z ozkogléd**im**

dvojina

IMENOVALNIK: ozkogléd**a**
RODILNIK: ozkogléd**ih**
DAJALNIK: ozkogléd**ima**
TOŽILNIK: ozkogléd**a**
MESTNIK: pri ozkogléd**ih**
ORODNIK: z ozkogléd**ima**

množina

IMENOVALNIK: ozkoglédi
RODILNIK: ozkogléd**ih**
DAJALNIK: ozkogléd**im**
TOŽILNIK: ozkogléd**e**
MESTNIK: pri ozkogléd**ih**
ORODNIK: z ozkogléd**imi**

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: ozkogléd**a**
RODILNIK: ozkogléd**e**
DAJALNIK: ozkoglédi
TOŽILNIK: ozkogléd**o**
MESTNIK: pri ozkoglédi
ORODNIK: z ozkogléd**o**

dvojina

IMENOVALNIK: ozkoglédi
RODILNIK: ozkogléd**ih**
DAJALNIK: ozkogléd**ima**
TOŽILNIK: ozkoglédi
MESTNIK: pri ozkogléd**ih**
ORODNIK: z ozkogléd**ima**

množina

IMENOVALNIK: ozkogléd**e**
RODILNIK: ozkogléd**ih**
DAJALNIK: ozkogléd**im**
TOŽILNIK: ozkogléd**e**
MESTNIK: pri ozkogléd**ih**
ORODNIK: z ozkogléd**imi**

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: ozkogléd**o**
RODILNIK: ozkogléd**ega**
DAJALNIK: ozkogléd**emu**
TOŽILNIK: ozkogléd**o**
MESTNIK: pri ozkogléd**em**
ORODNIK: z ozkogléd**im**

dvojina

IMENOVALNIK: ozkoglédi

RODILNIK: ozkogléd**ih**
DAJALNIK: ozkogléd**ima**
TOŽILNIK: ozkoglédi
MESTNIK: pri ozkogléd**ih**
ORODNIK: z ozkogléd**ima**

množina

IMENOVALNIK: ozkogléd**a**
RODILNIK: ozkogléd**ih**
DAJALNIK: ozkogléd**im**
TOŽILNIK: ozkogléd**a**
MESTNIK: pri ozkogléd**ih**
ORODNIK: z ozkogléd**imi**

PRIMERNIK – OPISNO STOPNJEVANJE

moški spol

EDNINA: bòlj ozkogléd

ženski spol

EDNINA: bòlj ozkogléd**a**

srednji spol

EDNINA: bòlj ozkogléd**o**

PRESEŽNIK – OPISNO STOPNJEVANJE

moški spol

EDNINA: nàjbolj in nàjbolj ozkogléd

ženski spol

EDNINA: nàjbolj in nàjbolj ozkogléd**a**

srednji spol

EDNINA: nàjbolj in nàjbolj ozkogléd**o**

tonemsko

OSNOVNIK

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: ozkogléd
določno ozkoglédi
RODILNIK: ozkogléd**ega**
DAJALNIK: ozkogléd**emu**
TOŽILNIK: ozkogléd
določno ozkoglédi
živo ozkogléd**ega**
MESTNIK: pri ozkogléd**em**
ORODNIK: z ozkogléd**im**

dvojina

IMENOVALNIK: ozkogléd**a**
RODILNIK: ozkogléd**ih**
DAJALNIK: ozkogléd**ima**
TOŽILNIK: ozkogléd**a**
MESTNIK: pri ozkogléd**ih**
ORODNIK: z ozkogléd**ima**

množina

IMENOVALNIK: ozkoglédi
RODILNIK: ozkogléd**ih**
DAJALNIK: ozkogléd**im**
TOŽILNIK: ozkogléd**e**
MESTNIK: pri ozkogléd**ih**
ORODNIK: z ozkogléd**imi**

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: ozkogléd**a**

RODILNIK: ozkoglède
DAJALNIK: ozkoglédi
TOŽILNIK: ozkoglédo
MESTNIK: pri ozkoglédi
ORODNIK: z ozkoglédo

dvojina

IMENOVALNIK: ozkoglédi
RODILNIK: ozkoglédih
DAJALNIK: ozkoglédima
TOŽILNIK: ozkoglédi
MESTNIK: pri ozkoglédih
ORODNIK: z ozkoglédima

množina

IMENOVALNIK: ozkoglède
RODILNIK: ozkoglédih
DAJALNIK: ozkoglédim
TOŽILNIK: ozkoglède
MESTNIK: pri ozkoglédih
ORODNIK: z ozkoglédimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: ozkoglédo
RODILNIK: ozkoglédega
DAJALNIK: ozkoglédemu
TOŽILNIK: ozkoglédo
MESTNIK: pri ozkoglédem
ORODNIK: z ozkoglédim

dvojina

IMENOVALNIK: ozkoglédi
RODILNIK: ozkoglédih
DAJALNIK: ozkoglédima
TOŽILNIK: ozkoglédi
MESTNIK: pri ozkoglédih
ORODNIK: z ozkoglédima

množina

IMENOVALNIK: ozkogléda
RODILNIK: ozkoglédih
DAJALNIK: ozkoglédim
TOŽILNIK: ozkogléda
MESTNIK: pri ozkoglédih
ORODNIK: z ozkoglédimi

PRIMERNIK – OPISNO STOPNJEVANJE

moški spol

EDNINA: bõlj ozkogléd

ženski spol

EDNINA: bõlj ozkogléda

srednji spol

EDNINA: bõlj ozkoglédo

PRESEŽNIK – OPISNO STOPNJEVANJE

moški spol

EDNINA: nãjbolj in nãjbolj ozkogléd

ženski spol

EDNINA: nãjbolj in nãjbolj ozkogléda

srednji spol

EDNINA: nãjbolj in nãjbolj ozkoglédo

intonemsko

tonemsko

OSNOVNIK

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: ozkogléd
določno ozkoglédi
RODILNIK: ozkoglédega
DAJALNIK: ozkoglédemu
TOŽILNIK: ozkogléd
določno ozkoglédi
živo ozkoglédega
MESTNIK: pri ozkoglédem
ORODNIK: z ozkoglédim

dvojina

IMENOVALNIK: ozkogléda
RODILNIK: ozkoglédih
DAJALNIK: ozkoglédima
TOŽILNIK: ozkogléda
MESTNIK: pri ozkoglédih
ORODNIK: z ozkoglédima

množina

IMENOVALNIK: ozkoglédi
RODILNIK: ozkoglédih
DAJALNIK: ozkoglédim
TOŽILNIK: ozkoglède
MESTNIK: pri ozkoglédih
ORODNIK: z ozkoglédimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: ozkogléda
RODILNIK: ozkoglède
DAJALNIK: ozkoglédi
TOŽILNIK: ozkoglédo
MESTNIK: pri ozkoglédi
ORODNIK: z ozkoglédo

dvojina

IMENOVALNIK: ozkoglédi
RODILNIK: ozkoglédih
DAJALNIK: ozkoglédima
TOŽILNIK: ozkoglédi
MESTNIK: pri ozkoglédih
ORODNIK: z ozkoglédima

množina

IMENOVALNIK: ozkoglède
RODILNIK: ozkoglédih
DAJALNIK: ozkoglédim
TOŽILNIK: ozkoglède
MESTNIK: pri ozkoglédih
ORODNIK: z ozkoglédimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: ozkoglédo
RODILNIK: ozkoglédega
DAJALNIK: ozkoglédemu
TOŽILNIK: ozkoglédo
MESTNIK: pri ozkoglédem

ORODNIK: z ozkoglê**dim**
dvojina

IMENOVALNIK: ozkoglê**di**

RODILNIK: ozkoglê**dih**

DAJALNIK: ozkoglê**dima**

TOŽILNIK: ozkoglê**di**

MESTNIK: pri ozkoglê**dih**

ORODNIK: z ozkoglê**dima**
množina

IMENOVALNIK: ozkoglê**da**

RODILNIK: ozkoglê**dih**

DAJALNIK: ozkoglê**dim**

TOŽILNIK: ozkoglê**da**

MESTNIK: pri ozkoglê**dih**

ORODNIK: z ozkoglê**dimi**

PRIMERNIK – OPISNO STOPNJEVANJE

moški spol

EDNINA: bôlj ozkoglê**d**

ženski spol

EDNINA: bôlj ozkoglê**da**

srednji spol

EDNINA: bôlj ozkoglê**do**

PRESEŽNIK – OPISNO STOPNJEVANJE

moški spol

EDNINA: nâjbolj in nâjbolj ozkoglê**d**

ženski spol

EDNINA: nâjbolj in nâjbolj ozkoglê**da**

srednji spol

EDNINA: nâjbolj in nâjbolj ozkoglê**do**

IZVOR

iz *ozko gledati*

ozkoglêden ozkoglêdna ozkoglêdno pridevnik

[oskoglédən]

POMEN

slabšalno ki presoja, vrednoti tako, da upošteva samo določena merila, ki ne zajemajo pojava v celoti; SIN.: slabšalno **ozkogled**

▶ **prid. beseda** + sam. beseda

- Motijo me *ozkogledni* ljudje, ki mislijo, da so popili in pojedli vso pamet tega sveta!
- Družba se verjetno ne more znebiti *ozkoglednih* primitivnih pisunov, ki hitreje in raje pišejo, kot mislijo.

a) slabšalno ki kaže, izraža tako presojanje, vrednotenje; SIN.: slabšalno **ozkogled**

▶ **prid. beseda** + sam. beseda

- Dragi moji, tako *ozkogledne* kritike pripadajo, pač, ozkoglednim ljudem.
- ▶ prisl. + **prid. beseda**
 - To bi bilo sicer povsem pravilno, a skrajno *ozkogledno* stališče.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[oskoglédən]

IPA: [ɔskɔ'gle:dən]

tonemski

[oskoglédən]

IPA: [ɔskɔglè:dən]

VZOREC

jakostno

OSNOVNIK

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: ozkoglê**den**

določno ozkoglê**dni**

RODILNIK: ozkoglê**dnega**

DAJALNIK: ozkoglê**dnemu**

TOŽILNIK: ozkoglê**den**

določno ozkoglê**dni**

živo ozkoglê**dnega**

MESTNIK: pri ozkoglê**dnem**

ORODNIK: z ozkoglê**dnim**

dvojina

IMENOVALNIK: ozkoglê**dna**

RODILNIK: ozkoglê**dnih**

DAJALNIK: ozkoglê**dnama**

TOŽILNIK: ozkoglê**dna**

MESTNIK: pri ozkoglê**dnih**

ORODNIK: z ozkoglê**dnama**

množina

IMENOVALNIK: ozkoglê**dni**

RODILNIK: ozkoglê**dnih**

DAJALNIK: ozkoglê**dnim**

TOŽILNIK: ozkoglê**dne**

MESTNIK: pri ozkoglê**dnih**

ORODNIK: z ozkoglê**dnimi**

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: ozkoglê**dna**

RODILNIK: ozkoglê**dne**

DAJALNIK: ozkoglê**dni**

TOŽILNIK: ozkoglê**dno**

MESTNIK: pri ozkoglê**dni**

ORODNIK: z ozkoglê**dno**

dvojina

IMENOVALNIK: ozkoglê**dni**

RODILNIK: ozkoglê**dnih**

DAJALNIK: ozkoglê**dnama**

TOŽILNIK: ozkoglê**dni**

MESTNIK: pri ozkoglê**dnih**

ORODNIK: z ozkoglê**dnama**

množina

IMENOVALNIK: ozkoglê**dne**

RODILNIK: ozkoglê**dnih**

DAJALNIK: ozkoglê**dnim**

TOŽILNIK: ozkoglê**dne**

MESTNIK: pri ozkoglê**dnih**

ORODNIK: z ozkoglédnimi
srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: ozkoglédno
RODILNIK: ozkoglédnega
DAJALNIK: ozkoglédnemu
TOŽILNIK: ozkoglédno
MESTNIK: pri ozkoglédnem
ORODNIK: z ozkoglédnim

dvojina

IMENOVALNIK: ozkoglédni
RODILNIK: ozkoglédnih
DAJALNIK: ozkoglédnima
TOŽILNIK: ozkoglédni
MESTNIK: pri ozkoglédnih
ORODNIK: z ozkoglédnima

množina

IMENOVALNIK: ozkoglédna
RODILNIK: ozkoglédnih
DAJALNIK: ozkoglédnim
TOŽILNIK: ozkoglédna
MESTNIK: pri ozkoglédnih
ORODNIK: z ozkoglédnimi

PRIMERNIK – OPISNO STOPNJEVANJE

moški spol

EDNINA: bôlj ozkoglédén

ženski spol

EDNINA: bôlj ozkoglédna

srednji spol

EDNINA: bôlj ozkoglédno

PRESEŽNIK – OPISNO STOPNJEVANJE

moški spol

EDNINA: nàjbolj in nàjbolj ozkoglédén

ženski spol

EDNINA: nàjbolj in nàjbolj ozkoglédna

srednji spol

EDNINA: nàjbolj in nàjbolj ozkoglédno

tonemsko

OSNOVNIK

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: ozkoglédén
določno ozkoglédni
RODILNIK: ozkoglédnega
DAJALNIK: ozkoglédnemu
TOŽILNIK: ozkoglédén
določno ozkoglédni
živo ozkoglédnega
MESTNIK: pri ozkoglédnem
ORODNIK: z ozkoglédnim

dvojina

IMENOVALNIK: ozkoglédna
RODILNIK: ozkoglédnih
DAJALNIK: ozkoglédnima
TOŽILNIK: ozkoglédna
MESTNIK: pri ozkoglédnih

ORODNIK: z ozkoglédnima
množina

IMENOVALNIK: ozkoglédni
RODILNIK: ozkoglédnih
DAJALNIK: ozkoglédnim
TOŽILNIK: ozkoglédne
MESTNIK: pri ozkoglédnih
ORODNIK: z ozkoglédnimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: ozkoglédna
RODILNIK: ozkoglédne
DAJALNIK: ozkoglédni
TOŽILNIK: ozkoglédno
MESTNIK: pri ozkoglédni
ORODNIK: z ozkoglédno

dvojina

IMENOVALNIK: ozkoglédni
RODILNIK: ozkoglédnih
DAJALNIK: ozkoglédnima
TOŽILNIK: ozkoglédni
MESTNIK: pri ozkoglédnih
ORODNIK: z ozkoglédnima

množina

IMENOVALNIK: ozkoglédne
RODILNIK: ozkoglédnih
DAJALNIK: ozkoglédnim
TOŽILNIK: ozkoglédne
MESTNIK: pri ozkoglédnih
ORODNIK: z ozkoglédnimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: ozkoglédno
RODILNIK: ozkoglédnega
DAJALNIK: ozkoglédnemu
TOŽILNIK: ozkoglédno
MESTNIK: pri ozkoglédnem
ORODNIK: z ozkoglédnim

dvojina

IMENOVALNIK: ozkoglédni
RODILNIK: ozkoglédnih
DAJALNIK: ozkoglédnima
TOŽILNIK: ozkoglédni
MESTNIK: pri ozkoglédnih
ORODNIK: z ozkoglédnima

množina

IMENOVALNIK: ozkoglédna
RODILNIK: ozkoglédnih
DAJALNIK: ozkoglédnim
TOŽILNIK: ozkoglédna
MESTNIK: pri ozkoglédnih
ORODNIK: z ozkoglédnimi

PRIMERNIK – OPISNO STOPNJEVANJE

moški spol

EDNINA: bôlj ozkoglédén

ženski spol

EDNINA: bõlj ozkogljédna

srednji spol

EDNINA: bõlj ozkogljédno

PRESEŽNIK – OPISNO STOPNJEVANJE

moški spol

EDNINA: nãjbolj in nãjbolj ozkogljéden

ženski spol

EDNINA: nãjbolj in nãjbolj ozkogljédna

srednji spol

EDNINA: nãjbolj in nãjbolj ozkogljédno

intonemsko

tonemsko

OSNOVNIK

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: ozkogljéden

določno ozkogljédni

RODILNIK: ozkogljédnega

DAJALNIK: ozkogljédnemu

TOŽILNIK: ozkogljéden

določno ozkogljédni

živo ozkogljédnega

MESTNIK: pri ozkogljédnem

ORODNIK: z ozkogljédnim

dvojina

IMENOVALNIK: ozkogljédna

RODILNIK: ozkogljédnih

DAJALNIK: ozkogljédnima

TOŽILNIK: ozkogljédna

MESTNIK: pri ozkogljédnih

ORODNIK: z ozkogljédnima

množina

IMENOVALNIK: ozkogljédni

RODILNIK: ozkogljédnih

DAJALNIK: ozkogljédnim

TOŽILNIK: ozkogljédne

MESTNIK: pri ozkogljédnih

ORODNIK: z ozkogljédnimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: ozkogljédna tudi ozkogljédna

RODILNIK: ozkogljédne tudi ozkogljédne

DAJALNIK: ozkogljédni tudi ozkogljédni

TOŽILNIK: ozkogljédno tudi ozkogljédno

MESTNIK: pri ozkogljédni tudi pri ozkogljédni

ORODNIK: z ozkogljédno tudi z ozkogljédno

dvojina

IMENOVALNIK: ozkogljédni

RODILNIK: ozkogljédnih

DAJALNIK: ozkogljédnima

TOŽILNIK: ozkogljédni

MESTNIK: pri ozkogljédnih

ORODNIK: z ozkogljédnima

množina

IMENOVALNIK: ozkogljédne

RODILNIK: ozkogljédnih

DAJALNIK: ozkogljédnim

TOŽILNIK: ozkogljédne

MESTNIK: pri ozkogljédnih

ORODNIK: z ozkogljédnimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: ozkogljédno

RODILNIK: ozkogljédnega

DAJALNIK: ozkogljédnemu

TOŽILNIK: ozkogljédno

MESTNIK: pri ozkogljédnem

ORODNIK: z ozkogljédnim

dvojina

IMENOVALNIK: ozkogljédni

RODILNIK: ozkogljédnih

DAJALNIK: ozkogljédnima

TOŽILNIK: ozkogljédni

MESTNIK: pri ozkogljédnih

ORODNIK: z ozkogljédnima

množina

IMENOVALNIK: ozkogljédna

RODILNIK: ozkogljédnih

DAJALNIK: ozkogljédnim

TOŽILNIK: ozkogljédna

MESTNIK: pri ozkogljédnih

ORODNIK: z ozkogljédnimi

PRIMERNIK – OPISNO STOPNJEVANJE

moški spol

EDNINA: bõlj ozkogljéden

ženski spol

EDNINA: bõlj ozkogljédna tudi ozkogljédna

srednji spol

EDNINA: bõlj ozkogljédno

PRESEŽNIK – OPISNO STOPNJEVANJE

moški spol

EDNINA: nãjbolj in nãjbolj ozkogljéden

ženski spol

EDNINA: nãjbolj in nãjbolj ozkogljédna tudi nãjbolj in

nãjbolj ozkogljédna

srednji spol

EDNINA: nãjbolj in nãjbolj ozkogljédno

IZVOR

↑ozkogled

ozkonósi ozkonósa ozkonóso pridevnik [oskonósi]

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[oskonósi]

IPA: [ɔskɔ'no:si]

tonemski

[oskonósi] in [oskonôsi]

IPA: [ɔskɔnò:sí] in [ɔskɔnò:sí]

VZOREC

jakostno

OSNOVNIK

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: ozkonósi
RODILNIK: ozkonó**sega**
DAJALNIK: ozkonó**semu**
TOŽILNIK: ozkonósi
živo ozkonó**sega**
MESTNIK: pri ozkonó**sem**
ORODNIK: z ozkonó**sim**

dvojina

IMENOVALNIK: ozkonósa
RODILNIK: ozkonó**sih**
DAJALNIK: ozkonó**sim**
TOŽILNIK: ozkonósa
MESTNIK: pri ozkonó**sih**
ORODNIK: z ozkonó**sim**

množina

IMENOVALNIK: ozkonósi
RODILNIK: ozkonó**sih**
DAJALNIK: ozkonó**sim**
TOŽILNIK: ozkonóse
MESTNIK: pri ozkonó**sih**
ORODNIK: z ozkonó**simi**

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: ozkonósa
RODILNIK: ozkonóse
DAJALNIK: ozkonósi
TOŽILNIK: ozkonóso
MESTNIK: pri ozkonósi
ORODNIK: z ozkonóso

dvojina

IMENOVALNIK: ozkonósi
RODILNIK: ozkonó**sih**
DAJALNIK: ozkonó**sim**
TOŽILNIK: ozkonósi
MESTNIK: pri ozkonó**sih**
ORODNIK: z ozkonó**sim**

množina

IMENOVALNIK: ozkonóse
RODILNIK: ozkonó**sih**
DAJALNIK: ozkonó**sim**
TOŽILNIK: ozkonóse
MESTNIK: pri ozkonó**sih**
ORODNIK: z ozkonó**simi**

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: ozkonóso
RODILNIK: ozkonó**sega**
DAJALNIK: ozkonó**semu**
TOŽILNIK: ozkonóso
MESTNIK: pri ozkonó**sem**
ORODNIK: z ozkonó**sim**

dvojina

IMENOVALNIK: ozkonósi
RODILNIK: ozkonó**sih**
DAJALNIK: ozkonó**sim**
TOŽILNIK: ozkonósi
MESTNIK: pri ozkonó**sih**
ORODNIK: z ozkonó**sim**

množina

IMENOVALNIK: ozkonósa
RODILNIK: ozkonó**sih**
DAJALNIK: ozkonó**sim**
TOŽILNIK: ozkonósa
MESTNIK: pri ozkonó**sih**
ORODNIK: z ozkonó**simi**

tonemsko

OSNOVNIK

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: ozkonósi
RODILNIK: ozkonó**sega**
DAJALNIK: ozkonó**semu**
TOŽILNIK: ozkonósi
živo ozkonó**sega**
MESTNIK: pri ozkonó**sem**
ORODNIK: z ozkonó**sim**

dvojina

IMENOVALNIK: ozkonósa
RODILNIK: ozkonó**sih**
DAJALNIK: ozkonó**sim**
TOŽILNIK: ozkonósa
MESTNIK: pri ozkonó**sih**
ORODNIK: z ozkonó**sim**

množina

IMENOVALNIK: ozkonósi
RODILNIK: ozkonó**sih**
DAJALNIK: ozkonó**sim**
TOŽILNIK: ozkonóse
MESTNIK: pri ozkonó**sih**
ORODNIK: z ozkonó**simi**

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: ozkonósa
RODILNIK: ozkonóse
DAJALNIK: ozkonósi
TOŽILNIK: ozkonóso
MESTNIK: pri ozkonósi
ORODNIK: z ozkonóso

dvojina

IMENOVALNIK: ozkonósi
RODILNIK: ozkonó**sih**
DAJALNIK: ozkonó**sim**
TOŽILNIK: ozkonósi
MESTNIK: pri ozkonó**sih**
ORODNIK: z ozkonó**sim**

množina

IMENOVALNIK: ozkonóse
RODILNIK: ozkonó**sih**

DAJALNIK: ozkonôsim
TOŽILNIK: ozkonôse
MESTNIK: pri ozkonôsih
ORODNIK: z ozkonôsimi

srednji spol

ednina

IMENOVANIK: ozkonôso
RODILNIK: ozkonôsega
DAJALNIK: ozkonôsemu
TOŽILNIK: ozkonôso
MESTNIK: pri ozkonôsem
ORODNIK: z ozkonôsim

dvojina

IMENOVANIK: ozkonôsi
RODILNIK: ozkonôsih
DAJALNIK: ozkonôsima
TOŽILNIK: ozkonôsi
MESTNIK: pri ozkonôsih
ORODNIK: z ozkonôsima

množina

IMENOVANIK: ozkonôsa
RODILNIK: ozkonôsih
DAJALNIK: ozkonôsim
TOŽILNIK: ozkonôsa
MESTNIK: pri ozkonôsih
ORODNIK: z ozkonôsimi

intonemsko

tonemsko

OSNOVNIK

moški spol

ednina

IMENOVANIK: ozkonôsi
RODILNIK: ozkonôsega
DAJALNIK: ozkonôsemu
TOŽILNIK: ozkonôsi
živo ozkonôsega
MESTNIK: pri ozkonôsem
ORODNIK: z ozkonôsim

dvojina

IMENOVANIK: ozkonôsa
RODILNIK: ozkonôsih
DAJALNIK: ozkonôsima
TOŽILNIK: ozkonôsa
MESTNIK: pri ozkonôsih
ORODNIK: z ozkonôsima

množina

IMENOVANIK: ozkonôsi
RODILNIK: ozkonôsih
DAJALNIK: ozkonôsim
TOŽILNIK: ozkonôse
MESTNIK: pri ozkonôsih
ORODNIK: z ozkonôsimi

ženski spol

ednina

IMENOVANIK: ozkonôsa
RODILNIK: ozkonôse

DAJALNIK: ozkonôsi
TOŽILNIK: ozkonôso
MESTNIK: pri ozkonôsi
ORODNIK: z ozkonôso

dvojina

IMENOVANIK: ozkonôsi
RODILNIK: ozkonôsih
DAJALNIK: ozkonôsima
TOŽILNIK: ozkonôsi
MESTNIK: pri ozkonôsih
ORODNIK: z ozkonôsima

množina

IMENOVANIK: ozkonôse
RODILNIK: ozkonôsih
DAJALNIK: ozkonôsim
TOŽILNIK: ozkonôse
MESTNIK: pri ozkonôsih
ORODNIK: z ozkonôsimi

srednji spol

ednina

IMENOVANIK: ozkonôso
RODILNIK: ozkonôsega
DAJALNIK: ozkonôsemu
TOŽILNIK: ozkonôso
MESTNIK: pri ozkonôsem
ORODNIK: z ozkonôsim

dvojina

IMENOVANIK: ozkonôsi
RODILNIK: ozkonôsih
DAJALNIK: ozkonôsima
TOŽILNIK: ozkonôsi
MESTNIK: pri ozkonôsih
ORODNIK: z ozkonôsima

množina

IMENOVANIK: ozkonôsa
RODILNIK: ozkonôsih
DAJALNIK: ozkonôsim
TOŽILNIK: ozkonôsa
MESTNIK: pri ozkonôsih
ORODNIK: z ozkonôsimi

STALNE ZVEZE

ozkonosa opica

navadno v množini, iz zoologije opica z ozkim nosnim pretinom, ki živi zlasti v Afriki, Aziji; primerjaj lat. *Catarrhini*

▶ prid. beseda + sam. beseda

repatate ozkonose opice

▪ Prve repate *ozkonose opice* so se pojavile v oligocenu.

▶ količinski sam. + sam. beseda v roditelju

▪ Zamorske mačke s 76 vrstami predstavljajo večino *ozkonosih opic*.

IZVOR

↑ozek + ↑nos

pétstolénica pétstolénice samostalnik ženskega spola
[pétstolénica]

POMEN

petstota obletnica

- ▶ **sam. beseda** + sam. beseda v roditelju
petstoletnica odkritja ČESA | petstoletnica rojstva KOGA
 - Praznovanje so pripravili v znamenju *petstoletnice* odkritja Brazilije.
 - Letošnji praznik reformacije posebej zaznamuje *petstoletnica* rojstva Primoža Trubarja.
- ▶ sam. beseda + **sam. beseda v roditelju**
praznovanje petstoletnice ČESA
 - Ob praznovanju *petstoletnice* vasi so zasadili šest hrastov.
- ▶ glag. + **sam. beseda v tožilniku**
počastiti, praznovati, slaviti petstoletnico ČESA
 - V rudarskem mestu, ki je pred leti slavilo *petstoletnico* rudnika, so bile že pred realno različne šole.
- ▶ sam. beseda + ob + **sam. beseda v mestniku**
simpozij ob petstoletnici ČESA
 - V soboto je potekal zanimiv simpozij ob *petstoletnici* Trubarjevega rojstva.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[pétstolénica]

IPA: [ˈpe:ɫstòˈle:ɫnitsa]

tonemski

[pétstolétnica]

IPA: [pé:ɫstòlé:ɫnitsa]

VZOREC

jakostno

ednina

IMENOVALNIK: pétstolénica

RODILNIK: pétstolénice

DAJALNIK: pétstolénici

TOŽILNIK: pétstolénico

MESTNIK: pri pétstolénici

ORODNIK: s pétstolénico

dvojina

IMENOVALNIK: pétstolénici

RODILNIK: pétstolénic

DAJALNIK: pétstolénicama

TOŽILNIK: pétstolénici

MESTNIK: pri pétstolénicah

ORODNIK: s pétstolénicama

množina

IMENOVALNIK: pétstolénice

RODILNIK: pétstolénic

DAJALNIK: pétstolénicam

TOŽILNIK: pétstolénice

MESTNIK: pri pétstolénicah

ORODNIK: s pétstolénicami

tonemsko

ednina

IMENOVALNIK: pétstolétnica

RODILNIK: pétstolétnice

DAJALNIK: pétstolétnici

TOŽILNIK: pétstolétnico

MESTNIK: pri pétstolétnici

ORODNIK: s pétstolétnico

dvojina

IMENOVALNIK: pétstolétnici

RODILNIK: pétstolétnic

DAJALNIK: pétstolétnicama

TOŽILNIK: pétstolétnici

MESTNIK: pri pétstolétnicah

ORODNIK: s pétstolétnicama

množina

IMENOVALNIK: pétstolétnice

RODILNIK: pétstolétnic

DAJALNIK: pétstolétnicam

TOŽILNIK: pétstolétnice

MESTNIK: pri pétstolétnicah

ORODNIK: s pétstolétnicami

IZVOR

↑petstoletni

pízđiti pízđim in **pízđiti se** pízđim se nedovršni glagol
[pízđiti]

POMEN

vulgarno jeziti se, razburjati se

▶ prisl. + **glag.**

- Če ne drugega, prekleto mraz je bilo, lahko bi malo *pízđili* čez vreme.
- Stalno *se* je *pízđila* na moža, ker je plesal z drugimi.

▶ **glag.** + čez + sam. beseda v tožilniku

- Ne samo, da je nespodobno, politikom se preprosto ne spleča *pízđiti* čez medije.

▶ sam. beseda v imenovalniku + **glag.**

- Naslednji dan je ženska ful *pízđila*.
- Kako to, da *se* nobeden ne *pízđi* na njega, ki po mojem zajebe največ pakov v napadu.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[pízđiti]

IPA: [ˈpi:zditi]

tonemski

[pízđiti] in [pîzđiti]

IPA: [pì:zdítì] in [pí:zdítì]

VZOREC

jakostno

NEDOLOČNIK: pízđiti

NAMENILNIK: pízdit

sedanjik

ednina

1. OSEBA pízdim
2. OSEBA pízdiš
3. OSEBA pízdi

dvojina

1. OSEBA pízdiva
2. OSEBA pízdiva
3. OSEBA pízdiva

množina

1. OSEBA pízdim**o**
2. OSEBA pízdiv**e**
3. OSEBA pízdiv**o**

velelnik

ednina

2. OSEBA pízdi

dvojina

1. OSEBA pízdiva
2. OSEBA pízdiva

množina

1. OSEBA pízdiv**o**
2. OSEBA pízdiv**e**

deležnik na -/

moški spol

- EDNINA: pízdi**l**
DVOJINA: pízdiv**a**
MNOŽINA: pízdiv**i**

ženski spol

- EDNINA: pízdiv**a**
DVOJINA: pízdiv**i**
MNOŽINA: pízdiv**e**

srednji spol

- EDNINA: pízdiv**o**
DVOJINA: pízdiv**i**
MNOŽINA: pízdiv**a**

deležnik na -č

moški spol

ednina

- IMENOVALNIK: pízdeč
RODILNIK: pízdeč**ega**
DAJALNIK: pízdeč**emu**
TOŽILNIK: pízdeč
živo pízdeč**ega**
MESTNIK: pri pízdeč**em**
ORODNIK: s pízdeč**im**

dvojina

- IMENOVALNIK: pízdeč**a**
RODILNIK: pízdeč**ih**
DAJALNIK: pízdeč**ima**
TOŽILNIK: pízdeč**a**
MESTNIK: pri pízdeč**ih**
ORODNIK: s pízdeč**ima**

množina

- IMENOVALNIK: pízdeč**i**
RODILNIK: pízdeč**ih**

DAJALNIK: pízdeč**im**

TOŽILNIK: pízdeč**e**

MESTNIK: pri pízdeč**ih**

ORODNIK: s pízdeč**imi**

ženski spol

ednina

- IMENOVALNIK: pízdeč**a**
RODILNIK: pízdeč**e**
DAJALNIK: pízdeč**i**
TOŽILNIK: pízdeč**o**
MESTNIK: pri pízdeč**i**
ORODNIK: s pízdeč**o**

dvojina

- IMENOVALNIK: pízdeč**i**
RODILNIK: pízdeč**ih**
DAJALNIK: pízdeč**ima**
TOŽILNIK: pízdeč**i**
MESTNIK: pri pízdeč**ih**
ORODNIK: s pízdeč**ima**

množina

- IMENOVALNIK: pízdeč**e**
RODILNIK: pízdeč**ih**
DAJALNIK: pízdeč**im**
TOŽILNIK: pízdeč**e**
MESTNIK: pri pízdeč**ih**
ORODNIK: s pízdeč**imi**

srednji spol

ednina

- IMENOVALNIK: pízdeč**e**
RODILNIK: pízdeč**ega**
DAJALNIK: pízdeč**emu**
TOŽILNIK: pízdeč**e**
MESTNIK: pri pízdeč**em**
ORODNIK: s pízdeč**im**

dvojina

- IMENOVALNIK: pízdeč**i**
RODILNIK: pízdeč**ih**
DAJALNIK: pízdeč**ima**
TOŽILNIK: pízdeč**i**
MESTNIK: pri pízdeč**ih**
ORODNIK: s pízdeč**ima**

množina

- IMENOVALNIK: pízdeč**a**
RODILNIK: pízdeč**ih**
DAJALNIK: pízdeč**im**
TOŽILNIK: pízdeč**a**
MESTNIK: pri pízdeč**ih**
ORODNIK: s pízdeč**imi**

DELEŽJE NA -e: pízde

glagolnik

ednina

- IMENOVALNIK: pízdenj**e**
RODILNIK: pízdenj**a**
DAJALNIK: pízdenj**u**
TOŽILNIK: pízdenj**e**
MESTNIK: pri pízdenj**u**

ORODNIK: s pízdenjem

dvojina

IMENOVALNIK: pízdenji

RODILNIK: pízdenj

DAJALNIK: pízdenjema

TOŽILNIK: pízdenji

MESTNIK: pri pízdenjih

ORODNIK: s pízdenjema

množina

IMENOVALNIK: pízdenja

RODILNIK: pízdenj

DAJALNIK: pízdenjem

TOŽILNIK: pízdenja

MESTNIK: pri pízdenjih

ORODNIK: s pízdenji

tonemsko

NEDOLOČNIK: pízdit

NAMENILNIK: pízdit

sedanjik

ednina

1. OSEBA pízdim

2. OSEBA pízdiš

3. OSEBA pízdi

dvojina

1. OSEBA pízdiva

2. OSEBA pízdiva

3. OSEBA pízdiva

množina

1. OSEBA pízdim

2. OSEBA pízdiva

3. OSEBA pízdiva

velelnik

ednina

2. OSEBA pízdi

dvojina

1. OSEBA pízdiva

2. OSEBA pízdiva

množina

1. OSEBA pízdim

2. OSEBA pízdiva

deležnik na -/

moški spol

EDNINA: pízdi

DVOJINA: pízdiva

MNOŽINA: pízdiva

ženski spol

EDNINA: pízdiva in pízdiva

DVOJINA: pízdiva

MNOŽINA: pízdiva

srednji spol

EDNINA: pízdivo

DVOJINA: pízdiva

MNOŽINA: pízdiva

deležnik na -č

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: pízdeč

RODILNIK: pízdečega

DAJALNIK: pízdečemu

TOŽILNIK: pízdeč

živo pízdečega

MESTNIK: pri pízdečem

ORODNIK: s pízdečim

dvojina

IMENOVALNIK: pízdeča

RODILNIK: pízdečih

DAJALNIK: pízdečima

TOŽILNIK: pízdeča

MESTNIK: pri pízdečih

ORODNIK: s pízdečima

množina

IMENOVALNIK: pízdeči

RODILNIK: pízdečih

DAJALNIK: pízdečim

TOŽILNIK: pízdeče

MESTNIK: pri pízdečih

ORODNIK: s pízdečimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: pízdeča

RODILNIK: pízdeče

DAJALNIK: pízdeči

TOŽILNIK: pízdečo

MESTNIK: pri pízdeči

ORODNIK: s pízdečo

dvojina

IMENOVALNIK: pízdeči

RODILNIK: pízdečih

DAJALNIK: pízdečima

TOŽILNIK: pízdeči

MESTNIK: pri pízdečih

ORODNIK: s pízdečima

množina

IMENOVALNIK: pízdeče

RODILNIK: pízdečih

DAJALNIK: pízdečim

TOŽILNIK: pízdeče

MESTNIK: pri pízdečih

ORODNIK: s pízdečimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: pízdeče

RODILNIK: pízdečega

DAJALNIK: pízdečemu

TOŽILNIK: pízdeče

MESTNIK: pri pízdečem

ORODNIK: s pízdečim

dvojina

IMENOVALNIK: pízdeči

RODILNIK: pízdečih

DAJALNIK: pízdečima

TOŽILNIK: pízdeči

MESTNIK: pri pizdēčih
ORODNIK: s pizdēčima

množina

IMENOVALNIK: pizdēča
RODILNIK: pizdēčih
DAJALNIK: pizdēčim
TOŽILNIK: pizdēča
MESTNIK: pri pizdēčih
ORODNIK: s pizdēčimi

DELEŽJE NA -e: pizdē in pizdē

glagolnik

ednina

IMENOVALNIK: pizdenje
RODILNIK: pizdenja
DAJALNIK: pizdenju
TOŽILNIK: pizdenje
MESTNIK: pri pizdenju
ORODNIK: s pizdenjem

dvojina

IMENOVALNIK: pizdenji in pizdenji
RODILNIK: pizdenj
DAJALNIK: pizdenjema in pizdenjema
TOŽILNIK: pizdenji in pizdenji
MESTNIK: pri pizdenjih
ORODNIK: s pizdenjema in s pizdenjema

množina

IMENOVALNIK: pizdenja
RODILNIK: pizdenj
DAJALNIK: pizdenjem
TOŽILNIK: pizdenja
MESTNIK: pri pizdenjih
ORODNIK: s pizdenji

in

ednina

IMENOVALNIK: pizdenje
RODILNIK: pizdenja
DAJALNIK: pizdenju
TOŽILNIK: pizdenje
MESTNIK: pri pizdenju
ORODNIK: s pizdenjem

dvojina

IMENOVALNIK: pizdenji
RODILNIK: pizdenj
DAJALNIK: pizdenjema
TOŽILNIK: pizdenji
MESTNIK: pri pizdenjih
ORODNIK: s pizdenjema

množina

IMENOVALNIK: pizdenja
RODILNIK: pizdenj
DAJALNIK: pizdenjem
TOŽILNIK: pizdenja
MESTNIK: pri pizdenjih
ORODNIK: s pizdenji

intonemsko

tonemsko

NEDOLOČNIK: pizditi
NAMENILNIK: pizdit

sedanjik

ednina

1. OSEBA pizdim
2. OSEBA pizdiš
3. OSEBA pizdi

dvojina

1. OSEBA pizdiva
2. OSEBA pizdita
3. OSEBA pizdita

množina

1. OSEBA pizdimo
2. OSEBA pizdite
3. OSEBA pizdijo

velelnik

ednina

2. OSEBA pizdi

dvojina

1. OSEBA pizdiva
2. OSEBA pizdita

množina

1. OSEBA pizdimo
2. OSEBA pizdite

deležnik na -/

moški spol

EDNINA: pizdil
DVOJINA: pizdila
MNOŽINA: pizdili

ženski spol

EDNINA: pizdila
DVOJINA: pizdili
MNOŽINA: pizdile

srednji spol

EDNINA: pizdilo
DVOJINA: pizdili
MNOŽINA: pizdila

deležnik na -č

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: pizdēč
RODILNIK: pizdēčega
DAJALNIK: pizdēčemu
TOŽILNIK: pizdēč
živo pizdēčega
MESTNIK: pri pizdēčem
ORODNIK: s pizdēčim

dvojina

IMENOVALNIK: pizdēča
RODILNIK: pizdēčih
DAJALNIK: pizdēčima
TOŽILNIK: pizdēča
MESTNIK: pri pizdēčih
ORODNIK: s pizdēčima

množina

IMENOVALNIK: pizdēči

RODILNIK: pizdēč**ih**
DAJALNIK: pizdēč**im**
TOŽILNIK: pizdēč**e**
MESTNIK: pri pizdēč**ih**
ORODNIK: s pizdēč**imi**

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: pizdēč**a**
RODILNIK: pizdēč**e**
DAJALNIK: pizdēč**i**
TOŽILNIK: pizdēč**o**
MESTNIK: pri pizdēč**i**
ORODNIK: s pizdēč**o**

dvojina

IMENOVALNIK: pizdēč**i**
RODILNIK: pizdēč**ih**
DAJALNIK: pizdēč**ima**
TOŽILNIK: pizdēč**i**
MESTNIK: pri pizdēč**ih**
ORODNIK: s pizdēč**ima**

množina

IMENOVALNIK: pizdēč**e**
RODILNIK: pizdēč**ih**
DAJALNIK: pizdēč**im**
TOŽILNIK: pizdēč**e**
MESTNIK: pri pizdēč**ih**
ORODNIK: s pizdēč**imi**

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: pizdēč**e**
RODILNIK: pizdēč**ega**
DAJALNIK: pizdēč**emu**
TOŽILNIK: pizdēč**e**
MESTNIK: pri pizdēč**em**
ORODNIK: s pizdēč**im**

dvojina

IMENOVALNIK: pizdēč**i**
RODILNIK: pizdēč**ih**
DAJALNIK: pizdēč**ima**
TOŽILNIK: pizdēč**i**
MESTNIK: pri pizdēč**ih**
ORODNIK: s pizdēč**ima**

množina

IMENOVALNIK: pizdēč**a**
RODILNIK: pizdēč**ih**
DAJALNIK: pizdēč**im**
TOŽILNIK: pizdēč**a**
MESTNIK: pri pizdēč**ih**
ORODNIK: s pizdēč**imi**

DELEŽJE NA **-e**: pizdē in pizdē

glagolnik

ednina

IMENOVALNIK: pizdenj**e**
RODILNIK: pizdenj**a**
DAJALNIK: pizdenj**u**
TOŽILNIK: pizdenj**e**

MESTNIK: pri pizdenj**u**
ORODNIK: s pizdenj**em**

dvojina

IMENOVALNIK: pizdenj**i** in pizdenj**i**
RODILNIK: pizdenj**u**
DAJALNIK: pizdenj**ema** in pizdenj**ema**
TOŽILNIK: pizdenj**i** in pizdenj**i**
MESTNIK: pri pizdenj**ih**
ORODNIK: s pizdenj**ema** in s pizdenj**ema**

množina

IMENOVALNIK: pizdenj**a**
RODILNIK: pizdenj**u**
DAJALNIK: pizdenj**em**
TOŽILNIK: pizdenj**a**
MESTNIK: pri pizdenj**ih**
ORODNIK: s pizdenj**i**

in

ednina

IMENOVALNIK: pizdenj**e**
RODILNIK: pizdenj**a**
DAJALNIK: pizdenj**u**
TOŽILNIK: pizdenj**e**
MESTNIK: pri pizdenj**u**
ORODNIK: s pizdenj**em**

dvojina

IMENOVALNIK: pizdenj**i**
RODILNIK: pizdenj**u**
DAJALNIK: pizdenj**ema**
TOŽILNIK: pizdenj**i**
MESTNIK: pri pizdenj**ih**
ORODNIK: s pizdenj**ema**

množina

IMENOVALNIK: pizdenj**a**
RODILNIK: pizdenj**u**
DAJALNIK: pizdenj**em**
TOŽILNIK: pizdenj**a**
MESTNIK: pri pizdenj**ih**
ORODNIK: s pizdenj**i**

v obliki **pizditi se**

jakostni

[pizditi se]

IPA: ['pi:zditi se]

tonemski

[pizditi se] in [pizditi se]

IPA: [pì:zdítì se] in [pí:zdìtì se]

VZOREC

jakostno

NEDOLOČNIK: pizditi se

NAMENILNIK: pizdit se

sedanjik

ednina

1. OSEBA pizd**im** se

2. OSEBA pizdi**š** se

3. OSEBA pizdi se

dvojina

1. OSEBA pízdiva se
2. OSEBA pízdiva se
3. OSEBA pízdiva se

množina

1. OSEBA pízdivo se
2. OSEBA pízdivite se
3. OSEBA pízdivijo se

velelnik

ednina

2. OSEBA pízdi se

dvojina

1. OSEBA pízdiva se
2. OSEBA pízdiva se

množina

1. OSEBA pízdivo se
2. OSEBA pízdivite se

deležnik na -/

moški spol

- EDNINA: pízdi se
 DVOJINA: pízdiva se
 MNOŽINA: pízdivi se

ženski spol

- EDNINA: pízdiva se
 DVOJINA: pízdivi se
 MNOŽINA: pízdivile se

srednji spol

- EDNINA: pízdivo se
 DVOJINA: pízdivi se
 MNOŽINA: pízdivila se

deležnik na -č

moški spol

ednina

- IMENOVALNIK: pízdeč se
 RODILNIK: pízdečega se
 DAJALNIK: pízdečemu se
 TOŽILNIK: pízdeč se
 živo pízdečega se
 MESTNIK: pri pízdečem se
 ORODNIK: s pízdečimi se

dvojina

- IMENOVALNIK: pízdeča se
 RODILNIK: pízdečih se
 DAJALNIK: pízdečima se
 TOŽILNIK: pízdeča se
 MESTNIK: pri pízdečih se
 ORODNIK: s pízdečima se

množina

- IMENOVALNIK: pízdeči se
 RODILNIK: pízdečih se
 DAJALNIK: pízdečim se
 TOŽILNIK: pízdeče se
 MESTNIK: pri pízdečih se
 ORODNIK: s pízdečimi se

ženski spol

ednina

- IMENOVALNIK: pízdeča se

- RODILNIK: pízdeče se
 DAJALNIK: pízdeči se
 TOŽILNIK: pízdečo se
 MESTNIK: pri pízdeči se
 ORODNIK: s pízdečo se

dvojina

- IMENOVALNIK: pízdeči se
 RODILNIK: pízdečih se
 DAJALNIK: pízdečima se
 TOŽILNIK: pízdeči se
 MESTNIK: pri pízdečih se
 ORODNIK: s pízdečima se

množina

- IMENOVALNIK: pízdeče se
 RODILNIK: pízdečih se
 DAJALNIK: pízdečim se
 TOŽILNIK: pízdeče se
 MESTNIK: pri pízdečih se
 ORODNIK: s pízdečimi se

srednji spol

ednina

- IMENOVALNIK: pízdeče se
 RODILNIK: pízdečega se
 DAJALNIK: pízdečemu se
 TOŽILNIK: pízdeče se
 MESTNIK: pri pízdečem se
 ORODNIK: s pízdečim se

dvojina

- IMENOVALNIK: pízdeči se
 RODILNIK: pízdečih se
 DAJALNIK: pízdečima se
 TOŽILNIK: pízdeči se
 MESTNIK: pri pízdečih se
 ORODNIK: s pízdečima se

množina

- IMENOVALNIK: pízdeča se
 RODILNIK: pízdečih se
 DAJALNIK: pízdečim se
 TOŽILNIK: pízdeča se
 MESTNIK: pri pízdečih se
 ORODNIK: s pízdečimi se

DELEŽJE NA -e: pízde se

glagolnik

ednina

- IMENOVALNIK: pízdenje
 RODILNIK: pízdenja
 DAJALNIK: pízdenju
 TOŽILNIK: pízdenje
 MESTNIK: pri pízdenju
 ORODNIK: s pízdenjem

dvojina

- IMENOVALNIK: pízdenji
 RODILNIK: pízdenj
 DAJALNIK: pízdenjema
 TOŽILNIK: pízdenji
 MESTNIK: pri pízdenjih

ORODNIK: s pízdenjema

množina

IMENOVALNIK: pízdenja

RODILNIK: pízdenj

DAJALNIK: pízdenjem

TOŽILNIK: pízdenja

MESTNIK: pri pízdenjih

ORODNIK: s pízdenji

tonemsko

NEDOLOČNIK: pízdit se

NAMENILNIK: pízdit se

sedanjik

ednina

1. OSEBA pízdim se

2. OSEBA pízdiš se

3. OSEBA pízdi se

dvojina

1. OSEBA pízdiva se

2. OSEBA pízdiva se

3. OSEBA pízdiva se

množina

1. OSEBA pízdim se

2. OSEBA pízdiva se

3. OSEBA pízdiva se

velelnik

ednina

2. OSEBA pízdi se

dvojina

1. OSEBA pízdiva se

2. OSEBA pízdiva se

množina

1. OSEBA pízdiva se

2. OSEBA pízdiva se

deležnik na -/

moški spol

EDNINA: pízdi se

DVOJINA: pízdiva se

MNOŽINA: pízdiva se

ženski spol

EDNINA: pízdiva se in pízdiva se

DVOJINA: pízdiva se

MNOŽINA: pízdiva se

srednji spol

EDNINA: pízdivo se

DVOJINA: pízdiva se

MNOŽINA: pízdiva se

deležnik na -č

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: pízdeč se

RODILNIK: pízdečega se

DAJALNIK: pízdečem se

TOŽILNIK: pízdeč se

živo pízdečega se

MESTNIK: pri pízdečem se

ORODNIK: s pízdečim se

dvojina

IMENOVALNIK: pízdeča se

RODILNIK: pízdečih se

DAJALNIK: pízdečima se

TOŽILNIK: pízdeča se

MESTNIK: pri pízdečih se

ORODNIK: s pízdečima se

množina

IMENOVALNIK: pízdeči se

RODILNIK: pízdečih se

DAJALNIK: pízdečim se

TOŽILNIK: pízdeče se

MESTNIK: pri pízdečih se

ORODNIK: s pízdečimi se

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: pízdeča se

RODILNIK: pízdeče se

DAJALNIK: pízdeči se

TOŽILNIK: pízdečo se

MESTNIK: pri pízdeči se

ORODNIK: s pízdečo se

dvojina

IMENOVALNIK: pízdeči se

RODILNIK: pízdečih se

DAJALNIK: pízdečima se

TOŽILNIK: pízdeči se

MESTNIK: pri pízdečih se

ORODNIK: s pízdečima se

množina

IMENOVALNIK: pízdeče se

RODILNIK: pízdečih se

DAJALNIK: pízdečim se

TOŽILNIK: pízdeče se

MESTNIK: pri pízdečih se

ORODNIK: s pízdečimi se

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: pízdeče se

RODILNIK: pízdečega se

DAJALNIK: pízdečemu se

TOŽILNIK: pízdeče se

MESTNIK: pri pízdečem se

ORODNIK: s pízdečim se

dvojina

IMENOVALNIK: pízdeči se

RODILNIK: pízdečih se

DAJALNIK: pízdečima se

TOŽILNIK: pízdeči se

MESTNIK: pri pízdečih se

ORODNIK: s pízdečima se

množina

IMENOVALNIK: pízdeča se

RODILNIK: pízdečih se

DAJALNIK: pízdečim se

TOŽILNIK: pízdeča se

MESTNIK: pri pizdēčih se

ORODNIK: s pizdēčimi se

DELEŽJE NA -e: pizdē se in pizdē se

glagolnik

ednina

IMENOVALNIK: pizdenje

RODILNIK: pizdenja

DAJALNIK: pizdenju

TOŽILNIK: pizdenje

MESTNIK: pri pizdenju

ORODNIK: s pizdenjem

dvojina

IMENOVALNIK: pizdenji in pizdenji

RODILNIK: pizdenj

DAJALNIK: pizdenjema in pizdenjema

TOŽILNIK: pizdenji in pizdenji

MESTNIK: pri pizdenjih

ORODNIK: s pizdenjema in s pizdenjema

množina

IMENOVALNIK: pizdenja

RODILNIK: pizdenj

DAJALNIK: pizdenjem

TOŽILNIK: pizdenja

MESTNIK: pri pizdenjih

ORODNIK: s pizdenji

in

ednina

IMENOVALNIK: pizdenje

RODILNIK: pizdenja

DAJALNIK: pizdenju

TOŽILNIK: pizdenje

MESTNIK: pri pizdenju

ORODNIK: s pizdenjem

dvojina

IMENOVALNIK: pizdenji

RODILNIK: pizdenj

DAJALNIK: pizdenjema

TOŽILNIK: pizdenji

MESTNIK: pri pizdenjih

ORODNIK: s pizdenjema

množina

IMENOVALNIK: pizdenja

RODILNIK: pizdenj

DAJALNIK: pizdenjem

TOŽILNIK: pizdenja

MESTNIK: pri pizdenjih

ORODNIK: s pizdenji

intonemsko

tonemsko

NEDOLOČNIK: pizditi se

NAMENILNIK: pizdit se

sedanjik

ednina

1. OSEBA pizdim se

2. OSEBA pizdiš se

3. OSEBA pizdi se

dvojina

1. OSEBA pizdiva se

2. OSEBA pizdita se

3. OSEBA pizdita se

množina

1. OSEBA pizdimο se

2. OSEBA pizdite se

3. OSEBA pizdijo se

velelnik

ednina

2. OSEBA pizdi se

dvojina

1. OSEBA pizdiva se

2. OSEBA pizdita se

množina

1. OSEBA pizdimο se

2. OSEBA pizdite se

deležnik na -/

moški spol

EDNINA: pizdil se

DVOJINA: pizdila se

MNOŽINA: pizdili se

ženski spol

EDNINA: pizdila se

DVOJINA: pizdili se

MNOŽINA: pizdile se

srednji spol

EDNINA: pizdilo se

DVOJINA: pizdili se

MNOŽINA: pizdila se

deležnik na -č

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: pizdēč se

RODILNIK: pizdēčega se

DAJALNIK: pizdēčemu se

TOŽILNIK: pizdēč se

živo pizdēčega se

MESTNIK: pri pizdēčem se

ORODNIK: s pizdēčim se

dvojina

IMENOVALNIK: pizdēča se

RODILNIK: pizdēčih se

DAJALNIK: pizdēčima se

TOŽILNIK: pizdēča se

MESTNIK: pri pizdēčih se

ORODNIK: s pizdēčima se

množina

IMENOVALNIK: pizdēči se

RODILNIK: pizdēčih se

DAJALNIK: pizdēčim se

TOŽILNIK: pizdēče se

MESTNIK: pri pizdēčih se

ORODNIK: s pizdēčimi se

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: pizdēča se
RODILNIK: pizdēče se
DAJALNIK: pizdēči se
TOŽILNIK: pizdēčo se
MESTNIK: pri pizdēči se
ORODNIK: s pizdēčo se

dvojina

IMENOVALNIK: pizdēči se
RODILNIK: pizdēčih se
DAJALNIK: pizdēčima se
TOŽILNIK: pizdēči se
MESTNIK: pri pizdēčih se
ORODNIK: s pizdēčima se

množina

IMENOVALNIK: pizdēče se
RODILNIK: pizdēčih se
DAJALNIK: pizdēčim se
TOŽILNIK: pizdēče se
MESTNIK: pri pizdēčih se
ORODNIK: s pizdēčimi se

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: pizdēče se
RODILNIK: pizdēčega se
DAJALNIK: pizdēčemu se
TOŽILNIK: pizdēče se
MESTNIK: pri pizdēčem se
ORODNIK: s pizdēčim se

dvojina

IMENOVALNIK: pizdēči se
RODILNIK: pizdēčih se
DAJALNIK: pizdēčima se
TOŽILNIK: pizdēči se
MESTNIK: pri pizdēčih se
ORODNIK: s pizdēčima se

množina

IMENOVALNIK: pizdēča se
RODILNIK: pizdēčih se
DAJALNIK: pizdēčim se
TOŽILNIK: pizdēča se
MESTNIK: pri pizdēčih se
ORODNIK: s pizdēčimi se

DELEŽJE NA -e: pizdē se in pizdē

glagolnik

ednina

IMENOVALNIK: pizdenje
RODILNIK: pizdenja
DAJALNIK: pizdenju
TOŽILNIK: pizdenje
MESTNIK: pri pizdenju
ORODNIK: s pizdenjem

dvojina

IMENOVALNIK: pizdenji in pizdenji
RODILNIK: pizdenj
DAJALNIK: pizdenjema in pizdenjema
TOŽILNIK: pizdenji in pizdenji

MESTNIK: pri pizdenjih
ORODNIK: s pizdenjema in s pizdenjema

množina

IMENOVALNIK: pizdenja
RODILNIK: pizdenj
DAJALNIK: pizdenjem
TOŽILNIK: pizdenja
MESTNIK: pri pizdenjih
ORODNIK: s pizdenji

in

ednina

IMENOVALNIK: pizdenje
RODILNIK: pizdenja
DAJALNIK: pizdenju
TOŽILNIK: pizdenje
MESTNIK: pri pizdenju
ORODNIK: s pizdenjem

dvojina

IMENOVALNIK: pizdenji
RODILNIK: pizdenj
DAJALNIK: pizdenjema
TOŽILNIK: pizdenji
MESTNIK: pri pizdenjih
ORODNIK: s pizdenjema

množina

IMENOVALNIK: pizdenja
RODILNIK: pizdenj
DAJALNIK: pizdenjem
TOŽILNIK: pizdenja
MESTNIK: pri pizdenjih
ORODNIK: s pizdenji

FRAZEOLOGIJA

Kaj pizdiš!

Kaj pizdiš?

vulgarno izraža jezen, nejevoljen odziv govorca na
negodovanje koga

- *Kaj pizdiš!* Kaj misliš, da sem kot tvoje bivše žene in priležnice!
- Kaj imaš proti njemu, *kaj pizdiš*, umiri se, frajer.

IZVOR

pod vplivom hrv., srb. iz ↑pizda

pizdún pizdúna samostalnik moškega spola [pizdún]

POMEN

vulgarno ničvredna, prezira vredna oseba

► prid. beseda + **sam. beseda**

- On je manj kot gnoj, navaden *pizdun*, ki se zdaj z najbolj podlimi lažmi vleče ven.

...

- Nikoli se ne bom naučil prebavljati *pizdunov*, ki se z mojo bedo grebejo za poslanske plače.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[pizdún]

IPA: [piz'du:n]

tonemski

[pizdûn]

IPA: [pizdú:n]

VZOREC

jakostno

ednina

IMENOVALNIK: pizdún

RODILNIK: pizdúna

DAJALNIK: pizdúnu

TOŽILNIK: pizdúna

MESTNIK: pri pizdúnu

ORODNIK: s pizdúnom

dvojina

IMENOVALNIK: pizdúna

RODILNIK: pizdúnov

DAJALNIK: pizdúnoma

TOŽILNIK: pizdúna

MESTNIK: pri pizdúnih

ORODNIK: s pizdúnoma

množina

IMENOVALNIK: pizdúni

RODILNIK: pizdúnov

DAJALNIK: pizdúnom

TOŽILNIK: pizdúne

MESTNIK: pri pizdúnih

ORODNIK: s pizdúni

tonemsko

ednina

IMENOVALNIK: pizdún

RODILNIK: pizdúna

DAJALNIK: pizdúnu

TOŽILNIK: pizdúna

MESTNIK: pri pizdúnu

ORODNIK: s pizdúnom

dvojina

IMENOVALNIK: pizdúna

RODILNIK: pizdúnov

DAJALNIK: pizdúnoma

TOŽILNIK: pizdúna

MESTNIK: pri pizdúnih

ORODNIK: s pizdúnoma

množina

IMENOVALNIK: pizdúni

RODILNIK: pizdúnov

DAJALNIK: pizdúnom

TOŽILNIK: pizdúne

MESTNIK: pri pizdúnih

ORODNIK: s pizdúni

IZVOR

↑pizda

pléterski pléterska plétersko pridevnik [pléterski]

POMEN

ki je v zvezi s kartuzijanskim samostanom v Pleterjah

▶ **prid. beseda** + sam. beseda

pleterski muzej | pleterski prior | pleterski samostan | pleterski menihi | pleterska kartuzija

▪ Življenje *pleterskih* menihov naj bi teklo v tišini, molitvi in samoti po pravilih, kot jih je v 11. stoletju določil ustanovitelj kartuzijanov sv. Bruno.▪ Ker je po obnovi stara cerkev odprta za obiskovalce, velja *pleterska* kartuzija za eno bolj odprtih in privlačnih za obiskovalce od blizu in daleč.**a)** ki se prideluje na območju tega samostana▶ **prid. beseda** + sam. beseda

pleterski cviček | pleterski sir | pletersko žganje

▪ *Pleterski* cviček je še posebej poznan po tem, da ga tudi v slabih letnikih ne popravljamo z dodajanjem sladkorja.▪ Poleg vina in žganja so zelo znani tudi *pleterski* siri.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[pléterski]

IPA: ['ple:tɛrski]

tonemski

[plêterski]

IPA: [plé:tèrski]

VZOREC

jakostno

OSNOVNIK

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: pléterski

RODILNIK: pléterskega

DAJALNIK: pléterskemu

TOŽILNIK: pléterski

živo pléterskega

MESTNIK: pri pléterskem

ORODNIK: s pléterskim

dvojina

IMENOVALNIK: pléterska

RODILNIK: pléterskih

DAJALNIK: pléterskima

TOŽILNIK: pléterska

MESTNIK: pri pléterskih

ORODNIK: s pléterskima

množina

IMENOVALNIK: pléterski

RODILNIK: pléterskih

DAJALNIK: pléterskim

TOŽILNIK: pléterske
MESTNIK: pri pléterskih
ORODNIK: s pléterskimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: pléterska
RODILNIK: pléterske
DAJALNIK: pléterski
TOŽILNIK: plétersko
MESTNIK: pri pléterski
ORODNIK: s plétersko

dvojina

IMENOVALNIK: pléterski
RODILNIK: pléterskih
DAJALNIK: pléterskima
TOŽILNIK: pléterski
MESTNIK: pri pléterskih
ORODNIK: s pléterskima

množina

IMENOVALNIK: pléterske
RODILNIK: pléterskih
DAJALNIK: pléterskim
TOŽILNIK: pléterske
MESTNIK: pri pléterskih
ORODNIK: s pléterskimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: plétersko
RODILNIK: pléterskega
DAJALNIK: pléterskemu
TOŽILNIK: plétersko
MESTNIK: pri pléterskem
ORODNIK: s pléterskim

dvojina

IMENOVALNIK: pléterski
RODILNIK: pléterskih
DAJALNIK: pléterskima
TOŽILNIK: pléterski
MESTNIK: pri pléterskih
ORODNIK: s pléterskima

množina

IMENOVALNIK: pléterska
RODILNIK: pléterskih
DAJALNIK: pléterskim
TOŽILNIK: pléterska
MESTNIK: pri pléterskih
ORODNIK: s pléterskimi

tonemsko

OSNOVNIK

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: pléterski
RODILNIK: pléterskega
DAJALNIK: pléterskemu
TOŽILNIK: pléterski
živo pléterskega

MESTNIK: pri pléterskem
ORODNIK: s pléterskim

dvojina

IMENOVALNIK: pléterska
RODILNIK: pléterskih
DAJALNIK: pléterskima
TOŽILNIK: pléterska
MESTNIK: pri pléterskih
ORODNIK: s pléterskima

množina

IMENOVALNIK: pléterski
RODILNIK: pléterskih
DAJALNIK: pléterskim
TOŽILNIK: pléterske
MESTNIK: pri pléterskih
ORODNIK: s pléterskimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: pléterska
RODILNIK: pléterske
DAJALNIK: pléterski
TOŽILNIK: plétersko
MESTNIK: pri pléterski
ORODNIK: s plétersko

dvojina

IMENOVALNIK: pléterski
RODILNIK: pléterskih
DAJALNIK: pléterskima
TOŽILNIK: pléterski
MESTNIK: pri pléterskih
ORODNIK: s pléterskima

množina

IMENOVALNIK: pléterske
RODILNIK: pléterskih
DAJALNIK: pléterskim
TOŽILNIK: pléterske
MESTNIK: pri pléterskih
ORODNIK: s pléterskimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: plétersko
RODILNIK: pléterskega
DAJALNIK: pléterskemu
TOŽILNIK: plétersko
MESTNIK: pri pléterskem
ORODNIK: s pléterskim

dvojina

IMENOVALNIK: pléterski
RODILNIK: pléterskih
DAJALNIK: pléterskima
TOŽILNIK: pléterski
MESTNIK: pri pléterskih
ORODNIK: s pléterskima

množina

IMENOVALNIK: pléterska
RODILNIK: pléterskih

DAJALNIK: plēterskim
TOŽILNIK: plēterska
MESTNIK: pri plēterskih
ORODNIK: s plēterskimi

STALNE ZVEZE

pleterska hruška

žganje s hruško, zraslo v steklenici, ki se prideluje v kartuzijanskem samostanu v Pleterjah, ali ta hruška kot plod

▶ glag. + **sam. beseda v tožilniku**

- V samostanu je moč kupiti znano *pletersko hruško*, slivovko, sadjevec, brinovec, cviček, pleterski čaj, izdelke iz gline in še marsikaj.
- *Plethersko hruško* v steklenico ujamejo, ko je še plodič; ko dozori, jo zalijejo s hruškovim žganjem.

IZVOR

po krajevnem imenu *Pleterje*

polakíran polakírana polakírano pridevnik [polakíran]

POMEN

1. na katerega je nanesen lak

▶ **prid. beseda** + sam. beseda

- polakiran les | polakiran parket | polakirana površina
- V hiši je dišalo po sveže *polakiranem* parketu.
 - Lak z debelim čopičem enakomerno razmažemo po pobarvani površini in počakamo, da se *polakirana* površina posuši.

▶ prisl. + **prid. beseda**

- sveže polakiran
- Toča je razbila okno na telovadnici in zasula sveže *polakiran* parket.

▶ **prid. beseda** + z/s + sam. beseda v orodniku

- Večina površin je oblečena v usnje ali pa so *polakirane* s sijočim lakom.

▶ vezni glag. + **prid. beseda v imenovalniku**

- Pohišstvo je primerno *polakirano*.

1a) knjižno pogovorno na katerega je nanesen lak za nohte

▶ **prid. beseda** + sam. beseda

- polakirani nohti
- S pisanimi oblekami in *polakiranimi* dolgimi nohti je vzbujala pozornost.

▶ prisl. + **prid. beseda**

- rdeče polakiran
- Dolgi, rdeče *polakirani* nohti, se zdijo nekaterim moškim zelo erotični.

2. ekspresivno ki je prikazan tako, da bi bil videti bolj sprejemljiv, kot je v resnici

- V državi vlada stara, nekoliko preoblečena in *polakirana* nomenklatura.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni
[polakíran]
IPA: [pola'ki:ran]
tonemski
[polakíran]
IPA: [pɔlakí:ràn]

VZOREC

jakostno

OSNOVNIK

moški spol

ednina

- IMENOVALNIK: polakíran
določno polakírani
RODILNIK: polakíranega
DAJALNIK: polakíranemu
TOŽILNIK: polakíran
določno polakírani
živo polakíranega
MESTNIK: pri polakíranem
ORODNIK: s polakíranim

dvojina

- IMENOVALNIK: polakírana
RODILNIK: polakíranih
DAJALNIK: polakíranima
TOŽILNIK: polakírana
MESTNIK: pri polakíranih
ORODNIK: s polakíranima

množina

- IMENOVALNIK: polakírani
RODILNIK: polakíranih
DAJALNIK: polakíranim
TOŽILNIK: polakírane
MESTNIK: pri polakíranih
ORODNIK: s polakíranimi

ženski spol

ednina

- IMENOVALNIK: polakírana
RODILNIK: polakírane
DAJALNIK: polakírani
TOŽILNIK: polakírano
MESTNIK: pri polakírani
ORODNIK: s polakírano

dvojina

- IMENOVALNIK: polakírani
RODILNIK: polakíranih
DAJALNIK: polakíranima
TOŽILNIK: polakírani
MESTNIK: pri polakíranih
ORODNIK: s polakíranima

množina

- IMENOVALNIK: polakírane
RODILNIK: polakíranih
DAJALNIK: polakíranim
TOŽILNIK: polakírane
MESTNIK: pri polakíranih

ORODNIK: s polakíranimi
srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: polakírano
RODILNIK: polakíranega
DAJALNIK: polakíranemu
TOŽILNIK: polakírano
MESTNIK: pri polakíranem
ORODNIK: s polakíranim

dvojina

IMENOVALNIK: polakírani
RODILNIK: polakíranih
DAJALNIK: polakíranima
TOŽILNIK: polakírani
MESTNIK: pri polakíranih
ORODNIK: s polakíranima

množina

IMENOVALNIK: polakírana
RODILNIK: polakíranih
DAJALNIK: polakíranim
TOŽILNIK: polakírana
MESTNIK: pri polakíranih
ORODNIK: s polakíranimi

tonemsko

OSNOVNIK

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: polakíran
določno polakírani
RODILNIK: polakíranega
DAJALNIK: polakíranemu
TOŽILNIK: polakíran
določno polakírani
živo polakíranega
MESTNIK: pri polakíranem
ORODNIK: s polakíranim

dvojina

IMENOVALNIK: polakírana
RODILNIK: polakíranih
DAJALNIK: polakíranima
TOŽILNIK: polakírana
MESTNIK: pri polakíranih
ORODNIK: s polakíranima

množina

IMENOVALNIK: polakírani
RODILNIK: polakíranih
DAJALNIK: polakíranim
TOŽILNIK: polakírane
MESTNIK: pri polakíranih
ORODNIK: s polakíranimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: polakírane
RODILNIK: polakírane
DAJALNIK: polakírani
TOŽILNIK: polakírano

MESTNIK: pri polakírani

ORODNIK: s polakírano

dvojina

IMENOVALNIK: polakírani
RODILNIK: polakíranih
DAJALNIK: polakíranima
TOŽILNIK: polakírani
MESTNIK: pri polakíranih
ORODNIK: s polakíranima

množina

IMENOVALNIK: polakírane
RODILNIK: polakíranih
DAJALNIK: polakíranim
TOŽILNIK: polakírane
MESTNIK: pri polakíranih
ORODNIK: s polakíranimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: polakírano
RODILNIK: polakíranega
DAJALNIK: polakíranemu
TOŽILNIK: polakírano
MESTNIK: pri polakíranem
ORODNIK: s polakíranim

dvojina

IMENOVALNIK: polakírani
RODILNIK: polakíranih
DAJALNIK: polakíranima
TOŽILNIK: polakírani
MESTNIK: pri polakíranih
ORODNIK: s polakíranima

množina

IMENOVALNIK: polakírana
RODILNIK: polakíranih
DAJALNIK: polakíranim
TOŽILNIK: polakírana
MESTNIK: pri polakíranih
ORODNIK: s polakíranimi

IZVOR

↑polakirati

polakírati polakíram dovršni glagol [polakírati]

POMEN

1. nanesti lak na površino česa

▶ **glag.** + sam. beseda v tožilniku

polakirati parket

- Zbrusili in *polakirali* bodo parket ter prebarvali vrata in podboje v učilnicah.
- Dvakrat *polakirajte* iverno ploščo z akrilnim lakom.

▶ **glag.** + z/s + sam. beseda v orodniku

polakirati s KAKŠNIM lakom

- Zgornjo ploskev zloščite z mehko krpo in nato *polakirajte* s prozornim lakom, da ne bo občutljiva za praske.

▶ prisl. + **glag.**

dvakrat polakirati | ponovno polakirati

- Od časa do časa odstranimo star lak z acetonom in predmet ponovno *polakiramo*.
- Vse skupaj je skrbno *polakiral*, da ne bi prišlo do oksidacije.

▶ **priredna zveza**

obrusiti in polakirati, zbrusiti in polakirati

- Nekaj ur počakamo, da se lak posuši, nato pa model ponovno obrusimo in *polakiramo*.

▶ **sam. beseda v imenovalniku + glag.**

- Ličar pripravi in *polakira* karoserijo avtomobila.

1a) knjižno pogovorno nanesti lak na nohte

▶ **glag.** + sam. beseda v tožilniku

polakirati nohte

- Kozmetičarka ji je očistila kožo, manikerka pristigla in *polakirala* nohte.

2. ekspresivno prikazati kaj tako, da bi bilo videti bolj sprejemljivo, kot je v resnici

- Diplomati obeh strani so nekoliko bolj zapeti kot sicer, to pa *polakirajo* s sproščenostjo in z duhovičenjem.
- Izjave so pokazale, kako je ta ali oni pripravljen spravljivo in pozabljivo *polakirati* svoja nekdanja stališča.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[polakírati]

IPA: [pɔla'ki:rati]

tonemski

[polakîrati]

IPA: [pɔlakí:ràti]

VZOREC

jakostno

NEDOLOČNIK: polakírati

NAMENILNIK: polakírat

sedanjik

ednina

1. OSEBA polakíram

2. OSEBA polakíraš

3. OSEBA polakíra

dvojina

1. OSEBA polakírava

2. OSEBA polakírata

3. OSEBA polakírata

množina

1. OSEBA polakíramo

2. OSEBA polakírate

3. OSEBA polakírajó

velelnik

ednina

2. OSEBA polakíraj

dvojina

1. OSEBA polakírajva

2. OSEBA polakírajta

množina

1. OSEBA polakírajmo

2. OSEBA polakírajte

deležnik na -l

moški spol

EDNINA: polakíral

DVOJINA: polakírala

MNOŽINA: polakírali

ženski spol

EDNINA: polakírala

DVOJINA: polakírali

MNOŽINA: polakírale

srednji spol

EDNINA: polakíralo

DVOJINA: polakírali

MNOŽINA: polakírala

deležnik na -n

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: polakíran

RODILNIK: polakíranega

DAJALNIK: polakíranemu

TOŽILNIK: polakíran

živo polakíranega

MESTNIK: pri polakíranem

ORODNIK: s polakíranim

dvojina

IMENOVALNIK: polakírana

RODILNIK: polakíranih

DAJALNIK: polakíranima

TOŽILNIK: polakírana

MESTNIK: pri polakíranih

ORODNIK: s polakíranima

množina

IMENOVALNIK: polakírani

RODILNIK: polakíranih

DAJALNIK: polakíranim

TOŽILNIK: polakírane

MESTNIK: pri polakíranih

ORODNIK: s polakíranimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: polakírana

RODILNIK: polakírane

DAJALNIK: polakírani

TOŽILNIK: polakírano

MESTNIK: pri polakírani

ORODNIK: s polakírano

dvojina

IMENOVALNIK: polakírani

RODILNIK: polakíranih

DAJALNIK: polakíranima

TOŽILNIK: polakírani

MESTNIK: pri polakíranih

ORODNIK: s polakíranima

množina

IMENOVALNIK: polakírane
RODILNIK: polakíran**ih**
DAJALNIK: polakíran**im**
TOŽILNIK: polakírane
MESTNIK: pri polakíran**ih**
ORODNIK: s polakíran**imi**

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: polakírano
RODILNIK: polakíran**ega**
DAJALNIK: polakíran**emu**
TOŽILNIK: polakírano
MESTNIK: pri polakíran**em**
ORODNIK: s polakíran**im**

dvojina

IMENOVALNIK: polakírani
RODILNIK: polakíran**ih**
DAJALNIK: polakíran**ima**
TOŽILNIK: polakírani
MESTNIK: pri polakíran**ih**
ORODNIK: s polakíran**ima**

množina

IMENOVALNIK: polakírana
RODILNIK: polakíran**ih**
DAJALNIK: polakíran**im**
TOŽILNIK: polakírana
MESTNIK: pri polakíran**ih**
ORODNIK: s polakíran**imi**

DELEŽJE NA -**vš**: polakír**ávši**

glagolnik

ednina

IMENOVALNIK: polakíranje
RODILNIK: polakíran**ja**
DAJALNIK: polakíran**ju**
TOŽILNIK: polakíranje
MESTNIK: pri polakíran**ju**
ORODNIK: s polakíran**jem**

dvojina

IMENOVALNIK: polakíranji
RODILNIK: polakíranj
DAJALNIK: polakíranj**ema**
TOŽILNIK: polakíranji
MESTNIK: pri polakíranj**ih**
ORODNIK: s polakíranj**ema**

množina

IMENOVALNIK: polakíranja
RODILNIK: polakíranj
DAJALNIK: polakíranj**em**
TOŽILNIK: polakíranja
MESTNIK: pri polakíranj**ih**
ORODNIK: s polakíranj**ih**

tonemsko

NEDOLOČNIK: polakírati
NAMENILNIK: polakírat

sedanjik

ednina

1. OSEBA polakíram
2. OSEBA polakíraš
3. OSEBA polakíra

dvojina

1. OSEBA polakírava
2. OSEBA polakírata
3. OSEBA polakírata

množina

1. OSEBA polakíramo
2. OSEBA polakírate
3. OSEBA polakírajó

velelnik

ednina

2. OSEBA polakíraj

dvojina

1. OSEBA polakírajva
2. OSEBA polakírajta

množina

1. OSEBA polakírajmo
2. OSEBA polakírajte

deležnik na -/

moški spol

EDNINA: polakíral
DVOJINA: polakírala
MNOŽINA: polakírali

ženski spol

EDNINA: polakírala
DVOJINA: polakírali
MNOŽINA: polakírale

srednji spol

EDNINA: polakíralo
DVOJINA: polakírali
MNOŽINA: polakírala

deležnik na -n

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: polakíran
RODILNIK: polakíran**ega**
DAJALNIK: polakíran**emu**
TOŽILNIK: polakíran
živo polakíran**ega**
MESTNIK: pri polakíran**em**
ORODNIK: s polakíran**im**

dvojina

IMENOVALNIK: polakírana
RODILNIK: polakíran**ih**
DAJALNIK: polakíran**ima**
TOŽILNIK: polakírana
MESTNIK: pri polakíran**ih**
ORODNIK: s polakíran**ima**

množina

IMENOVALNIK: polakírani
RODILNIK: polakíran**ih**
DAJALNIK: polakíran**im**
TOŽILNIK: polakírane
MESTNIK: pri polakíran**ih**

ORODNIK: s polakîranimi
ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: polakîrana
RODILNIK: polakîrane
DAJALNIK: polakîrani
TOŽILNIK: polakîrano
MESTNIK: pri polakîrani
ORODNIK: s polakîrano

dvojina

IMENOVALNIK: polakîrani
RODILNIK: polakîranih
DAJALNIK: polakîranima
TOŽILNIK: polakîrani
MESTNIK: pri polakîranih
ORODNIK: s polakîranima

množina

IMENOVALNIK: polakîrane
RODILNIK: polakîranih
DAJALNIK: polakîranim
TOŽILNIK: polakîrane
MESTNIK: pri polakîranih
ORODNIK: s polakîranimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: polakîrano
RODILNIK: polakîranega
DAJALNIK: polakîranemu
TOŽILNIK: polakîrano
MESTNIK: pri polakîranem
ORODNIK: s polakîranim

dvojina

IMENOVALNIK: polakîrani
RODILNIK: polakîranih
DAJALNIK: polakîranima
TOŽILNIK: polakîrani
MESTNIK: pri polakîranih
ORODNIK: s polakîranima

množina

IMENOVALNIK: polakîrana
RODILNIK: polakîranih
DAJALNIK: polakîranim
TOŽILNIK: polakîrana
MESTNIK: pri polakîranih
ORODNIK: s polakîranimi

DELEŽJE NA -vš/: polakirâvši

glagolnik

ednina

IMENOVALNIK: polakîranje
RODILNIK: polakîranja
DAJALNIK: polakîranju
TOŽILNIK: polakîranje
MESTNIK: pri polakîranju
ORODNIK: s polakîranjem

dvojina

IMENOVALNIK: polakîranji

RODILNIK: polakîranj

DAJALNIK: polakîranjema

TOŽILNIK: polakîranji

MESTNIK: pri polakîranjih

ORODNIK: s polakîranjema

množina

IMENOVALNIK: polakîranja

RODILNIK: polakîranj

DAJALNIK: polakîranjem

TOŽILNIK: polakîranja

MESTNIK: pri polakîranjih

ORODNIK: s polakîranji

IZVOR

↑lakirati

pôlzaprt pôlzaprta pôlzaprto pridevnik [pôuzzapèrt]

POMEN

1. ki ni povsem zaprt

▶ **prid. beseda** + sam. beseda

polzaprte oči

▪ Pisala je lahko tudi s *polzaprtimi* očmi in s premori vmes.

2. v obliki **polzaprti** ki ni povsem obdan s čim

▶ **prid. beseda** + sam. beseda

polzaprto morje

▪ Skrb zbujajoče so razmere na območju Sredozemlja, ki je kot *polzaprto* morje že v precejšnji meri degradirano.

3. v obliki **polzaprti** ki pri svojem delovanju, uporabi predvideva, dopušča določena odstopanja, olajšave, ugodnosti

▶ **prid. beseda** + sam. beseda

▪ Ker *polzaprta* ureditev pobiranja cestnine ni najbolj učinkovita, bodo dolgovi še prevladovali.

▪ Iz *polzaprtega* oddelka so jo zaradi napake prestavili nazaj v zaprtega.

▶ **vezni glag.** + **prid. beseda v rodilniku** + sam. beseda v rodilniku

biti polzaprtega tipa

▪ Novo zdravilišče bo *polzaprtega* tipa, namenjeno ljudem, ki imajo težave z luskavico, pa tudi drugim, ki cenijo zdravilnost termalne vode.

4. v obliki **polzaprti** ki je ločen od okolice, vendar dopušča, omogoča vstopanje ali izstopanje posameznih elementov

▶ **prid. beseda** + sam. beseda

polzaprti krog

▪ Sistem na *polzaprti* krog pošilja izdihan zrak skozi filter, ki absorbira ogljikov dioksid, nato pa mu doda svež zrak.

▪ Voda kroži v *polzaprtem* sistemu.

▪ Sporazum je *polzaprte* narave.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni
[pôuzapèrt]
IPA: ['pɔ:uza'pərt]
tonemski
[pôuzapèrt]
IPA: [pó:uzàpért]

VZOREC

jakostno

OSNOVNIK

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: pôlzaprt
določno pôlzaprti
RODILNIK: pôlzaprt**ega**
DAJALNIK: pôlzaprt**emu**
TOŽILNIK: pôlzaprt
določno pôlzaprti
živo pôlzaprt**ega**
MESTNIK: pri pôlzaprt**em**
ORODNIK: s pôlzaprt**im**

dvojina

IMENOVALNIK: pôlzaprt**a**
RODILNIK: pôlzaprt**ih**
DAJALNIK: pôlzaprt**ima**
TOŽILNIK: pôlzaprt**a**
MESTNIK: pri pôlzaprt**ih**
ORODNIK: s pôlzaprt**ima**

množina

IMENOVALNIK: pôlzaprti
RODILNIK: pôlzaprt**ih**
DAJALNIK: pôlzaprt**im**
TOŽILNIK: pôlzaprt**e**
MESTNIK: pri pôlzaprt**ih**
ORODNIK: s pôlzaprt**imi**

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: pôlzaprt**a**
RODILNIK: pôlzaprt**e**
DAJALNIK: pôlzaprt**i**
TOŽILNIK: pôlzaprt**o**
MESTNIK: pri pôlzaprt**i**
ORODNIK: s pôlzaprt**o**

dvojina

IMENOVALNIK: pôlzaprt**i**
RODILNIK: pôlzaprt**ih**
DAJALNIK: pôlzaprt**ima**
TOŽILNIK: pôlzaprt**i**
MESTNIK: pri pôlzaprt**ih**
ORODNIK: s pôlzaprt**ima**

množina

IMENOVALNIK: pôlzaprt**e**
RODILNIK: pôlzaprt**ih**
DAJALNIK: pôlzaprt**im**
TOŽILNIK: pôlzaprt**e**
MESTNIK: pri pôlzaprt**ih**

ORODNIK: s pôlzaprt**imi**
srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: pôlzaprt**o**
RODILNIK: pôlzaprt**ega**
DAJALNIK: pôlzaprt**emu**
TOŽILNIK: pôlzaprt**o**
MESTNIK: pri pôlzaprt**em**
ORODNIK: s pôlzaprt**im**

dvojina

IMENOVALNIK: pôlzaprt**i**
RODILNIK: pôlzaprt**ih**
DAJALNIK: pôlzaprt**ima**
TOŽILNIK: pôlzaprt**i**
MESTNIK: pri pôlzaprt**ih**
ORODNIK: s pôlzaprt**ima**

množina

IMENOVALNIK: pôlzaprt**a**
RODILNIK: pôlzaprt**ih**
DAJALNIK: pôlzaprt**im**
TOŽILNIK: pôlzaprt**a**
MESTNIK: pri pôlzaprt**ih**
ORODNIK: s pôlzaprt**imi**

tonemsko

OSNOVNIK

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: pôlzaprt
določno pôlzaprti
RODILNIK: pôlzaprt**ega**
DAJALNIK: pôlzaprt**emu**
TOŽILNIK: pôlzaprt
določno pôlzaprti
živo pôlzaprt**ega**
MESTNIK: pri pôlzaprt**em**
ORODNIK: s pôlzaprt**im**

dvojina

IMENOVALNIK: pôlzaprt**a**
RODILNIK: pôlzaprt**ih**
DAJALNIK: pôlzaprt**ima**
TOŽILNIK: pôlzaprt**a**
MESTNIK: pri pôlzaprt**ih**
ORODNIK: s pôlzaprt**ima**

množina

IMENOVALNIK: pôlzaprt**i**
RODILNIK: pôlzaprt**ih**
DAJALNIK: pôlzaprt**im**
TOŽILNIK: pôlzaprt**e**
MESTNIK: pri pôlzaprt**ih**
ORODNIK: s pôlzaprt**imi**

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: pôlzaprt**a**
RODILNIK: pôlzaprt**e**
DAJALNIK: pôlzaprt**i**
TOŽILNIK: pôlzaprt**o**

MESTNIK: pri pôlzapřti
ORODNIK: s pôlzapřto

dvojina

IMENOVALNIK: pôlzapřti
RODILNIK: pôlzapřtih
DAJALNIK: pôlzapřtima
TOŽILNIK: pôlzapřti
MESTNIK: pri pôlzapřtih
ORODNIK: s pôlzapřtima

množina

IMENOVALNIK: pôlzapřte
RODILNIK: pôlzapřtih
DAJALNIK: pôlzapřtim
TOŽILNIK: pôlzapřte
MESTNIK: pri pôlzapřtih
ORODNIK: s pôlzapřtimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: pôlzapřto
RODILNIK: pôlzapřtega
DAJALNIK: pôlzapřtemu
TOŽILNIK: pôlzapřto
MESTNIK: pri pôlzapřtem
ORODNIK: s pôlzapřtim

dvojina

IMENOVALNIK: pôlzapřti
RODILNIK: pôlzapřtih
DAJALNIK: pôlzapřtima
TOŽILNIK: pôlzapřti
MESTNIK: pri pôlzapřtih
ORODNIK: s pôlzapřtima

množina

IMENOVALNIK: pôlzapřta
RODILNIK: pôlzapřtih
DAJALNIK: pôlzapřtim
TOŽILNIK: pôlzapřta
MESTNIK: pri pôlzapřtih
ORODNIK: s pôlzapřtimi

v oblíki **polzapřti**

jakostni

[pôuzapřti]

IPA: [ˈpɔ:uzaˈpɛrti]

tonemski

[pôuzapřti]

IPA: [pó:uzapřti]

VZOREC

jakostno

OSNOVNIK

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: pôlzapřti
RODILNIK: pôlzapřtega
DAJALNIK: pôlzapřtemu
TOŽILNIK: pôlzapřti
živo pôlzapřtega

MESTNIK: pri pôlzapřtem
ORODNIK: s pôlzapřtim

dvojina

IMENOVALNIK: pôlzapřta
RODILNIK: pôlzapřtih
DAJALNIK: pôlzapřtima
TOŽILNIK: pôlzapřta
MESTNIK: pri pôlzapřtih
ORODNIK: s pôlzapřtima

množina

IMENOVALNIK: pôlzapřti
RODILNIK: pôlzapřtih
DAJALNIK: pôlzapřtim
TOŽILNIK: pôlzapřte
MESTNIK: pri pôlzapřtih
ORODNIK: s pôlzapřtimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: pôlzapřta
RODILNIK: pôlzapřte
DAJALNIK: pôlzapřti
TOŽILNIK: pôlzapřto
MESTNIK: pri pôlzapřti
ORODNIK: s pôlzapřto

dvojina

IMENOVALNIK: pôlzapřti
RODILNIK: pôlzapřtih
DAJALNIK: pôlzapřtima
TOŽILNIK: pôlzapřti
MESTNIK: pri pôlzapřtih
ORODNIK: s pôlzapřtima

množina

IMENOVALNIK: pôlzapřte
RODILNIK: pôlzapřtih
DAJALNIK: pôlzapřtim
TOŽILNIK: pôlzapřte
MESTNIK: pri pôlzapřtih
ORODNIK: s pôlzapřtimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: pôlzapřto
RODILNIK: pôlzapřtega
DAJALNIK: pôlzapřtemu
TOŽILNIK: pôlzapřto
MESTNIK: pri pôlzapřtem
ORODNIK: s pôlzapřtim

dvojina

IMENOVALNIK: pôlzapřti
RODILNIK: pôlzapřtih
DAJALNIK: pôlzapřtima
TOŽILNIK: pôlzapřti
MESTNIK: pri pôlzapřtih
ORODNIK: s pôlzapřtima

množina

IMENOVALNIK: pôlzapřta
RODILNIK: pôlzapřtih

DAJALNIK: pôlzaprtim
TOŽILNIK: pôlzaprta
MESTNIK: pri pôlzaprtih
ORODNIK: s pôlzaprtimi

tonemsko

OSNOVNIK

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: pôlzaprti
RODILNIK: pôlzaprtega
DAJALNIK: pôlzaprtemu
TOŽILNIK: pôlzaprti
živo pôlzaprtega
MESTNIK: pri pôlzaprtem
ORODNIK: s pôlzaprtim

dvojina

IMENOVALNIK: pôlzaprta
RODILNIK: pôlzaprtih
DAJALNIK: pôlzaprtima
TOŽILNIK: pôlzaprta
MESTNIK: pri pôlzaprtih
ORODNIK: s pôlzaprtima

množina

IMENOVALNIK: pôlzaprti
RODILNIK: pôlzaprtih
DAJALNIK: pôlzaprtim
TOŽILNIK: pôlzaprte
MESTNIK: pri pôlzaprtih
ORODNIK: s pôlzaprtimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: pôlzaprta
RODILNIK: pôlzaprte
DAJALNIK: pôlzaprti
TOŽILNIK: pôlzaprto
MESTNIK: pri pôlzaprti
ORODNIK: s pôlzaprto

dvojina

IMENOVALNIK: pôlzaprti
RODILNIK: pôlzaprtih
DAJALNIK: pôlzaprtima
TOŽILNIK: pôlzaprti
MESTNIK: pri pôlzaprtih
ORODNIK: s pôlzaprtima

množina

IMENOVALNIK: pôlzaprte
RODILNIK: pôlzaprtih
DAJALNIK: pôlzaprtim
TOŽILNIK: pôlzaprte
MESTNIK: pri pôlzaprtih
ORODNIK: s pôlzaprtimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: pôlzaprto
RODILNIK: pôlzaprtega
DAJALNIK: pôlzaprtemu

TOŽILNIK: pôlzaprto
MESTNIK: pri pôlzaprtem
ORODNIK: s pôlzaprtim

dvojina

IMENOVALNIK: pôlzaprti
RODILNIK: pôlzaprtih
DAJALNIK: pôlzaprtima
TOŽILNIK: pôlzaprti
MESTNIK: pri pôlzaprtih
ORODNIK: s pôlzaprtima

množina

IMENOVALNIK: pôlzaprta
RODILNIK: pôlzaprtih
DAJALNIK: pôlzaprtim
TOŽILNIK: pôlzaprta
MESTNIK: pri pôlzaprtih
ORODNIK: s pôlzaprtimi

IZVOR

↑pol + ↑zaprt

popízđiti popízđim dovršni glagol [popízđiti]

POMEN

vulgarno razjeziti se, razburiti se^{SIN.}: vulgarno **razpízđiti se**

▶ prisl. + **glag.**

čisto popízđiti

▪ Čisto je *popízđil* in se začel dreti name.

▪ Je kolerik in hitro *popízđi*.

▶ sam. beseda v imenovalniku + **glag.**

▪ Tip še bolj *popízđi*, ampak nama je vseeno.

▪ Kak manj ljubeč ali slabše vzgojen sin bi *popízđil* pa ji pomendral vse tisto ščavje.

a) vulgarno ponoreti

▪ Folk *popízđi*, če je nekaj zastonj, pa če je treba dve uri čakati za to.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[popízđiti]

IPA: [pɔ'pi:zditi]

tonemski

[popízđiti] in [popízđiti]

IPA: [pɔpi:zdíti] in [pɔpi:zditi]

VZOREC

jakostno

NEDOLOČNIK: popízđiti

NAMENILNIK: popízđiti

sedanjik

ednina

1. OSEBA popízđim

2. OSEBA popízđiš

3. OSEBA popízđi

dvojina

1. OSEBA popízdiva
2. OSEBA popízdita
3. OSEBA popízdita

množina

1. OSEBA popízdimo
2. OSEBA popízdite
3. OSEBA popízdijo

velelnik

ednina

2. OSEBA popízdi

dvojina

1. OSEBA popízdiva
2. OSEBA popízdita

množina

1. OSEBA popízdimo
2. OSEBA popízdite

deležnik na -/

moški spol

- EDNINA: popízdil
 DVOJINA: popízdila
 MNOŽINA: popízdili

ženski spol

- EDNINA: popízdila
 DVOJINA: popízdili
 MNOŽINA: popízdile

srednji spol

- EDNINA: popízdilo
 DVOJINA: popízdili
 MNOŽINA: popízdila

deležnik na -n

moški spol

ednina

- IMENOVANIK: popízden
 RODILNIK: popízdenega
 DAJALNIK: popízdenemu
 TOŽILNIK: popízden
 živo popízdenega
 MESTNIK: pri popízdenem
 ORODNIK: s popízdenim

dvojina

- IMENOVANIK: popízdena
 RODILNIK: popízdenih
 DAJALNIK: popízdenima
 TOŽILNIK: popízdena
 MESTNIK: pri popízdenih
 ORODNIK: s popízdenima

množina

- IMENOVANIK: popízdeni
 RODILNIK: popízdenih
 DAJALNIK: popízdenim
 TOŽILNIK: popízdene
 MESTNIK: pri popízdenih
 ORODNIK: s popízdenimi

ženski spol

ednina

- IMENOVANIK: popízdena

- RODILNIK: popízdene
 DAJALNIK: popízdeni
 TOŽILNIK: popízdeno
 MESTNIK: pri popízdenu
 ORODNIK: s popízdenu

dvojina

- IMENOVANIK: popízdeni
 RODILNIK: popízdenih
 DAJALNIK: popízdenima
 TOŽILNIK: popízdeni
 MESTNIK: pri popízdenih
 ORODNIK: s popízdenima

množina

- IMENOVANIK: popízdene
 RODILNIK: popízdenih
 DAJALNIK: popízdenim
 TOŽILNIK: popízdene
 MESTNIK: pri popízdenih
 ORODNIK: s popízdenimi

srednji spol

ednina

- IMENOVANIK: popízdenu
 RODILNIK: popízdenega
 DAJALNIK: popízdenemu
 TOŽILNIK: popízdenu
 MESTNIK: pri popízdenem
 ORODNIK: s popízdenim

dvojina

- IMENOVANIK: popízdeni
 RODILNIK: popízdenih
 DAJALNIK: popízdenima
 TOŽILNIK: popízdeni
 MESTNIK: pri popízdenih
 ORODNIK: s popízdenima

množina

- IMENOVANIK: popízdena
 RODILNIK: popízdenih
 DAJALNIK: popízdenim
 TOŽILNIK: popízdena
 MESTNIK: pri popízdenih
 ORODNIK: s popízdenimi

DELEŽJE NA -vš/: popízdívši

glagolnik

ednina

- IMENOVANIK: popízdenje
 RODILNIK: popízdenja
 DAJALNIK: popízdenju
 TOŽILNIK: popízdenje
 MESTNIK: pri popízdenju
 ORODNIK: s popízdenjem

dvojina

- IMENOVANIK: popízdenji
 RODILNIK: popízdenj
 DAJALNIK: popízdenjema
 TOŽILNIK: popízdenji
 MESTNIK: pri popízdenjih

ORODNIK: s popízenjema

množina

IMENOVALNIK: popízenja

RODILNIK: popízenj

DAJALNIK: popízenjem

TOŽILNIK: popízenja

MESTNIK: pri popízenjih

ORODNIK: s popízenji

tonemsko

NEDOLOČNIK: popízditi

NAMENILNIK: popízditi

sedanjik

ednina

1. OSEBA popízdím

2. OSEBA popízdíš

3. OSEBA popízdí

dvojina

1. OSEBA popízdíva

2. OSEBA popízdita

3. OSEBA popízdita

množina

1. OSEBA popízdimo

2. OSEBA popízdite

3. OSEBA popízdijo

velelnik

ednina

2. OSEBA popízdí

dvojina

1. OSEBA popízdíva

2. OSEBA popízdita

množina

1. OSEBA popízdimo

2. OSEBA popízdite

deležnik na -/

moški spol

EDNINA: popízdil

DVOJINA: popízdila

MNOŽINA: popízdili

ženski spol

EDNINA: popízdila in popízdila

DVOJINA: popízdili

MNOŽINA: popízdile

srednji spol

EDNINA: popízdilo

DVOJINA: popízdili

MNOŽINA: popízdila

deležnik na -n

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: popízden

RODILNIK: popízdenega

DAJALNIK: popízdenemu

TOŽILNIK: popízden

živo popízdenega

MESTNIK: pri popízdenem

ORODNIK: s popízdenim

dvojina

IMENOVALNIK: popízdena

RODILNIK: popízdenih

DAJALNIK: popízdenima

TOŽILNIK: popízdena

MESTNIK: pri popízdenih

ORODNIK: s popízdenima

množina

IMENOVALNIK: popízdeni

RODILNIK: popízdenih

DAJALNIK: popízdenim

TOŽILNIK: popízdene

MESTNIK: pri popízdenih

ORODNIK: s popízdenimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: popízdena

RODILNIK: popízdene

DAJALNIK: popízdeni

TOŽILNIK: popízdeno

MESTNIK: pri popízdeni

ORODNIK: s popízdeno

dvojina

IMENOVALNIK: popízdeni

RODILNIK: popízdenih

DAJALNIK: popízdenima

TOŽILNIK: popízdeni

MESTNIK: pri popízdenih

ORODNIK: s popízdenima

množina

IMENOVALNIK: popízdene

RODILNIK: popízdenih

DAJALNIK: popízdenim

TOŽILNIK: popízdene

MESTNIK: pri popízdenih

ORODNIK: s popízdenimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: popízdeno

RODILNIK: popízdenega

DAJALNIK: popízdenemu

TOŽILNIK: popízdeno

MESTNIK: pri popízdenem

ORODNIK: s popízdenim

dvojina

IMENOVALNIK: popízdeni

RODILNIK: popízdenih

DAJALNIK: popízdenima

TOŽILNIK: popízdeni

MESTNIK: pri popízdenih

ORODNIK: s popízdenima

množina

IMENOVALNIK: popízdena

RODILNIK: popízdenih

DAJALNIK: popízdenim

TOŽILNIK: popízdena

MESTNIK: pri popîzdenih
ORODNIK: s popîzdenimi

DELEŽJE NA -vš: popîzdívši

glagolnik

ednina

IMENOVALNIK: popîzdenje
RODILNIK: popîzdenja
DAJALNIK: popîzdenju
TOŽILNIK: popîzdenje
MESTNIK: pri popîzdenju
ORODNIK: s popîzdenjem

dvojina

IMENOVALNIK: popîzdenji in popîzdenji
RODILNIK: popîzdenj
DAJALNIK: popîzdenjema in popîzdenjema
TOŽILNIK: popîzdenji in popîzdenji
MESTNIK: pri popîzdenjih
ORODNIK: s popîzdenjema in s popîzdenjema

množina

IMENOVALNIK: popîzdenja
RODILNIK: popîzdenj
DAJALNIK: popîzdenjem
TOŽILNIK: popîzdenja
MESTNIK: pri popîzdenjih
ORODNIK: s popîzdenji

in

ednina

IMENOVALNIK: popîzdenje
RODILNIK: popîzdenja
DAJALNIK: popîzdenju
TOŽILNIK: popîzdenje
MESTNIK: pri popîzdenju
ORODNIK: s popîzdenjem

dvojina

IMENOVALNIK: popîzdenji
RODILNIK: popîzdenj
DAJALNIK: popîzdenjema
TOŽILNIK: popîzdenji
MESTNIK: pri popîzdenjih
ORODNIK: s popîzdenjema

množina

IMENOVALNIK: popîzdenja
RODILNIK: popîzdenj
DAJALNIK: popîzdenjem
TOŽILNIK: popîzdenja
MESTNIK: pri popîzdenjih
ORODNIK: s popîzdenji

intonemsko

tonemsko

NEDOLOČNIK: popîzditi
NAMENILNIK: popîzdit

sedanjik

ednina

1. OSEBA popîzdim
2. OSEBA popîzdiš
3. OSEBA popîzdi

dvojina

1. OSEBA popîzdiva
2. OSEBA popîzdita
3. OSEBA popîzdita

množina

1. OSEBA popîzdimo
2. OSEBA popîzdite
3. OSEBA popîzdijo

velelnik

ednina

2. OSEBA popîzdi

dvojina

1. OSEBA popîzdiva
2. OSEBA popîzdita

množina

1. OSEBA popîzdimo
2. OSEBA popîzdite

deležnik na -/

moški spol

EDNINA: popîzdil
DVOJINA: popîzdila
MNOŽINA: popîzdili

ženski spol

EDNINA: popîzdila
DVOJINA: popîzdili
MNOŽINA: popîzdile

srednji spol

EDNINA: popîzdilo
DVOJINA: popîzdili
MNOŽINA: popîzdila

deležnik na -n

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: popîzden
RODILNIK: popîzdenega
DAJALNIK: popîzdenemu
TOŽILNIK: popîzden
živo popîzdenega
MESTNIK: pri popîzdenem
ORODNIK: s popîzdenim

dvojina

IMENOVALNIK: popîzdena
RODILNIK: popîzdenih
DAJALNIK: popîzdenima
TOŽILNIK: popîzdena
MESTNIK: pri popîzdenih
ORODNIK: s popîzdenima

množina

IMENOVALNIK: popîzdeni
RODILNIK: popîzdenih
DAJALNIK: popîzdenim
TOŽILNIK: popîzdene
MESTNIK: pri popîzdenih
ORODNIK: s popîzdenimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: popîzdena
RODILNIK: popîzdene
DAJALNIK: popîzdeni
TOŽILNIK: popîzdeno
MESTNIK: pri popîzdeni
ORODNIK: s popîzdeno

dvojina

IMENOVALNIK: popîzdeni
RODILNIK: popîzdenih
DAJALNIK: popîzdenima
TOŽILNIK: popîzdeni
MESTNIK: pri popîzdenih
ORODNIK: s popîzdenima

množina

IMENOVALNIK: popîzdene
RODILNIK: popîzdenih
DAJALNIK: popîzdenim
TOŽILNIK: popîzdene
MESTNIK: pri popîzdenih
ORODNIK: s popîzdenimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: popîzdeno
RODILNIK: popîzdenega
DAJALNIK: popîzdenemu
TOŽILNIK: popîzdeno
MESTNIK: pri popîzdenem
ORODNIK: s popîzdenim

dvojina

IMENOVALNIK: popîzdeni
RODILNIK: popîzdenih
DAJALNIK: popîzdenima
TOŽILNIK: popîzdeni
MESTNIK: pri popîzdenih
ORODNIK: s popîzdenima

množina

IMENOVALNIK: popîzdena
RODILNIK: popîzdenih
DAJALNIK: popîzdenim
TOŽILNIK: popîzdena
MESTNIK: pri popîzdenih
ORODNIK: s popîzdenimi

DELEŽJE NA -*vš*: popîzdîvši

glagolnik

ednina

IMENOVALNIK: popîzdenje
RODILNIK: popîzdenja
DAJALNIK: popîzdenju
TOŽILNIK: popîzdenje
MESTNIK: pri popîzdenju
ORODNIK: s popîzdenjem

dvojina

IMENOVALNIK: popîzdenji in popîzdenji
RODILNIK: popîzdenj
DAJALNIK: popîzdenjema in popîzdenjema
TOŽILNIK: popîzdenji in popîzdenji

MESTNIK: pri popîzdenjih

ORODNIK: s popîzdenjema in s popîzdenjema

množina

IMENOVALNIK: popîzdenja
RODILNIK: popîzdenj
DAJALNIK: popîzdenjem
TOŽILNIK: popîzdenja
MESTNIK: pri popîzdenjih
ORODNIK: s popîzdenji

in

ednina

IMENOVALNIK: popîzdenje
RODILNIK: popîzdenja
DAJALNIK: popîzdenju
TOŽILNIK: popîzdenje
MESTNIK: pri popîzdenju
ORODNIK: s popîzdenjem

dvojina

IMENOVALNIK: popîzdenji
RODILNIK: popîzdenj
DAJALNIK: popîzdenjema
TOŽILNIK: popîzdenji
MESTNIK: pri popîzdenjih
ORODNIK: s popîzdenjema

množina

IMENOVALNIK: popîzdenja
RODILNIK: popîzdenj
DAJALNIK: popîzdenjem
TOŽILNIK: popîzdenja
MESTNIK: pri popîzdenjih
ORODNIK: s popîzdenji

FRAZEOLOGIJA

za popizdit

vulgarno **takó**, da je kaj izraženo v veliki meri, z visoko stopnjo zlasti negativnega čustvenega odnosa do česa

▶ glagol + frazeološka enota

biti za popizdit

- Bilo je smešno *za popizdit*.
- Kašljam nonstop, smrkam, pa grlo me boli *za popizdit*.
- Situacija sicer še ni bila *za popizdit*, je pa kazala na slabo.

Za popizdit!

vulgarno Da popizdiš!

vulgarno izraža visoko stopnjo zlasti negativnega čustvenega odnosa govorca do česa; izraža veliko jezo, razburjenost govorca

- Kakor da bi me nekdo celo noč tolkel s kijem po glavi. *Za popizdit!*
- Vrglo me je nazaj. »*Da popizdiš!*« sem rekel.

IZVOR
↑pizditi

pračlôvek pračlovéka samostalnik moškega spola

[pračlôvek]

POMEN

človekov prednik ali njegov izumrli najožji sorodnik

▶ **sam. beseda v imenovalniku** + glag.

pračlovek je živel

▪ Barje in okolica sta bila vedno zanimiva za poselitev, saj so tam živel žé *praljudje* na koliščih.

▶ **sam. beseda + sam. beseda v rodilniku**

ostanki pračloveka | življenje pračloveka

▪ V dolini, kjer so že leta 1856 našli ostanke *pračloveka*, so našli pet delov kosti roke in mlečni zob neandertalskega otroka.

▪ Najdbe fosilov *praljudi*, ki so se razlikovali od današnjega človeka, so bile podlaga teoriji, ki pojasnjuje nastanek in razvoj človeka.

▪ V Tanzaniji in Etiopiji so odkrili okostje *pračloveka*, staro 1,5 do 2 milijona let.

▶ prid. beseda + **sam. beseda**

krapinski pračlovek

▪ Skupina zagrebških arheologov je odkrila kosti, zobe in orodje krapinskega *pračloveka*.

▪ Pekinški *pračlovek* kakor tudi pračlovek, katerega ostanke so našli na Javi, sodita v vrsto, imenovano Homo erectus.

▪ Številne najdbe nakita in raznega orodja so dokazale, da neandertalci niso bili le primitivni jamski *praljudje*, temveč so bili kulturno že prav visoko razviti.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[pračlôvek]

IPA: ['pra:tʃlɔ:vɛk]

tonemski

[pračlôvek]

IPA: [pra:tʃlɔ:vɛk]

VZOREC

jakostno

ednina

IMENOVALNIK: pračlôvek

RODILNIK: pračlovéka

DAJALNIK: pračlovéku

TOŽILNIK: pračlovéka

MESTNIK: pri pračlovéku

ORODNIK: s pračlovékom

dvojina

IMENOVALNIK: pračlovéka

RODILNIK: prâljudí

DAJALNIK: pračlovékoma

TOŽILNIK: pračlovéka

MESTNIK: pri prâljudéh

ORODNIK: s pračlovékoma

množina

IMENOVALNIK: prâljudjé

RODILNIK: prâljudí

DAJALNIK: prâljudém

TOŽILNIK: prâljudí

MESTNIK: pri prâljudéh

ORODNIK: s prâljudmí

tonemsko

ednina

IMENOVALNIK: pračlôvek

RODILNIK: pračlovéka

DAJALNIK: pračlovéku

TOŽILNIK: pračlovéka

MESTNIK: pri pračlovéku tudi pri pračlovéku

ORODNIK: s pračlovékom

dvojina

IMENOVALNIK: pračlovéka

RODILNIK: prâljudí

DAJALNIK: pračlovékoma

TOŽILNIK: pračlovéka

MESTNIK: pri prâljudéh

ORODNIK: s pračlovékoma

množina

IMENOVALNIK: prâljudjê

RODILNIK: prâljudí

DAJALNIK: prâljudém in prâljudém

TOŽILNIK: prâljudí

MESTNIK: pri prâljudéh

ORODNIK: s prâljudmí

IZVOR

↑človek

predênje predênja in **prêdenje** prêdenja tudi

prêdenje prêdenja samostalnik srednjega spola [predênje] in

[prêdenje] tudi [prêdenje]

POMEN

1. izdelovanje niti s sukanjem, tanjšanjem kosmov

▶ **sam. beseda + sam. beseda v rodilniku**

predenje lanu | predenje volne

▪ *Predenje* lanu in tkanje platna sta bili vsakdanji opravili.

▪ Do začetka 20. stoletja so ženske večinoma opustile *predenje* volne za izdelovanje sukna, ne pa tudi za pletenje nogavic in drugih pletenin.

▪ Svila je edina naravna surovina, ki obstaja že v obliki niti, medtem ko je za predelavo vseh drugih surovin do niti potrebno *predenje* vlaken.

▶ prid. beseda + **sam. beseda**

ročno predenje

▪ Ročno *predenje* in tkanje so zamenjali stroji, ki jih poganja elektromotor.

▶ **sam. beseda + sam. beseda v rodilniku**

prikaz predenja

▪ Potekal bo prikaz *predenja* na kolovrat, ročnega tkanja na statvah in predenja volne s preslico.

▶ glag. + **sam. beseda v tožilniku**

prikazati predenje

▪ Domačini so prikazali *predenje* domače volne in pletenje iz nje.

▶ **sam. beseda** + na + sam. beseda v tožilniku predenje na kolovrat

▪ Ogladali si boste lahko *predenje* na kolovrat in ročno tkanje na statvah.

▶ **sam. beseda** + na + sam. beseda v mestniku predenje na kolovratu

▪ S trenjem iz lanenih stebel stremo laneno predivo, ki ga nato z razčesavanjem pripravimo za *predenje* na kolovratu.

▶ priredna zveza

krtačenje in predenje, predenje in pletenje, predenje in tkanje

▪ Prireditve bo v znamenju ohranjanja običajev ob prigonu ovac v dolino – od pridobivanja volne in striženja do *predenja* in pletenja.

▪ Videti je mogoče tudi nadaljnji postopek pridobivanja ovčje volne, od krtačenja in *predenja* do končnega pletenja nogavic.

1a) sukanje, navijanje posebnega izločka, da nastane pajčevina, ovoj

▪ Pravi mojstri v *predenju* pajčevinastih mrež so pajki križevci.

2. oddajanje enakomernega, nizkega zvoka, navadno ob občutju ugodja, zadovoljstva

▶ prid. beseda + **sam. beseda**

mačje predenje

▪ Znanstveniki so ugotovili, da je mačje *predenje* naravni mehanizem zdravljenja, ki krepi kosti in notranje organe.

▪ Ogromna bela mačka je priplezala k njej in se med glasnim *predenjem* in stopicanjem namestila v njeno naročje.

▶ **sam. beseda** + sam. beseda v rodilniku predenje mačke

▪ Nekateri živali proizvajajo posebne zvoke, ki pričajo o njihovem zadovoljstvu; najbolj znano je *predenje* mačk.

2a) ekspresivno oddajanje temu podobnega zvoka ob pravilnem, tekočem delovanju

▶ glag. + **sam. beseda v tožilniku**

▪ Slišalo se je zamolklo *predenje* 3,2-litrskega turbodizla.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[predênje] in [prêdenje] tudi [prédenje]

IPA: [pre'dɛ:njɛ] in [prɛ:dɛnjɛ] tudi [pre:dɛnjɛ]

tonemski

[predénje] in [prédenje] tudi [prédenje]

IPA: [prɛdɛ:njɛ] in [prɛ:dɛnjɛ] tudi [prè:dɛnjɛ]

VZOREC

jakostno

ednina

IMENOVALNIK: predênje

RODILNIK: predênja

DAJALNIK: predênju

TOŽILNIK: predênje

MESTNIK: pri predênju

ORODNIK: s predênjem

dvojina

IMENOVALNIK: predênji

RODILNIK: predênj

DAJALNIK: predênjema

TOŽILNIK: predênji

MESTNIK: pri predênjih

ORODNIK: s predênjema

množina

IMENOVALNIK: predênja

RODILNIK: predênj

DAJALNIK: predênjem

TOŽILNIK: predênja

MESTNIK: pri predênjih

ORODNIK: s predênji

tonemsko

ednina

IMENOVALNIK: predénje

RODILNIK: predénja

DAJALNIK: predénju

TOŽILNIK: predénje

MESTNIK: pri predénju

ORODNIK: s predénjem

dvojina

IMENOVALNIK: predénji in predênji

RODILNIK: predênj

DAJALNIK: predénjema in predênjema

TOŽILNIK: predénji in predênji

MESTNIK: pri predénjih tudi pri predênjih

ORODNIK: s predénjema in s predênjema

množina

IMENOVALNIK: predénja tudi predênja

RODILNIK: predênj

DAJALNIK: predénjem tudi predênjem

TOŽILNIK: predénja tudi predênja

MESTNIK: pri predénjih tudi pri predênjih

ORODNIK: s predénji tudi s predênji

in

jakostno

ednina

IMENOVALNIK: prêdenje

RODILNIK: prêdenja

DAJALNIK: prêdenju

TOŽILNIK: prêdenje

MESTNIK: pri prêdenju

ORODNIK: s prêdenjem

dvojina

IMENOVALNIK: prêdenji
RODILNIK: prêdenj
DAJALNIK: prêdenjema
TOŽILNIK: prêdenji
MESTNIK: pri prêdenjih
ORODNIK: s prêdenjema

množina

IMENOVALNIK: prêdenja
RODILNIK: prêdenj
DAJALNIK: prêdenjem
TOŽILNIK: prêdenja
MESTNIK: pri prêdenjih
ORODNIK: s prêdenji

tonemsko

ednina

IMENOVALNIK: prêdenje
RODILNIK: prêdenja
DAJALNIK: prêdenju
TOŽILNIK: prêdenje
MESTNIK: pri prêdenju
ORODNIK: s prêdenjem

dvojina

IMENOVALNIK: prêdenji in prêdenji
RODILNIK: prêdenj
DAJALNIK: prêdenjema in prêdenjema
TOŽILNIK: prêdenji in prêdenji
MESTNIK: pri prêdenjih tudi pri prêdenjih
ORODNIK: s prêdenjema in s prêdenjema

množina

IMENOVALNIK: prêdenja tudi prêdenja
RODILNIK: prêdenj
DAJALNIK: prêdenjem tudi prêdenjem
TOŽILNIK: prêdenja tudi prêdenja
MESTNIK: pri prêdenjih tudi pri prêdenjih
ORODNIK: s prêdenji tudi s prêdenji

tudi

jakostno

ednina

IMENOVALNIK: prêdenje
RODILNIK: prêdenja
DAJALNIK: prêdenju
TOŽILNIK: prêdenje
MESTNIK: pri prêdenju
ORODNIK: s prêdenjem

dvojina

IMENOVALNIK: prêdenji
RODILNIK: prêdenj
DAJALNIK: prêdenjema
TOŽILNIK: prêdenji
MESTNIK: pri prêdenjih
ORODNIK: s prêdenjema

množina

IMENOVALNIK: prêdenja
RODILNIK: prêdenj
DAJALNIK: prêdenjem

TOŽILNIK: prêdenja
MESTNIK: pri prêdenjih
ORODNIK: s prêdenji

tonemsko

ednina

IMENOVALNIK: prêdenje
RODILNIK: prêdenja
DAJALNIK: prêdenju
TOŽILNIK: prêdenje
MESTNIK: pri prêdenju
ORODNIK: s prêdenjem

dvojina

IMENOVALNIK: prêdenji in prêdenji
RODILNIK: prêdenj
DAJALNIK: prêdenjema in prêdenjema
TOŽILNIK: prêdenji in prêdenji
MESTNIK: pri prêdenjih
ORODNIK: s prêdenjema in s prêdenjema

množina

IMENOVALNIK: prêdenja
RODILNIK: prêdenj
DAJALNIK: prêdenjem
TOŽILNIK: prêdenja
MESTNIK: pri prêdenjih
ORODNIK: s prêdenji

IZVOR

↑presti

preprêdati preprêdam nedovršni glagol [preprêdati]

POMEN

1. ekspresivno biti razširjen po površini v obliki mreže

▶ sam. beseda v imenovalniku + **glag.**

mreža prepreda | kanali prepredajo

- Mreža cest *prepreda* Pokljuko in omogoča lažji dostop do vseh bolj ali manj znamenitih točk.
- Celoten park *prepredajo* naravni kanali, ki sekajo gosto džunglo in mangrove.
- Obraz so *prepredale* gube, ki so se širile od koticov oči, risale globoke brazde od nosu do ust in brazdale čelo.

▶ **glag.** + sam. beseda v tožilniku

prepredati deželo, pokrajino | prepredati območje | prepredati telo

- Pokrajino *prepredajo* izsuševalni kanali.
- Žilje je eden največjih organov v telesu, saj *prepreda* vse naše telo.

1a) ekspresivno prekrivati površino s svojim gibanjem, pojavljanjem ali rastjo v obliki mreže

▶ **glag.** + sam. beseda v tožilniku

prepredati nebo

- Med nevihtami *prepredajo* nebo številne strele.

2. ekspresivno delati, da se kaj pojavi, razširi v obliki mreže

▪ Na mnogih mestih so izdolbli skalo, stroji so se zajedali v goro in jo *prepredali* z mrežo rovov.

3. ekspresivno biti prisoten skoraj povsod, v veliki meri

▪ Verjamejo, da ves svet *prepredajo* dobre in zle sile.

▪ Akcijske prizore ves čas *prepreda* globoka intimna zgodba o dvojnem življenju glavnega junaka ter o medsebojnih odnosih.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[preprédati]

IPA: [pre'pre:dati]

tonemski

[preprédati] in [preprêdati]

IPA: [preprè:dáti] in [prepré:dáti]

VZOREC

jakostno

NEDOLOČNIK: preprédati

NAMENILNIK: preprédati

sedanjik

ednina

1. OSEBA preprédam

2. OSEBA preprédaš

3. OSEBA prepréda

dvojina

1. OSEBA preprédava

2. OSEBA preprédata

3. OSEBA preprédata

množina

1. OSEBA preprédamo

2. OSEBA preprédate

3. OSEBA preprédajo

velelnik

ednina

2. OSEBA preprédaj

dvojina

1. OSEBA preprédajva

2. OSEBA preprédajta

množina

1. OSEBA preprédajmo

2. OSEBA preprédajte

deležnik na -/

moški spol

EDNINA: preprédal

DVOJINA: preprédala

MNOŽINA: preprédali

ženski spol

EDNINA: preprédala

DVOJINA: preprédali

MNOŽINA: preprédale

srednji spol

EDNINA: preprédalo

DVOJINA: preprédali

MNOŽINA: preprédala

deležnik na -č

moški spol

ednina

IMENOVANIK: prepredajóč

RODILNIK: prepredajóčega

DAJALNIK: prepredajóčemu

TOŽILNIK: prepredajóč

živo prepredajóčega

MESTNIK: pri prepredajóčem

ORODNIK: s prepredajóčim

dvojina

IMENOVANIK: prepredajóča

RODILNIK: prepredajóčih

DAJALNIK: prepredajóčima

TOŽILNIK: prepredajóča

MESTNIK: pri prepredajóčih

ORODNIK: s prepredajóčima

množina

IMENOVANIK: prepredajóči

RODILNIK: prepredajóčih

DAJALNIK: prepredajóčim

TOŽILNIK: prepredajóče

MESTNIK: pri prepredajóčih

ORODNIK: s prepredajóčimi

ženski spol

ednina

IMENOVANIK: prepredajóča

RODILNIK: prepredajóče

DAJALNIK: prepredajóči

TOŽILNIK: prepredajóčo

MESTNIK: pri prepredajóči

ORODNIK: s prepredajóčo

dvojina

IMENOVANIK: prepredajóči

RODILNIK: prepredajóčih

DAJALNIK: prepredajóčima

TOŽILNIK: prepredajóči

MESTNIK: pri prepredajóčih

ORODNIK: s prepredajóčima

množina

IMENOVANIK: prepredajóče

RODILNIK: prepredajóčih

DAJALNIK: prepredajóčim

TOŽILNIK: prepredajóče

MESTNIK: pri prepredajóčih

ORODNIK: s prepredajóčimi

srednji spol

ednina

IMENOVANIK: prepredajóče

RODILNIK: prepredajóčega

DAJALNIK: prepredajóčemu

TOŽILNIK: prepredajóče

MESTNIK: pri prepredajóčem

ORODNIK: s prepredajóčim

dvojina

IMENOVANIK: prepredajóči

RODILNIK: prepredajó**čih**
DAJALNIK: prepredajó**čima**
TOŽILNIK: prepredajó**či**
MESTNIK: pri prepredajó**čih**
ORODNIK: s prepredajó**čima**

množina

IMENOVALNIK: prepredajó**ča**
RODILNIK: prepredajó**čih**
DAJALNIK: prepredajó**čim**
TOŽILNIK: prepredajó**ča**
MESTNIK: pri prepredajó**čih**
ORODNIK: s prepredajó**čimi**

deležnik na -n

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: preprédan
RODILNIK: preprédan**ega**
DAJALNIK: preprédan**emu**
TOŽILNIK: preprédan
živo preprédan**ega**
MESTNIK: pri preprédan**em**
ORODNIK: s preprédan**im**

dvojina

IMENOVALNIK: preprédana
RODILNIK: preprédan**ih**
DAJALNIK: preprédan**ima**
TOŽILNIK: preprédana
MESTNIK: pri preprédan**ih**
ORODNIK: s preprédan**ima**

množina

IMENOVALNIK: preprédani
RODILNIK: preprédan**ih**
DAJALNIK: preprédan**im**
TOŽILNIK: preprédane
MESTNIK: pri preprédan**ih**
ORODNIK: s preprédan**imi**

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: preprédana
RODILNIK: preprédane
DAJALNIK: preprédani
TOŽILNIK: preprédano
MESTNIK: pri preprédani
ORODNIK: s preprédano

dvojina

IMENOVALNIK: preprédani
RODILNIK: preprédan**ih**
DAJALNIK: preprédan**ima**
TOŽILNIK: preprédani
MESTNIK: pri preprédan**ih**
ORODNIK: s preprédan**ima**

množina

IMENOVALNIK: preprédane
RODILNIK: preprédan**ih**
DAJALNIK: preprédan**im**
TOŽILNIK: preprédane

MESTNIK: pri preprédan**ih**
ORODNIK: s preprédan**imi**

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: preprédano
RODILNIK: preprédan**ega**
DAJALNIK: preprédan**emu**
TOŽILNIK: preprédano
MESTNIK: pri preprédan**em**
ORODNIK: s preprédan**im**

dvojina

IMENOVALNIK: preprédani
RODILNIK: preprédan**ih**
DAJALNIK: preprédan**ima**
TOŽILNIK: preprédani
MESTNIK: pri preprédan**ih**
ORODNIK: s preprédan**ima**

množina

IMENOVALNIK: preprédana
RODILNIK: preprédan**ih**
DAJALNIK: preprédan**im**
TOŽILNIK: preprédana
MESTNIK: pri preprédan**ih**
ORODNIK: s preprédan**imi**

DELEŽJE NA **-aje**: prepredá**je**

glagolnik

ednina

IMENOVALNIK: preprédanje
RODILNIK: preprédan**ja**
DAJALNIK: preprédan**ju**
TOŽILNIK: preprédanje
MESTNIK: pri preprédan**ju**
ORODNIK: s preprédan**jem**

dvojina

IMENOVALNIK: preprédan**ji**
RODILNIK: preprédan**j**
DAJALNIK: preprédan**jema**
TOŽILNIK: preprédan**ji**
MESTNIK: pri preprédan**jih**
ORODNIK: s preprédan**jema**

množina

IMENOVALNIK: preprédan**ja**
RODILNIK: preprédan**j**
DAJALNIK: preprédan**jem**
TOŽILNIK: preprédan**ja**
MESTNIK: pri preprédan**jih**
ORODNIK: s preprédan**ji**

tonemsko

NEDOLOČNIK: preprédati
NAMENILNIK: preprédati

sedanjik

ednina

1. OSEBA preprédam
2. OSEBA preprédaš
3. OSEBA prepréda

dvojina

1. OSEBA preprédava
2. OSEBA preprédata
3. OSEBA preprédata

množina

1. OSEBA preprédamo
2. OSEBA preprédate
3. OSEBA preprédajo

velelnik

ednina

2. OSEBA preprédaj

dvojina

1. OSEBA preprédajva
2. OSEBA preprédajta

množina

1. OSEBA preprédajmo
2. OSEBA preprédajte

deležnik na -/

moški spol

- EDNINA: preprédal
 DVOJINA: preprédala
 MNOŽINA: preprédali

ženski spol

- EDNINA: preprédala in preprédala
 DVOJINA: preprédali
 MNOŽINA: preprédale

srednji spol

- EDNINA: preprédalo
 DVOJINA: preprédali
 MNOŽINA: preprédala

deležnik na -č

moški spol

ednina

- IMENOVANIK: prepredajoč tudi prepredajoč
 RODILNIK: prepredajoč**ega**
 DAJALNIK: prepredajoč**emu**
 TOŽILNIK: prepredajoč tudi prepredajoč
 živo prepredajoč**ega**
 MESTNIK: pri prepredajoč**em**
 ORODNIK: s prepredajoč**im**

dvojina

- IMENOVANIK: prepredajoč**a**
 RODILNIK: prepredajoč**ih**
 DAJALNIK: prepredajoč**ima**
 TOŽILNIK: prepredajoč**a**
 MESTNIK: pri prepredajoč**ih**
 ORODNIK: s prepredajoč**ima**

množina

- IMENOVANIK: prepredajoč**i**
 RODILNIK: prepredajoč**ih**
 DAJALNIK: prepredajoč**im**
 TOŽILNIK: prepredajoč**e**
 MESTNIK: pri prepredajoč**ih**
 ORODNIK: s prepredajoč**imi**

ženski spol

ednina

- IMENOVANIK: prepredajoč**a**

- RODILNIK: prepredajoč**e**
 DAJALNIK: prepredajoč**i**
 TOŽILNIK: prepredajoč**o**
 MESTNIK: pri prepredajoč**i**
 ORODNIK: s prepredajoč**o**

dvojina

- IMENOVANIK: prepredajoč**i**
 RODILNIK: prepredajoč**ih**
 DAJALNIK: prepredajoč**ima**
 TOŽILNIK: prepredajoč**i**
 MESTNIK: pri prepredajoč**ih**
 ORODNIK: s prepredajoč**ima**

množina

- IMENOVANIK: prepredajoč**e**
 RODILNIK: prepredajoč**ih**
 DAJALNIK: prepredajoč**im**
 TOŽILNIK: prepredajoč**e**
 MESTNIK: pri prepredajoč**ih**
 ORODNIK: s prepredajoč**imi**

srednji spol

ednina

- IMENOVANIK: prepredajoč**e**
 RODILNIK: prepredajoč**ega**
 DAJALNIK: prepredajoč**emu**
 TOŽILNIK: prepredajoč**e**
 MESTNIK: pri prepredajoč**em**
 ORODNIK: s prepredajoč**im**

dvojina

- IMENOVANIK: prepredajoč**i**
 RODILNIK: prepredajoč**ih**
 DAJALNIK: prepredajoč**ima**
 TOŽILNIK: prepredajoč**i**
 MESTNIK: pri prepredajoč**ih**
 ORODNIK: s prepredajoč**ima**

množina

- IMENOVANIK: prepredajoč**a**
 RODILNIK: prepredajoč**ih**
 DAJALNIK: prepredajoč**im**
 TOŽILNIK: prepredajoč**a**
 MESTNIK: pri prepredajoč**ih**
 ORODNIK: s prepredajoč**imi**

deležnik na -n

moški spol

ednina

- IMENOVANIK: preprêdan
 RODILNIK: preprêdan**ega**
 DAJALNIK: preprêdan**emu**
 TOŽILNIK: preprêdan
 živo preprêdan**ega**
 MESTNIK: pri preprêdan**em**
 ORODNIK: s preprêdan**im**

dvojina

- IMENOVANIK: preprêdana
 RODILNIK: preprêdan**ih**
 DAJALNIK: preprêdan**ima**
 TOŽILNIK: preprêdana

MESTNIK: pri preprêdanih
ORODNIK: s preprêdanima

množina

IMENOVALNIK: preprêdani
RODILNIK: preprêdanih
DAJALNIK: preprêdanim
TOŽILNIK: preprêdane
MESTNIK: pri preprêdanih
ORODNIK: s preprêdanimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: preprêdana
RODILNIK: preprêdane
DAJALNIK: preprêdani
TOŽILNIK: preprêdano
MESTNIK: pri preprêdani
ORODNIK: s preprêdano

dvojina

IMENOVALNIK: preprêdani
RODILNIK: preprêdanih
DAJALNIK: preprêdanima
TOŽILNIK: preprêdani
MESTNIK: pri preprêdanih
ORODNIK: s preprêdanima

množina

IMENOVALNIK: preprêdane
RODILNIK: preprêdanih
DAJALNIK: preprêdanim
TOŽILNIK: preprêdane
MESTNIK: pri preprêdanih
ORODNIK: s preprêdanimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: preprêdano
RODILNIK: preprêdanega
DAJALNIK: preprêdanemu
TOŽILNIK: preprêdano
MESTNIK: pri preprêdanem
ORODNIK: s preprêdanim

dvojina

IMENOVALNIK: preprêdani
RODILNIK: preprêdanih
DAJALNIK: preprêdanima
TOŽILNIK: preprêdani
MESTNIK: pri preprêdanih
ORODNIK: s preprêdanima

množina

IMENOVALNIK: preprêdana
RODILNIK: preprêdanih
DAJALNIK: preprêdanim
TOŽILNIK: preprêdana
MESTNIK: pri preprêdanih
ORODNIK: s preprêdanimi

DELEŽJE NA *-aje*: prepredâje

glagolnik

ednina

IMENOVALNIK: preprêdanje
RODILNIK: preprêdanja
DAJALNIK: preprêdanju
TOŽILNIK: preprêdanje
MESTNIK: pri preprêdanju
ORODNIK: s preprêdanjem

dvojina

IMENOVALNIK: preprêdanji in preprêdanji
RODILNIK: preprêdanj
DAJALNIK: preprêdanjema in preprêdanjema
TOŽILNIK: preprêdanji in preprêdanji
MESTNIK: pri preprêdanjih
ORODNIK: s preprêdanjema in s preprêdanjema

množina

IMENOVALNIK: preprêdanja
RODILNIK: preprêdanj
DAJALNIK: preprêdanjem
TOŽILNIK: preprêdanja
MESTNIK: pri preprêdanjih
ORODNIK: s preprêdanji

intonemsko

tonemsko

NEDOLOČNIK: preprêdati
NAMENILNIK: preprêdat

sedanjik

ednina

1. OSEBA preprêdam
2. OSEBA preprêdaš
3. OSEBA preprêda

dvojina

1. OSEBA preprêdava
2. OSEBA preprêdata
3. OSEBA preprêdata

množina

1. OSEBA preprêdamo
2. OSEBA preprêdate
3. OSEBA preprêdajo

velelnik

ednina

2. OSEBA preprêdaj

dvojina

1. OSEBA preprêdajva
2. OSEBA preprêdajta

množina

1. OSEBA preprêdajmo
2. OSEBA preprêdajte

deležnik na -/

moški spol

EDNINA: preprêdal
DVOJINA: preprêdala
MNOŽINA: preprêdali

ženski spol

EDNINA: preprêdala
DVOJINA: preprêdali
MNOŽINA: preprêdale

srednji spol

EDNINA: preprêdalo
DVOJINA: preprêdali
MNOŽINA: preprêdala

deležnik na -č

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: prepredajôč tudi prepredajôč
RODILNIK: prepredajôč**ega**
DAJALNIK: prepredajôč**emu**
TOŽILNIK: prepredajôč tudi prepredajôč
živo prepredajôč**ega**
MESTNIK: pri prepredajôč**em**
ORODNIK: s prepredajôč**im**

dvojina

IMENOVALNIK: prepredajôč**a**
RODILNIK: prepredajôč**ih**
DAJALNIK: prepredajôč**ima**
TOŽILNIK: prepredajôč**a**
MESTNIK: pri prepredajôč**ih**
ORODNIK: s prepredajôč**ima**

množina

IMENOVALNIK: prepredajôč**i**
RODILNIK: prepredajôč**ih**
DAJALNIK: prepredajôč**im**
TOŽILNIK: prepredajôč**e**
MESTNIK: pri prepredajôč**ih**
ORODNIK: s prepredajôč**imi**

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: prepredajôč**a**
RODILNIK: prepredajôč**e**
DAJALNIK: prepredajôč**e**
TOŽILNIK: prepredajôč**o**
MESTNIK: pri prepredajôč**i**
ORODNIK: s prepredajôč**o**

dvojina

IMENOVALNIK: prepredajôč**i**
RODILNIK: prepredajôč**ih**
DAJALNIK: prepredajôč**ima**
TOŽILNIK: prepredajôč**i**
MESTNIK: pri prepredajôč**ih**
ORODNIK: s prepredajôč**ima**

množina

IMENOVALNIK: prepredajôč**e**
RODILNIK: prepredajôč**ih**
DAJALNIK: prepredajôč**im**
TOŽILNIK: prepredajôč**e**
MESTNIK: pri prepredajôč**ih**
ORODNIK: s prepredajôč**imi**

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: prepredajôč**e**
RODILNIK: prepredajôč**ega**
DAJALNIK: prepredajôč**emu**
TOŽILNIK: prepredajôč**e**
MESTNIK: pri prepredajôč**em**

ORODNIK: s prepredajôč**im**

dvojina

IMENOVALNIK: prepredajôč**i**
RODILNIK: prepredajôč**ih**
DAJALNIK: prepredajôč**ima**
TOŽILNIK: prepredajôč**i**
MESTNIK: pri prepredajôč**ih**
ORODNIK: s prepredajôč**ima**

množina

IMENOVALNIK: prepredajôč**a**
RODILNIK: prepredajôč**ih**
DAJALNIK: prepredajôč**im**
TOŽILNIK: prepredajôč**a**
MESTNIK: pri prepredajôč**ih**
ORODNIK: s prepredajôč**imi**

deležnik na -n

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: preprêdan
RODILNIK: preprêdan**ega**
DAJALNIK: preprêdan**emu**
TOŽILNIK: preprêdan
živo preprêdan**ega**
MESTNIK: pri preprêdan**em**
ORODNIK: s preprêdan**im**

dvojina

IMENOVALNIK: preprêdan**a**
RODILNIK: preprêdan**ih**
DAJALNIK: preprêdan**ima**
TOŽILNIK: preprêdan**a**
MESTNIK: pri preprêdan**ih**
ORODNIK: s preprêdan**ima**

množina

IMENOVALNIK: preprêdan**i**
RODILNIK: preprêdan**ih**
DAJALNIK: preprêdan**im**
TOŽILNIK: preprêdan**e**
MESTNIK: pri preprêdan**ih**
ORODNIK: s preprêdan**imi**

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: preprêdan**a**
RODILNIK: preprêdan**e**
DAJALNIK: preprêdan**i**
TOŽILNIK: preprêdan**o**
MESTNIK: pri preprêdan**i**
ORODNIK: s preprêdan**o**

dvojina

IMENOVALNIK: preprêdan**i**
RODILNIK: preprêdan**ih**
DAJALNIK: preprêdan**ima**
TOŽILNIK: preprêdan**i**
MESTNIK: pri preprêdan**ih**
ORODNIK: s preprêdan**ima**

množina

IMENOVALNIK: preprêdan**e**

RODILNIK: preprêdanih
DAJALNIK: preprêdanim
TOŽILNIK: preprêdane
MESTNIK: pri preprêdanih
ORODNIK: s preprêdanimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: preprêdano
RODILNIK: preprêdanega
DAJALNIK: preprêdanemu
TOŽILNIK: preprêdano
MESTNIK: pri preprêdanem
ORODNIK: s preprêdanim

dvojina

IMENOVALNIK: preprêdani
RODILNIK: preprêdanih
DAJALNIK: preprêdanima
TOŽILNIK: preprêdani
MESTNIK: pri preprêdanih
ORODNIK: s preprêdanima

množina

IMENOVALNIK: preprêdana
RODILNIK: preprêdanih
DAJALNIK: preprêdanim
TOŽILNIK: preprêdana
MESTNIK: pri preprêdanih
ORODNIK: s preprêdanimi

DELEŽJE NA *-aje*: preprêdâje

glagolnik

ednina

IMENOVALNIK: preprêdanje
RODILNIK: preprêdanja
DAJALNIK: preprêdanju
TOŽILNIK: preprêdanje
MESTNIK: pri preprêdanju
ORODNIK: s preprêdanjem

dvojina

IMENOVALNIK: preprêdanji in preprêdenji
RODILNIK: preprêdanj
DAJALNIK: preprêdanjema in preprêdanjema
TOŽILNIK: preprêdanji in preprêdanji
MESTNIK: pri preprêdanjih
ORODNIK: s preprêdanjema in s preprêdanjema

množina

IMENOVALNIK: preprêdanja
RODILNIK: preprêdanj
DAJALNIK: preprêdanjem
TOŽILNIK: preprêdanja
MESTNIK: pri preprêdanjih
ORODNIK: s preprêdanji

IZVOR

↑prepresti

preprêsti preprêdem tudi **preprêsti** preprêdem dovršni
glagol [preprêsti] tudi [preprêsti]

POMEN

1. ekspresivno prekri površino s svojim gibanjem, pojavljanjem ali rastjo v obliki mreže

► **glag.** + sam. beseda v tožilniku
prepresti nebo

- Pahljačasti beli oblaki so *prepredli* modrikasto nebo.
- Na okuženem storžu se plesen pojavi najprej na vrhu, kasneje pa *preprede* večji del storža.
- V globokih tleh korenine *prepredejo* bistveno večji prostor.

2. ekspresivno narediti, da se kaj pojavi, razširi v obliki mreže

► **glag.** + z/s + sam. beseda v orodniku
prepresti s cestami, potmi | prepresti z mrežo

- Pokrajino, ki je bila nekoč divja in neprehodna, so počasi *prepredli* s potmi, zgradili mostove, gostišča, samostanske kuhinje in jo spremenili v cilj mnogih romarjev.
- Državo so *prepredli* z nevidno mrežo iz pripadnikov vojaških struktur, tedanje milice in civilnega prebivalstva.

3. ekspresivno narediti, da kaj dobi vase, v svojo strukturo tudi dele česa drugega

- Tretja sonata razkriva zrelega ustvarjalca, ki ni želel samo ugajati z liričnimi melodijami, temveč je skušal zvočno tkivo *prepresti* tudi z dramatiko.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[preprêsti] tudi [preprêsti]

IPA: [pre'pre:sti] tudi [pre'pre:sti]

tonemski

[preprêsti] tudi [preprêsti]

IPA: [preprê:stí] tudi [preprê:stí]

VZOREC

jakostno

NEDOLOČNIK: preprêsti

NAMENILNIK: preprêst tudi preprêst

sedanjik

ednina

1. OSEBA preprêdem

2. OSEBA preprêdeš

3. OSEBA preprêde

dvojina

1. OSEBA preprêdeva

2. OSEBA preprêdeta

3. OSEBA preprêdeta

množina

1. OSEBA preprêdemo

2. OSEBA preprêdete

3. OSEBA preprêdejo

velelnik

ednina

2. OSEBA preprêdi

dvojina

1. OSEBA prepredíva
2. OSEBA prepredíta

množina

1. OSEBA prepredímo
2. OSEBA prepredíte

deležnik na -/

moški spol

EDNINA: preprêdel *redko* preprêl
DVOJINA: preprêdla *redko* preprêla
MNOŽINA: preprêdli *redko* preprêli

ženski spol

EDNINA: preprêdla *redko* preprêla
DVOJINA: preprêdli *redko* preprêli
MNOŽINA: preprêdle *redko* preprêle

srednji spol

EDNINA: preprêdlo *redko* preprêlo
DVOJINA: preprêdli *redko* preprêli
MNOŽINA: preprêdla *redko* preprêla

deležnik na -n

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: prepredèn
RODILNIK: prepredênega
DAJALNIK: prepredênemu
TOŽILNIK: prepredèn
živo prepredênega
MESTNIK: pri prepredênem
ORODNIK: s prepredênim

dvojina

IMENOVALNIK: prepredêna
RODILNIK: prepredênih
DAJALNIK: prepredênima
TOŽILNIK: prepredêna
MESTNIK: pri prepredênih
ORODNIK: s prepredênima

množina

IMENOVALNIK: prepredêni
RODILNIK: prepredênih
DAJALNIK: prepredênim
TOŽILNIK: prepredêne
MESTNIK: pri prepredênih
ORODNIK: s prepredênimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: prepredêna
RODILNIK: prepredêne
DAJALNIK: prepredêni
TOŽILNIK: prepredêno
MESTNIK: pri prepredêni
ORODNIK: s prepredêno

dvojina

IMENOVALNIK: prepredêni
RODILNIK: prepredênih
DAJALNIK: prepredênima
TOŽILNIK: prepredêni

MESTNIK: pri prepredênih
ORODNIK: s prepredênima

množina

IMENOVALNIK: prepredêne
RODILNIK: prepredênih
DAJALNIK: prepredênim
TOŽILNIK: prepredêne
MESTNIK: pri prepredênih
ORODNIK: s prepredênimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: prepredêno
RODILNIK: prepredênega
DAJALNIK: prepredênemu
TOŽILNIK: prepredêno
MESTNIK: pri prepredênem
ORODNIK: s prepredênim

dvojina

IMENOVALNIK: prepredêni
RODILNIK: prepredênih
DAJALNIK: prepredênima
TOŽILNIK: prepredêni
MESTNIK: pri prepredênih
ORODNIK: s prepredênima

množina

IMENOVALNIK: prepredêna
RODILNIK: prepredênih
DAJALNIK: prepredênim
TOŽILNIK: prepredêna
MESTNIK: pri prepredênih
ORODNIK: s prepredênimi

in

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: preprêden
RODILNIK: preprêdenega
DAJALNIK: preprêdenemu
TOŽILNIK: preprêden
živo preprêdenega
MESTNIK: pri preprêdenem
ORODNIK: s preprêdenim

dvojina

IMENOVALNIK: preprêdena
RODILNIK: preprêdenih
DAJALNIK: preprêdenima
TOŽILNIK: preprêdena
MESTNIK: pri preprêdenih
ORODNIK: s preprêdenima

množina

IMENOVALNIK: preprêdeni
RODILNIK: preprêdenih
DAJALNIK: preprêdenim
TOŽILNIK: preprêdene
MESTNIK: pri preprêdenih
ORODNIK: s preprêdenimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: preprêdena
RODILNIK: preprêdene
DAJALNIK: preprêdeni
TOŽILNIK: preprêdeno
MESTNIK: pri preprêdeni
ORODNIK: s preprêdeno

dvojina

IMENOVALNIK: preprêdeni
RODILNIK: preprêdenih
DAJALNIK: preprêdenima
TOŽILNIK: preprêdeni
MESTNIK: pri preprêdenih
ORODNIK: s preprêdenima

množina

IMENOVALNIK: preprêdene
RODILNIK: preprêdenih
DAJALNIK: preprêdenim
TOŽILNIK: preprêdene
MESTNIK: pri preprêdenih
ORODNIK: s preprêdenimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: preprêdeno
RODILNIK: preprêdenega
DAJALNIK: preprêdenemu
TOŽILNIK: preprêdeno
MESTNIK: pri preprêdenem
ORODNIK: s preprêdenim

dvojina

IMENOVALNIK: preprêdeni
RODILNIK: preprêdenih
DAJALNIK: preprêdenima
TOŽILNIK: preprêdeni
MESTNIK: pri preprêdenih
ORODNIK: s preprêdenima

množina

IMENOVALNIK: preprêdena
RODILNIK: preprêdenih
DAJALNIK: preprêdenim
TOŽILNIK: preprêdena
MESTNIK: pri preprêdenih
ORODNIK: s preprêdenimi

glagolnik

ednina

IMENOVALNIK: prepredênje
RODILNIK: prepredênja
DAJALNIK: prepredênju
TOŽILNIK: prepredênje
MESTNIK: pri prepredênju
ORODNIK: s prepredênjem

dvojina

IMENOVALNIK: prepredênji
RODILNIK: prepredênj
DAJALNIK: prepredênjema
TOŽILNIK: prepredênji

MESTNIK: pri prepredênjih
ORODNIK: s prepredênjema

množina

IMENOVALNIK: prepredênja
RODILNIK: prepredênj
DAJALNIK: prepredênjem
TOŽILNIK: prepredênja
MESTNIK: pri prepredênjih
ORODNIK: s prepredênji

in

ednina

IMENOVALNIK: preprêdenje
RODILNIK: preprêdenja
DAJALNIK: preprêdenju
TOŽILNIK: preprêdenje
MESTNIK: pri preprêdenju
ORODNIK: s preprêdenjem

dvojina

IMENOVALNIK: preprêdenji
RODILNIK: preprêdenj
DAJALNIK: preprêdenjema
TOŽILNIK: preprêdenji
MESTNIK: pri preprêdenjih
ORODNIK: s preprêdenjema

množina

IMENOVALNIK: preprêdenja
RODILNIK: preprêdenj
DAJALNIK: preprêdenjem
TOŽILNIK: preprêdenja
MESTNIK: pri preprêdenjih
ORODNIK: s preprêdenji

tonemsko

NEDOLOČNIK: preprêsti

NAMENILNIK: preprêst tudi preprêst

sedanjik

ednina

1. OSEBA preprêdem
2. OSEBA preprêdeš
3. OSEBA preprêde

dvojina

1. OSEBA preprêdeva
2. OSEBA preprêdeta
3. OSEBA preprêdeta

množina

1. OSEBA preprêdemo
2. OSEBA preprêdete
3. OSEBA preprêdejo

velelnik

ednina

2. OSEBA preprêdi

dvojina

1. OSEBA preprêdîva
2. OSEBA preprêdîta

množina

1. OSEBA preprêdîmo
2. OSEBA preprêdîte

deležnik na -/
moški spol

EDNINA: preprédel in preprêdel redko preprêl
DVOJINA: preprédla in preprêdla redko prepréla
MNOŽINA: preprédli in preprêdli redko prepréli

ženski spol

EDNINA: preprédla in preprêdla redko prepréla
DVOJINA: preprédli in preprêdli redko prepréli
MNOŽINA: preprédle in preprêdle redko prepréle

srednji spol

EDNINA: preprédlo in preprêdlo redko preprélo
DVOJINA: preprédli in preprêdli redko prepréli
MNOŽINA: preprédla in preprêdla redko prepréla

deležnik na -n

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: prepredèn
RODILNIK: prepredénega
DAJALNIK: prepredénemu
TOŽILNIK: prepredèn
živo prepredénega
MESTNIK: pri prepredénem
ORODNIK: s prepredénim

dvojina

IMENOVALNIK: prepredéna
RODILNIK: prepredénih
DAJALNIK: prepredénima
TOŽILNIK: prepredéna
MESTNIK: pri prepredénih
ORODNIK: s prepredénima

množina

IMENOVALNIK: prepredéni
RODILNIK: prepredénih
DAJALNIK: prepredénim
TOŽILNIK: prepredéne
MESTNIK: pri prepredénih
ORODNIK: s prepredénimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: prepredéna
RODILNIK: prepredéne
DAJALNIK: prepredéni
TOŽILNIK: prepredéno
MESTNIK: pri prepredéni
ORODNIK: s prepredéno

dvojina

IMENOVALNIK: prepredéni
RODILNIK: prepredénih
DAJALNIK: prepredénima
TOŽILNIK: prepredéni
MESTNIK: pri prepredénih
ORODNIK: s prepredénima

množina

IMENOVALNIK: prepredéne
RODILNIK: prepredénih
DAJALNIK: prepredénim

TOŽILNIK: prepredéne
MESTNIK: pri prepredénih
ORODNIK: s prepredénimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: prepredéno
RODILNIK: prepredénega
DAJALNIK: prepredénemu
TOŽILNIK: prepredéno
MESTNIK: pri prepredénem
ORODNIK: s prepredénim

dvojina

IMENOVALNIK: prepredéni
RODILNIK: prepredénih
DAJALNIK: prepredénima
TOŽILNIK: prepredéni
MESTNIK: pri prepredénih
ORODNIK: s prepredénima

množina

IMENOVALNIK: prepredéna
RODILNIK: prepredénih
DAJALNIK: prepredénim
TOŽILNIK: prepredéna
MESTNIK: pri prepredénih
ORODNIK: s prepredénimi

in

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: preprêden
RODILNIK: preprêdenega
DAJALNIK: preprêdenemu
TOŽILNIK: preprêden
živo preprêdenega
MESTNIK: pri preprêdenem
ORODNIK: s preprêdenim

dvojina

IMENOVALNIK: preprêdena
RODILNIK: preprêdenih
DAJALNIK: preprêdenima
TOŽILNIK: preprêdena
MESTNIK: pri preprêdenih
ORODNIK: s preprêdenima

množina

IMENOVALNIK: preprêdeni
RODILNIK: preprêdenih
DAJALNIK: preprêdenim
TOŽILNIK: preprêdene
MESTNIK: pri preprêdenih
ORODNIK: s preprêdenimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: preprêdena
RODILNIK: preprêdene
DAJALNIK: preprêdeni
TOŽILNIK: preprêdeno
MESTNIK: pri preprêdeni

ORODNIK: s preprêdeno

dvojina

IMENOVALNIK: preprêdeni

RODILNIK: preprêdenih

DAJALNIK: preprêdenima

TOŽILNIK: preprêdeni

MESTNIK: pri preprêdenih

ORODNIK: s preprêdenima

množina

IMENOVALNIK: preprêdene

RODILNIK: preprêdenih

DAJALNIK: preprêdenim

TOŽILNIK: preprêdene

MESTNIK: pri preprêdenih

ORODNIK: s preprêdenimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: preprêdeno

RODILNIK: preprêdenega

DAJALNIK: preprêdenemu

TOŽILNIK: preprêdeno

MESTNIK: pri preprêdenem

ORODNIK: s preprêdenim

dvojina

IMENOVALNIK: preprêdeni

RODILNIK: preprêdenih

DAJALNIK: preprêdenima

TOŽILNIK: preprêdeni

MESTNIK: pri preprêdenih

ORODNIK: s preprêdenima

množina

IMENOVALNIK: preprêdena

RODILNIK: preprêdenih

DAJALNIK: preprêdenim

TOŽILNIK: preprêdena

MESTNIK: pri preprêdenih

ORODNIK: s preprêdenimi

glagolnik

ednina

IMENOVALNIK: prepredenje

RODILNIK: prepredenja

DAJALNIK: prepredenju

TOŽILNIK: prepredenje

MESTNIK: pri prepredenju

ORODNIK: s prepredenjem

dvojina

IMENOVALNIK: prepredenji in prepredênji

RODILNIK: prepredênj

DAJALNIK: prepredenjema in prepredênjema

TOŽILNIK: prepredenji in prepredênji

MESTNIK: pri prepredênjih in pri prepredênjih

ORODNIK: s prepredenjema in s prepredênjema

množina

IMENOVALNIK: prepredenja tudi prepredênja

RODILNIK: prepredênj

DAJALNIK: prepredenjem tudi prepredênjem

TOŽILNIK: prepredenja tudi prepredênjem

MESTNIK: pri prepredênjih tudi pri prepredênjih

ORODNIK: s prepredenji tudi s prepredênji

in

ednina

IMENOVALNIK: prepredenje

RODILNIK: prepredenja

DAJALNIK: prepredenju

TOŽILNIK: prepredenje

MESTNIK: pri prepredenju

ORODNIK: s prepredenjem

dvojina

IMENOVALNIK: prepredenji in prepredênji

RODILNIK: prepredênj

DAJALNIK: prepredenjema in prepredênjema

TOŽILNIK: prepredenji in prepredênji

MESTNIK: pri prepredênjih in pri prepredênjih

ORODNIK: s prepredenjema in s prepredênjema

množina

IMENOVALNIK: prepredenja tudi prepredênja

RODILNIK: prepredênj

DAJALNIK: prepredenjem tudi prepredênjem

TOŽILNIK: prepredenja tudi prepredênja

MESTNIK: pri prepredênjih tudi pri prepredênjih

ORODNIK: s prepredenji tudi s prepredênji

tudi

jakostno

NEDOLOČNIK: preprésti

NAMENILNIK: preprést

sedanjik

ednina

1. OSEBA prepredem

2. OSEBA prepredéš

3. OSEBA prepredé

dvojina

1. OSEBA prepredéva

2. OSEBA prepredéta

3. OSEBA prepredéta

množina

1. OSEBA prepredemo

2. OSEBA prepredete

3. OSEBA prepredéjo

velelnik

ednina

2. OSEBA preprédi

dvojina

1. OSEBA prepredíva

2. OSEBA prepredíta

množina

1. OSEBA prepredímo

2. OSEBA prepredíte

deležnik na -/

moški spol

EDNINA: preprédel redko preprél

DVOJINA: preprédla redko prepréla

MNOŽINA: preprédli redko prepréli

ženski spol

EDNINA: preprédla *redko* prepréla
DVOJINA: preprédli *redko* prepréli
MNOŽINA: preprédle *redko* prepréle

srednji spol

EDNINA: preprédlo *redko* preprélo
DVOJINA: preprédli *redko* prepréli
MNOŽINA: preprédla *redko* prepréla

deležnik na -n

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: prepréden
RODILNIK: preprédene**ga**
DAJALNIK: preprédene**mu**
TOŽILNIK: prepréden
živo preprédene**ga**
MESTNIK: pri preprédene**m**
ORODNIK: s preprédene**im**

dvojina

IMENOVALNIK: preprédena
RODILNIK: preprédene**ih**
DAJALNIK: preprédene**ima**
TOŽILNIK: preprédena
MESTNIK: pri preprédene**ih**
ORODNIK: s preprédene**ima**

množina

IMENOVALNIK: preprédeni
RODILNIK: preprédene**ih**
DAJALNIK: preprédene**im**
TOŽILNIK: preprédene
MESTNIK: pri preprédene**ih**
ORODNIK: s preprédene**imi**

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: preprédena
RODILNIK: preprédene
DAJALNIK: preprédeni
TOŽILNIK: preprédeno
MESTNIK: pri preprédeni
ORODNIK: s preprédeno

dvojina

IMENOVALNIK: preprédeni
RODILNIK: preprédene**ih**
DAJALNIK: preprédene**ima**
TOŽILNIK: preprédeni
MESTNIK: pri preprédene**ih**
ORODNIK: s preprédene**ima**

množina

IMENOVALNIK: preprédene
RODILNIK: preprédene**ih**
DAJALNIK: preprédene**im**
TOŽILNIK: preprédene
MESTNIK: pri preprédene**ih**
ORODNIK: s preprédene**imi**

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: preprédeno
RODILNIK: preprédene**ga**
DAJALNIK: preprédene**mu**
TOŽILNIK: preprédeno
MESTNIK: pri preprédene**m**
ORODNIK: s preprédene**im**

dvojina

IMENOVALNIK: preprédeni
RODILNIK: preprédene**ih**
DAJALNIK: preprédene**ima**
TOŽILNIK: preprédeni
MESTNIK: pri preprédene**ih**
ORODNIK: s preprédene**ima**

množina

IMENOVALNIK: preprédena
RODILNIK: preprédene**ih**
DAJALNIK: preprédene**im**
TOŽILNIK: preprédena
MESTNIK: pri preprédene**ih**
ORODNIK: s preprédene**imi**

glagolnik

ednina

IMENOVALNIK: preprédenje
RODILNIK: preprédenj**a**
DAJALNIK: preprédenj**u**
TOŽILNIK: preprédenje
MESTNIK: pri preprédenj**u**
ORODNIK: s preprédenj**em**

dvojina

IMENOVALNIK: preprédenji
RODILNIK: preprédenj
DAJALNIK: preprédenj**ema**
TOŽILNIK: preprédenji
MESTNIK: pri preprédenj**ih**
ORODNIK: s preprédenj**ema**

množina

IMENOVALNIK: preprédenja
RODILNIK: preprédenj
DAJALNIK: preprédenj**em**
TOŽILNIK: preprédenja
MESTNIK: pri preprédenj**ih**
ORODNIK: s preprédenj**i**

tonemsko

NEDOLOČNIK: preprêsti
NAMENILNIK: preprêst

sedanjik

ednina

1. OSEBA preprédem
2. OSEBA preprédeš
3. OSEBA prepréde

dvojina

1. OSEBA preprédeva
2. OSEBA preprédeta
3. OSEBA preprédeta

množina

1. OSEBA preprédemo

2. OSEBA preprédete
3. OSEBA preprédejo

velelnik

ednina

2. OSEBA preprédi

dvojina

1. OSEBA preprédiva
2. OSEBA preprédita

množina

1. OSEBA preprédimo
2. OSEBA preprédite

deležnik na -/

moški spol

- EDNINA: preprédel *redko* preprél
 DVOJINA: preprédla *redko* prepréla
 MNOŽINA: preprédli *redko* prepréli

ženski spol

- EDNINA: preprédla *redko* prepréla
 DVOJINA: preprédli *redko* prepréli
 MNOŽINA: preprédle *redko* prepréle

srednji spol

- EDNINA: preprédlo *redko* preprélo
 DVOJINA: preprédli *redko* prepréli
 MNOŽINA: preprédla *redko* prepréla

deležnik na -n

moški spol

ednina

- IMENOVALNIK: preprêden
 RODILNIK: preprêdenega
 DAJALNIK: preprêdenemu
 TOŽILNIK: preprêden
 živo preprêdenega
 MESTNIK: pri preprêdenem
 ORODNIK: s preprêdenim

dvojina

- IMENOVALNIK: preprêdena
 RODILNIK: preprêdenih
 DAJALNIK: preprêdenima
 TOŽILNIK: preprêdena
 MESTNIK: pri preprêdenih
 ORODNIK: s preprêdenima

množina

- IMENOVALNIK: preprêdeni
 RODILNIK: preprêdenih
 DAJALNIK: preprêdenim
 TOŽILNIK: preprêdene
 MESTNIK: pri preprêdenih
 ORODNIK: s preprêdenimi

ženski spol

ednina

- IMENOVALNIK: preprêdena
 RODILNIK: preprêdene
 DAJALNIK: preprêdeni
 TOŽILNIK: preprêdeno
 MESTNIK: pri preprêdeni
 ORODNIK: s preprêdeno

dvojina

- IMENOVALNIK: preprêdeni
 RODILNIK: preprêdenih
 DAJALNIK: preprêdenima
 TOŽILNIK: preprêdeni
 MESTNIK: pri preprêdenih
 ORODNIK: s preprêdenima

množina

- IMENOVALNIK: preprêdene
 RODILNIK: preprêdenih
 DAJALNIK: preprêdenim
 TOŽILNIK: preprêdene
 MESTNIK: pri preprêdenih
 ORODNIK: s preprêdenimi

srednji spol

ednina

- IMENOVALNIK: preprêdeno
 RODILNIK: preprêdenega
 DAJALNIK: preprêdenemu
 TOŽILNIK: preprêdeno
 MESTNIK: pri preprêdenem
 ORODNIK: s preprêdenim

dvojina

- IMENOVALNIK: preprêdeni
 RODILNIK: preprêdenih
 DAJALNIK: preprêdenima
 TOŽILNIK: preprêdeni
 MESTNIK: pri preprêdenih
 ORODNIK: s preprêdenima

množina

- IMENOVALNIK: preprêdena
 RODILNIK: preprêdenih
 DAJALNIK: preprêdenim
 TOŽILNIK: preprêdena
 MESTNIK: pri preprêdenih
 ORODNIK: s preprêdenimi

glagolnik

ednina

- IMENOVALNIK: preprêdenje
 RODILNIK: preprêdenja
 DAJALNIK: preprêdenju
 TOŽILNIK: preprêdenje
 MESTNIK: pri preprêdenju
 ORODNIK: s preprêdenjem

dvojina

- IMENOVALNIK: preprêdenji in preprêdenji
 RODILNIK: preprêdenj
 DAJALNIK: preprêdenjema in preprêdenjema
 TOŽILNIK: preprêdenji in preprêdenji
 MESTNIK: pri preprêdenjih
 ORODNIK: s preprêdenjema in s preprêdenjema

množina

- IMENOVALNIK: preprêdenja
 RODILNIK: preprêdenj
 DAJALNIK: preprêdenjem
 TOŽILNIK: preprêdenja

MESTNIK: pri preprêdenjih
ORODNIK: s preprêdenji

IZVOR
↑presti

prêsti prêdem tudi **prêsti** prêdem nedovršni glagol [prêsti]
tudi [prêsti]

POMEN

1. izdelovati nit s sukanjem, tanjšanjem kosmov

▶ **glag.** + sam. beseda v tožilniku

presti lan | presti nit, volno | presti predivo

- Ženske so v zimskem času doma *predle* lan, tkale platno in pletle.
- Terice so lan trle, mikale in pripravile kodele, to je razrahljano predivo, iz katerega so na kolovratu *predle* nit.

▪ Nekateri raziskovalci menijo, da so z izdelovanjem preprog začeli pastirski nomadi, ki so *predli* volno ovc, ki so jih pasli.

▶ sam. beseda v imenovalniku + **glag.**

predice, ženske predejo

- Pred kolovratom so predice *predle* ročno s preslico.
- Družine so same pridelovale hrano, ženske so *predle* volno in izdelovale oblačila.

▶ **glag.** + **glag. v nedoločniku**

naučiti se, znati presti

- Vse ženske v vasi so znale *presti* lan in konopljo, izdelovati platno.

▶ priredna zveza

presti in plesti, presti in tkati

- Moški so prali in strigli ovce, ženske *predle* in pletle, otroci pa pomagali pri cufanju volne.
- Tkalci so delali za državo, ki je nadzorovala proizvodnjo in plačilo, le kmetje so lahko doma *predli* in tkali za osebne potrebe.

▶ **glag.** + na + sam. beseda v tožilniku

presti na kolovrat

- Najdaljše in najtanjše predivo je dobila predica, ki je *predla* na kolovrat.

▶ **glag.** + na + sam. beseda v mestniku

presti na kolovratu

- Ko je volna skrtačena, se naredijo posebni svaljki, ki se *predejo* na kolovratu.

1a) delati pajčevino, ovoj s sukanjem, navijanjem posebne izločka

▶ sam. beseda v imenovalniku + **glag.**

pajki predejo

- Vsi pajki *predejo* niti, nekateri izdelujejo mreže.
- Gosenica najprej sprede rahlo neenakomerno mrežo, nato začne *presti* še druge plasti.

▶ **glag.** + sam. beseda v tožilniku

- Pajek *Nephila* živi v tropskih gozdovih; lahko ga je najti – *prede* orjaško mrežo s premerom 2 m.

2. oddajati enakomeren, nizek zvok, navadno ob občutju ugodja, zadovoljstva

▶ sam. beseda v imenovalniku + **glag.**

mačka, muca prede

- Mačke *predejo*, ko so zadovoljne, ko mirijo druge mačke in ko jih kaj hudo boli.

▶ **glag.** + **glag. v nedoločniku**

začeti presti

- Mačka skoči na kavč, se pretegne in si poišče topel kotiček, kjer se nato zvije v klobčič in začne zadovoljno *presti*.

▶ prisl. + **glag.**

glasno presti | lepo, zadovoljno presti

- Ruske modre mačke so svojim človeškim skrbnikom izrazito privržene in zveste, kar najbolj očitno pokažejo s svojo zaupljivostjo, ko mirno počivajo na gospodarjevih kolenih in glasno *predejo*.

▶ **glag.** + v + sam. beseda v mestniku

presti v naročju

- Crkljala je mačjega mladička, ki je zadovoljno *predel* v njenem naročju.

2a) ekspresivno oddajati temu podoben zvok ob občutju ugodja, zadovoljstva

▶ **glag.** + od + sam. beseda v roditelju

presti od ugodja, užitka, zadovoljstva

- Mazilil jo je z eteričnim oljem, se sprehajal s prsti, jezikom, da je *predla* od ugodja.

2b) ekspresivno govoriti, pripovedovati z glasom, podobnim takemu zvoku

▶ prisl. + **glag.**

zadovoljno presti

- Zadovoljno je *predel* za mikrofonom: »Odločilno je bilo, da smo dali kar 40 točk izpod koša in imeli zraven kar 18 skokov v napadu.«

2c) ekspresivno oddajati temu podoben zvok ob pravilnem, tekočem delovanju

▶ prisl. + **glag.**

lepo, zadovoljno presti

- To jutro sem prvič preizkusil novi motor in zares lepo *prede* v visokih prestavah.
- Avtomobili so zadovoljno *predli*, kot bi se zavedali, da bodo zdaj nekaj dni v glavnem počivali v kampu.

3. slabšalno veliko, dolgovozno govoriti, navadno brez pravega namena, želje po dejanjih

▶ **glag.** + o + sam. beseda v mestniku

Med letošnjo predvolilno kampanjo vsi *predejo* le o socialnem in zdravstvenem zavarovanju.

- *Predel* je o nujni kooperaciji vlade in gospodarstva, o gospodarstvu, ki naj ima do družbe dolžnosti in obveznosti.

OBLIKE IN IZGOVOR
jakostni

[prêsti] tudi [présti]
IPA: [ˈprɛːsti] tudi [ˈpreːsti]
tonemski
[présti] tudi [prêsti]
IPA: [prèːstí] tudi [prèːstí]

VZOREC

jakostno

NEDOLOČNIK: prêsti
NAMENILNIK: prêst tudi prèst

sedanjik

ednina

1. OSEBA prêdem
2. OSEBA prêdeš
3. OSEBA prêde

dvojina

1. OSEBA prêdeva
2. OSEBA prêdeta
3. OSEBA prêdeta

množina

1. OSEBA prêdemo
2. OSEBA prêdete
3. OSEBA prêdejo

velelnik

ednina

2. OSEBA prêdi

dvojina

1. OSEBA predíva
2. OSEBA predíta

množina

1. OSEBA predímo
2. OSEBA predíte

deležnik na -l

moški spol

EDNINA: prêdel *redko* prèl
DVOJINA: prêdla *redko* prêla
MNOŽINA: prêdli *redko* prêli

ženski spol

EDNINA: prêdla *redko* prêla
DVOJINA: prêdli *redko* prêli
MNOŽINA: prêdle *redko* prêle

srednji spol

EDNINA: prêdlo *redko* prêlo
DVOJINA: prêdli *redko* prêli
MNOŽINA: prêdla *redko* prêla

deležnik na -č

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: predóč
RODILNIK: predóčega
DAJALNIK: predóčemu
TOŽILNIK: predóč
živo predóčega
MESTNIK: pri predóčem
ORODNIK: s predóčim

dvojina

IMENOVALNIK: predóča
RODILNIK: predóčih
DAJALNIK: predóčima
TOŽILNIK: predóča
MESTNIK: pri predóčih
ORODNIK: s predóčima

množina

IMENOVALNIK: predóči
RODILNIK: predóčih
DAJALNIK: predóčim
TOŽILNIK: predóče
MESTNIK: pri predóčih
ORODNIK: s predóčimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: predóča
RODILNIK: predóče
DAJALNIK: predóči
TOŽILNIK: predóčo
MESTNIK: pri predóči
ORODNIK: s predóčo

dvojina

IMENOVALNIK: predóči
RODILNIK: predóčih
DAJALNIK: predóčima
TOŽILNIK: predóči
MESTNIK: pri predóčih
ORODNIK: s predóčima

množina

IMENOVALNIK: predóče
RODILNIK: predóčih
DAJALNIK: predóčim
TOŽILNIK: predóče
MESTNIK: pri predóčih
ORODNIK: s predóčimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: predóče
RODILNIK: predóčega
DAJALNIK: predóčemu
TOŽILNIK: predóče
MESTNIK: pri predóčem
ORODNIK: s predóčim

dvojina

IMENOVALNIK: predóči
RODILNIK: predóčih
DAJALNIK: predóčima
TOŽILNIK: predóči
MESTNIK: pri predóčih
ORODNIK: s predóčima

množina

IMENOVALNIK: predóča
RODILNIK: predóčih
DAJALNIK: predóčim
TOŽILNIK: predóča
MESTNIK: pri predóčih

ORODNIK: s predóčimi
deležnik na -n
moški spol

ednina

IMENOVALNIK: predèn
RODILNIK: predênega
DAJALNIK: predênemu
TOŽILNIK: predèn
živo predênega
MESTNIK: pri predênem
ORODNIK: s predênim

dvojina

IMENOVALNIK: predêna
RODILNIK: predênih
DAJALNIK: predênima
TOŽILNIK: predêna
MESTNIK: pri predênih
ORODNIK: s predênima

množina

IMENOVALNIK: predêni
RODILNIK: predênih
DAJALNIK: predênim
TOŽILNIK: predêne
MESTNIK: pri predênih
ORODNIK: s predênimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: predêna
RODILNIK: predêne
DAJALNIK: predêni
TOŽILNIK: predêno
MESTNIK: pri predêni
ORODNIK: s predêno

dvojina

IMENOVALNIK: predêni
RODILNIK: predênih
DAJALNIK: predênima
TOŽILNIK: predêni
MESTNIK: pri predênih
ORODNIK: s predênima

množina

IMENOVALNIK: predêne
RODILNIK: predênih
DAJALNIK: predênim
TOŽILNIK: predêne
MESTNIK: pri predênih
ORODNIK: s predênimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: predêno
RODILNIK: predênega
DAJALNIK: predênemu
TOŽILNIK: predêno
MESTNIK: pri predênem
ORODNIK: s predênim

dvojina

IMENOVALNIK: predêni
RODILNIK: predênih
DAJALNIK: predênima
TOŽILNIK: predêni
MESTNIK: pri predênih
ORODNIK: s predênima

množina

IMENOVALNIK: predêna
RODILNIK: predênih
DAJALNIK: predênim
TOŽILNIK: predêna
MESTNIK: pri predênih
ORODNIK: s predênimi

in

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: prêden
RODILNIK: prêdenega
DAJALNIK: prêdenemu
TOŽILNIK: prêden
živo prêdenega
MESTNIK: pri prêdenem
ORODNIK: s prêdenim

dvojina

IMENOVALNIK: prêdena
RODILNIK: prêdenih
DAJALNIK: prêdenima
TOŽILNIK: prêdena
MESTNIK: pri prêdenih
ORODNIK: s prêdenima

množina

IMENOVALNIK: prêdeni
RODILNIK: prêdenih
DAJALNIK: prêdenim
TOŽILNIK: prêdene
MESTNIK: pri prêdenih
ORODNIK: s prêdenimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: prêdena
RODILNIK: prêdene
DAJALNIK: prêdeni
TOŽILNIK: prêdeno
MESTNIK: pri prêdeni
ORODNIK: s prêdeno

dvojina

IMENOVALNIK: prêdeni
RODILNIK: prêdenih
DAJALNIK: prêdenima
TOŽILNIK: prêdeni
MESTNIK: pri prêdenih
ORODNIK: s prêdenima

množina

IMENOVALNIK: prêdene
RODILNIK: prêdenih
DAJALNIK: prêdenim

TOŽILNIK: prêdene
MESTNIK: pri prêdenih
ORODNIK: s prêdenimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: prêdeno
RODILNIK: prêdenega
DAJALNIK: prêdenemu
TOŽILNIK: prêdeno
MESTNIK: pri prêdenem
ORODNIK: s prêdenim

dvojina

IMENOVALNIK: prêdeni
RODILNIK: prêdenih
DAJALNIK: prêdenima
TOŽILNIK: prêdeni
MESTNIK: pri prêdenih
ORODNIK: s prêdenima

množina

IMENOVALNIK: prêdena
RODILNIK: prêdenih
DAJALNIK: prêdenim
TOŽILNIK: prêdena
MESTNIK: pri prêdenih
ORODNIK: s prêdenimi

DELEŽJE NA -e: predé

glagolnik

ednina

IMENOVALNIK: predênje
RODILNIK: predênja
DAJALNIK: predênju
TOŽILNIK: predênje
MESTNIK: pri predênju
ORODNIK: s predênjem

dvojina

IMENOVALNIK: predênji
RODILNIK: predênj
DAJALNIK: predênjema
TOŽILNIK: predênji
MESTNIK: pri predênjih
ORODNIK: s predênjema

množina

IMENOVALNIK: predênja
RODILNIK: predênj
DAJALNIK: predênjem
TOŽILNIK: predênja
MESTNIK: pri predênjih
ORODNIK: s predênji

in

ednina

IMENOVALNIK: prêdenje
RODILNIK: prêdenja
DAJALNIK: prêdenju
TOŽILNIK: prêdenje
MESTNIK: pri prêdenju
ORODNIK: s prêdenjem

dvojina

IMENOVALNIK: prêdenji
RODILNIK: prêdenj
DAJALNIK: prêdenjema
TOŽILNIK: prêdenji
MESTNIK: pri prêdenjih
ORODNIK: s prêdenjema

množina

IMENOVALNIK: prêdenja
RODILNIK: prêdenj
DAJALNIK: prêdenjem
TOŽILNIK: prêdenja
MESTNIK: pri prêdenjih
ORODNIK: s prêdenji

tonemsko

NEDOLOČNIK: présti
NAMENILNIK: prêst tudi prêst

sedanjik

ednina

1. OSEBA prédem
2. OSEBA prédeš
3. OSEBA préde

dvojina

1. OSEBA prédeva
2. OSEBA prédeta
3. OSEBA prédeta

množina

1. OSEBA prédemo
2. OSEBA prédete
3. OSEBA prédejo

velelnik

ednina

2. OSEBA prédi

dvojina

1. OSEBA predîva
2. OSEBA predîta

množina

1. OSEBA predîmo
2. OSEBA predîte

deležnik na -/

moški spol

EDNINA: prédel in prêdel redko prël
DVOJINA: prédla in prêdla redko préla
MNOŽINA: prédli in prêdli redko préli

ženski spol

EDNINA: prédla in prêdla redko préla
DVOJINA: prédli in prêdli redko préli
MNOŽINA: prédle in prêdle redko préle

srednji spol

EDNINA: prédlo in prêdlo redko prélo
DVOJINA: prédli in prêdli redko préli
MNOŽINA: prédla in prêdla redko préla

deležnik na -č

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: predoč tudi predoč

RODILNIK: predóčega
DAJALNIK: predóčemu
TOŽILNIK: predóč tudi predóč
živo predóčega
MESTNIK: pri predóčem
ORODNIK: s predóčim

dvojina

IMENOVALNIK: predóča
RODILNIK: predóčih
DAJALNIK: predóčima
TOŽILNIK: predóča
MESTNIK: pri predóčih
ORODNIK: s predóčima

množina

IMENOVALNIK: predóči
RODILNIK: predóčih
DAJALNIK: predóčim
TOŽILNIK: predóče
MESTNIK: pri predóčih
ORODNIK: s predóčimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: predóča
RODILNIK: predóče
DAJALNIK: predóči
TOŽILNIK: predóčo
MESTNIK: pri predóči
ORODNIK: s predóčo

dvojina

IMENOVALNIK: predóči
RODILNIK: predóčih
DAJALNIK: predóčima
TOŽILNIK: predóči
MESTNIK: pri predóčih
ORODNIK: s predóčima

množina

IMENOVALNIK: predóče
RODILNIK: predóčih
DAJALNIK: predóčim
TOŽILNIK: predóče
MESTNIK: pri predóčih
ORODNIK: s predóčimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: predóče
RODILNIK: predóčega
DAJALNIK: predóčemu
TOŽILNIK: predóče
MESTNIK: pri predóčem
ORODNIK: s predóčim

dvojina

IMENOVALNIK: predóči
RODILNIK: predóčih
DAJALNIK: predóčima
TOŽILNIK: predóči
MESTNIK: pri predóčih

ORODNIK: s predóčima

množina

IMENOVALNIK: predóča
RODILNIK: predóčih
DAJALNIK: predóčim
TOŽILNIK: predóča
MESTNIK: pri predóčih
ORODNIK: s predóčimi

deležnik na -n

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: predèn
RODILNIK: predénega
DAJALNIK: predénemu
TOŽILNIK: predèn
živo predénega
MESTNIK: pri predénem
ORODNIK: s predénim

dvojina

IMENOVALNIK: predéna
RODILNIK: predénih
DAJALNIK: predénima
TOŽILNIK: predéna
MESTNIK: pri predénih
ORODNIK: s predénima

množina

IMENOVALNIK: predéni
RODILNIK: predénih
DAJALNIK: predénim
TOŽILNIK: predéne
MESTNIK: pri predénih
ORODNIK: s predénimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: predéna
RODILNIK: predéne
DAJALNIK: predéni
TOŽILNIK: predéno
MESTNIK: pri predéni
ORODNIK: s predéno

dvojina

IMENOVALNIK: predéni
RODILNIK: predénih
DAJALNIK: predénima
TOŽILNIK: predéni
MESTNIK: pri predénih
ORODNIK: s predénima

množina

IMENOVALNIK: predéne
RODILNIK: predénih
DAJALNIK: predénim
TOŽILNIK: predéne
MESTNIK: pri predénih
ORODNIK: s predénimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: predéno
RODILNIK: predé**nega**
DAJALNIK: predén**emu**
TOŽILNIK: predéno
MESTNIK: pri predén**em**
ORODNIK: s predén**im**

dvojina

IMENOVALNIK: predéni
RODILNIK: predén**ih**
DAJALNIK: predén**ima**
TOŽILNIK: predéni
MESTNIK: pri predén**ih**
ORODNIK: s predén**ima**

množina

IMENOVALNIK: predéna
RODILNIK: predén**ih**
DAJALNIK: predén**im**
TOŽILNIK: predéna
MESTNIK: pri predén**ih**
ORODNIK: s predén**imi**

in

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: prêden
RODILNIK: prêden**ega**
DAJALNIK: prêden**emu**
TOŽILNIK: prêden
živo prêden**ega**
MESTNIK: pri prêden**em**
ORODNIK: s prêden**im**

dvojina

IMENOVALNIK: prêdena
RODILNIK: prêden**ih**
DAJALNIK: prêden**ima**
TOŽILNIK: prêdena
MESTNIK: pri prêden**ih**
ORODNIK: s prêden**ima**

množina

IMENOVALNIK: prêdeni
RODILNIK: prêden**ih**
DAJALNIK: prêden**im**
TOŽILNIK: prêdene
MESTNIK: pri prêden**ih**
ORODNIK: s prêden**imi**

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: prêdena
RODILNIK: prêdene
DAJALNIK: prêdeni
TOŽILNIK: prêdeno
MESTNIK: pri prêdeni
ORODNIK: s prêdeno

dvojina

IMENOVALNIK: prêdeni
RODILNIK: prêden**ih**
DAJALNIK: prêden**ima**

TOŽILNIK: prêdeni
MESTNIK: pri prêden**ih**
ORODNIK: s prêden**ima**

množina

IMENOVALNIK: prêdene
RODILNIK: prêden**ih**
DAJALNIK: prêden**im**
TOŽILNIK: prêdene
MESTNIK: pri prêden**ih**
ORODNIK: s prêden**imi**

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: prêdeno
RODILNIK: prêden**ega**
DAJALNIK: prêden**emu**
TOŽILNIK: prêdeno
MESTNIK: pri prêden**em**
ORODNIK: s prêden**im**

dvojina

IMENOVALNIK: prêdeni
RODILNIK: prêden**ih**
DAJALNIK: prêden**ima**
TOŽILNIK: prêdeni
MESTNIK: pri prêden**ih**
ORODNIK: s prêden**ima**

množina

IMENOVALNIK: prêdena
RODILNIK: prêden**ih**
DAJALNIK: prêden**im**
TOŽILNIK: prêdena
MESTNIK: pri prêden**ih**
ORODNIK: s prêden**imi**

DELEŽJE NA -e: predé in predê

glagolnik

ednina

IMENOVALNIK: predénje
RODILNIK: predénja
DAJALNIK: predénju
TOŽILNIK: predénje
MESTNIK: pri predénju
ORODNIK: s predénjem

dvojina

IMENOVALNIK: predénji in predênji
RODILNIK: predênj
DAJALNIK: predénj**ema** in predênj**ema**
TOŽILNIK: predénji in predênji
MESTNIK: pri predénj**ih** tudi pri predênj**ih**
ORODNIK: s predénj**ema** in s predênj**ema**

množina

IMENOVALNIK: predénja tudi predênja
RODILNIK: predênj
DAJALNIK: predénj**em** tudi predênj**em**
TOŽILNIK: predénja tudi predênjem
MESTNIK: pri predénj**ih** tudi pri predênj**ih**
ORODNIK: s predénji tudi s predênji

in

ednina

IMENOVALNIK: prédenje
RODILNIK: prédjenja
DAJALNIK: prédjenju
TOŽILNIK: prédenje
MESTNIK: pri prédjenju
ORODNIK: s prédjenjem

dvojina

IMENOVALNIK: prédjenji in prêdenji
RODILNIK: prêdenj
DAJALNIK: prédenjema in prêdenjema
TOŽILNIK: prédjenji in prêdenji
MESTNIK: pri prédjenjih tudi pri prêdenjih
ORODNIK: s prédenjema in s prêdenjema

množina

IMENOVALNIK: prédjenja tudi prêdenja
RODILNIK: prêdenj
DAJALNIK: prédjenjem tudi prêdenjem
TOŽILNIK: prédjenja tudi prêdenja
MESTNIK: pri prédjenjih tudi pri prêdenjih
ORODNIK: s prédjenji tudi s prêdenji

tudi

jakostno

NEDOLOČNIK: présti
NAMENILNIK: prést

sedanjik

ednina

1. OSEBA prédem
2. OSEBA prèdeš
3. OSEBA prède

dvojina

1. OSEBA prèdeva
2. OSEBA prédeta
3. OSEBA prédeta

množina

1. OSEBA prédemo
2. OSEBA prédete
3. OSEBA prèdejo

velelnik

ednina

2. OSEBA prédi

dvojina

1. OSEBA prédiva
2. OSEBA prédita

množina

1. OSEBA prédimo
2. OSEBA prédite

deležnik na -/

moški spol

EDNINA: prédel redko prèl
DVOJINA: prédla redko préla
MNOŽINA: prédli redko préli

ženski spol

EDNINA: prédla redko préla
DVOJINA: prédli redko préli
MNOŽINA: prédle redko préle

srednji spol

EDNINA: prédlo redko prélo
DVOJINA: prédli redko préli
MNOŽINA: prédla redko préla

deležnik na -č

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: predoč
RODILNIK: predočega
DAJALNIK: predočemu
TOŽILNIK: predoč
živo predočega
MESTNIK: pri predočem
ORODNIK: s predočim

dvojina

IMENOVALNIK: predoča
RODILNIK: predočih
DAJALNIK: predočima
TOŽILNIK: predoča
MESTNIK: pri predočih
ORODNIK: s predočima

množina

IMENOVALNIK: predóči
RODILNIK: predóčih
DAJALNIK: predóčim
TOŽILNIK: predóče
MESTNIK: pri predóčih
ORODNIK: s predóčimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: predoča
RODILNIK: predóče
DAJALNIK: predóči
TOŽILNIK: predóčo
MESTNIK: pri predóči
ORODNIK: s predóčo

dvojina

IMENOVALNIK: predóči
RODILNIK: predóčih
DAJALNIK: predóčima
TOŽILNIK: predóči
MESTNIK: pri predóčih
ORODNIK: s predóčima

množina

IMENOVALNIK: predóče
RODILNIK: predóčih
DAJALNIK: predóčim
TOŽILNIK: predóče
MESTNIK: pri predóčih
ORODNIK: s predóčimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: predóče
RODILNIK: predóčega
DAJALNIK: predóčemu
TOŽILNIK: predóče

MESTNIK: pri predóčem
ORODNIK: s predóčim

dvojina

IMENOVALNIK: predóči
RODILNIK: predóčih
DAJALNIK: predóčima
TOŽILNIK: predóči
MESTNIK: pri predóčih
ORODNIK: s predóčima

množina

IMENOVALNIK: predóča
RODILNIK: predóčih
DAJALNIK: predóčim
TOŽILNIK: predóča
MESTNIK: pri predóčih
ORODNIK: s predóčimi

deležnik na -n

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: prédén
RODILNIK: prédénega
DAJALNIK: prédénemu
TOŽILNIK: prédén
živo prédénega
MESTNIK: pri prédénem
ORODNIK: s prédénim

dvojina

IMENOVALNIK: prédéna
RODILNIK: prédénih
DAJALNIK: prédénima
TOŽILNIK: prédéna
MESTNIK: pri prédénih
ORODNIK: s prédénima

množina

IMENOVALNIK: prédéni
RODILNIK: prédénih
DAJALNIK: prédénim
TOŽILNIK: prédéne
MESTNIK: pri prédénih
ORODNIK: s prédénimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: prédéna
RODILNIK: prédéne
DAJALNIK: prédéni
TOŽILNIK: prédéno
MESTNIK: pri prédéni
ORODNIK: s prédéno

dvojina

IMENOVALNIK: prédéni
RODILNIK: prédénih
DAJALNIK: prédénima
TOŽILNIK: prédéni
MESTNIK: pri prédénih
ORODNIK: s prédénima

množina

IMENOVALNIK: prédéne
RODILNIK: prédénih
DAJALNIK: prédénim
TOŽILNIK: prédéne
MESTNIK: pri prédénih
ORODNIK: s prédénimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: prédéno
RODILNIK: prédénega
DAJALNIK: prédénemu
TOŽILNIK: prédéno
MESTNIK: pri prédénem
ORODNIK: s prédénim

dvojina

IMENOVALNIK: prédéni
RODILNIK: prédénih
DAJALNIK: prédénima
TOŽILNIK: prédéni
MESTNIK: pri prédénih
ORODNIK: s prédénima

množina

IMENOVALNIK: prédéna
RODILNIK: prédénih
DAJALNIK: prédénim
TOŽILNIK: prédéna
MESTNIK: pri prédénih
ORODNIK: s prédénimi

DELEŽJE NA -e: predé

glagolnik

ednina

IMENOVALNIK: prédénje
RODILNIK: prédénja
DAJALNIK: prédénju
TOŽILNIK: prédénje
MESTNIK: pri prédénju
ORODNIK: s prédénjem

dvojina

IMENOVALNIK: prédénji
RODILNIK: prédénj
DAJALNIK: prédénjema
TOŽILNIK: prédénji
MESTNIK: pri prédénjih
ORODNIK: s prédénjema

množina

IMENOVALNIK: prédénja
RODILNIK: prédénj
DAJALNIK: prédénjem
TOŽILNIK: prédénja
MESTNIK: pri prédénjih
ORODNIK: s prédénji

tonemsko

NEDOLOČNIK: prĕsti
NAMENILNIK: prĕst

sedanjik

ednina

1. OSEBA prědem
2. OSEBA prědeš
3. OSEBA prěde

dvojina

1. OSEBA prědeva
2. OSEBA prědeta
3. OSEBA prědeta

množina

1. OSEBA prědemo
2. OSEBA prědete
3. OSEBA prědejo

velelnik

ednina

2. OSEBA prědi

dvojina

1. OSEBA prědiva
2. OSEBA prědita

množina

1. OSEBA prědimio
2. OSEBA prědite

deležnik na -/

moški spol

- EDNINA: prědel *redko* prěl
 DVOJINA: prědla *redko* prěla
 MNOŽINA: prědli *redko* prěli

ženski spol

- EDNINA: prědla *redko* prěla
 DVOJINA: prědli *redko* prěli
 MNOŽINA: prědle *redko* prěle

srednji spol

- EDNINA: prědlo *redko* prělo
 DVOJINA: prědli *redko* prěli
 MNOŽINA: prědla *redko* prěla

deležnik na -č

moški spol

ednina

- IMENOVALNIK: predōč *tudi* predōč
 RODILNIK: predōčega
 DAJALNIK: predōčemu
 TOŽILNIK: predōč *tudi* predōč
 živo predōčega
 MESTNIK: pri predōčem
 ORODNIK: s predōčim

dvojina

- IMENOVALNIK: predōča
 RODILNIK: predōčih
 DAJALNIK: predōčima
 TOŽILNIK: predōča
 MESTNIK: pri predōčih
 ORODNIK: s predōčima

množina

- IMENOVALNIK: predōči
 RODILNIK: predōčih
 DAJALNIK: predōčim
 TOŽILNIK: predōče
 MESTNIK: pri predōčih

ORODNIK: s predōčimi ženski spol

ednina

- IMENOVALNIK: predōča
 RODILNIK: predōče
 DAJALNIK: predōči
 TOŽILNIK: predōčo
 MESTNIK: pri predōči
 ORODNIK: s predōčo

dvojina

- IMENOVALNIK: predōči
 RODILNIK: predōčih
 DAJALNIK: predōčima
 TOŽILNIK: predōči
 MESTNIK: pri predōčih
 ORODNIK: s predōčima

množina

- IMENOVALNIK: predōče
 RODILNIK: predōčih
 DAJALNIK: predōčim
 TOŽILNIK: predōče
 MESTNIK: pri predōčih
 ORODNIK: s predōčimi

srednji spol

ednina

- IMENOVALNIK: predōče
 RODILNIK: predōčega
 DAJALNIK: predōčemu
 TOŽILNIK: predōče
 MESTNIK: pri predōčem
 ORODNIK: s predōčim

dvojina

- IMENOVALNIK: predōči
 RODILNIK: predōčih
 DAJALNIK: predōčima
 TOŽILNIK: predōči
 MESTNIK: pri predōčih
 ORODNIK: s predōčima

množina

- IMENOVALNIK: predōča
 RODILNIK: predōčih
 DAJALNIK: predōčim
 TOŽILNIK: predōča
 MESTNIK: pri predōčih
 ORODNIK: s predōčimi

deležnik na -n

moški spol

ednina

- IMENOVALNIK: prěden
 RODILNIK: prědenega
 DAJALNIK: prědenemu
 TOŽILNIK: prěden
 živo prědenega
 MESTNIK: pri prědenem
 ORODNIK: s prědenim

dvojina

IMENOVALNIK: prędena
RODILNIK: prędenih
DAJALNIK: prędenima
TOŽILNIK: prędena
MESTNIK: pri prędenih
ORODNIK: s prędenima

množina

IMENOVALNIK: prędeni
RODILNIK: prędenih
DAJALNIK: prędenim
TOŽILNIK: prędene
MESTNIK: pri prędenih
ORODNIK: s prędenimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: prędena
RODILNIK: prędene
DAJALNIK: prędeni
TOŽILNIK: prędeno
MESTNIK: pri prędeni
ORODNIK: s prędeno

dvojina

IMENOVALNIK: prędeni
RODILNIK: prędenih
DAJALNIK: prędenima
TOŽILNIK: prędeni
MESTNIK: pri prędenih
ORODNIK: s prędenima

množina

IMENOVALNIK: prędene
RODILNIK: prędenih
DAJALNIK: prędenim
TOŽILNIK: prędene
MESTNIK: pri prędenih
ORODNIK: s prędenimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: prędeno
RODILNIK: prędenega
DAJALNIK: prędenemu
TOŽILNIK: prędeno
MESTNIK: pri prędenem
ORODNIK: s prędenim

dvojina

IMENOVALNIK: prędeni
RODILNIK: prędenih
DAJALNIK: prędenima
TOŽILNIK: prędeni
MESTNIK: pri prędenih
ORODNIK: s prędenima

množina

IMENOVALNIK: prędena
RODILNIK: prędenih
DAJALNIK: prędenim
TOŽILNIK: prędena
MESTNIK: pri prędenih

ORODNIK: s prędenimi

DELEŽJE NA -e: predę in predę

glagolnik

ednina

IMENOVALNIK: prędenje
RODILNIK: prędenja
DAJALNIK: prędenju
TOŽILNIK: prędenje
MESTNIK: pri prędenju
ORODNIK: s prędenjem

dvojina

IMENOVALNIK: prędenji in prędenji
RODILNIK: prędenj
DAJALNIK: prędenjema in prędenjema
TOŽILNIK: prędenji in prędenji
MESTNIK: pri prędenjih
ORODNIK: s prędenjema in s prędenjema

množina

IMENOVALNIK: prędenja
RODILNIK: prędenj
DAJALNIK: prędenjem
TOŽILNIK: prędenja
MESTNIK: pri prędenjih
ORODNIK: s prędenji

FRAZELOGIJA

plesti/splesti/presti ipd. mrežo/mreže (*okrog/okoli koga, česa*)

plesti mrežo (*okrog/okoli koga, česa*)

plesti mreže (*okrog/okoli koga, česa*)

v dovršni obliki glagola splesti mrežo (*okrog/okoli koga, česa*)

presti mreže (*okrog/okoli koga, česa*)

v dovršni obliki glagola sprestiti mrežo (*okrog/okoli koga, česa*)

prizadevati si pridobiti, ohraniti moč, nadzor na način, ki se na prvi pogled zdi nedolžen, nenevaren; spletkariti

▪ Domači igralci *so pletli mrežo* okrog gostujočih vrat, streljali od blizu in daleč, vendar gostujoči vratar ni dovolil zadetka.

▪ V resnici nikoli ni šel iz politike in v ozadju strankarskega dogajanja ves čas *prede* svoje *mreže*.

presti čas

neaktivno, nekoristno, brezdelno čakati, porabljeni čas

▪ Disk mi neprestano poje, jaz pa *predem čas*, medtem ko računalnik preklaplja iz programa v program.

▪ Ostaja legitimno vprašanje, kaj je stranka v vladi sploh počela: *predla čas*?

presti kot mačka

kazati, izražati občutek ugodja, zadovoljstva

▪ Uživala je in zraven *predla kot mačka*.

trda/huda/slaba prede *komu, čemu*

trda prede *komu, čemu*

huda prede *komu, čemu*

slaba prede *komu*

izraža, da je kdo ali kaj v izrazito neugodnem, težavnem položaju, navadno glede na boljše predhodno stanje

- Tiskanim medijem vse bolj *trda prede*.
- Če pride spet na oblast, nam *trda prede*.

IZVOR

= stcslov. *pręsti*, hrv., srb. *pręsti*, rus. *prjástь*, češ. *příst* < pslov. **pręsti*, sorodno litov. *spręsti* 'razpenjati, napenjati', latv. *sprięst* 'razprostitati, raztegovati, napenjati', ags. *sprindel* 'zanka za ptiče', vse iz ide. *(s)pren(H)d(h)- 'vleči, napenjati'
– več ...

puríst purísta samostalnik moškega spola [puríst]

POMEN

kdor si pretirano prizadeva za upoštevanje ustaljenih, želenih norm in ne odobrava odstopov, zlasti novosti, zunanjih vplivov; SIN.:

slabšalno **čistun**

▶ prid. beseda + **sam. beseda**

jezikovni purist

- Pretežno angleško besedilo je povzročilo nemalo razburjenja med francoskimi jezikovnimi *puristi*.
- Jazzovski *puristi* ga bodo gledali nekoliko postrani, zlasti zaradi nepredvidljivih koncertnih improvizacij.

▶ **sam. beseda v imenovalniku** + glag.

puristi očitajo | puristi se zgražajo, zmrdujejo

- Nekateri *puristi* mu očitajo, da je flamenko z njegovo popularizacijo degradiral na raven popularne glasbe.
- Odkar je začel nastopati, se *puristi* zgražajo zaradi mešanja klasične in popularne glasbe.

▶ priredna zveza

purist in moralist

- Lokalni *puristi* in moralisti so jim očitali, da kvarijo mladino in da ogrožajo kulturo.

...

- Rezultati ankete so jo nekoliko presenetili, med drugim tudi zato, ker so se izobraženci izkazali za hude *puriste*.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[puríst]

IPA: [pu'ri:st]

tonemski

[puríst]

IPA: [purí:st]

VZOREC

jakostno

ednina

IMENOVALNIK: puríst

RODILNIK: purísta

DAJALNIK: purístu

TOŽILNIK: purísta

MESTNIK: pri purístu

ORODNIK: s purístom

dvojina

IMENOVALNIK: purísta

RODILNIK: purístov

DAJALNIK: purístoma

TOŽILNIK: purísta

MESTNIK: pri purístih

ORODNIK: s purístoma

množina

IMENOVALNIK: purísti

RODILNIK: purístov

DAJALNIK: purístom

TOŽILNIK: puríste

MESTNIK: pri purístih

ORODNIK: s purísti

tonemsko

ednina

IMENOVALNIK: puríst

RODILNIK: purísta

DAJALNIK: purístu

TOŽILNIK: purísta

MESTNIK: pri purístu

ORODNIK: s purístom

dvojina

IMENOVALNIK: purísta

RODILNIK: purístov

DAJALNIK: purístoma

TOŽILNIK: purísta

MESTNIK: pri purístih

ORODNIK: s purístoma

množina

IMENOVALNIK: purísti

RODILNIK: purístov

DAJALNIK: purístom

TOŽILNIK: puríste

MESTNIK: pri purístih

ORODNIK: s purísti

IZVOR

prevzeto iz nem. *Purist*, glej ↑purizem

purístičen purístična purístično pridevnik [purístičən]

POMEN

ki si pretirano prizadeva za upoštevanje ustaljenih, želenih norm in ne odobrava odstopov, zlasti novosti, zunanjih vplivov; SIN.:

slabšalno **čistunski**

- Njegovi izdelki so odgovor na vprašanje, kako je lahko stvar boljša in (vsem *purističnim* teoretikom oblikovanja navkljub) tudi lepša.
- V začetku 14. stoletja se je spor med *puristično* frakcijo na eni in glavno strujo reda na drugi strani občutno zaostрил.

a) ki kaže, izraža tako prizadevanje; SIN.: slabšalno **čistunski**

▶ **prid. beseda** + sam. beseda

- Njihov diskurz je v nasprotju z zlagano moralo in *purističnimi* načeli.
- *Puristična* zadržanost, ki je v šestdesetih in sedemdesetih grenila življenje mnogim umetnikom, se je razblinila.
- Model ostaja *purističen* športni avtomobil, čeprav so najnovejšim različicam namenili tudi nekaj več udobja.

...

- Zakon naj bi bil preveč omejevalen, preveč *purističen* oziroma prestrog do tujih imenovanj.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[purístičən]

IPA: [pu'ri:stítʃən]

tonemski

[purístičən]

IPA: [puɾi:stítʃən]

VZOREC

jakostno

OSNOVNIK

moški spol

ednina

IMENOVANIK: purístičen

določno purístični

RODILNIK: purístičnega

DAJALNIK: purístičnemu

TOŽILNIK: purístičen

določno purístični

živo purístičnega

MESTNIK: pri purístičnem

ORODNIK: s purístičnim

dvojina

IMENOVANIK: purístična

RODILNIK: purístičnih

DAJALNIK: purístičnima

TOŽILNIK: purístična

MESTNIK: pri purístičnih

ORODNIK: s purístičnima

množina

IMENOVANIK: purístični

RODILNIK: purístičnih

DAJALNIK: purístičnim

TOŽILNIK: purístične

MESTNIK: pri purístičnih

ORODNIK: s purístičnimi
ženski spol

ednina

IMENOVANIK: purístična

RODILNIK: purístične

DAJALNIK: purístični

TOŽILNIK: purístično

MESTNIK: pri purístični

ORODNIK: s purístično

dvojina

IMENOVANIK: purístični

RODILNIK: purístičnih

DAJALNIK: purístičnima

TOŽILNIK: purístični

MESTNIK: pri purístičnih

ORODNIK: s purístičnima

množina

IMENOVANIK: purístične

RODILNIK: purístičnih

DAJALNIK: purístičnim

TOŽILNIK: purístične

MESTNIK: pri purístičnih

ORODNIK: s purístičnimi

srednji spol

ednina

IMENOVANIK: purístično

RODILNIK: purístičnega

DAJALNIK: purístičnemu

TOŽILNIK: purístično

MESTNIK: pri purístičnem

ORODNIK: s purístičnim

dvojina

IMENOVANIK: purístični

RODILNIK: purístičnih

DAJALNIK: purístičnima

TOŽILNIK: purístični

MESTNIK: pri purístičnih

ORODNIK: s purístičnima

množina

IMENOVANIK: purístična

RODILNIK: purístičnih

DAJALNIK: purístičnim

TOŽILNIK: purístična

MESTNIK: pri purístičnih

ORODNIK: s purístičnimi

PRIMERNIK – OPISNO STOPNJEVANJE

moški spol

EDNINA: bôlj purístičen

ženski spol

EDNINA: bôlj purístična

srednji spol

EDNINA: bôlj purístično

PRESEŽNIK – OPISNO STOPNJEVANJE

moški spol

EDNINA: nájbolj in nájbolj purístičen

ženski spol

EDNINA: najbolj in najbolj puristična
srednji spol

EDNINA: najbolj in najbolj puristično
tonemsko

OSNOVNIK

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: purističen
določno puristični
RODILNIK: purističnega
DAJALNIK: purističnemu
TOŽILNIK: purističen
določno puristični
živo purističnega
MESTNIK: pri purističnem
ORODNIK: s purističnim

dvojina

IMENOVALNIK: puristična
RODILNIK: purističnih
DAJALNIK: purističnima
TOŽILNIK: puristična
MESTNIK: pri purističnih
ORODNIK: s purističnima

množina

IMENOVALNIK: puristični
RODILNIK: purističnih
DAJALNIK: purističnim
TOŽILNIK: puristične
MESTNIK: pri purističnih
ORODNIK: s purističnimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: puristična
RODILNIK: puristične
DAJALNIK: puristični
TOŽILNIK: puristično
MESTNIK: pri puristični
ORODNIK: s puristično

dvojina

IMENOVALNIK: puristični
RODILNIK: purističnih
DAJALNIK: purističnima
TOŽILNIK: puristični
MESTNIK: pri purističnih
ORODNIK: s purističnima

množina

IMENOVALNIK: puristične
RODILNIK: purističnih
DAJALNIK: purističnim
TOŽILNIK: puristične
MESTNIK: pri purističnih
ORODNIK: s purističnimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: puristično
RODILNIK: purističnega

DAJALNIK: purističnemu

TOŽILNIK: puristično

MESTNIK: pri purističnem

ORODNIK: s purističnim

dvojina

IMENOVALNIK: puristični

RODILNIK: purističnih

DAJALNIK: purističnima

TOŽILNIK: puristični

MESTNIK: pri purističnih

ORODNIK: s purističnima

množina

IMENOVALNIK: puristična

RODILNIK: purističnih

DAJALNIK: purističnim

TOŽILNIK: puristična

MESTNIK: pri purističnih

ORODNIK: s purističnimi

PRIMERNIK – OPISNO STOPNJEVANJE

moški spol

EDNINA: bolj purističen

ženski spol

EDNINA: bolj puristična

srednji spol

EDNINA: bolj puristično

PRESEŽNIK – OPISNO STOPNJEVANJE

moški spol

EDNINA: najbolj in najbolj purističen

ženski spol

EDNINA: najbolj in najbolj puristična

srednji spol

EDNINA: najbolj in najbolj puristično

IZVOR

prevzeto iz nem. *puristisch*, glej ↑purist

purizem purízma samostalnik moškega spola [purízəm]

POMEN

dejanje, lastnost, da si kdo pretirano prizadeva za upoštevanje ustaljenih, zelenih norm in ne odobrava odstopov, zlasti novosti, zunanjih vplivov; SIN.: slabšalno čistunstvo

▶ prid. beseda + **sam. beseda**
jezikovni purizem

▪ Menil je, da je jezikovni *purizem* nepotreben.

▶ **sam. beseda v imenovalniku** + glag.

▪ Jezikovni *purizem* veleva, naj se tujke kar najhitreje nadomestijo z domačimi izrazi.

▶ glag. + **sam. beseda v tožilniku**

▪ Osnovni problem kvarjenja okusa slovenske mladine vidi v medijih, od katerih pričakuje večji glasbeni *purizem*.

▪ Če že kdo podrega v osir slovenščine v javni rabi, se mu očita *purizem*, da se po nepotrebnem bije plat zvona, češ da se jezik pač nenehno posodablja.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[purízəm]

IPA: [pu'ri:zəm]

tonemski

[purízəm]

IPA: [puɾi:zəm]

VZOREC

jakostno

ednina

IMENOVALNIK: purízem

RODILNIK: purízma

DAJALNIK: purízmu

TOŽILNIK: purízem

MESTNIK: pri purízmu

ORODNIK: s purízmom

dvojina

IMENOVALNIK: purízma

RODILNIK: purízmov

DAJALNIK: purízmosfera

TOŽILNIK: purízma

MESTNIK: pri purízmih

ORODNIK: s purízmosfera

množina

IMENOVALNIK: purízmi

RODILNIK: purízmov

DAJALNIK: purízmom

TOŽILNIK: purízme

MESTNIK: pri purízmih

ORODNIK: s purízmi

tonemsko

ednina

IMENOVALNIK: purízem

RODILNIK: purízma

DAJALNIK: purízmu

TOŽILNIK: purízem

MESTNIK: pri purízmu

ORODNIK: s purízmom

dvojina

IMENOVALNIK: purízma

RODILNIK: purízmov tudi purízmov

DAJALNIK: purízmosfera

TOŽILNIK: purízma

MESTNIK: pri purízmih tudi pri purízmih

ORODNIK: s purízmosfera

množina

IMENOVALNIK: purízmi

RODILNIK: purízmov tudi purízmov

DAJALNIK: purízmom

TOŽILNIK: purízme

MESTNIK: pri purízmih tudi pri purízmih

ORODNIK: s purízmi tudi s purízmi

IZVOR

prevzeto iz nem. *Purismus*, kar je prevzeto iz frc. *purisme* iz *pur* 'čist' < lat. *pūrus* – več ...

razpízdi

razpízdim dovršni glagol [raspízdi]

POMEN

1. vulgarno razjeziti, razburiti

▶ prisl. + glag.

- Saj jo imam rad, ampak včasih me res *razpízdi*.
- Včasih me je tako *razpízdi*, da sem tekel od njega in tolkel po povštru v spalnici, da ja ne bi po njem.

▶ sam. beseda v imenovalniku + glag.

- Nekaj voznikov me resnično *razpízdi* s svojim vozniškim odnosom.

▶ glag. + sam. beseda v tožilniku

- Mater, si me *razpízdi*, da me kar želodec boli.

2. v obliki **razpízdi se**, vulgarno **razjeziti se**, **razburiti se**

SE_{SIN.}: vulgarno **popízdi**

- Totalno *se razpízdi*, kadar kdo govori neumnosti o nekakšnih ciljih in življenju, in še o kakšnem podobnem sranju, ki jo sili na kozlanje.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[raspízdi]

IPA: [ras'pi:zditi]

tonemski

[raspízdi] in [raspîzdi]

IPA: [raspi:zdíti] in [raspi:zditi]

VZOREC

jakostno

NEDOLOČNIK: raspízdi

NAMENILNIK: raspízdi

sedanjik

ednina

1. OSEBA raspízdim

2. OSEBA raspízdiš

3. OSEBA raspízdi

dvojina

1. OSEBA raspízdiva

2. OSEBA raspízdita

3. OSEBA raspízdita

množina

1. OSEBA raspízdimo

2. OSEBA raspízдите

3. OSEBA raspízdijo

velelnik

ednina

2. OSEBA raspízdi

dvojina

1. OSEBA raspízdiva

2. OSEBA raspízdita

množina

1. OSEBA raspízdimo

2. OSEBA raspízдите

deležnik na -/
moški spol

EDNINA: razpízdil
DVOJINA: razpízdila
MNOŽINA: razpízdili

ženski spol

EDNINA: razpízdila
DVOJINA: razpízdili
MNOŽINA: razpízdile

srednji spol

EDNINA: razpízdilo
DVOJINA: razpízdili
MNOŽINA: razpízdila

deležnik na -n

moški spol

ednina

IMENOVANIK: razpízden
RODILNIK: razpízdenega
DAJALNIK: razpízdenemu
TOŽILNIK: razpízden
živo razpízdenega
MESTNIK: pri razpízdenem
ORODNIK: z razpízdenim

dvojina

IMENOVANIK: razpízdena
RODILNIK: razpízdenih
DAJALNIK: razpízdenima
TOŽILNIK: razpízdena
MESTNIK: pri razpízdenih
ORODNIK: z razpízdenima

množina

IMENOVANIK: razpízdeni
RODILNIK: razpízdenih
DAJALNIK: razpízdenim
TOŽILNIK: razpízdene
MESTNIK: pri razpízdenih
ORODNIK: z razpízdenimi

ženski spol

ednina

IMENOVANIK: razpízdena
RODILNIK: razpízdene
DAJALNIK: razpízdeni
TOŽILNIK: razpízdeno
MESTNIK: pri razpízdeni
ORODNIK: z razpízdeno

dvojina

IMENOVANIK: razpízdeni
RODILNIK: razpízdenih
DAJALNIK: razpízdenima
TOŽILNIK: razpízdeni
MESTNIK: pri razpízdenih
ORODNIK: z razpízdenima

množina

IMENOVANIK: razpízdene
RODILNIK: razpízdenih
DAJALNIK: razpízdenim

TOŽILNIK: razpízdene
MESTNIK: pri razpízdenih
ORODNIK: z razpízdenimi

srednji spol

ednina

IMENOVANIK: razpízdeno
RODILNIK: razpízdenega
DAJALNIK: razpízdenemu
TOŽILNIK: razpízdeno
MESTNIK: pri razpízdenem
ORODNIK: z razpízdenim

dvojina

IMENOVANIK: razpízdeni
RODILNIK: razpízdenih
DAJALNIK: razpízdenima
TOŽILNIK: razpízdeni
MESTNIK: pri razpízdenih
ORODNIK: z razpízdenima

množina

IMENOVANIK: razpízdena
RODILNIK: razpízdenih
DAJALNIK: razpízdenim
TOŽILNIK: razpízdena
MESTNIK: pri razpízdenih
ORODNIK: z razpízdenimi

DELEŽJE NA -vš: razpízdívši

glagolnik

ednina

IMENOVANIK: razpízdenje
RODILNIK: razpízdenja
DAJALNIK: razpízdenju
TOŽILNIK: razpízdenje
MESTNIK: pri razpízdenju
ORODNIK: z razpízdenjem

dvojina

IMENOVANIK: razpízdenji
RODILNIK: razpízdenj
DAJALNIK: razpízdenjema
TOŽILNIK: razpízdenji
MESTNIK: pri razpízdenjih
ORODNIK: z razpízdenjema

množina

IMENOVANIK: razpízdenja
RODILNIK: razpízdenj
DAJALNIK: razpízdenjem
TOŽILNIK: razpízdenja
MESTNIK: pri razpízdenjih
ORODNIK: z razpízdenji

tonemsko

NEDOLOČNIK: razpízditi
NAMENILNIK: razpízdit

sedanjik

ednina

1. OSEBA razpízdím
2. OSEBA razpízdiš
3. OSEBA razpízdi

dvojina

1. OSEBA razpîzdiva
2. OSEBA razpîzdita
3. OSEBA razpîzdita

množina

1. OSEBA razpîzdimo
2. OSEBA razpîzdite
3. OSEBA razpîzdijo

velelnik

ednina

2. OSEBA razpîzdi

dvojina

1. OSEBA razpîzdiva
2. OSEBA razpîzdita

množina

1. OSEBA razpîzdimo
2. OSEBA razpîzdite

deležnik na -l

moški spol

- EDNINA: razpîzdil
DVOJINA: razpîzdila
MNOŽINA: razpîzdili

ženski spol

- EDNINA: razpîzdila in razpîzdila
DVOJINA: razpîzdili
MNOŽINA: razpîzdile

srednji spol

- EDNINA: razpîzdilo
DVOJINA: razpîzdili
MNOŽINA: razpîzdila

deležnik na -n

moški spol

ednina

- IMENOVALNIK: razpîzden
RODILNIK: razpîzdenega
DAJALNIK: razpîzdenemu
TOŽILNIK: razpîzden
živo razpîzdenega
MESTNIK: pri razpîzdenem
ORODNIK: z razpîzdenim

dvojina

- IMENOVALNIK: razpîzdena
RODILNIK: razpîzdenih
DAJALNIK: razpîzdenima
TOŽILNIK: razpîzdena
MESTNIK: pri razpîzdenih
ORODNIK: z razpîzdenima

množina

- IMENOVALNIK: razpîzdeni
RODILNIK: razpîzdenih
DAJALNIK: razpîzdenim
TOŽILNIK: razpîzdene
MESTNIK: pri razpîzdenih
ORODNIK: z razpîzdenimi

ženski spol

ednina

- IMENOVALNIK: razpîzdena
RODILNIK: razpîzdena
DAJALNIK: razpîzdeni
TOŽILNIK: razpîzdeno
MESTNIK: pri razpîzdeni
ORODNIK: z razpîzdeno

dvojina

- IMENOVALNIK: razpîzdeni
RODILNIK: razpîzdenih
DAJALNIK: razpîzdenima
TOŽILNIK: razpîzdeni
MESTNIK: pri razpîzdenih
ORODNIK: z razpîzdenima

množina

- IMENOVALNIK: razpîzdena
RODILNIK: razpîzdenih
DAJALNIK: razpîzdenim
TOŽILNIK: razpîzdena
MESTNIK: pri razpîzdenih
ORODNIK: z razpîzdenimi

srednji spol

ednina

- IMENOVALNIK: razpîzdeno
RODILNIK: razpîzdenega
DAJALNIK: razpîzdenemu
TOŽILNIK: razpîzdeno
MESTNIK: pri razpîzdenem
ORODNIK: z razpîzdenim

dvojina

- IMENOVALNIK: razpîzdeni
RODILNIK: razpîzdenih
DAJALNIK: razpîzdenima
TOŽILNIK: razpîzdeni
MESTNIK: pri razpîzdenih
ORODNIK: z razpîzdenima

množina

- IMENOVALNIK: razpîzdena
RODILNIK: razpîzdenih
DAJALNIK: razpîzdenim
TOŽILNIK: razpîzdena
MESTNIK: pri razpîzdenih
ORODNIK: z razpîzdenimi

DELEŽJE NA -vš: razpîzdîvši

glagolnik

ednina

- IMENOVALNIK: razpîzdenje
RODILNIK: razpîzdenja
DAJALNIK: razpîzdenju
TOŽILNIK: razpîzdenje
MESTNIK: pri razpîzdenju
ORODNIK: z razpîzdenjem

dvojina

- IMENOVALNIK: razpîzdenji in razpîzdenji
RODILNIK: razpîzdenj
DAJALNIK: razpîzdenjema in razpîzdenjema
TOŽILNIK: razpîzdenji in razpîzdenji

MESTNIK: pri razpîzdenjih

ORODNIK: z razpîzdenjema in z razpîzdenjema

množina

IMENOVALNIK: razpîzdenja

RODILNIK: razpîzdenj

DAJALNIK: razpîzdenjem

TOŽILNIK: razpîzdenja

MESTNIK: pri razpîzdenjih

ORODNIK: z razpîzdenji

in

ednina

IMENOVALNIK: razpîzdenje

RODILNIK: razpîzdenja

DAJALNIK: razpîzdenju

TOŽILNIK: razpîzdenje

MESTNIK: pri razpîzdenju

ORODNIK: z razpîzdenjem

dvojina

IMENOVALNIK: razpîzdenji

RODILNIK: razpîzdenj

DAJALNIK: razpîzdenjema

TOŽILNIK: razpîzdenji

MESTNIK: pri razpîzdenjih

ORODNIK: z razpîzdenjema

množina

IMENOVALNIK: razpîzdenja

RODILNIK: razpîzdenj

DAJALNIK: razpîzdenjem

TOŽILNIK: razpîzdenja

MESTNIK: pri razpîzdenjih

ORODNIK: z razpîzdenji

intonemsko

tonemsko

NEDOLOČNIK: razpîzditi

NAMENILNIK: razpîzdit

sedanjik

ednina

1. OSEBA razpîzdim

2. OSEBA razpîzdiš

3. OSEBA razpîzdi

dvojina

1. OSEBA razpîzdiva

2. OSEBA razpîzdita

3. OSEBA razpîzdita

množina

1. OSEBA razpîzdimo

2. OSEBA razpîzdite

3. OSEBA razpîzdijo

velelnik

ednina

2. OSEBA razpîzdi

dvojina

1. OSEBA razpîzdiva

2. OSEBA razpîzdita

množina

1. OSEBA razpîzdimo

2. OSEBA razpîzdite

deležnik na -/

moški spol

EDNINA: razpîzdil

DVOJINA: razpîzdila

MNOŽINA: razpîzdili

ženski spol

EDNINA: razpîzdila

DVOJINA: razpîzdili

MNOŽINA: razpîzdile

srednji spol

EDNINA: razpîzdilo

DVOJINA: razpîzdili

MNOŽINA: razpîzdila

deležnik na -n

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: razpîzden

RODILNIK: razpîzdenega

DAJALNIK: razpîzdenemu

TOŽILNIK: razpîzden

živo razpîzdenega

MESTNIK: pri razpîzdenem

ORODNIK: z razpîzdenim

dvojina

IMENOVALNIK: razpîzdena

RODILNIK: razpîzdenih

DAJALNIK: razpîzdenima

TOŽILNIK: razpîzdena

MESTNIK: pri razpîzdenih

ORODNIK: z razpîzdenima

množina

IMENOVALNIK: razpîzdeni

RODILNIK: razpîzdenih

DAJALNIK: razpîzdenim

TOŽILNIK: razpîzdene

MESTNIK: pri razpîzdenih

ORODNIK: z razpîzdenimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: razpîzdena

RODILNIK: razpîzdene

DAJALNIK: razpîzdeni

TOŽILNIK: razpîzdeno

MESTNIK: pri razpîzdeni

ORODNIK: z razpîzdeno

dvojina

IMENOVALNIK: razpîzdeni

RODILNIK: razpîzdenih

DAJALNIK: razpîzdenima

TOŽILNIK: razpîzdeni

MESTNIK: pri razpîzdenih

ORODNIK: z razpîzdenima

množina

IMENOVALNIK: razpîzdene

RODILNIK: razpîzdenih

DAJALNIK: razpîzden**im**
TOŽILNIK: razpîzdene
MESTNIK: pri razpîzden**ih**
ORODNIK: z razpîzden**imi**

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: razpîzdeno
RODILNIK: razpîzdenega
DAJALNIK: razpîzdenemu
TOŽILNIK: razpîzdeno
MESTNIK: pri razpîzdenem
ORODNIK: z razpîzden**im**

dvojina

IMENOVALNIK: razpîzdeni
RODILNIK: razpîzden**ih**
DAJALNIK: razpîzden**ima**
TOŽILNIK: razpîzdeni
MESTNIK: pri razpîzden**ih**
ORODNIK: z razpîzden**ima**

množina

IMENOVALNIK: razpîzdena
RODILNIK: razpîzden**ih**
DAJALNIK: razpîzden**im**
TOŽILNIK: razpîzdena
MESTNIK: pri razpîzden**ih**
ORODNIK: z razpîzden**imi**

DELEŽJE NA -vṣ̌: razpizdîvṣ̌i

glagolnik

ednina

IMENOVALNIK: razpîzdenje
RODILNIK: razpîzdenja
DAJALNIK: razpîzdenju
TOŽILNIK: razpîzdenje
MESTNIK: pri razpîzdenju
ORODNIK: z razpîzden**jem**

dvojina

IMENOVALNIK: razpîzden**ji** in razpîzden**ji**
RODILNIK: razpîzdenj
DAJALNIK: razpîzden**jema** in razpîzden**jema**
TOŽILNIK: razpîzden**ji** in razpîzden**ji**
MESTNIK: pri razpîzden**jih**
ORODNIK: z razpîzden**jema** in z razpîzden**jema**

množina

IMENOVALNIK: razpîzdenja
RODILNIK: razpîzdenj
DAJALNIK: razpîzden**jem**
TOŽILNIK: razpîzdenja
MESTNIK: pri razpîzden**jih**
ORODNIK: z razpîzden**ji**

in

ednina

IMENOVALNIK: razpîzdenje
RODILNIK: razpîzdenja
DAJALNIK: razpîzdenju
TOŽILNIK: razpîzdenje
MESTNIK: pri razpîzdenju

ORODNIK: z razpîzden**jem**
dvojina

IMENOVALNIK: razpîzden**ji**
RODILNIK: razpîzdenj
DAJALNIK: razpîzden**jema**
TOŽILNIK: razpîzden**ji**
MESTNIK: pri razpîzden**jih**
ORODNIK: z razpîzden**jema**

množina

IMENOVALNIK: razpîzdenja
RODILNIK: razpîzdenj
DAJALNIK: razpîzden**jem**
TOŽILNIK: razpîzdenja
MESTNIK: pri razpîzden**jih**
ORODNIK: z razpîzden**ji**

v obliki **razpizditi se**

jakostni

[raspîzdi se]

IPA: [ras'pi:zditi se]

tonemski

[raspîzdi se] in [raspîzdi se]

IPA: [raspi:zdíti se] in [raspi:zditi se]

VZOREC

jakostno

NEDOLOČNIK: raspîzdi se

NAMENILNIK: raspîzdi se

sedanjik

ednina

1. OSEBA raspîzdim se
2. OSEBA raspîzdiš se
3. OSEBA raspîzdi se

dvojina

1. OSEBA raspîzdiva se
2. OSEBA raspîzdita se
3. OSEBA raspîzdita se

množina

1. OSEBA raspîzdimo se
2. OSEBA raspîzdite se
3. OSEBA raspîzdijo se

velelnik

ednina

2. OSEBA raspîzdi se

dvojina

1. OSEBA raspîzdiva se
2. OSEBA raspîzdita se

množina

1. OSEBA raspîzdimo se
2. OSEBA raspîzdite se

deležnik na -/

moški spol

EDNINA: raspîzdil se
DVOJINA: raspîzdila se
MNOŽINA: raspîzdili se

ženski spol

EDNINA: raspîzdila se

DVOJINA: razpízдили se
MNOŽINA: razpízdile se

srednji spol

EDNINA: razpízdilo se
DVOJINA: razpízdili se
MNOŽINA: razpízdila se

deležnik na -n

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: razpízden
RODILNIK: razpízdenega
DAJALNIK: razpízdenemu
TOŽILNIK: razpízden
živo razpízdenega
MESTNIK: pri razpízdenem
ORODNIK: z razpízdenim

dvojina

IMENOVALNIK: razpízdena
RODILNIK: razpízdenih
DAJALNIK: razpízdenima
TOŽILNIK: razpízdena
MESTNIK: pri razpízdenih
ORODNIK: z razpízdenima

množina

IMENOVALNIK: razpízdeni
RODILNIK: razpízdenih
DAJALNIK: razpízdenim
TOŽILNIK: razpízdene
MESTNIK: pri razpízdenih
ORODNIK: z razpízdenimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: razpízdena
RODILNIK: razpízdene
DAJALNIK: razpízdeni
TOŽILNIK: razpízdeno
MESTNIK: pri razpízdeni
ORODNIK: z razpízdeno

dvojina

IMENOVALNIK: razpízdeni
RODILNIK: razpízdenih
DAJALNIK: razpízdenima
TOŽILNIK: razpízdeni
MESTNIK: pri razpízdenih
ORODNIK: z razpízdenima

množina

IMENOVALNIK: razpízdene
RODILNIK: razpízdenih
DAJALNIK: razpízdenim
TOŽILNIK: razpízdene
MESTNIK: pri razpízdenih
ORODNIK: z razpízdenimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: razpízdeno
RODILNIK: razpízdenega

DAJALNIK: razpízdenemu
TOŽILNIK: razpízdeno
MESTNIK: pri razpízdenem
ORODNIK: z razpízdenim

dvojina

IMENOVALNIK: razpízdeni
RODILNIK: razpízdenih
DAJALNIK: razpízdenima
TOŽILNIK: razpízdeni
MESTNIK: pri razpízdenih
ORODNIK: z razpízdenima

množina

IMENOVALNIK: razpízdena
RODILNIK: razpízdenih
DAJALNIK: razpízdenim
TOŽILNIK: razpízdena
MESTNIK: pri razpízdenih
ORODNIK: z razpízdenimi

DELEŽJE NA -vš: razpízdivši se

glagolnik

ednina

IMENOVALNIK: razpízdenje
RODILNIK: razpízdenja
DAJALNIK: razpízdenju
TOŽILNIK: razpízdenje
MESTNIK: pri razpízdenju
ORODNIK: z razpízdenjem

dvojina

IMENOVALNIK: razpízdenji
RODILNIK: razpízdenj
DAJALNIK: razpízdenjema
TOŽILNIK: razpízdenji
MESTNIK: pri razpízdenjih
ORODNIK: z razpízdenjema

množina

IMENOVALNIK: razpízdenja
RODILNIK: razpízdenj
DAJALNIK: razpízdenjem
TOŽILNIK: razpízdenja
MESTNIK: pri razpízdenjih
ORODNIK: z razpízdenji

tonemsko

NEDOLOČNIK: razpízđiti se
NAMENILNIK: razpízđit se

sedanjik

ednina

1. OSEBA razpízđim se
2. OSEBA razpízđiš se
3. OSEBA razpízđi se

dvojina

1. OSEBA razpízđiva se
2. OSEBA razpízđita se
3. OSEBA razpízđita se

množina

1. OSEBA razpízđimo se
2. OSEBA razpízđite se

3. OSEBA razpîzdijo se
velelnik

ednina

2. OSEBA razpîzdi se

dvojina

1. OSEBA razpîzdiva se

2. OSEBA razpîzdita se

množina

1. OSEBA razpîzdimo se

2. OSEBA razpîzdite se

deležnik na -/

moški spol

EDNINA: razpîzdil se

DVOJINA: razpîzdila se

MNOŽINA: razpîzdili se

ženski spol

EDNINA: razpîzdila se in razpîzdila se

DVOJINA: razpîzdili se

MNOŽINA: razpîzdile se

srednji spol

EDNINA: razpîzdilo se

DVOJINA: razpîzdili se

MNOŽINA: razpîzdila se

deležnik na -n

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: razpîzden

RODILNIK: razpîzdenega

DAJALNIK: razpîzdenemu

TOŽILNIK: razpîzden

živo razpîzdenega

MESTNIK: pri razpîzdenem

ORODNIK: z razpîzdenim

dvojina

IMENOVALNIK: razpîzdena

RODILNIK: razpîzdenih

DAJALNIK: razpîzdenima

TOŽILNIK: razpîzdena

MESTNIK: pri razpîzdenih

ORODNIK: z razpîzdenima

množina

IMENOVALNIK: razpîzdeni

RODILNIK: razpîzdenih

DAJALNIK: razpîzdenim

TOŽILNIK: razpîzdene

MESTNIK: pri razpîzdenih

ORODNIK: z razpîzdenimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: razpîzdena

RODILNIK: razpîzdene

DAJALNIK: razpîzdeni

TOŽILNIK: razpîzdeno

MESTNIK: pri razpîzdeni

ORODNIK: z razpîzdeno

dvojina

IMENOVALNIK: razpîzdeni

RODILNIK: razpîzdenih

DAJALNIK: razpîzdenima

TOŽILNIK: razpîzdeni

MESTNIK: pri razpîzdenih

ORODNIK: z razpîzdenima

množina

IMENOVALNIK: razpîzdene

RODILNIK: razpîzdenih

DAJALNIK: razpîzdenim

TOŽILNIK: razpîzdene

MESTNIK: pri razpîzdenih

ORODNIK: z razpîzdenimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: razpîzdeno

RODILNIK: razpîzdenega

DAJALNIK: razpîzdenemu

TOŽILNIK: razpîzdeno

MESTNIK: pri razpîzdenem

ORODNIK: z razpîzdenim

dvojina

IMENOVALNIK: razpîzdeni

RODILNIK: razpîzdenih

DAJALNIK: razpîzdenima

TOŽILNIK: razpîzdeni

MESTNIK: pri razpîzdenih

ORODNIK: z razpîzdenima

množina

IMENOVALNIK: razpîzdena

RODILNIK: razpîzdenih

DAJALNIK: razpîzdenim

TOŽILNIK: razpîzdena

MESTNIK: pri razpîzdenih

ORODNIK: z razpîzdenimi

DELEŽJE NA -vš/: razpizdîvši se

glagolnik

ednina

IMENOVALNIK: razpîzdenje

RODILNIK: razpîzdenja

DAJALNIK: razpîzdenju

TOŽILNIK: razpîzdenje

MESTNIK: pri razpîzdenju

ORODNIK: z razpîzdenjem

dvojina

IMENOVALNIK: razpîzdenji in razpîzdenji

RODILNIK: razpîzdenj

DAJALNIK: razpîzdenjema in razpîzdenjema

TOŽILNIK: razpîzdenji in razpîzdenji

MESTNIK: pri razpîzdenjih

ORODNIK: z razpîzdenjema in z razpîzdenjema

množina

IMENOVALNIK: razpîzdenja

RODILNIK: razpîzdenj

DAJALNIK: razpîzdenjem

TOŽILNIK: razpîzdenja

MESTNIK: pri razpîzdenjih
ORODNIK: z razpîzdenji

in

ednina

IMENOVALNIK: razpîzdenje
RODILNIK: razpîzdenja
DAJALNIK: razpîzdenju
TOŽILNIK: razpîzdenje
MESTNIK: pri razpîzdenju
ORODNIK: z razpîzdenjem

dvojina

IMENOVALNIK: razpîzdenji
RODILNIK: razpîzdenj
DAJALNIK: razpîzdenjema
TOŽILNIK: razpîzdenji
MESTNIK: pri razpîzdenjih
ORODNIK: z razpîzdenjema

množina

IMENOVALNIK: razpîzdenja
RODILNIK: razpîzdenj
DAJALNIK: razpîzdenjem
TOŽILNIK: razpîzdenja
MESTNIK: pri razpîzdenjih
ORODNIK: z razpîzdenji

intonemsko

tonemsko

NEDOLOČNIK: razpîzditi se
NAMENILNIK: razpîzdit se

sedanjik

ednina

1. OSEBA razpîzdim se
2. OSEBA razpîzdiš se
3. OSEBA razpîzdi se

dvojina

1. OSEBA razpîzdiva se
2. OSEBA razpîzdita se
3. OSEBA razpîzdita se

množina

1. OSEBA razpîzdimo se
2. OSEBA razpîzdite se
3. OSEBA razpîzdijo se

velelnik

ednina

2. OSEBA razpîzdi se

dvojina

1. OSEBA razpîzdiva se
2. OSEBA razpîzdita se

množina

1. OSEBA razpîzdimo se
2. OSEBA razpîzdite se

deležnik na -/

moški spol

EDNINA: razpîzdil se
DVOJINA: razpîzdila se
MNOŽINA: razpîzdili se

ženski spol

EDNINA: razpîzdila se
DVOJINA: razpîzdili se
MNOŽINA: razpîzdile se

srednji spol

EDNINA: razpîzdilo se
DVOJINA: razpîzdili se
MNOŽINA: razpîzdila se

deležnik na -n

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: razpîzden
RODILNIK: razpîzdenega
DAJALNIK: razpîzdenemu
TOŽILNIK: razpîzden
živo razpîzdenega
MESTNIK: pri razpîzdenem
ORODNIK: z razpîzdenim

dvojina

IMENOVALNIK: razpîzdena
RODILNIK: razpîzdenih
DAJALNIK: razpîzdenima
TOŽILNIK: razpîzdena
MESTNIK: pri razpîzdenih
ORODNIK: z razpîzdenima

množina

IMENOVALNIK: razpîzdeni
RODILNIK: razpîzdenih
DAJALNIK: razpîzdenim
TOŽILNIK: razpîzdene
MESTNIK: pri razpîzdenih
ORODNIK: z razpîzdenimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: razpîzdena
RODILNIK: razpîzdene
DAJALNIK: razpîzdeni
TOŽILNIK: razpîzdeno
MESTNIK: pri razpîzdeni
ORODNIK: z razpîzdeno

dvojina

IMENOVALNIK: razpîzdeni
RODILNIK: razpîzdenih
DAJALNIK: razpîzdenima
TOŽILNIK: razpîzdeni
MESTNIK: pri razpîzdenih
ORODNIK: z razpîzdenima

množina

IMENOVALNIK: razpîzdene
RODILNIK: razpîzdenih
DAJALNIK: razpîzdenim
TOŽILNIK: razpîzdene
MESTNIK: pri razpîzdenih
ORODNIK: z razpîzdenimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: razpîzdeno

RODILNIK: **razpîzdenega**
DAJALNIK: **razpîzdenemu**
TOŽILNIK: **razpîzdeno**
MESTNIK: **pri razpîzdenem**
ORODNIK: z **razpîzdenim**

dvojina

IMENOVALNIK: **razpîzdeni**
RODILNIK: **razpîzdenih**
DAJALNIK: **razpîzdenima**
TOŽILNIK: **razpîzdeni**
MESTNIK: **pri razpîzdenih**
ORODNIK: z **razpîzdenima**

množina

IMENOVALNIK: **razpîzdena**
RODILNIK: **razpîzdenih**
DAJALNIK: **razpîzdenim**
TOŽILNIK: **razpîzdena**
MESTNIK: **pri razpîzdenih**
ORODNIK: z **razpîzdenimi**

DELEŽJE NA **-vṣ̌:** **razpizdîvši** se

glagolnik

ednina

IMENOVALNIK: **razpîzdenje**
RODILNIK: **razpîzdenja**
DAJALNIK: **razpîzdenju**
TOŽILNIK: **razpîzdenje**
MESTNIK: **pri razpîzdenju**
ORODNIK: z **razpîzdenjem**

dvojina

IMENOVALNIK: **razpîzdenji** in **razpîzdenji**
RODILNIK: **razpîzdenj**
DAJALNIK: **razpîzdenjema** in **razpîzdenjema**
TOŽILNIK: **razpîzdenji** in **razpîzdenji**
MESTNIK: **pri razpîzdenjih**
ORODNIK: z **razpîzdenjema** in z **razpîzdenjema**

množina

IMENOVALNIK: **razpîzdenja**
RODILNIK: **razpîzdenj**
DAJALNIK: **razpîzdenjem**
TOŽILNIK: **razpîzdenja**
MESTNIK: **pri razpîzdenjih**
ORODNIK: z **razpîzdenji**

in

ednina

IMENOVALNIK: **razpîzdenje**
RODILNIK: **razpîzdenja**
DAJALNIK: **razpîzdenju**
TOŽILNIK: **razpîzdenje**
MESTNIK: **pri razpîzdenju**
ORODNIK: z **razpîzdenjem**

dvojina

IMENOVALNIK: **razpîzdenji**
RODILNIK: **razpîzdenj**
DAJALNIK: **razpîzdenjema**
TOŽILNIK: **razpîzdenji**
MESTNIK: **pri razpîzdenjih**

ORODNIK: z **razpîzdenjema**

množina

IMENOVALNIK: **razpîzdenja**
RODILNIK: **razpîzdenj**
DAJALNIK: **razpîzdenjem**
TOŽILNIK: **razpîzdenja**
MESTNIK: **pri razpîzdenjih**
ORODNIK: z **razpîzdenji**

IZVOR

↑pizditi

spîzditi spîzdim dovršni glagol [spîzditi]

POMEN

1. vulgarno **iti, uiti, zbežati**

▶ **glag.** + **prisl.**

- Umil sem se in oblekel in *spizdil* ven.
- *Spizdil* sem nazaj v sekret, ker me je že zvijalo.

▶ **glag.** + **iz + sam.** beseda v roditelju

- Zgrabilo me je, da bi *spizdil* iz te kurčeve bolnice.
- Bi lahko, prosim, *spizdila* iz moje pisarne?

▶ **glag.** + **v + sam.** beseda v tožilniku

- Zjutraj sem *spizdil* v Ljubljano.

1a) navadno velelno, vulgarno **oditi, izginiti**

▶ naj + **glag.**

naj spizdi

- Kdor mi očita prostaški jezik, *naj* spizdi!

...

- *Spizdi* že enkrat, če ne ...!

- Zdaj pa konec, *spizdite* vsi nekam!

2. vulgarno **ukrasti, odvzeti**

▶ **glag.** + **sam.** beseda v tožilniku

- Nekdo mi je z vrvi hladnokrvno *spizdil* kavbojke in gornji del trenirke.

- Dvakrat mu je žogo *spizdil*.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[spîzditi]

IPA: ['spi:zditi]

tonemski

[spîzditi] in [spîzditi]

IPA: [spì:zdíti] in [spí:zdíti]

VZOREC

jakostno

NEDOLOČNIK: spîzditi

NAMENILNIK: spîzdit

sedanjik

ednina

1. OSEBA spîzdim

2. OSEBA spîzdiš

3. OSEBA spîzdi

dvojina

1. OSEBA spîzdiva

2. OSEBA spízdzita

3. OSEBA spízdzita

množina

1. OSEBA spízdzimo

2. OSEBA spízdzite

3. OSEBA spízdzijo

velelnik

ednina

2. OSEBA spízdzi

dvojina

1. OSEBA spízdziva

2. OSEBA spízdzita

množina

1. OSEBA spízdzimo

2. OSEBA spízdzite

deležnik na -/

moški spol

EDNINA: spízdzil

DVOJINA: spízdzila

MNOŽINA: spízdzili

ženski spol

EDNINA: spízdzila

DVOJINA: spízdzili

MNOŽINA: spízdzile

srednji spol

EDNINA: spízdzilo

DVOJINA: spízdzili

MNOŽINA: spízdzila

deležnik na -n

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: spízdden

RODILNIK: spízddenega

DAJALNIK: spízddenemu

TOŽILNIK: spízdden

živo spízddenega

MESTNIK: pri spízddenem

ORODNIK: s spízddenim

dvojina

IMENOVALNIK: spízddena

RODILNIK: spízddenih

DAJALNIK: spízddenima

TOŽILNIK: spízddena

MESTNIK: pri spízddenih

ORODNIK: s spízddenima

množina

IMENOVALNIK: spízddeni

RODILNIK: spízddenih

DAJALNIK: spízddenim

TOŽILNIK: spízddene

MESTNIK: pri spízddenih

ORODNIK: s spízddenimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: spízddena

RODILNIK: spízddene

DAJALNIK: spízddeni

TOŽILNIK: spízddeno

MESTNIK: pri spízddeni

ORODNIK: s spízddeno

dvojina

IMENOVALNIK: spízddeni

RODILNIK: spízddenih

DAJALNIK: spízddenima

TOŽILNIK: spízddeni

MESTNIK: pri spízddenih

ORODNIK: s spízddenima

množina

IMENOVALNIK: spízddene

RODILNIK: spízddenih

DAJALNIK: spízddenim

TOŽILNIK: spízddene

MESTNIK: pri spízddenih

ORODNIK: s spízddenimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: spízddeno

RODILNIK: spízddenega

DAJALNIK: spízddenemu

TOŽILNIK: spízddeno

MESTNIK: pri spízddenem

ORODNIK: s spízddenim

dvojina

IMENOVALNIK: spízddeni

RODILNIK: spízddenih

DAJALNIK: spízddenima

TOŽILNIK: spízddeni

MESTNIK: pri spízddenih

ORODNIK: s spízddenima

množina

IMENOVALNIK: spízddena

RODILNIK: spízddenih

DAJALNIK: spízddenim

TOŽILNIK: spízddena

MESTNIK: pri spízddenih

ORODNIK: s spízddenimi

DELEŽJE NA -vš: spízddivši

glagolnik

ednina

IMENOVALNIK: spízddenje

RODILNIK: spízddnja

DAJALNIK: spízddnju

TOŽILNIK: spízddenje

MESTNIK: pri spízddnju

ORODNIK: s spízddnjem

dvojina

IMENOVALNIK: spízddnji

RODILNIK: spízddnj

DAJALNIK: spízddnjema

TOŽILNIK: spízddnji

MESTNIK: pri spízddnjih

ORODNIK: s spízddnjema

množina

IMENOVALNIK: spízdenja
RODILNIK: spízdenj
DAJALNIK: spízdenjem
TOŽILNIK: spízdenja
MESTNIK: pri spízdenjih
ORODNIK: s spízdenji

tonemsko

NEDOLOČNIK: spízdi
NAMENILNIK: spízdit

sedanjik

ednina

1. OSEBA spízdim
2. OSEBA spízdiš
3. OSEBA spízdi

dvojina

1. OSEBA spízdiva
2. OSEBA spízdiva
3. OSEBA spízdiva

množina

1. OSEBA spízdim
2. OSEBA spízdi
3. OSEBA spízdi

velelnik

ednina

2. OSEBA spízdi

dvojina

1. OSEBA spízdiva
2. OSEBA spízdiva

množina

1. OSEBA spízdim
2. OSEBA spízdi

deležnik na -l

moški spol

EDNINA: spízdil
DVOJINA: spízdiva
MNOŽINA: spízdiva

ženski spol

EDNINA: spízdiva in spízdiva
DVOJINA: spízdiva
MNOŽINA: spízdiva

srednji spol

EDNINA: spízdivo
DVOJINA: spízdiva
MNOŽINA: spízdiva

deležnik na -n

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: spízden
RODILNIK: spízdenega
DAJALNIK: spízdenemu
TOŽILNIK: spízden
živo spízdenega
MESTNIK: pri spízdenem
ORODNIK: s spízdenim

dvojina

IMENOVALNIK: spízdena
RODILNIK: spízdenih
DAJALNIK: spízdenima
TOŽILNIK: spízdena
MESTNIK: pri spízdenih
ORODNIK: s spízdenima

množina

IMENOVALNIK: spízdeni
RODILNIK: spízdenih
DAJALNIK: spízdenim
TOŽILNIK: spízdeni
MESTNIK: pri spízdenih
ORODNIK: s spízdenimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: spízdena
RODILNIK: spízdeni
DAJALNIK: spízdeni
TOŽILNIK: spízdeno
MESTNIK: pri spízdeni
ORODNIK: s spízdeno

dvojina

IMENOVALNIK: spízdeni
RODILNIK: spízdenih
DAJALNIK: spízdenima
TOŽILNIK: spízdeni
MESTNIK: pri spízdenih
ORODNIK: s spízdenima

množina

IMENOVALNIK: spízdeni
RODILNIK: spízdenih
DAJALNIK: spízdenim
TOŽILNIK: spízdeni
MESTNIK: pri spízdenih
ORODNIK: s spízdenimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: spízdeno
RODILNIK: spízdenega
DAJALNIK: spízdenemu
TOŽILNIK: spízdeno
MESTNIK: pri spízdenem
ORODNIK: s spízdenim

dvojina

IMENOVALNIK: spízdeni
RODILNIK: spízdenih
DAJALNIK: spízdenima
TOŽILNIK: spízdeni
MESTNIK: pri spízdenih
ORODNIK: s spízdenima

množina

IMENOVALNIK: spízdena
RODILNIK: spízdenih
DAJALNIK: spízdenim
TOŽILNIK: spízdena
MESTNIK: pri spízdenih

ORODNIK: s spízdenimi
DELEŽJE NA -vš: spízdivši

glagolnik

ednina

IMENOVANIK: spízdenje
RODILNIK: spízdenja
DAJALNIK: spízdenju
TOŽILNIK: spízdenje
MESTNIK: pri spízdenju
ORODNIK: s spízdenjem

dvojina

IMENOVANIK: spízdenji in spízdenji
RODILNIK: spízdenj
DAJALNIK: spízdenjema in spízdenjema
TOŽILNIK: spízdenji in spízdenji
MESTNIK: pri spízdenjih
ORODNIK: s spízdenjema in s spízdenjema

množina

IMENOVANIK: spízdenja
RODILNIK: spízdenj
DAJALNIK: spízdenjem
TOŽILNIK: spízdenja
MESTNIK: pri spízdenjih
ORODNIK: s spízdenji

in

ednina

IMENOVANIK: spízdenje
RODILNIK: spízdenja
DAJALNIK: spízdenju
TOŽILNIK: spízdenje
MESTNIK: pri spízdenju
ORODNIK: s spízdenjem

dvojina

IMENOVANIK: spízdenji
RODILNIK: spízdenj
DAJALNIK: spízdenjema
TOŽILNIK: spízdenji
MESTNIK: pri spízdenjih
ORODNIK: s spízdenjema

množina

IMENOVANIK: spízdenja
RODILNIK: spízdenj
DAJALNIK: spízdenjem
TOŽILNIK: spízdenja
MESTNIK: pri spízdenjih
ORODNIK: s spízdenji

intonemsko

tonemsko

NEDOLOČNIK: spízditi
NAMENILNIK: spízdit

sedanjik

ednina

1. OSEBA spízdim
2. OSEBA spízdiš
3. OSEBA spízdi

dvojina

1. OSEBA spízdiva
2. OSEBA spízdiva
3. OSEBA spízdiva

množina

1. OSEBA spízdim
2. OSEBA spízдите
3. OSEBA spízdi

velelnik

ednina

2. OSEBA spízdi

dvojina

1. OSEBA spízdiva
2. OSEBA spízdiva

množina

1. OSEBA spízdim
2. OSEBA spízдите

deležnik na -/

moški spol

EDNINA: spízdil
DVOJINA: spízdiva
MNOŽINA: spízdivi

ženski spol

EDNINA: spízdiva
DVOJINA: spízdivi
MNOŽINA: spízdive

srednji spol

EDNINA: spízdivo
DVOJINA: spízdivi
MNOŽINA: spízdiva

deležnik na -n

moški spol

ednina

IMENOVANIK: spízden
RODILNIK: spízdenega
DAJALNIK: spízdenemu
TOŽILNIK: spízden
živo spízdenega
MESTNIK: pri spízdenem
ORODNIK: s spízdenim

dvojina

IMENOVANIK: spízdena
RODILNIK: spízdenih
DAJALNIK: spízdenima
TOŽILNIK: spízdena
MESTNIK: pri spízdenih
ORODNIK: s spízdenima

množina

IMENOVANIK: spízdeni
RODILNIK: spízdenih
DAJALNIK: spízdenim
TOŽILNIK: spízdene
MESTNIK: pri spízdenih
ORODNIK: s spízdenimi

ženski spol

ednina

IMENOVANIK: spízdena

RODILNIK: spîzdene
DAJALNIK: spîzdeni
TOŽILNIK: spîzdeno
MESTNIK: pri spîzdeni
ORODNIK: s spîzdeno

dvojina

IMENOVALNIK: spîzdeni
RODILNIK: spîzdenih
DAJALNIK: spîzdenima
TOŽILNIK: spîzdeni
MESTNIK: pri spîzdenih
ORODNIK: s spîzdenima

množina

IMENOVALNIK: spîzdene
RODILNIK: spîzdenih
DAJALNIK: spîzdenim
TOŽILNIK: spîzdene
MESTNIK: pri spîzdenih
ORODNIK: s spîzdenimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: spîzdeno
RODILNIK: spîzdenega
DAJALNIK: spîzdenemu
TOŽILNIK: spîzdeno
MESTNIK: pri spîzdenem
ORODNIK: s spîzdenim

dvojina

IMENOVALNIK: spîzdeni
RODILNIK: spîzdenih
DAJALNIK: spîzdenima
TOŽILNIK: spîzdeni
MESTNIK: pri spîzdenih
ORODNIK: s spîzdenima

množina

IMENOVALNIK: spîzdena
RODILNIK: spîzdenih
DAJALNIK: spîzdenim
TOŽILNIK: spîzdena
MESTNIK: pri spîzdenih
ORODNIK: s spîzdenimi

DELEŽJE NA -vš': spîzđivši

glagolnik

ednina

IMENOVALNIK: spîzdenje
RODILNIK: spîzdenja
DAJALNIK: spîzdenju
TOŽILNIK: spîzdenje
MESTNIK: pri spîzdenju
ORODNIK: s spîzdenjem

dvojina

IMENOVALNIK: spîzdenji in spîzdenji
RODILNIK: spîzdenj
DAJALNIK: spîzdenjema in spîzdenjema
TOŽILNIK: spîzdenji in spîzdenji
MESTNIK: pri spîzdenjih

ORODNIK: s spîzdenjema in s spîzdenjema

množina

IMENOVALNIK: spîzdenja
RODILNIK: spîzdenj
DAJALNIK: spîzdenjem
TOŽILNIK: spîzdenja
MESTNIK: pri spîzdenjih
ORODNIK: s spîzdenji

in

ednina

IMENOVALNIK: spîzdenje
RODILNIK: spîzdenja
DAJALNIK: spîzdenju
TOŽILNIK: spîzdenje
MESTNIK: pri spîzdenju
ORODNIK: s spîzdenjem

dvojina

IMENOVALNIK: spîzdenji
RODILNIK: spîzdenj
DAJALNIK: spîzdenjema
TOŽILNIK: spîzdenji
MESTNIK: pri spîzdenjih
ORODNIK: s spîzdenjema

množina

IMENOVALNIK: spîzdenja
RODILNIK: spîzdenj
DAJALNIK: spîzdenjem
TOŽILNIK: spîzdenja
MESTNIK: pri spîzdenjih
ORODNIK: s spîzdenji

IZVOR

↑pizditi

sprêsti sprêdem tudi **sprêsti** sprêdem dovršni glagol
[sprêsti] tudi [sprêsti]

POMEN

izdelati nit s sukanjem, tanjšanjem kosmov

▶ **glag.** + sam. beseda v tožilniku

spresti volno

- Sama *sprede* surovo volno in jo v deževnih zimskih dneh stke v prelepe odeje in ponče.
- Predice so veliko laže in hitreje *spredle* nit s poganjanjem kolesa kot z vrtenjem preslice.
- S stroji v več korakih iz prediva *spredejo* prejo, to pa nato v tekstilni industriji uporabljajo za izdelavo tkanin in pletenin.

▶ sam. beseda v imenovalniku + **glag.**

- Pridna predica lahko na dan *sprede* le za pest velik klobčič volnene niti.

▶ prisl. + **glag.**

- Kot vse dobre iznajdbe so tudi kolovrati ljudem olajšali življenje – predice so veliko laže in hitreje *spredle* nit s poganjanjem kolesa kot z vrtenjem preslice.
- Volno so najprej *spredli*, potem pa še obarvali.

▶ **glag.** + na + sam. beseda v mestniku
spresti na kolovratu
▪ Boljše predivo so *spredli* na kolovratu, potem je sledilo pranje in navijanje štren.

▶ **glag.** + v + sam. beseda v tožilniku
spresti v nit
▪ Lan so trli in iz njega pridobivali vlakna, ta pa *spredli* v niti in iz njih stkali platno.

a) narediti pajčevino, ovoj s sukanjem, navijanjem posebnega izločka

▶ sam. beseda v imenovalniku + **glag.**
pajek sprede mrežo

▪ Ko je pajek *spredel* mrežo, lahko počije; sede v sredo mreže in potrpežljivo čaka, dokler se vanjo kaj ne ujame.

▶ **glag.** + sam. beseda v tožilniku

▪ Pajek *sprede* svojo mrežo tako, da nekateri deli nimajo lepljivih nitk.
▪ Izglele ličinke si na koncu veje *spredejo* zapredek in živijo ves čas skupaj.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[sprêsti] tudi [sprésti]

IPA: ['sprɛ:sti] tudi ['sprɛ:sti]

tonemski

[sprésti] tudi [sprêsti]

IPA: [sprɛ:stí] tudi [sprè:stí]

VZOREC

jakostno

NEDOLOČNIK: sprêsti

NAMENILNIK: sprêst tudi sprèst

sedanjik

ednina

1. OSEBA sprêdem

2. OSEBA sprêdeš

3. OSEBA sprêde

dvojina

1. OSEBA sprêdeva

2. OSEBA sprêdeta

3. OSEBA sprêdeta

množina

1. OSEBA sprêdemo

2. OSEBA sprêdete

3. OSEBA sprêdejo

velelnik

ednina

2. OSEBA sprêdi

dvojina

1. OSEBA spredíva

2. OSEBA spredíta

množina

1. OSEBA spredímo

2. OSEBA spredíte

deležnik na -/

moški spol

EDNINA: sprêdel redko sprèl

DVOJINA: sprêdla redko sprêla

MNOŽINA: sprêdli redko sprêli

ženski spol

EDNINA: sprêdla redko sprêla

DVOJINA: sprêdli redko sprêli

MNOŽINA: sprêdle redko sprêle

srednji spol

EDNINA: sprêdlo redko sprêlo

DVOJINA: sprêdli redko sprêli

MNOŽINA: sprêdla redko sprêla

deležnik na -n

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: spredèn

RODILNIK: spredênega

DAJALNIK: spredênemu

TOŽILNIK: spredèn

živo spredênega

MESTNIK: pri spredênem

ORODNIK: s spredênim

dvojina

IMENOVALNIK: spredêna

RODILNIK: spredênih

DAJALNIK: spredênima

TOŽILNIK: spredêna

MESTNIK: pri spredênih

ORODNIK: s spredênima

množina

IMENOVALNIK: spredêni

RODILNIK: spredênih

DAJALNIK: spredênim

TOŽILNIK: spredêne

MESTNIK: pri spredênih

ORODNIK: s spredênimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: spredêna

RODILNIK: spredêne

DAJALNIK: spredêni

TOŽILNIK: spredêno

MESTNIK: pri spredêni

ORODNIK: s spredêno

dvojina

IMENOVALNIK: spredêni

RODILNIK: spredênih

DAJALNIK: spredênima

TOŽILNIK: spredêni

MESTNIK: pri spredênih

ORODNIK: s spredênima

množina

IMENOVALNIK: spredêne

RODILNIK: spredênih

DAJALNIK: spredênim

TOŽILNIK: spredêne

MESTNIK: pri sprêdênih

ORODNIK: s sprêdênimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: sprêdêno

RODILNIK: sprêdenega

DAJALNIK: sprêdenemu

TOŽILNIK: sprêdêno

MESTNIK: pri sprêdenem

ORODNIK: s sprêdenim

dvojina

IMENOVALNIK: sprêdêni

RODILNIK: sprêdenih

DAJALNIK: sprêdenima

TOŽILNIK: sprêdêni

MESTNIK: pri sprêdenih

ORODNIK: s sprêdenima

množina

IMENOVALNIK: sprêdêna

RODILNIK: sprêdenih

DAJALNIK: sprêdenim

TOŽILNIK: sprêdêna

MESTNIK: pri sprêdenih

ORODNIK: s sprêdenimi

in

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: sprêden

RODILNIK: sprêdenega

DAJALNIK: sprêdenemu

TOŽILNIK: sprêden

živo sprêdenega

MESTNIK: pri sprêdenem

ORODNIK: s sprêdenim

dvojina

IMENOVALNIK: sprêdena

RODILNIK: sprêdenih

DAJALNIK: sprêdenima

TOŽILNIK: sprêdena

MESTNIK: pri sprêdenih

ORODNIK: s sprêdenima

množina

IMENOVALNIK: sprêdeni

RODILNIK: sprêdenih

DAJALNIK: sprêdenim

TOŽILNIK: sprêdene

MESTNIK: pri sprêdenih

ORODNIK: s sprêdenimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: sprêdena

RODILNIK: sprêdene

DAJALNIK: sprêdeni

TOŽILNIK: sprêdeno

MESTNIK: pri sprêdeni

ORODNIK: s sprêdeno

dvojina

IMENOVALNIK: sprêdeni

RODILNIK: sprêdenih

DAJALNIK: sprêdenima

TOŽILNIK: sprêdeni

MESTNIK: pri sprêdenih

ORODNIK: s sprêdenima

množina

IMENOVALNIK: sprêdene

RODILNIK: sprêdenih

DAJALNIK: sprêdenim

TOŽILNIK: sprêdene

MESTNIK: pri sprêdenih

ORODNIK: s sprêdenimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: sprêdêno

RODILNIK: sprêdenega

DAJALNIK: sprêdenemu

TOŽILNIK: sprêdêno

MESTNIK: pri sprêdenem

ORODNIK: s sprêdenim

dvojina

IMENOVALNIK: sprêdeni

RODILNIK: sprêdenih

DAJALNIK: sprêdenima

TOŽILNIK: sprêdeni

MESTNIK: pri sprêdenih

ORODNIK: s sprêdenima

množina

IMENOVALNIK: sprêdena

RODILNIK: sprêdenih

DAJALNIK: sprêdenim

TOŽILNIK: sprêdena

MESTNIK: pri sprêdenih

ORODNIK: s sprêdenimi

glagolnik

ednina

IMENOVALNIK: sprêdênje

RODILNIK: sprêdênja

DAJALNIK: sprêdênju

TOŽILNIK: sprêdênje

MESTNIK: pri sprêdênju

ORODNIK: s sprêdênjem

dvojina

IMENOVALNIK: sprêdênji

RODILNIK: sprêdênj

DAJALNIK: sprêdênjema

TOŽILNIK: sprêdênji

MESTNIK: pri sprêdênjih

ORODNIK: s sprêdênjema

množina

IMENOVALNIK: sprêdênja

RODILNIK: sprêdênj

DAJALNIK: sprêdênjem

TOŽILNIK: sprêdênja

MESTNIK: pri sprêdênjih
ORODNIK: s sprêdênji

in

ednina

IMENOVALNIK: sprêdenje
RODILNIK: sprêdenja
DAJALNIK: sprêdenju
TOŽILNIK: sprêdenje
MESTNIK: pri sprêdenju
ORODNIK: s sprêdenjem

dvojina

IMENOVALNIK: sprêdenji
RODILNIK: sprêdenj
DAJALNIK: sprêdenjema
TOŽILNIK: sprêdenji
MESTNIK: pri sprêdenjih
ORODNIK: s sprêdenjema

množina

IMENOVALNIK: sprêdenja
RODILNIK: sprêdenj
DAJALNIK: sprêdenjem
TOŽILNIK: sprêdenja
MESTNIK: pri sprêdenjih
ORODNIK: s sprêdenji

tonemsko

NEDOLOČNIK: sprésti
NAMENILNIK: sprêst tudi sprêst

sedanjik

ednina

1. OSEBA sprédem
2. OSEBA sprédeš
3. OSEBA spréde

dvojina

1. OSEBA sprédeva
2. OSEBA sprédeta
3. OSEBA sprédeta

množina

1. OSEBA sprédemo
2. OSEBA sprédete
3. OSEBA sprédejo

velelnik

ednina

2. OSEBA sprédi

dvojina

1. OSEBA sprédîva
2. OSEBA sprédîta

množina

1. OSEBA sprédîmo
2. OSEBA sprédîte

deležnik na -/

moški spol

EDNINA: sprédel in sprêdel redko sprêl
DVOJINA: sprédla in sprêdla redko spréla
MNOŽINA: sprédli in sprêdli redko spréli

ženski spol

EDNINA: sprédla in sprêdla redko spréla

DVOJINA: sprédli in sprêdli redko spréli
MNOŽINA: sprédle in sprêdle redko spréle

srednji spol

EDNINA: sprédlo in sprêdlo redko sprélo
DVOJINA: sprédli in sprêdli redko spréli
MNOŽINA: sprédla in sprêdla redko spréla

deležnik na -n

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: spredèn
RODILNIK: spredénega
DAJALNIK: spredénemu
TOŽILNIK: spredèn
živo spredénega
MESTNIK: pri spredénem
ORODNIK: s spredénim

dvojina

IMENOVALNIK: spredéna
RODILNIK: spredénih
DAJALNIK: spredénima
TOŽILNIK: spredéna
MESTNIK: pri spredénih
ORODNIK: s spredénima

množina

IMENOVALNIK: spredéni
RODILNIK: spredénih
DAJALNIK: spredénim
TOŽILNIK: spredéne
MESTNIK: pri spredénih
ORODNIK: s spredénimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: spredéna
RODILNIK: spredéne
DAJALNIK: spredéni
TOŽILNIK: spredéno
MESTNIK: pri spredéni
ORODNIK: s spredéno

dvojina

IMENOVALNIK: spredéni
RODILNIK: spredénih
DAJALNIK: spredénima
TOŽILNIK: spredéni
MESTNIK: pri spredénih
ORODNIK: s spredénima

množina

IMENOVALNIK: spredéne
RODILNIK: spredénih
DAJALNIK: spredénim
TOŽILNIK: spredéne
MESTNIK: pri spredénih
ORODNIK: s spredénimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: spredéno
RODILNIK: spredénega

DAJALNIK: spredénemu
TOŽILNIK: spredéno
MESTNIK: pri spredénem
ORODNIK: s spredénim

dvojina

IMENOVALNIK: spredéni
RODILNIK: spredénih
DAJALNIK: spredénima
TOŽILNIK: spredéni
MESTNIK: pri spredénih
ORODNIK: s spredénima

množina

IMENOVALNIK: spredéna
RODILNIK: spredénih
DAJALNIK: spredénim
TOŽILNIK: spredéna
MESTNIK: pri spredénih
ORODNIK: s spredénimi

in

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: sprêden
RODILNIK: sprêdenega
DAJALNIK: sprêdenemu
TOŽILNIK: sprêden
živo sprêdenega
MESTNIK: pri sprêdenem
ORODNIK: s sprêdenim

dvojina

IMENOVALNIK: sprêdena
RODILNIK: sprêdenih
DAJALNIK: sprêdenima
TOŽILNIK: sprêdena
MESTNIK: pri sprêdenih
ORODNIK: s sprêdenima

množina

IMENOVALNIK: sprêdeni
RODILNIK: sprêdenih
DAJALNIK: sprêdenim
TOŽILNIK: sprêdene
MESTNIK: pri sprêdenih
ORODNIK: s sprêdenimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: sprêdena
RODILNIK: sprêdene
DAJALNIK: sprêdeni
TOŽILNIK: sprêdeno
MESTNIK: pri sprêdeni
ORODNIK: s sprêdeno

dvojina

IMENOVALNIK: sprêdeni
RODILNIK: sprêdenih
DAJALNIK: sprêdenima
TOŽILNIK: sprêdeni
MESTNIK: pri sprêdenih

ORODNIK: s sprêdenima
množina

IMENOVALNIK: sprêdene
RODILNIK: sprêdenih
DAJALNIK: sprêdenim
TOŽILNIK: sprêdene
MESTNIK: pri sprêdenih
ORODNIK: s sprêdenimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: sprêdeno
RODILNIK: sprêdenega
DAJALNIK: sprêdenemu
TOŽILNIK: sprêdeno
MESTNIK: pri sprêdenem
ORODNIK: s sprêdenim

dvojina

IMENOVALNIK: sprêdeni
RODILNIK: sprêdenih
DAJALNIK: sprêdenima
TOŽILNIK: sprêdeni
MESTNIK: pri sprêdenih
ORODNIK: s sprêdenima

množina

IMENOVALNIK: sprêdena
RODILNIK: sprêdenih
DAJALNIK: sprêdenim
TOŽILNIK: sprêdena
MESTNIK: pri sprêdenih
ORODNIK: s sprêdenimi

glagolnik

ednina

IMENOVALNIK: spredénje
RODILNIK: spredénja
DAJALNIK: spredénju
TOŽILNIK: spredénje
MESTNIK: pri spredénju
ORODNIK: s spredénjem

dvojina

IMENOVALNIK: spredénji in spredénji
RODILNIK: spredénj
DAJALNIK: spredénjema in spredénjema
TOŽILNIK: spredénji in spredénji
MESTNIK: pri spredénjih tudi pri spredénjih
ORODNIK: s spredénjema in s spredénjema

množina

IMENOVALNIK: spredénja tudi spredénja
RODILNIK: spredénj
DAJALNIK: spredénjem tudi spredénjem
TOŽILNIK: spredénja tudi spredénjem
MESTNIK: pri spredénjih tudi pri spredénjih
ORODNIK: s spredénji tudi s spredénji

in

ednina

IMENOVALNIK: sprédenje
RODILNIK: sprédenja

DAJALNIK: sprédenju
TOŽILNIK: sprédenje
MESTNIK: pri sprédenju
ORODNIK: s sprédenjem

dvojina

IMENOVALNIK: sprédenji in sprêdenji
RODILNIK: sprêdenj
DAJALNIK: sprédenjema in sprêdenjema
TOŽILNIK: sprédenji in sprêdenji
MESTNIK: pri sprédenjih tudi pri sprêdenjih
ORODNIK: s sprédenjema in s sprêdenjema

množina

IMENOVALNIK: sprédenja tudi sprêdenja
RODILNIK: sprêdenj
DAJALNIK: sprédenjem tudi sprêdenjem
TOŽILNIK: sprédenja tudi sprêdenja
MESTNIK: pri sprédenjih tudi pri sprêdenjih
ORODNIK: s sprédenji tudi s sprêdenji

tudi

jakostno

NEDOLOČNIK: sprésti
NAMENILNIK: sprést

sedanjik

ednina

1. OSEBA sprédem
2. OSEBA sprédeš
3. OSEBA spréde

dvojina

1. OSEBA sprédeva
2. OSEBA sprédeta
3. OSEBA sprédeta

množina

1. OSEBA sprédemo
2. OSEBA sprédete
3. OSEBA sprédejo

velelnik

ednina

2. OSEBA sprédi

dvojina

1. OSEBA sprédiva
2. OSEBA sprédita

množina

1. OSEBA sprédimo
2. OSEBA sprédite

deležnik na -/

moški spol

EDNINA: sprédel redko sprèl
DVOJINA: sprédla redko spréla
MNOŽINA: sprédli redko spréli

ženski spol

EDNINA: sprédla redko spréla
DVOJINA: sprédli redko spréli
MNOŽINA: sprédle redko spréle

srednji spol

EDNINA: sprédlo redko sprélo
DVOJINA: sprédli redko spréli

MNOŽINA: sprédla redko spréla
deležnik na -n
moški spol

ednina

IMENOVALNIK: spréden
RODILNIK: sprédenega
DAJALNIK: sprédenemu
TOŽILNIK: spréden
živo sprédenega
MESTNIK: pri sprédenem
ORODNIK: s sprédenim

dvojina

IMENOVALNIK: sprédena
RODILNIK: sprédenih
DAJALNIK: sprédenima
TOŽILNIK: sprédena
MESTNIK: pri sprédenih
ORODNIK: s sprédenima

množina

IMENOVALNIK: sprédeni
RODILNIK: sprédenih
DAJALNIK: sprédenim
TOŽILNIK: sprédene
MESTNIK: pri sprédenih
ORODNIK: s sprédenimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: sprédena
RODILNIK: sprédene
DAJALNIK: sprédeni
TOŽILNIK: sprédeno
MESTNIK: pri sprédeni
ORODNIK: s sprédeno

dvojina

IMENOVALNIK: sprédeni
RODILNIK: sprédenih
DAJALNIK: sprédenima
TOŽILNIK: sprédeni
MESTNIK: pri sprédenih
ORODNIK: s sprédenima

množina

IMENOVALNIK: sprédene
RODILNIK: sprédenih
DAJALNIK: sprédenim
TOŽILNIK: sprédene
MESTNIK: pri sprédenih
ORODNIK: s sprédenimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: sprédeno
RODILNIK: sprédenega
DAJALNIK: sprédenemu
TOŽILNIK: sprédeno
MESTNIK: pri sprédenem
ORODNIK: s sprédenim

dvojina

IMENOVALNIK: sprédeni
RODILNIK: sprédenih
DAJALNIK: sprédenima
TOŽILNIK: sprédeni
MESTNIK: pri sprédenih
ORODNIK: s sprédenima

množina

IMENOVALNIK: sprédena
RODILNIK: sprédenih
DAJALNIK: sprédenim
TOŽILNIK: sprédena
MESTNIK: pri sprédenih
ORODNIK: s sprédenimi

glagolnik

ednina

IMENOVALNIK: sprédenje
RODILNIK: sprédenja
DAJALNIK: sprédenju
TOŽILNIK: sprédenje
MESTNIK: pri sprédenju
ORODNIK: s sprédenjem

dvojina

IMENOVALNIK: sprédenji
RODILNIK: sprédenj
DAJALNIK: sprédenjema
TOŽILNIK: sprédenji
MESTNIK: pri sprédenjih
ORODNIK: s sprédenjema

množina

IMENOVALNIK: sprédjenja
RODILNIK: sprédenj
DAJALNIK: sprédenjem
TOŽILNIK: sprédjenja
MESTNIK: pri sprédenjih
ORODNIK: s sprédenji

tonemsko

NEDOLOČNIK: sprésti
NAMENILNIK: sprêst

sedanjik

ednina

1. OSEBA sprédem
2. OSEBA sprédeš
3. OSEBA spréde

dvojina

1. OSEBA sprédeva
2. OSEBA sprédeta
3. OSEBA sprédeta

množina

1. OSEBA sprédemo
2. OSEBA sprédete
3. OSEBA sprédejo

velelnik

ednina

2. OSEBA sprédi

dvojina

1. OSEBA sprédiva

2. OSEBA sprédita

množina

1. OSEBA sprédimo
2. OSEBA sprédite

deležnik na -/

moški spol

EDNINA: sprédel *redko sprèl*
DVOJINA: sprédla *redko spréla*
MNOŽINA: sprédli *redko spréli*

ženski spol

EDNINA: sprédla *redko spréla*
DVOJINA: sprédli *redko spréli*
MNOŽINA: sprédle *redko spréle*

srednji spol

EDNINA: sprédlo *redko sprélo*
DVOJINA: sprédli *redko spréli*
MNOŽINA: sprédla *redko spréla*

deležnik na -n

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: sprêden
RODILNIK: sprêdenega
DAJALNIK: sprêdenemu
TOŽILNIK: sprêden
živo sprêdenega
MESTNIK: pri sprêdenem
ORODNIK: s sprêdenim

dvojina

IMENOVALNIK: sprêdena
RODILNIK: sprêdenih
DAJALNIK: sprêdenima
TOŽILNIK: sprêdena
MESTNIK: pri sprêdenih
ORODNIK: s sprêdenima

množina

IMENOVALNIK: sprêdeni
RODILNIK: sprêdenih
DAJALNIK: sprêdenim
TOŽILNIK: sprêdene
MESTNIK: pri sprêdenih
ORODNIK: s sprêdenimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: sprêdena
RODILNIK: sprêdene
DAJALNIK: sprêdeni
TOŽILNIK: sprêdeno
MESTNIK: pri sprêdeni
ORODNIK: s sprêdeno

dvojina

IMENOVALNIK: sprêdeni
RODILNIK: sprêdenih
DAJALNIK: sprêdenima
TOŽILNIK: sprêdeni
MESTNIK: pri sprêdenih
ORODNIK: s sprêdenima

množina

IMENOVALNIK: sprêdene
RODILNIK: sprêdenih
DAJALNIK: sprêdenim
TOŽILNIK: sprêdene
MESTNIK: pri sprêdenih
ORODNIK: s sprêdenimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: sprêdeno
RODILNIK: sprêdenega
DAJALNIK: sprêdenemu
TOŽILNIK: sprêdeno
MESTNIK: pri sprêdenem
ORODNIK: s sprêdenim

dvojina

IMENOVALNIK: sprêdeni
RODILNIK: sprêdenih
DAJALNIK: sprêdenima
TOŽILNIK: sprêdeni
MESTNIK: pri sprêdenih
ORODNIK: s sprêdenima

množina

IMENOVALNIK: sprêdena
RODILNIK: sprêdenih
DAJALNIK: sprêdenim
TOŽILNIK: sprêdena
MESTNIK: pri sprêdenih
ORODNIK: s sprêdenimi

glagolnik

ednina

IMENOVALNIK: sprêdenje
RODILNIK: sprêdenja
DAJALNIK: sprêdenju
TOŽILNIK: sprêdenje
MESTNIK: pri sprêdenju
ORODNIK: s sprêdenjem

dvojina

IMENOVALNIK: sprêdenji in sprêdenji
RODILNIK: sprêdenj
DAJALNIK: sprêdenjema in sprêdenjema
TOŽILNIK: sprêdenji in sprêdenji
MESTNIK: pri sprêdenjih
ORODNIK: s sprêdenjema in s sprêdenjema

množina

IMENOVALNIK: sprêdenja
RODILNIK: sprêdenj
DAJALNIK: sprêdenjem
TOŽILNIK: sprêdenja
MESTNIK: pri sprêdenjih
ORODNIK: s sprêdenji

FRAZELOGIJA

plesti/splesti/presti ipd. mrežo/mreže (*okrog/okoli koga, česa*)
plesti mrežo (*okrog/okoli koga, česa*)

plesti mreže (*okrog/okoli koga, česa*)

v dovršni obliki glagola splesti mrežo (*okrog/okoli koga, česa*)

presti mreže (*okrog/okoli koga, česa*)

v dovršni obliki glagola sprestiti mrežo (*okrog/okoli koga, česa*)

prizadevati si pridobiti, ohraniti moč, nadzor na način, ki se na prvi pogled zdi nedolžen, nenevaren; spletkariti

- Domači igralci *so pletli mrežo* okrog gostujočih vrat, streljali od blizu in daleč, vendar gostujoči vratar ni dovolil zadetka.
- V resnici nikoli ni šel iz politike in v ozadju strankarskega dogajanja ves čas *prede* svoje *mreže*.

IZVOR

↑presti

špíl špíla samostalnik moškega spola [špíl]

POMEN

1. neknjižno pogovorno, zlasti v besedilih s področja računalništva računalniška igra

▶ prid. beseda + **sam. beseda**

dober, lep, odličen špil | sodoben špil

- Užival sem bolj kot ob veliki večini sodobnih *špilov* na katerikoli platformi.
- Ves *špil* je zasnovan tako, da boste ostale igralce srečevali le v mestih in postojankah.

▶ **sam. beseda v imenovalniku** + glag.

- *Špil* ponuja tri težavnostne nivoje.
- *Špil* podpira plošček, a zdržati se da tudi s tipkovnico, če spremeniš privzete tipke.
- *Špil* uporablja sistem pametnega kurzorja, ki spreminja obliko, ko ga peljete čez bojišče.

▶ **sam. beseda + sam. beseda v rodilniku** del, večina špila

- Grajenje in utrjevanje mesta ter nadgrajevanje sposobnosti tvorijo velik del *špila*.
- Posege raje opravite pred zagonom *špila*.

▶ glag. + **sam. beseda v tožilniku**

- Divjaško močan stroj bo zmogel najnovejše in najzahtevnejše *špile* poganjati v ultra visokih ločljivostih.

2. neknjižno pogovorno namizna družabna igra s kartami, figurami

- Navdušencem nad namiznimi *špili* preteklost ni bila kaj pretirano naklonjena, saj jim je ob monopolijih, tombolah in črnih petrih ponujala kaj malo priložnosti za prave igralske užitke.

3. neknjižno pogovorno glasbeni nastop, na katerem se v živo igra zlasti zabavna glasba

▶ prid. beseda + **sam. beseda**

dober špil

- S kakšno posebno medijsko slavo nismo obremenjeni, raje težimo k dobrim *špilom*.

- Čeprav smo nastopali razmeroma malo, smo imeli tudi nekaj takih *špilov*, ki so bili medijsko precej odmevni.

▶ **glag.** + **na** + **sam. beseda v tožilniku**

hoditi, iti na špil

- Kadar gremo na *špil*, pojemo svoje komade.

...

- Mi smo bend, ki ne živi od rokenrola, tako da tudi *špile* delamo iz užitka.

4. neknjižno pogovorno, ekspresivno **dejavnost, delovanje, ki poteka po določenih pravilih**; SIN.: **igra**

- Del znanstvenega *špila* je prijavljanje znanstvenih projektov.
- Kje so pa v tem *špilu* Prekmurci, Primorci, Dolenjci, Gorenjci?

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[špíl]

IPA: [ʃpi:l]

tonemski

[špíl]

IPA: [ʃpi:l]

VZOREC

jakostno

ednina

IMENOVALNIK: špíl

RODILNIK: špíla

DAJALNIK: špílu

TOŽILNIK: špíl

MESTNIK: pri špílu

ORODNIK: s špíloom

dvojina

IMENOVALNIK: špíla

RODILNIK: špílov

DAJALNIK: špílooma

TOŽILNIK: špíla

MESTNIK: pri špílih

ORODNIK: s špílooma

množina

IMENOVALNIK: špíli

RODILNIK: špílov

DAJALNIK: špíloom

TOŽILNIK: špíle

MESTNIK: pri špílih

ORODNIK: s špíli

tonemsko

ednina

IMENOVALNIK: špíl

RODILNIK: špíla

DAJALNIK: špílu

TOŽILNIK: špíl

MESTNIK: pri špílu

ORODNIK: s špíloom

dvojina

IMENOVALNIK: špíla

RODILNIK: špílov

DAJALNIK: špílooma

TOŽILNIK: špíla

MESTNIK: pri špílih

ORODNIK: s špílooma

množina

IMENOVALNIK: špíli

RODILNIK: špílov

DAJALNIK: špíloom

TOŽILNIK: špíle

MESTNIK: pri špílih

ORODNIK: s špíli

FRAZEOLOGIJA

biti v igri/špilu (*za kaj*)

biti v igri (*za kaj*)

neknjižno pogovorno **biti v špilu (*za kaj*)**

biti pomemben, aktualen, relevanten (*za kaj*)

- Ko *je v igri* denar, imejte oči na široko odprte.
- Za stanovanje, ki *je bilo v igri*, je bilo 584 prosilcev.
- Konkurenčna znamka ponudi boljšo ceno in *nismo več v igri*.
- V naslednjih dveh tekmah jo čaka trd boj, saj *je v igri* za kolajno kar devet smučark.
- Izvedela sem, da *smo v špilu* le še tri.

imeti v igri/špilu *kaj, koga*

imeti v igri *kaj, koga*

neknjižno pogovorno **imeti v špilu *kaj, koga***

razpolagati s kom ali čim; imeti na razpolago koga ali kaj; zanašati se na koga ali kaj

- »Naj te obvestim, da *imamo* trenutno *v igri* več kot milijon dolarjev,« je rekel Max.
- Bil je prepričan, da potrebuje bogato žensko in *je imel v špilu* kar nekaj takih, pa je pri vseh ostal praznih rok.

IZVOR

prevzeto iz nem. *Spiel* 'igra', glej ↑špilati

špíla špíle samostalnik ženskega spola [špíla]

POMEN

kratka, navadno ošiljena paličica za spenjanje koncev klobas pri njihovi izdelavi

▶ prid. beseda + **sam. beseda**

lesena špila

- Klobase na koncu zašpilijo z leseno *špilo*, jih vroče dimijo in jih z vlažnim postopkom toplotno obdelajo.

▶ **sam. beseda** + **za** + **sam. beseda v tožilniku**

špila za klobase

- Zobotrebcí so običajno prekratki, *špile* za klobase pa predebele.

a) daljša ošiljena paličica za prebadanje, nabadanje, spenjanje robov, koncev navadno mesnih jedi pri pripravi, pečenju

▶ prid. beseda + **sam. beseda**

lesena špila

▪ Zrezke prepognemo ter jih z leseno *špilo* spnemo, solimo, popramo in potresemo s timijanom.

▶ glag. + z/s + **sam. beseda v orodniku**

prebosti z leseno špilo | zašpiliti s špilo

▪ Gosko nato prebodemo z leseno *špilo*, da mast laže odteka.

▪ Svinjsko ribico zvijemo in zašpilimo s *špilo* za ražnjiče.

▶ glag. + na + **sam. beseda v tožilniku**

natakniti na špilo

▪ Na rezino pancete damo rezino jetrc, jih popramo in skupaj zavijemo ter natakemo na *špilo*.

▶ glag. + **sam. beseda v tožilniku**

▪ Opečene roladice ohladimo in odstranimo *špile*.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[špíla]

IPA: [ʃpi:lá]

tonemski

[špíla] in [špíla]

IPA: [ʃpi:lá] in [ʃpi:là]

VZOREC

jakostno

ednina

IMENOVALNIK: špíla

RODILNIK: špíle

DAJALNIK: špíli

TOŽILNIK: špílo

MESTNIK: pri špíli

ORODNIK: s špílo

dvojina

IMENOVALNIK: špíli

RODILNIK: špíl

DAJALNIK: špílama

TOŽILNIK: špíli

MESTNIK: pri špílah

ORODNIK: s špílama

množina

IMENOVALNIK: špíle

RODILNIK: špíl

DAJALNIK: špílami

TOŽILNIK: špíle

MESTNIK: pri špílah

ORODNIK: s špílami

tonemsko

ednina

IMENOVALNIK: špíla

RODILNIK: špíle

DAJALNIK: špíli

TOŽILNIK: špílo

MESTNIK: pri špíli

ORODNIK: s špílo

dvojina

IMENOVALNIK: špíli

RODILNIK: špíl

DAJALNIK: špílama

TOŽILNIK: špíli

MESTNIK: pri špílah

ORODNIK: s špílama

množina

IMENOVALNIK: špíle

RODILNIK: špíl

DAJALNIK: špílami

TOŽILNIK: špíle

MESTNIK: pri špílah

ORODNIK: s špílami

intonemsko

tonemsko

ednina

IMENOVALNIK: špíla

RODILNIK: špíle

DAJALNIK: špíli

TOŽILNIK: špílo

MESTNIK: pri špíli

ORODNIK: s špílo

dvojina

IMENOVALNIK: špíli

RODILNIK: špíl

DAJALNIK: špílama

TOŽILNIK: špíli

MESTNIK: pri špílah

ORODNIK: s špílama

množina

IMENOVALNIK: špíle

RODILNIK: špíl

DAJALNIK: špílami

TOŽILNIK: špíle

MESTNIK: pri špílah

ORODNIK: s špílami

IZVOR

prevzeto iz srvnem. *spíl* 'konica, sponka', sorodno nem. *Speiler* 'špila', *spitz* 'oster' – **več ...**

špílati špílami nedovršni glagol [špílati]

POMEN

1. neknjižno pogovorno sodelovati, udejestvovati se v športu, športni igri, zlasti za več igralcev; SIN.: **igrati**

▶ prisl. + **glag.**

dobro špílati

▪ V obrambi je dobro *špílati*, v napadu slabo.

- ▶ **glag.** + sam. beseda v tožilniku
špilati fuzbal
 - Že dolgo *špilam* fuzbal in vem, da če te nekdo močno potisne, težko ostaneš na nogah.
- ▶ **glag.** + v + sam. beseda v mestniku
 - Ko bo *špilala* v ligi prvakov, se javite.
 - Ko je on *špibal* v Monacu, so bili v finalu lige prvakov!
- 2.** neknjižno pogovorno **z glasbilom ustvarjati, proizvajati glasbo**; SIN.: **igrati**
- ▶ **glag.** + sam. beseda v tožilniku
špilati kitaro
 - Na posnetkih *špila* kitaro, čeprav dobro veste, da skorajda nikoli ne igra inštrumenta.
 - Včasih *špilam* klavir.
- ▶ **glag.** + na + sam. beseda v tožilniku
 - Stričko na robu pločnika je *špibal* na harmoniko.
- ▶ **glag.** + na + sam. beseda v mestniku
 - *Špibal* sem na ohceti in še tako zaslužil kakšen dinar.
- ▶ **glag.** + **glag. v nedoločniku**
 - Ne iščite izgovorov in začnite *špilati*.
 - Naj neha s kitaro skakati po odru, ker je ne zna *špilati*.
- ...
- *Špilate* v živo ali na plejбек!?
- Klaviaturist in basist sta šla *špilat* na teraso, da sta zaslužila za ozvočenje.

2a) neknjižno pogovorno **oddajati, proizvajati zvok sploh**; SIN.: **igrati**

- V zbornico prinese gramofon; dolgo časa ga sestavlja in po dolgem času res spravi vkup, navije, a gramofon nič kaj dobro ne *špila*.

3. neknjižno pogovorno **poustvarjati besedilo, scenarij**; SIN.: **igrati**

▶ **glag.** + v + sam. beseda v mestniku

- Dobri igralci *špilajo* v filmu!

4. tudi v obliki **špilati se**, neknjižno pogovorno **poskušati prepričljivo, učinkovito delovati v vlogi, ki odstopa od običajne**; SIN.: **delati se**

▶ **glag.** + sam. beseda v tožilniku

- Potem bodo šele *špilali* šefe!
- Popolna izguba časa je za nekega gospodarja kmetije, da *se špila* oskrbovalca mlekomatov.

4a) neknjižno pogovorno **delovati, vesti se, kot da kdo ima določeno lastnost**; SIN.: **delati se**

- Jamrajo, da nimajo za preživetje, in iz sebe bedake *špilajo*.
- Hoče se pojaviti v medijih ne glede na ceno, ki jo plača za to; namerno *se špila* norca, enostavno povedano.

5. neknjižno pogovorno **igrati računalniške igrice**

▶ **glag.** + sam. beseda v tožilniku

- Pišuka, spet preveč *špilam* igrice.

6. neknjižno pogovorno **sodelovati v namizni družabni igri s kartami, figurami**; SIN.: **igrati**

▶ **glag.** + **glag. v nedoločniku**

- Ni takoj začel *špilati*, je moral prej imeti še pridigo, češ da so te karte, s katerimi bova špilala, svete karte.

...

- Vse večere in večji del noči je raje *špibal* karte pri sosedih kot s staro družino doma.

7. neknjižno pogovorno **delovati**

▶ **sam. beseda v imenovalniku + glag.**

- Potem sem kupil enak avto, a novejši letnik (2007), in je zadeva *špilala* veliko bolje.

8. v obliki **špilati se**, neknjižno pogovorno **delati kaj, vesti se neresno, lahkomišlno, predrzno, brez razmisleka o možnih posledicah**; SIN.: **igrati se**

- S temi avtomati *se* ni za *špilati*, ker imajo ziher v bližini kako kamero.

- Še malo *se špilajte*, pa boste videli, kaj se bo zgodilo, ko pride delavska raja.

8a) neknjižno pogovorno **delati kaj za zabavo, razvedrilo**; SIN.: **igrati se**

- Oči ne teži, če *se špilava* z gumbom od dvigala.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[špílati]

IPA: [ˈʃpiːlati]

tonemski

[špílati]

IPA: [ʃpíːlâti]

VZOREC

jakostno

NEDOLOČNIK: špílati

NAMENILNIK: špílat

sedanjik

ednina

1. OSEBA špílam

2. OSEBA špílaš

3. OSEBA špíla

dvojina

1. OSEBA špílava

2. OSEBA špílata

3. OSEBA špílata

množina

1. OSEBA špílamo

2. OSEBA špílate

3. OSEBA špílajo

velelnik

ednina

2. OSEBA špílaj

dvojina

1. OSEBA špílajva

2. OSEBA špílajta

množina

1. OSEBA špilaj**mo**

2. OSEBA špilaj**te**

deležnik na -l

moški spol

EDNINA: špilal

DVOJINA: špilala

MNOŽINA: špilali

ženski spol

EDNINA: špilala

DVOJINA: špilali

MNOŽINA: špilale

srednji spol

EDNINA: špilalo

DVOJINA: špilali

MNOŽINA: špilala

deležnik na -č

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: špilajóč

RODILNIK: špilajóč**ega**

DAJALNIK: špilajóč**emu**

TOŽILNIK: špilajóč

živo špilajóč**ega**

MESTNIK: pri špilajóč**em**

ORODNIK: s špilajóč**im**

dvojina

IMENOVALNIK: špilajóča

RODILNIK: špilajóč**ih**

DAJALNIK: špilajóč**ima**

TOŽILNIK: špilajóča

MESTNIK: pri špilajóč**ih**

ORODNIK: s špilajóč**ima**

množina

IMENOVALNIK: špilajóči

RODILNIK: špilajóč**ih**

DAJALNIK: špilajóč**im**

TOŽILNIK: špilajóče

MESTNIK: pri špilajóč**ih**

ORODNIK: s špilajóč**imi**

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: špilajóča

RODILNIK: špilajóče

DAJALNIK: špilajóči

TOŽILNIK: špilajóčo

MESTNIK: pri špilajóči

ORODNIK: s špilajóčo

dvojina

IMENOVALNIK: špilajóči

RODILNIK: špilajóč**ih**

DAJALNIK: špilajóč**ima**

TOŽILNIK: špilajóči

MESTNIK: pri špilajóč**ih**

ORODNIK: s špilajóč**ima**

množina

IMENOVALNIK: špilajóče

RODILNIK: špilajóč**ih**

DAJALNIK: špilajóč**im**

TOŽILNIK: špilajóče

MESTNIK: pri špilajóč**ih**

ORODNIK: s špilajóč**imi**

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: špilajóče

RODILNIK: špilajóč**ega**

DAJALNIK: špilajóč**emu**

TOŽILNIK: špilajóče

MESTNIK: pri špilajóč**em**

ORODNIK: s špilajóč**im**

dvojina

IMENOVALNIK: špilajóči

RODILNIK: špilajóč**ih**

DAJALNIK: špilajóč**ima**

TOŽILNIK: špilajóči

MESTNIK: pri špilajóč**ih**

ORODNIK: s špilajóč**ima**

množina

IMENOVALNIK: špilajóča

RODILNIK: špilajóč**ih**

DAJALNIK: špilajóč**im**

TOŽILNIK: špilajóča

MESTNIK: pri špilajóč**ih**

ORODNIK: s špilajóč**imi**

DELEŽJE NA *-aje*: špilá**je**

glagolnik

ednina

IMENOVALNIK: špílanje

RODILNIK: špílan**ja**

DAJALNIK: špílan**ju**

TOŽILNIK: špílanje

MESTNIK: pri špílan**ju**

ORODNIK: s špílan**jem**

dvojina

IMENOVALNIK: špílan**ji**

RODILNIK: špílan**j**

DAJALNIK: špílan**jema**

TOŽILNIK: špílan**ji**

MESTNIK: pri špílan**jih**

ORODNIK: s špílan**jema**

množina

IMENOVALNIK: špílan**ja**

RODILNIK: špílan**j**

DAJALNIK: špílan**jem**

TOŽILNIK: špílan**ja**

MESTNIK: pri špílan**jih**

ORODNIK: s špílan**ji**

tonemsko

NEDOLOČNIK: špílati

NAMENILNIK: špílat

sedanjik

ednina

1. OSEBA špílám
2. OSEBA špílaš
3. OSEBA špíla

dvojina

1. OSEBA špílava
2. OSEBA špílata
3. OSEBA špílata

množina

1. OSEBA špílamo
2. OSEBA špílate
3. OSEBA špíljajo

velelnik

ednina

2. OSEBA špílaj

dvojina

1. OSEBA špílajva
2. OSEBA špílajta

množina

1. OSEBA špílajmo
2. OSEBA špílajte

deležnik na -/

moški spol

- EDNINA: špílal
 DVOJINA: špílala
 MNOŽINA: špílali

ženski spol

- EDNINA: špílala in špílala
 DVOJINA: špílali
 MNOŽINA: špílale

srednji spol

- EDNINA: špílalo
 DVOJINA: špílali
 MNOŽINA: špílala

deležnik na -č

moški spol

ednina

- IMENOVALNIK: špilajôč tudi špilajôč
 RODILNIK: špilajôčega
 DAJALNIK: špilajôčemu
 TOŽILNIK: špilajôč tudi špilajôč
 živo špilajôčega
 MESTNIK: pri špilajôčem
 ORODNIK: s špilajôčim

dvojina

- IMENOVALNIK: špilajôča
 RODILNIK: špilajôčih
 DAJALNIK: špilajôčima
 TOŽILNIK: špilajôča
 MESTNIK: pri špilajôčih
 ORODNIK: s špilajôčima

množina

- IMENOVALNIK: špilajôči
 RODILNIK: špilajôčih
 DAJALNIK: špilajôčim
 TOŽILNIK: špilajôče
 MESTNIK: pri špilajôčih

ORODNIK: s špilajôčimi ženski spol

ednina

- IMENOVALNIK: špilajôča
 RODILNIK: špilajôče
 DAJALNIK: špilajôči
 TOŽILNIK: špilajôčo
 MESTNIK: pri špilajôči
 ORODNIK: s špilajôčo

dvojina

- IMENOVALNIK: špilajôči
 RODILNIK: špilajôčih
 DAJALNIK: špilajôčima
 TOŽILNIK: špilajôči
 MESTNIK: pri špilajôčih
 ORODNIK: s špilajôčima

množina

- IMENOVALNIK: špilajôče
 RODILNIK: špilajôčih
 DAJALNIK: špilajôčim
 TOŽILNIK: špilajôče
 MESTNIK: pri špilajôčih
 ORODNIK: s špilajôčimi

srednji spol

ednina

- IMENOVALNIK: špilajôče
 RODILNIK: špilajôčega
 DAJALNIK: špilajôčemu
 TOŽILNIK: špilajôče
 MESTNIK: pri špilajôčem
 ORODNIK: s špilajôčim

dvojina

- IMENOVALNIK: špilajôči
 RODILNIK: špilajôčih
 DAJALNIK: špilajôčima
 TOŽILNIK: špilajôči
 MESTNIK: pri špilajôčih
 ORODNIK: s špilajôčima

množina

- IMENOVALNIK: špilajôča
 RODILNIK: špilajôčih
 DAJALNIK: špilajôčim
 TOŽILNIK: špilajôča
 MESTNIK: pri špilajôčih
 ORODNIK: s špilajôčimi

DELEŽJE NA -aje: špilâje

glagolnik

ednina

- IMENOVALNIK: špílanje
 RODILNIK: špílanja
 DAJALNIK: špílanju
 TOŽILNIK: špílanje
 MESTNIK: pri špílanju
 ORODNIK: s špílanjem

dvojina

- IMENOVALNIK: špílanji in špílanji

RODILNIK: špílanj
DAJALNIK: špílanj**ema** in špílanj**ema**
TOŽILNIK: špílanj**i** in špílanj**i**
MESTNIK: pri špílanj**ih**
ORODNIK: s špílanj**ema** in s špílanj**ema**

množina

IMENOVALNIK: špílanja
RODILNIK: špílanj
DAJALNIK: špílanj**em**
TOŽILNIK: špílanja
MESTNIK: pri špílanj**ih**
ORODNIK: s špílanj**i**

v obliki **špilati se**

jakostni

[špílati se]
IPA: [ʃpi:lati se]
tonemski
[špílati se]
IPA: [ʃpí:làti se]

VZOREC

jakostno

NEDOLOČNIK: špílati se
NAMENILNIK: špílat se

sedanjik

ednina

1. OSEBA špí**l**am se
2. OSEBA špí**l**aš se
3. OSEBA špí**l**a se

dvojina

1. OSEBA špí**l**ava se
2. OSEBA špí**l**ata se
3. OSEBA špí**l**ata se

množina

1. OSEBA špí**l**amo se
2. OSEBA špí**l**ate se
3. OSEBA špí**l**ajo se

velelnik

ednina

2. OSEBA špí**l**aj se

dvojina

1. OSEBA špí**l**ajva se
2. OSEBA špí**l**ajta se

množina

1. OSEBA špí**l**ajmo se
2. OSEBA špí**l**ajte se

deležnik na -/

moški spol

EDNINA: špí**l**al se
DVOJINA: špí**l**ala se
MNOŽINA: špí**l**ali se

ženski spol

EDNINA: špí**l**ala se
DVOJINA: špí**l**ali se
MNOŽINA: špí**l**ale se

srednji spol

EDNINA: špí**l**alo se
DVOJINA: špí**l**ali se
MNOŽINA: špí**l**ala se

deležnik na -č

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: špilajó**č** se
RODILNIK: špilajó**č**ega se
DAJALNIK: špilajó**č**emu se
TOŽILNIK: špilajó**č** se
živo špilajó**č**ega se
MESTNIK: pri špilajó**č**em se
ORODNIK: s špilajó**č**im se

dvojina

IMENOVALNIK: špilajó**č**a se
RODILNIK: špilajó**č**ih se
DAJALNIK: špilajó**č**ima se
TOŽILNIK: špilajó**č**a se
MESTNIK: pri špilajó**č**ih se
ORODNIK: s špilajó**č**ima se

množina

IMENOVALNIK: špilajó**č**i se
RODILNIK: špilajó**č**ih se
DAJALNIK: špilajó**č**im se
TOŽILNIK: špilajó**č**e se
MESTNIK: pri špilajó**č**ih se
ORODNIK: s špilajó**č**imi se

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: špilajó**č**a se
RODILNIK: špilajó**č**e se
DAJALNIK: špilajó**č**i se
TOŽILNIK: špilajó**č**o se
MESTNIK: pri špilajó**č**i se
ORODNIK: s špilajó**č**o se

dvojina

IMENOVALNIK: špilajó**č**i se
RODILNIK: špilajó**č**ih se
DAJALNIK: špilajó**č**ima se
TOŽILNIK: špilajó**č**i se
MESTNIK: pri špilajó**č**ih se
ORODNIK: s špilajó**č**ima se

množina

IMENOVALNIK: špilajó**č**e se
RODILNIK: špilajó**č**ih se
DAJALNIK: špilajó**č**im se
TOŽILNIK: špilajó**č**e se
MESTNIK: pri špilajó**č**ih se
ORODNIK: s špilajó**č**imi se

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: špilajó**č**e se
RODILNIK: špilajó**č**ega se
DAJALNIK: špilajó**č**emu se
TOŽILNIK: špilajó**č**e se
MESTNIK: pri špilajó**č**em se

ORODNIK: s špilajóčim se
dvojina

IMENOVALNIK: špilajóči se
RODILNIK: špilajóčih se
DAJALNIK: špilajóčima se
TOŽILNIK: špilajóči se
MESTNIK: pri špilajóčih se
ORODNIK: s špilajóčima se
množina

IMENOVALNIK: špilajóča se
RODILNIK: špilajóčih se
DAJALNIK: špilajóčim se
TOŽILNIK: špilajóča se
MESTNIK: pri špilajóčih se
ORODNIK: s špilajóčimi se

DELEŽJE NA *-aje*: špiláje se

glagolnik

ednina

IMENOVALNIK: špílanje
RODILNIK: špílanja
DAJALNIK: špílanju
TOŽILNIK: špílanje
MESTNIK: pri špílanju
ORODNIK: s špílanjem

dvojina

IMENOVALNIK: špílanji
RODILNIK: špílanj
DAJALNIK: špílanjema
TOŽILNIK: špílanji
MESTNIK: pri špílanjih
ORODNIK: s špílanjema

množina

IMENOVALNIK: špílanja
RODILNIK: špílanj
DAJALNIK: špílanjem
TOŽILNIK: špílanja
MESTNIK: pri špílanjih
ORODNIK: s špílanji

tonemsko

NEDOLOČNIK: špílati se

NAMENILNIK: špílat se

sedanjik

ednina

1. OSEBA špílam se
2. OSEBA špílaš se
3. OSEBA špíla se

dvojina

1. OSEBA špílava se
2. OSEBA špílata se
3. OSEBA špílata se

množina

1. OSEBA špílamó se
2. OSEBA špílate se
3. OSEBA špílajo se

velelnik

ednina

2. OSEBA špílaj se
dvojina

1. OSEBA špílajva se
2. OSEBA špílajta se

množina

1. OSEBA špílajmó se
2. OSEBA špílajte se

deležnik na -/

moški spol

EDNINA: špílal se
DVOJINA: špílala se
MNOŽINA: špílali se

ženski spol

EDNINA: špílala se in špílala se
DVOJINA: špílali se
MNOŽINA: špílate se

srednji spol

EDNINA: špívalo se
DVOJINA: špílali se
MNOŽINA: špílala se

deležnik na -č

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: špilajóč se tudi špilajóč se
RODILNIK: špilajóčega se
DAJALNIK: špilajóčemu se
TOŽILNIK: špilajóč se tudi špilajóč se
živo špilajóčega se
MESTNIK: pri špilajóčem se
ORODNIK: s špilajóčim se

dvojina

IMENOVALNIK: špilajóča se
RODILNIK: špilajóčih se
DAJALNIK: špilajóčima se
TOŽILNIK: špilajóča se
MESTNIK: pri špilajóčih se
ORODNIK: s špilajóčima se

množina

IMENOVALNIK: špilajóči se
RODILNIK: špilajóčih se
DAJALNIK: špilajóčim se
TOŽILNIK: špilajóče se
MESTNIK: pri špilajóčih se
ORODNIK: s špilajóčimi se

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: špilajóča se
RODILNIK: špilajóče se
DAJALNIK: špilajóči se
TOŽILNIK: špilajóčo se
MESTNIK: pri špilajóči se
ORODNIK: s špilajóčo se

dvojina

IMENOVALNIK: špilajóči se
RODILNIK: špilajóčih se
DAJALNIK: špilajóčima se

TOŽILNIK: špilajóči se
MESTNIK: pri špilajóčih se
ORODNIK: s špilajóčima se

množina

IMENOVALNIK: špilajóče se
RODILNIK: špilajóčih se
DAJALNIK: špilajóčim se
TOŽILNIK: špilajóče se
MESTNIK: pri špilajóčih se
ORODNIK: s špilajóčimi se

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: špilajóče se
RODILNIK: špilajóčega se
DAJALNIK: špilajóčemu se
TOŽILNIK: špilajóče se
MESTNIK: pri špilajóčem se
ORODNIK: s špilajóčim se

dvojina

IMENOVALNIK: špilajóči se
RODILNIK: špilajóčih se
DAJALNIK: špilajóčima se
TOŽILNIK: špilajóči se
MESTNIK: pri špilajóčih se
ORODNIK: s špilajóčima se

množina

IMENOVALNIK: špilajóča se
RODILNIK: špilajóčih se
DAJALNIK: špilajóčim se
TOŽILNIK: špilajóča se
MESTNIK: pri špilajóčih se
ORODNIK: s špilajóčimi se

DELEŽJE NA *-aje*: špiláje se

glagolnik

ednina

IMENOVALNIK: špílanje
RODILNIK: špílanja
DAJALNIK: špílanju
TOŽILNIK: špílanje
MESTNIK: pri špílanju
ORODNIK: s špílanjem

dvojina

IMENOVALNIK: špílanji in špílanji
RODILNIK: špílanj
DAJALNIK: špílanjema in špílanjema
TOŽILNIK: špílanji in špílanji
MESTNIK: pri špílanjih
ORODNIK: s špílanjema in s špílanjema

množina

IMENOVALNIK: špílanja
RODILNIK: špílanj
DAJALNIK: špílanjem
TOŽILNIK: špílanja
MESTNIK: pri špílanjih
ORODNIK: s špílanji

FRAZEOLOGIJA

igrati/špilati frajerja

igrati frajerja

neknjižno pogovorno špilati frajerja

postavljati se, bahati se, važiti se

- Ni pa naporno biti le zaljubljen, naporno je odraščati, se upirati mami in *igrati frajerja*.
- Če kdo misli, da *bo frajerja špilal* in bo direktor, se je zmotil.

igrati/špilati klovna

igrati klovna

neknjižno pogovorno špilati klovna

vesti se nenaravno, izumetničeno, neumno; SIN.:

afnati se

- Če *igra* v razredu *klovna* in se mu vsi smeji, je s tem dobil svojih pet minut pozornosti.
- Tudi jaz bi delal, če bi bila moja služba *klovna špilati* in zapravljati ogromno denarja.

kaj ne štima/špila (*s kom, čim*)

kaj ne štima (*s kom, čim*)

kaj ne špila (*s kom, čim*)

neknjižno pogovorno izraža mnenje govorca, da kaj ni, ne deluje v skladu s pričakovanji

- Kamor koli pogledaš, nič *ne štima*.
- To kaže, da nekaj v vojski *ne štima*.
- Očitno nekaj *ne štima* s tabo.
- Glede na to, kar ste povedali, se mi zdi, da ne gre za mehanično napako, temveč nekaj *ne štima* s programsko opremo.
- Res pa pri nas marsikaj *ne štima*, to vemo pa itak sami.
- Oni so točno vedeli, da sistem *ne špila*, ti pa si jim verjela.

IZVOR

prevzeto iz srvnem. *spilen*, nem. *spielen* 'igrati', prvotno 'plesati' – **več ...**

vecé vecêja glej **WC** WC-ja samostalnik moškega spola

[vecé]

POMEN

1. urejen zaprt prostor za opravljanje potrebe

► prid. beseda + **sam. beseda**

moški, ženski vece

- Vsak hodnik premore šest skupnih *vecejev*, ki so ločeni po spolu.

► glag. + **sam. beseda v tožilniku**

- Na sicer solidno urejeni bencinski smo zaman iskali *veceje*.

► sam. beseda + **sam. beseda v rodilniku**

- Pomaknili so se za hišo, k oknu *veceja*.

1a) opravljanje potrebe

- Že nekaj dni ni šla na *vece*.

2. kot pridevnik ki je v zvezi z večejem

▶ prid. beseda + sam. beseda

vece školjka

- Šel sem noter in mu razkazoval pralni stroj, razlagal, kje na polici pred ogledalom bo imel svoje potrebščine, pokazal sem mu tudi novo desko na *vece* školjki.
- Za vrati se je slišalo trganje *vece* papirja.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[večé]

IPA: [ve'tse:]

tonemski

[večê]

IPA: [vetsé:]

VZOREC

jakostno

ednina

IMENOVALNIK: večé

RODILNIK: večêja

DAJALNIK: večêju

TOŽILNIK: večé

MESTNIK: pri večêju

ORODNIK: z večêjem

dvojina

IMENOVALNIK: večêja

RODILNIK: večêjev

DAJALNIK: večêjema

TOŽILNIK: večêja

MESTNIK: pri večêjih

ORODNIK: z večêjema

množina

IMENOVALNIK: večêji

RODILNIK: večêjev

DAJALNIK: večêjem

TOŽILNIK: večêje

MESTNIK: pri večêjih

ORODNIK: z večêji

tonemsko

ednina

IMENOVALNIK: večê

RODILNIK: večêja

DAJALNIK: večêju

TOŽILNIK: večê

MESTNIK: pri večêju

ORODNIK: z večêjem

dvojina

IMENOVALNIK: večêja

RODILNIK: večêjev

DAJALNIK: večêjema

TOŽILNIK: večêja

MESTNIK: pri večêjih

ORODNIK: z večêjema

množina

IMENOVALNIK: večêji

RODILNIK: večêjev

DAJALNIK: večêjem

TOŽILNIK: večêje

MESTNIK: pri večêjih

ORODNIK: z večêji

IZVOR

po izgovoru kratice angl. *WC*, glej ↑*WC*

vitamínski

vitamínska vitamínsko pridevnik

[vitamínski]

POMEN

ki je v zvezi z vitamini

▶ prid. beseda + sam. beseda

vitaminska sestava | vitaminska vrednost

- Smiselno je pregledati *vitaminsko* sestavo na deklaraciji ter izbrati preparate, ki so dopolnjeni tudi z minerali in mikroelementi.
- Če želite ohraniti *vitaminsko* vrednost živil, jih za dlje ne izpostavljajte vplivu zraka in svetlobe, ne kuhajte jih predolgo in ne pogrevajte.

a) ki vsebuje zelo veliko ali načrtno zgoščeno količino vitaminov

▶ prid. beseda + sam. beseda

vitaminski dodatek, nadomestek | vitaminski koktajl, napitek, pripravek, preparat | vitaminski kompleks | vitaminski izdelki | vitaminska bomba | vitaminska hrana, prehrana | vitaminska injekcija | vitaminska kombinacija | vitaminska krema, maska, obloga | vitaminska pijača | vitaminska ploščica | vitaminske kapljice, pilule, tablete, tabletki | vitaminske snovi | vitaminsko dopolnilo

- Jeseni in še posebej pozimi večkrat poseže po vitaminih in *vitaminskih* dodatkih.
- V *vitaminskih* tabletah je učinkovina močno zgoščena, zato je treba skrbno paziti, koliko posameznega vitamina zaužijemo.

▶ priredna zveza

vitaminski in mineralni, vitaminski in rudninski, beljakovinski in vitaminski

- Nekateri ljudje menijo, da bodo hranila, ki jih ne dobijo iz osiromašenega prehranjevanja, nadomestili z *vitaminskimi* in mineralnimi prehranskimi dodatki.
- Danes je v prodaji veliko *vitaminskih* in rudninskih dodatkov, vendar je le nekaj odstotkov naravnih.

b) ki temelji na povečani uporabi, uživanju vitaminov

▶ prid. beseda + sam. beseda

vitaminska kura, terapija | vitaminska nega

- Cilj *vitaminske* terapije je normalizirati in okrepiti delovanje imunskega sistema.

- Koži lahko vitalnost povrnete z *vitaminsko* nego, ki vpliva na njeno notranje mikrokroženje in ji omogoča več sijaja.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[vitamínski]

IPA: [vita'mi:nski]

tonemski

[vitamînski]

IPA: [vitamí:nski]

VZOREC

jakostno

OSNOVNIK

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: vitamínski

RODILNIK: vitamínskega

DAJALNIK: vitamínskemu

TOŽILNIK: vitamínski

živo vitamínskega

MESTNIK: pri vitamínskem

ORODNIK: z vitamínskim

dvojina

IMENOVALNIK: vitamínska

RODILNIK: vitamínskih

DAJALNIK: vitamínskima

TOŽILNIK: vitamínska

MESTNIK: pri vitamínskih

ORODNIK: z vitamínskima

množina

IMENOVALNIK: vitamínski

RODILNIK: vitamínskih

DAJALNIK: vitamínskim

TOŽILNIK: vitamínske

MESTNIK: pri vitamínskih

ORODNIK: z vitamínskimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: vitamínska

RODILNIK: vitamínske

DAJALNIK: vitamínski

TOŽILNIK: vitamínsko

MESTNIK: pri vitamínski

ORODNIK: z vitamínsko

dvojina

IMENOVALNIK: vitamínski

RODILNIK: vitamínskih

DAJALNIK: vitamínskima

TOŽILNIK: vitamínski

MESTNIK: pri vitamínskih

ORODNIK: z vitamínskima

množina

IMENOVALNIK: vitamínske

RODILNIK: vitamínskih

DAJALNIK: vitamínskim

TOŽILNIK: vitamínske

MESTNIK: pri vitamínskih

ORODNIK: z vitamínskimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: vitamínsko

RODILNIK: vitamínskega

DAJALNIK: vitamínskemu

TOŽILNIK: vitamínsko

MESTNIK: pri vitamínskem

ORODNIK: z vitamínskim

dvojina

IMENOVALNIK: vitamínski

RODILNIK: vitamínskih

DAJALNIK: vitamínskima

TOŽILNIK: vitamínski

MESTNIK: pri vitamínskih

ORODNIK: z vitamínskima

množina

IMENOVALNIK: vitamínska

RODILNIK: vitamínskih

DAJALNIK: vitamínskim

TOŽILNIK: vitamínska

MESTNIK: pri vitamínskih

ORODNIK: z vitamínskimi

tonemsko

OSNOVNIK

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: vitamînski

RODILNIK: vitamînskega

DAJALNIK: vitamînskemu

TOŽILNIK: vitamînski

živo vitamînskega

MESTNIK: pri vitamînskem

ORODNIK: z vitamînskim

dvojina

IMENOVALNIK: vitamînska

RODILNIK: vitamînskih

DAJALNIK: vitamînskima

TOŽILNIK: vitamînska

MESTNIK: pri vitamînskih

ORODNIK: z vitamînskima

množina

IMENOVALNIK: vitamînski

RODILNIK: vitamînskih

DAJALNIK: vitamînskim

TOŽILNIK: vitamînske

MESTNIK: pri vitamînskih

ORODNIK: z vitamînskimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: vitamînska

RODILNIK: vitamînske

DAJALNIK: vitamînski

TOŽILNIK: vitamínsko
MESTNIK: pri vitamínski
ORODNIK: z vitamínsko

dvojina

IMENOVALNIK: vitamínski
RODILNIK: vitamínskih
DAJALNIK: vitamínskima
TOŽILNIK: vitamínski
MESTNIK: pri vitamínskih
ORODNIK: z vitamínskima

množina

IMENOVALNIK: vitamínske
RODILNIK: vitamínskih
DAJALNIK: vitamínskim
TOŽILNIK: vitamínske
MESTNIK: pri vitamínskih
ORODNIK: z vitamínskimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: vitamínsko
RODILNIK: vitamínskega
DAJALNIK: vitamínskemu
TOŽILNIK: vitamínsko
MESTNIK: pri vitamínskem
ORODNIK: z vitamínskim

dvojina

IMENOVALNIK: vitamínski
RODILNIK: vitamínskih
DAJALNIK: vitamínskima
TOŽILNIK: vitamínski
MESTNIK: pri vitamínskih
ORODNIK: z vitamínskima

množina

IMENOVALNIK: vitamínska
RODILNIK: vitamínskih
DAJALNIK: vitamínskim
TOŽILNIK: vitamínska
MESTNIK: pri vitamínskih
ORODNIK: z vitamínskimi

IZVOR

↑vitamin

vitamínsko prislov [vitamínsko]

POMEN

glede na prisotnost, vsebnost vitaminov

▶ prisl. + prid. beseda

vitaminsko bogat, reven | vitaminsko obogaten

- Pijte veliko toplega čaja in jejte *vitaminsko* bogato hrano, da se vas spet ne bo lotil nadležen prehlad.
- Tisti prostovoljci, ki so žvečili *vitaminsko* obogatene žvečilke, so imeli za 33 odstotkov manj zobnih oblog in kamna kot njihovi vrstniki.

▶ prisl. + glag.

vitaminsko obogatiti

- Jed iz ovsenih kosmičev *vitaminsko* obogatimo, če ji dodamo sveže sadje ali sadni sok.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[vitamínsko]

IPA: [vita'mi:nskɔ]

tonemski

[vitamínsko]

IPA: [vitamí:nskò]

IZVOR

↑vitaminski

WC WC-ja tudi **vecé** vecêja samostalnik moškega spola [vɛçé]

kratica

POMEN

1. urejen zaprt prostor za opravljanje potrebe

▶ prid. beseda + sam. beseda

dnevni WC | javni WC | kemični WC | ločen WC | moški, ženski WC | prenosni WC | lasten, skupni WC

- Kampiranje bo brezplačno ob samem prireditvenem prostoru, kjer bodo tudi kemični *WC-ji*, poskrbljeno pa bo tudi za varnost in seveda za hrano in pijačo.
- Ker je bil moški *WC* zaseden, njemu pa se je izjemno mudilo, mu je stevardesa odprla vrata ženskega.

▶ sam. beseda v imenovalniku + glag.

WC se nahaja

- Na vsakem vogalu so jasne označbe, kje se nahaja javni *WC*.

▶ glag. + v + sam. beseda v tožilniku

zakleniti (se) v WC

- Zvečer so policiste poklicali iz bolnišnice, ker se je v *WC* zaklenil neznanec.

▶ sam. beseda + za + sam. beseda v tožilniku

čistilo za WC

- V roke mi je porinila čistilo za *WC-je*, kar je pomenilo, da moram pospraviti po kopalnici in stranišču.

▶ glag. + na + sam. beseda v tožilniku

oditi na WC

- S torbico, kjer je imela priročno kozmetiko, je odšla na *WC* preverit, če se ji zaradi slabega spanja in izgube prijatelja niso povečali podočnjaki.

▶ sam. beseda + z/s + sam. beseda v orodniku

kopalnica z WC-jem

- Tik ob kuhinji je kopalnica z *WC-jem* s primerno višino in širino.

▶ glag. + sam. beseda v tožilniku

- Vse sobe imajo *WC*, kabelsko TV, telefon, minibar in balkon.

▶ sam. beseda + sam. beseda v rodilniku

uporaba WC-ja | vrata WC-ja

- Uporaba *WC-ja* stane pol evra, kar ni malo.

▪ »Ključ dobite pri prodajalcu bencina,« je pisalo na vratih *WC-ja*.

▶ **sam. beseda** + na + sam. beseda v mestniku

▪ Vratom v zadnjem delu kabine sledi kratek hodnik z *WC-jem* na desni strani.

1a) opravljanje potrebe

▶ glag. + na + **sam. beseda v tožilniku**

hoditi, iti, oditi, skočiti na WC | morati na WC

▪ Šel sem na *WC* v gozd.

▪ Če bo kdo moral na *WC*, ga bo pospremil eden od nadzornih učiteljev.

2. kot pridevnik ki je v zvezi z urejenim zaprtim prostorom za opravljanje potrebe

▶ **prid. beseda** + sam. beseda

WC kotliček, školjka | WC papir | WC kabina

▪ Imajo svoje stalne objekte in jim ni bilo treba najemati dragih prenosnih *WC* kabin.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[vɛcé]

IPA: [vɛ'tse:]

tonemski

[vɛçê]

IPA: [vɛtsé:]

VZOREC

ednina

IMENOVALNIK: WC

jakostni [vɛcé]

tonemski [vɛçê]

RODILNIK: WC-**ja**

jakostni [vɛçêja]

tonemski [vɛçêja]

DAJALNIK: WC-**ju**

jakostni [vɛçêju]

tonemski [vɛçêju]

TOŽILNIK: WC

jakostni [vɛcé]

tonemski [vɛçê]

MESTNIK: pri WC-**ju**

jakostni [pri vɛçêju]

tonemski [pri vɛçêju]

ORODNIK: z WC-**jem**

jakostni [z vɛçêjem]

tonemski [z vɛçêjem]

dvojina

IMENOVALNIK: WC-**ja**

jakostni [vɛçêja]

tonemski [vɛçêja]

RODILNIK: WC-**jev**

jakostni [vɛçêjeu]

tonemski [vɛçêjeu]

DAJALNIK: WC-**jema**

jakostni [vɛçêjema]

tonemski [vɛçêjema]

TOŽILNIK: WC-**ja**

jakostni [vɛçêja]

tonemski [vɛçêja]

MESTNIK: pri WC-**jih**

jakostni [pri vɛçêjih]

tonemski [pri vɛçêjih]

ORODNIK: z WC-**jema**

jakostni [z vɛçêjema]

tonemski [z vɛçêjema]

množina

IMENOVALNIK: WC-**ji**

jakostni [vɛçêji]

tonemski [vɛçêji]

RODILNIK: WC-**jev**

jakostni [vɛçêjeu]

tonemski [vɛçêjeu]

DAJALNIK: WC-**jem**

jakostni [vɛçêjem]

tonemski [vɛçêjem]

TOŽILNIK: WC-**je**

jakostni [vɛçêje]

tonemski [vɛçêje]

MESTNIK: pri WC-**jih**

jakostni [pri vɛçêjih]

tonemski [pri vɛçêjih]

ORODNIK: z WC-**ji**

jakostni [z vɛçêji]

tonemski [z vɛçêji]

IZVOR

prevzeto iz angl. *w. c.*, okrajšave za *w(ater) c(loset)* 'stranišče', dobesedno 'majhen prostor z vodo' – **več ...**

WC-škóljka WC-škóljke samostalnik ženskega spola

[vécɛškóljka]

POMEN

priprava za opravljanje potrebe z desko in kotličkom za izplakovanje

▪ Kopalnica je prostorna, dobro opremljena, *WC-škóljka* in umivalnik pa sta ločena od kabine za prho, v katero se zapremo z vrtljivimi krožnimi vrati.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[vécɛškóljka]

IPA: ['vɛ:tse'lko:ljka]

tonemski

[vɛçɛškóljka]

IPA: [vɛ:tsɛ'lkó:ljkà]

VZOREC

jakostno

ednina

IMENOVALNIK: WC-škóljka

RODILNIK: WC-škóljke

DAJALNIK: WC-škóljki
TOŽILNIK: WC-škóljko
MESTNIK: pri WC-škóljki
ORODNIK: z WC-škóljko

dvojina

IMENOVALNIK: WC-škóljki
RODILNIK: WC-škóljk
DAJALNIK: WC-škóljkama
TOŽILNIK: WC-škóljki
MESTNIK: pri WC-škóljkah
ORODNIK: z WC-škóljkama

množina

IMENOVALNIK: WC-škóljke
RODILNIK: WC-škóljk
DAJALNIK: WC-škóljkam
TOŽILNIK: WC-škóljke
MESTNIK: pri WC-škóljkah
ORODNIK: z WC-škóljkami

tonemsko

ednina

IMENOVALNIK: WC-škôljka
RODILNIK: WC-škôljke
DAJALNIK: WC-škôljki
TOŽILNIK: WC-škôljko
MESTNIK: pri WC-škôljki
ORODNIK: z WC-škôljko

dvojina

IMENOVALNIK: WC-škôljki
RODILNIK: WC-škôljjk
DAJALNIK: WC-škôljčkama
TOŽILNIK: WC-škôljki
MESTNIK: pri WC-škôljkah
ORODNIK: z WC-škôljčkama

množina

IMENOVALNIK: WC-škôljke
RODILNIK: WC-škôljjk
DAJALNIK: WC-škôljčkam
TOŽILNIK: WC-škôljke
MESTNIK: pri WC-škôljkah
ORODNIK: z WC-škôljčkami

IZVOR

↑WC + ↑školjka

zabetoníran zabetonírana zabetonírano pridevnik

[zabetoníran]

POMEN

1. ki je narejen, utrjen z vlivanjem, nanosom, vgradnjo betona; SIN.: **betoniran**

▶ **prid. beseda** + sam. beseda

- Odpeljali so več kot 20.000 kubičnih metrov materiala, ostali pa so *zabetonirani* temelji.

1a) ki je s takim vlivanjem, nanosom, vgradnjo utrjen, da ostane, stoji na določenem mestu

▶ **prid. beseda** + v + sam. beseda v tožilniku

- Stebri so kovinski, *zabetonirani* v temelje, ali lešeni, pritrjeni na posebna držala.
- Če imate na vrtu star kovinski steber, ki je *zabetoniran* v tla in bi ga zelo težko odstranili, ga uporabite kot navpično oporo za vzpenjavko.

1b) ki je pokrit, zaprt s takim vlivanjem, nanosom

▶ **prid. beseda** + sam. beseda

- Pri pristojnih državnih organih naj pridobi dovoljenje za odpiranje obeh *zabetoniranih* rudniških jaškov.

2. ekspresivno ki se ne da spreminjati

▶ prisl. + **prid. beseda**

trdno zabetoniran | vnaprej zabetoniran

- Proračun je zaradi obilice zakonov, ki zahtevajo vsak svoj del proračunskega denarja, razvojno praktično *zabetoniran*.
- Razprava se bo polarizirala v skladu z zdaj že trdno *zabetonirano* delitvijo na dve koaliciji s po 13 svetniškimi glasovi.

▶ **prid. beseda** + sam. beseda

- Spoznala sta, da so dogovori nujni in nista bila pripravljena braniti ostrih in *zabetoniranih* stališč svojega ceha.

▶ **prid. beseda** + na + sam. beseda v mestniku

- Čeprav bi bili tudi z zmago še naprej trdno *zabetonirani* na zadnjem mestu, računajo na uspeh.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[zabetoníran]

IPA: [zabeto'ni:ran]

tonemski

[zabetoníran]

IPA: [zabetóni:ràn]

VZOREC

jakostno

OSNOVNIK

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: zabetoníran

določno zabetonírani

RODILNIK: zabetoníranega

DAJALNIK: zabetoníranemu

TOŽILNIK: zabetoníran

določno zabetonírani

živo zabetoníranega

MESTNIK: pri zabetoníranem

ORODNIK: z zabetoníranim

dvojina

IMENOVALNIK: zabetonírana

RODILNIK: zabetoníranih

DAJALNIK: zabetoníranima

TOŽILNIK: zabetonírana

MESTNIK: pri zabetoníranih

ORODNIK: z zabetoníran**ima**
množina

IMENOVALNIK: zabetonírani
RODILNIK: zabetonírani**h**
DAJALNIK: zabetonírani**m**
TOŽILNIK: zabetonírane
MESTNIK: pri zabetonírani**h**
ORODNIK: z zabetonírani**mi**

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: zabetonírana
RODILNIK: zabetonírane
DAJALNIK: zabetonírani
TOŽILNIK: zabetonírano
MESTNIK: pri zabetonírani
ORODNIK: z zabetonírano

dvojina

IMENOVALNIK: zabetonírani
RODILNIK: zabetonírani**h**
DAJALNIK: zabetonírani**ma**
TOŽILNIK: zabetonírani
MESTNIK: pri zabetonírani**h**
ORODNIK: z zabetonírani**ma**

množina

IMENOVALNIK: zabetonírane
RODILNIK: zabetonírani**h**
DAJALNIK: zabetonírani**m**
TOŽILNIK: zabetonírane
MESTNIK: pri zabetonírani**h**
ORODNIK: z zabetonírani**mi**

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: zabetonírano
RODILNIK: zabetoníran**ega**
DAJALNIK: zabetoníran**emu**
TOŽILNIK: zabetonírano
MESTNIK: pri zabetoníran**em**
ORODNIK: z zabetoníran**im**

dvojina

IMENOVALNIK: zabetonírani
RODILNIK: zabetonírani**h**
DAJALNIK: zabetonírani**ma**
TOŽILNIK: zabetonírani
MESTNIK: pri zabetonírani**h**
ORODNIK: z zabetonírani**ma**

množina

IMENOVALNIK: zabetonírana
RODILNIK: zabetonírani**h**
DAJALNIK: zabetonírani**m**
TOŽILNIK: zabetonírana
MESTNIK: pri zabetonírani**h**
ORODNIK: z zabetonírani**mi**

tonemsko

OSNOVNIK

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: zabetoníran
določno zabetonírani

RODILNIK: zabetoníran**ega**

DAJALNIK: zabetoníran**emu**

TOŽILNIK: zabetoníran

določno zabetonírani

živo zabetoníran**ega**

MESTNIK: pri zabetoníran**em**

ORODNIK: z zabetoníran**im**

dvojina

IMENOVALNIK: zabetonírana

RODILNIK: zabetonírani**h**

DAJALNIK: zabetonírani**ma**

TOŽILNIK: zabetonírana

MESTNIK: pri zabetonírani**h**

ORODNIK: z zabetonírani**ma**

množina

IMENOVALNIK: zabetonírani

RODILNIK: zabetonírani**h**

DAJALNIK: zabetonírani**m**

TOŽILNIK: zabetonírane

MESTNIK: pri zabetonírani**h**

ORODNIK: z zabetonírani**mi**

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: zabetonírana

RODILNIK: zabetonírane

DAJALNIK: zabetonírani

TOŽILNIK: zabetonírano

MESTNIK: pri zabetonírani

ORODNIK: z zabetonírano

dvojina

IMENOVALNIK: zabetonírani

RODILNIK: zabetonírani**h**

DAJALNIK: zabetonírani**ma**

TOŽILNIK: zabetonírani

MESTNIK: pri zabetonírani**h**

ORODNIK: z zabetonírani**ma**

množina

IMENOVALNIK: zabetonírane

RODILNIK: zabetonírani**h**

DAJALNIK: zabetonírani**m**

TOŽILNIK: zabetonírane

MESTNIK: pri zabetonírani**h**

ORODNIK: z zabetonírani**mi**

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: zabetonírano

RODILNIK: zabetoníran**ega**

DAJALNIK: zabetoníran**emu**

TOŽILNIK: zabetonírano

MESTNIK: pri zabetoníran**em**

ORODNIK: z zabetoníran**im**

dvojina

IMENOVALNIK: zabetonírani

RODILNIK: zabetonírani**h**

DAJALNIK: zabetonîran**ima**
TOŽILNIK: zabetonîrani
MESTNIK: pri zabetonîran**ih**
ORODNIK: z zabetonîran**ima**

množina

IMENOVANIK: zabetonîrana
RODILNIK: zabetonîran**ih**
DAJALNIK: zabetonîran**im**
TOŽILNIK: zabetonîrana
MESTNIK: pri zabetonîran**ih**
ORODNIK: z zabetonîran**imi**

IZVOR

↑zabetonirati

zabetonirati zabetoníram dovršni glagol [zabetonirati]

POMEN

1. narediti, utrditi kaj z vlivanjem, nanosom, vgradnjo betona

▶ **glag.** + sam. beseda v tožilniku

zabetonirati ploščo | zabetonirati temelje

- Prenove so se lotili v dveh fazah: v prvi so *zabetonirali* ploščo, v drugi pa bodo uredili ostrešje in izolacijo.
- Na pogorišču so že *zabetonirali* temelje za novo hišo.

1a) s takim vlivanjem, nanosom utrditi kaj, da ostane, stoji na določenem mestu

▶ **glag.** + v + sam. beseda v tožilniku

zabetonirati v temelje

- Manjkajoče mejnike je sosed bodisi odstranil ali *zabetoniral* v temelje zidu.

1b) s takim vlivanjem, nanosom pokriti, zapreti

▶ **glag.** + sam. beseda v tožilniku

- *Zabetoniral* je vhod in s tem onemogočil vstop.
- Staro vrtino so *zabetonirali*.

2. ekspresivno narediti, da se česa ne da spreminjati

▶ prisl. + **glag.**

dokončno zabetonirati

- Skupina se je s svojim drugim albumom dokončno *zabetonirala* na vrhu lestvic prodajnosti in poslušnosti.

▶ **glag.** + sam. beseda v tožilniku

- Z novim pravilnikom o financiranju se hoče kar *zabetonirati* sedanje stanje.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[zabetonirati]

IPA: [zabetoˈni:rati]

tonemski

[zabetonirati]

IPA: [zabetoˈni:ràti]

VZOREC

jakostno

NEDOLOČNIK: zabetonirati

NAMENILNIK: zabetonirat

sedanjik

ednina

1. OSEBA zabetoniram

2. OSEBA zabetoniraš

3. OSEBA zabetonira

dvojina

1. OSEBA zabetonirava

2. OSEBA zabetonirata

3. OSEBA zabetonirata

množina

1. OSEBA zabetoniramo

2. OSEBA zabetonirate

3. OSEBA zabetonirajo

velelnik

ednina

2. OSEBA zabetoniraj

dvojina

1. OSEBA zabetonirajva

2. OSEBA zabetonirajta

množina

1. OSEBA zabetonirajmo

2. OSEBA zabetonirajte

deležnik na -/

moški spol

EDNINA: zabetoniral

DVOJINA: zabetonirala

MNOŽINA: zabetonirali

ženski spol

EDNINA: zabetonirala

DVOJINA: zabetonirali

MNOŽINA: zabetonirale

srednji spol

EDNINA: zabetoniralo

DVOJINA: zabetonirali

MNOŽINA: zabetonirala

deležnik na -n

moški spol

ednina

IMENOVANIK: zabetoniran

RODILNIK: zabetoniran**ega**

DAJALNIK: zabetoniran**emu**

TOŽILNIK: zabetoniran

živo zabetoniran**ega**

MESTNIK: pri zabetoniran**em**

ORODNIK: z zabetoniran**im**

dvojina

IMENOVANIK: zabetonirana

RODILNIK: zabetoniran**ih**

DAJALNIK: zabetoniran**ima**

TOŽILNIK: zabetonirana

MESTNIK: pri zabetoniran**ih**

ORODNIK: z zabetoniran**ima**

množina

IMENOVALNIK: zabetoníran**i**
RODILNIK: zabetoníran**ih**
DAJALNIK: zabetoníran**im**
TOŽILNIK: zabetoníran**e**
MESTNIK: pri zabetoníran**ih**
ORODNIK: z zabetoníran**imi**

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: zabetoníran**a**
RODILNIK: zabetoníran**e**
DAJALNIK: zabetoníran**i**
TOŽILNIK: zabetoníran**o**
MESTNIK: pri zabetoníran**i**
ORODNIK: z zabetoníran**o**

dvojina

IMENOVALNIK: zabetoníran**i**
RODILNIK: zabetoníran**ih**
DAJALNIK: zabetoníran**ima**
TOŽILNIK: zabetoníran**i**
MESTNIK: pri zabetoníran**ih**
ORODNIK: z zabetoníran**ima**

množina

IMENOVALNIK: zabetoníran**e**
RODILNIK: zabetoníran**ih**
DAJALNIK: zabetoníran**im**
TOŽILNIK: zabetoníran**e**
MESTNIK: pri zabetoníran**ih**
ORODNIK: z zabetoníran**imi**

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: zabetoníran**o**
RODILNIK: zabetoníran**ega**
DAJALNIK: zabetoníran**emu**
TOŽILNIK: zabetoníran**o**
MESTNIK: pri zabetoníran**em**
ORODNIK: z zabetoníran**im**

dvojina

IMENOVALNIK: zabetoníran**i**
RODILNIK: zabetoníran**ih**
DAJALNIK: zabetoníran**ima**
TOŽILNIK: zabetoníran**i**
MESTNIK: pri zabetoníran**ih**
ORODNIK: z zabetoníran**ima**

množina

IMENOVALNIK: zabetoníran**a**
RODILNIK: zabetoníran**ih**
DAJALNIK: zabetoníran**im**
TOŽILNIK: zabetoníran**a**
MESTNIK: pri zabetoníran**ih**
ORODNIK: z zabetoníran**imi**

DELEŽJE NA **-vš**: zabetonír**ávši**

glagolnik

ednina

IMENOVALNIK: zabetoníran**je**
RODILNIK: zabetoníran**ja**

DAJALNIK: zabetoníran**ju**
TOŽILNIK: zabetoníran**je**
MESTNIK: pri zabetoníran**ju**
ORODNIK: z zabetoníran**jem**

dvojina

IMENOVALNIK: zabetoníran**ji**
RODILNIK: zabetoníran**aj**
DAJALNIK: zabetoníran**jema**
TOŽILNIK: zabetoníran**ji**
MESTNIK: pri zabetoníran**jih**
ORODNIK: z zabetoníran**jema**

množina

IMENOVALNIK: zabetoníran**ja**
RODILNIK: zabetoníran**aj**
DAJALNIK: zabetoníran**jem**
TOŽILNIK: zabetoníran**ja**
MESTNIK: pri zabetoníran**jih**
ORODNIK: z zabetoníran**ji**

tonemsko

NEDOLOČNIK: zabetonírat**i**
NAMENILNIK: zabetonírat**at**

sedanjik

ednina

1. OSEBA zabetoníram
2. OSEBA zabetoníraš
3. OSEBA zabetoníra

dvojina

1. OSEBA zabetonírava
2. OSEBA zabetonírata
3. OSEBA zabetonírata

množina

1. OSEBA zabetoníramo
2. OSEBA zabetonírate
3. OSEBA zabetoníraj

velelnik

ednina

2. OSEBA zabetoníraj

dvojina

1. OSEBA zabetonírajva
2. OSEBA zabetonírajta

množina

1. OSEBA zabetonírajmo
2. OSEBA zabetonírajte

deležnik na -/

moški spol

EDNINA: zabetoníral
DVOJINA: zabetonírala
MNOŽINA: zabetonírali

ženski spol

EDNINA: zabetonírala
DVOJINA: zabetonírali
MNOŽINA: zabetonírale

srednji spol

EDNINA: zabetoníralo
DVOJINA: zabetonírali
MNOŽINA: zabetonírala

deležnik na -n moški spol

ednina

IMENOVALNIK: zabetonîran
RODILNIK: zabetonîran**ega**
DAJALNIK: zabetonîran**emu**
TOŽILNIK: zabetonîran
živo zabetonîran**ega**
MESTNIK: pri zabetonîran**em**
ORODNIK: z zabetonîran**im**

dvojina

IMENOVALNIK: zabetonîrana
RODILNIK: zabetonîran**ih**
DAJALNIK: zabetonîran**ima**
TOŽILNIK: zabetonîrana
MESTNIK: pri zabetonîran**ih**
ORODNIK: z zabetonîran**ima**

množina

IMENOVALNIK: zabetonîrani
RODILNIK: zabetonîran**ih**
DAJALNIK: zabetonîran**im**
TOŽILNIK: zabetonîrane
MESTNIK: pri zabetonîran**ih**
ORODNIK: z zabetonîran**imi**

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: zabetonîrana
RODILNIK: zabetonîran**e**
DAJALNIK: zabetonîran**i**
TOŽILNIK: zabetonîrano
MESTNIK: pri zabetonîran**i**
ORODNIK: z zabetonîran**o**

dvojina

IMENOVALNIK: zabetonîrani
RODILNIK: zabetonîran**ih**
DAJALNIK: zabetonîran**ima**
TOŽILNIK: zabetonîrani
MESTNIK: pri zabetonîran**ih**
ORODNIK: z zabetonîran**ima**

množina

IMENOVALNIK: zabetonîrane
RODILNIK: zabetonîran**ih**
DAJALNIK: zabetonîran**im**
TOŽILNIK: zabetonîrane
MESTNIK: pri zabetonîran**ih**
ORODNIK: z zabetonîran**imi**

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: zabetonîrano
RODILNIK: zabetonîran**ega**
DAJALNIK: zabetonîran**emu**
TOŽILNIK: zabetonîrano
MESTNIK: pri zabetonîran**em**
ORODNIK: z zabetonîran**im**

dvojina

IMENOVALNIK: zabetonîrani

RODILNIK: zabetonîran**ih**
DAJALNIK: zabetonîran**ima**
TOŽILNIK: zabetonîran**i**
MESTNIK: pri zabetonîran**ih**
ORODNIK: z zabetonîran**ima**

množina

IMENOVALNIK: zabetonîrana
RODILNIK: zabetonîran**ih**
DAJALNIK: zabetonîran**im**
TOŽILNIK: zabetonîrana
MESTNIK: pri zabetonîran**ih**
ORODNIK: z zabetonîran**imi**
DELEŽJE NA -vš: zabetonirâv**ši**

glagolnik

ednina

IMENOVALNIK: zabetonîran**je**
RODILNIK: zabetonîran**ja**
DAJALNIK: zabetonîran**ju**
TOŽILNIK: zabetonîran**je**
MESTNIK: pri zabetonîran**ju**
ORODNIK: z zabetonîran**jem**

dvojina

IMENOVALNIK: zabetonîran**ji**
RODILNIK: zabetonîran**j**
DAJALNIK: zabetonîran**jema**
TOŽILNIK: zabetonîran**ji**
MESTNIK: pri zabetonîran**jih**
ORODNIK: z zabetonîran**jema**

množina

IMENOVALNIK: zabetonîran**ja**
RODILNIK: zabetonîran**j**
DAJALNIK: zabetonîran**jem**
TOŽILNIK: zabetonîran**ja**
MESTNIK: pri zabetonîran**jih**
ORODNIK: z zabetonîran**ji**

IZVOR

↑betonirati

zaprêsti zaprêdem tudi **zaprêsti** zaprêdem dovršni glagol
[zaprêsti] tudi [zaprêsti]

POMEN

1. oviti v pajčevino, nit iz posebnega izločka

▶ sam. beseda v imenovalniku + **glag.**

▪ Pajek se požene proti žrtvi; večji plen najprej *zaprede* in nato zastrupi, manjšega pa zastrupi takoj.

▶ **glag.** + v + sam. beseda v tožilniku

▪ Po oploditvi samica samca ubije ter izleže do 250 jajčec, jih *zaprede* v kokon in ga skrbno varuje.

1a) ekspresivno povzročiti, da kdo pride pod vpliv, nadzor, v neugodno stanje, ki se ga ne more zlahka rešiti

▶ **glag.** + v + sam. beseda v tožilniku

▪ Melanholija je tako silna, da me *zaprede* v razpoloženje, iz katerega se ne izkopljem prav zlahka.

▶ **sam. beseda v imenovalniku + glag.**

▪ Ne dovolite, da vas katera koli slaba navada omreži in *zaprede*.

2. v obliki **zapresti se oviti se v pajčevino, nit iz posebnega izločka z namenom preobrazbe ali čakanja na ugodnejše pogoje**

▪ Ta hip gosenic ni več videti, saj so *se že zapredle*, iz kokonov bodo kmalu zleteli majhni metulji.

▪ Vodni pajki prezimujejo kar v vodi; *zapredejo se* v svoja bivališča ali pa si z zrakom napolnijo prazne polžje hišice in zaprejo vhod z gosto pajčevino.

2a) ekspresivno **za dalj časa se zapreti sam vase, v ozek krog ljudi**

▶ **glag.** + v + sam. beseda v tožilniku

▪ Če bi se potapljal samo v notranja prostranstva, lahko pride do duhovnih iluzij – začneš se ukvarjati samo s seboj, *zapredeš se* v svoj kokon.

▪ Sploh kadar snemaš kot režiser, *se zapredeš* v ta umetni svet, ga poskušaš podpirati z vsemi štirimi in ti je vsak impulz iz zunanjega, realnega okolja popolnoma odveč.

2b) ekspresivno **z nepremišljenimi dejanji priti v neugodno stanje, iz katerega se ni mogoče zlahka rešiti**

▪ Sposojeni denar je imel namen vrniti, in ga je tudi vračal, dokler *se* ni povsem *zapredel* v verigo kreditov in oderuških obresti.

3. oddati ali začeti oddajati enakomeren, nizek zvok, navadno ob občutju ugodja, zadovoljstva

▶ **sam. beseda v imenovalniku + glag.**

▪ Mačka je *zapredla*, ko je lastnik vrgel prednjo klobčič volne.

▶ **prisl. + glag.**

▪ Mačke so bolj svoje glave in same določajo čas in trajanje druženja s človekom; če jih pozabimo pobožati, to same zahtevajo in v znak zahvale zadovoljno *zapredejo*.

3a) ekspresivno **oddati ali začeti oddajati temu podoben zvok ob občutju ugodja, zadovoljstva**

▶ **prisl. + glag.**

zadovoljno zapresti

▪ Kot kaka razvajena muca je zadovoljno *zapredla* in počasi zlezla s postelje.

▶ **glag.** + kot + sam. beseda v imenovalniku

▪ Zavijem se v mehko odejo in *zapredem* kot mačka.

▪ Tako se je razvnela, da je *zapredla* kot mlada muca.

▶ **glag.** + od + sam. beseda v rodilniku
zapresti od ugodja

▪ Kmalu se je povsem sprostila, zaprla je oči in od čistega ugodja uživaško *zapredla*.

3b) ekspresivno **reči, povedati z glasom, podobnim takemu zvoku**

▶ **prisl. + glag.**

zadovoljno zapresti

▪ »Nekoga sem vam pripeljal!« je zadovoljno *zapredel*, kot bi sam nosil zasluge za obisk.

3c) ekspresivno **oddati ali začeti oddajati temu podoben zvok ob pravilnem, tekočem delovanju**

▶ **prisl. + glag.**

▪ Vklpila je računalnik, ki je voljno *zapredel* in neverjetno hitro preletel vsa instalacijska obvestila ter zahteval geslo.

▪ K športnemu vzdušju zagotovo pripomore tudi športni izpuh, ki zares prijetno in nevsiljivo *zaprede* že ob zagonu motorja in v prostem teku.

▶ **sam. beseda v imenovalniku + glag.**

▪ Motor je *zapredel* in preglasil druge zvoke.

OBLIKE IN IZGOVOR

jakostni

[zaprêsti] tudi [zaprésti]

IPA: [za'prɛ:sti] tudi [za'pre:sti]

tonemski

[zaprésti] tudi [zaprêsti]

IPA: [zaprè:stí] tudi [zaprè:stí]

VZOREC

jakostno

NEDOLOČNIK: zaprêsti

NAMENILNIK: zaprêst tudi zaprèst

sedanjik

ednina

1. OSEBA zaprêdem

2. OSEBA zaprêdeš

3. OSEBA zaprêde

dvojina

1. OSEBA zaprêdeva

2. OSEBA zaprêdeta

3. OSEBA zaprêdeta

množina

1. OSEBA zaprêdemo

2. OSEBA zaprêdete

3. OSEBA zaprêdejo

velelnik

ednina

2. OSEBA zaprêdi

dvojina

1. OSEBA zapredíva

2. OSEBA zapredíta

množina

1. OSEBA zapredímo

2. OSEBA zapredíte

deležnik na -/

moški spol

EDNINA: zaprêdel redko zaprêl
DVOJINA: zaprêdla redko zaprêla
MNOŽINA: zaprêdli redko zaprêli

ženski spol

EDNINA: zaprêdla redko zaprêla
DVOJINA: zaprêdli redko zaprêli
MNOŽINA: zaprêdle redko zaprêle

srednji spol

EDNINA: zaprêdlo redko zaprêlo
DVOJINA: zaprêdli redko zaprêli
MNOŽINA: zaprêdla redko zaprêla

deležnik na -n

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: zapredèn
RODILNIK: zapredênega
DAJALNIK: zapredênemu
TOŽILNIK: zapredèn
živo zapredênega
MESTNIK: pri zapredênem
ORODNIK: z zapredênim

dvojina

IMENOVALNIK: zapredêna
RODILNIK: zapredênih
DAJALNIK: zapredênima
TOŽILNIK: zapredêna
MESTNIK: pri zapredênih
ORODNIK: z zapredênima

množina

IMENOVALNIK: zapredêni
RODILNIK: zapredênih
DAJALNIK: zapredênim
TOŽILNIK: zapredêne
MESTNIK: pri zapredênih
ORODNIK: z zapredênimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: zapredêna
RODILNIK: zapredêne
DAJALNIK: zapredêni
TOŽILNIK: zapredêno
MESTNIK: pri zapredêni
ORODNIK: z zapredêno

dvojina

IMENOVALNIK: zapredêni
RODILNIK: zapredênih
DAJALNIK: zapredênima
TOŽILNIK: zapredêni
MESTNIK: pri zapredênih
ORODNIK: z zapredênima

množina

IMENOVALNIK: zapredêne
RODILNIK: zapredênih
DAJALNIK: zapredênim
TOŽILNIK: zapredêne
MESTNIK: pri zapredênih

ORODNIK: z zapredênimi
srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: zapredêno
RODILNIK: zapredênega
DAJALNIK: zapredênemu
TOŽILNIK: zapredêno
MESTNIK: pri zapredênem
ORODNIK: z zapredênim

dvojina

IMENOVALNIK: zapredêni
RODILNIK: zapredênih
DAJALNIK: zapredênima
TOŽILNIK: zapredêni
MESTNIK: pri zapredênih
ORODNIK: z zapredênima

množina

IMENOVALNIK: zapredêna
RODILNIK: zapredênih
DAJALNIK: zapredênim
TOŽILNIK: zapredêna
MESTNIK: pri zapredênih
ORODNIK: z zapredênimi

in

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: zaprêden
RODILNIK: zaprêdenega
DAJALNIK: zaprêdenemu
TOŽILNIK: zaprêden
živo zaprêdenega
MESTNIK: pri zaprêdenem
ORODNIK: z zaprêdenim

dvojina

IMENOVALNIK: zaprêdena
RODILNIK: zaprêdenih
DAJALNIK: zaprêdenima
TOŽILNIK: zaprêdena
MESTNIK: pri zaprêdenih
ORODNIK: z zaprêdenima

množina

IMENOVALNIK: zaprêdeni
RODILNIK: zaprêdenih
DAJALNIK: zaprêdenim
TOŽILNIK: zaprêdene
MESTNIK: pri zaprêdenih
ORODNIK: z zaprêdenimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: zaprêdena
RODILNIK: zaprêdene
DAJALNIK: zaprêdeni
TOŽILNIK: zaprêdeno
MESTNIK: pri zaprêdeni
ORODNIK: z zaprêdeno

dvojina

IMENOVALNIK: zaprêdeni
RODILNIK: zaprêdenih
DAJALNIK: zaprêdenima
TOŽILNIK: zaprêdeni
MESTNIK: pri zaprêdenih
ORODNIK: z zaprêdenima

množina

IMENOVALNIK: zaprêdene
RODILNIK: zaprêdenih
DAJALNIK: zaprêdenim
TOŽILNIK: zaprêdene
MESTNIK: pri zaprêdenih
ORODNIK: z zaprêdenimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: zaprêdeno
RODILNIK: zaprêdenega
DAJALNIK: zaprêdenemu
TOŽILNIK: zaprêdeno
MESTNIK: pri zaprêdenem
ORODNIK: z zaprêdenim

dvojina

IMENOVALNIK: zaprêdeni
RODILNIK: zaprêdenih
DAJALNIK: zaprêdenima
TOŽILNIK: zaprêdeni
MESTNIK: pri zaprêdenih
ORODNIK: z zaprêdenima

množina

IMENOVALNIK: zaprêdena
RODILNIK: zaprêdenih
DAJALNIK: zaprêdenim
TOŽILNIK: zaprêdena
MESTNIK: pri zaprêdenih
ORODNIK: z zaprêdenimi

glagolnik

ednina

IMENOVALNIK: zapredênje
RODILNIK: zapredênja
DAJALNIK: zapredênju
TOŽILNIK: zapredênje
MESTNIK: pri zapredênju
ORODNIK: z zapredênjem

dvojina

IMENOVALNIK: zapredênji
RODILNIK: zapredênj
DAJALNIK: zapredênjema
TOŽILNIK: zapredênji
MESTNIK: pri zapredênjih
ORODNIK: z zapredênjema

množina

IMENOVALNIK: zapredênja
RODILNIK: zapredênj
DAJALNIK: zapredênjem
TOŽILNIK: zapredênja
MESTNIK: pri zapredênjih

ORODNIK: z zapredênji

in

ednina

IMENOVALNIK: zaprêdenje
RODILNIK: zaprêdenja
DAJALNIK: zaprêdenju
TOŽILNIK: zaprêdenje
MESTNIK: pri zaprêdenju
ORODNIK: z zaprêdenjem

dvojina

IMENOVALNIK: zaprêdenji
RODILNIK: zaprêdenj
DAJALNIK: zaprêdenjema
TOŽILNIK: zaprêdenji
MESTNIK: pri zaprêdenjih
ORODNIK: z zaprêdenjema

množina

IMENOVALNIK: zaprêdenja
RODILNIK: zaprêdenj
DAJALNIK: zaprêdenjem
TOŽILNIK: zaprêdenja
MESTNIK: pri zaprêdenjih
ORODNIK: z zaprêdenji

tonemsko

NEDOLOČNIK: zaprésti

NAMENILNIK: zaprêst tudi zaprêst

sedanjik

ednina

1. OSEBA zaprédem
2. OSEBA zaprédeš
3. OSEBA zapréde

dvojina

1. OSEBA zaprédeva
2. OSEBA zaprédeta
3. OSEBA zaprédeta

množina

1. OSEBA zaprédemo
2. OSEBA zaprédete
3. OSEBA zaprédejo

velelnik

ednina

2. OSEBA zaprédi

dvojina

1. OSEBA zapredîva
2. OSEBA zapredîta

množina

1. OSEBA zapredîmo
2. OSEBA zapredîte

deležnik na -/

moški spol

EDNINA: zaprédel in zaprêdel redko zaprêl

DVOJINA: zaprédla in zaprêdla redko zapréla

MNOŽINA: zaprédli in zaprêdli redko zapréli

ženski spol

EDNINA: zaprédla in zaprêdla redko zapréla

DVOJINA: zaprédli in zaprêdli redko zapréli

MNOŽINA: zaprédle in zaprêdle redko zapréle
srednji spol

EDNINA: zaprédo in zaprêdo redko zaprélo

DVOJINA: zaprédi in zaprêdi redko zapréli

MNOŽINA: zapréda in zaprêda redko zapréla

deležnik na -n

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: zapredèn

RODILNIK: zapredéne**ga**

DAJALNIK: zapredénemu

TOŽILNIK: zapredèn

živo zapredéne**ga**

MESTNIK: pri zapredénem

ORODNIK: z zapredénim

dvojina

IMENOVALNIK: zapredéna

RODILNIK: zapredénih

DAJALNIK: zapredénima

TOŽILNIK: zapredéna

MESTNIK: pri zapredénih

ORODNIK: z zapredénima

množina

IMENOVALNIK: zapredéni

RODILNIK: zapredénih

DAJALNIK: zapredénim

TOŽILNIK: zapredéne

MESTNIK: pri zapredénih

ORODNIK: z zapredénimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: zapredéna

RODILNIK: zapredéne

DAJALNIK: zapredéni

TOŽILNIK: zapredéno

MESTNIK: pri zapredéni

ORODNIK: z zapredéno

dvojina

IMENOVALNIK: zapredéni

RODILNIK: zapredénih

DAJALNIK: zapredénima

TOŽILNIK: zapredéni

MESTNIK: pri zapredénih

ORODNIK: z zapredénima

množina

IMENOVALNIK: zapredéne

RODILNIK: zapredénih

DAJALNIK: zapredénim

TOŽILNIK: zapredéne

MESTNIK: pri zapredénih

ORODNIK: z zapredénimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: zapredéno

RODILNIK: zapredéne**ga**

DAJALNIK: zapredénemu

TOŽILNIK: zapredéno

MESTNIK: pri zapredénem

ORODNIK: z zapredénim

dvojina

IMENOVALNIK: zapredéni

RODILNIK: zapredénih

DAJALNIK: zapredénima

TOŽILNIK: zapredéni

MESTNIK: pri zapredénih

ORODNIK: z zapredénima

množina

IMENOVALNIK: zapredéna

RODILNIK: zapredénih

DAJALNIK: zapredénim

TOŽILNIK: zapredéna

MESTNIK: pri zapredénih

ORODNIK: z zapredénimi

in

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: zaprêden

RODILNIK: zaprêdenega

DAJALNIK: zaprêdenemu

TOŽILNIK: zaprêden

živo zaprêdenega

MESTNIK: pri zaprêdenem

ORODNIK: z zaprêdenim

dvojina

IMENOVALNIK: zaprêdena

RODILNIK: zaprêdenih

DAJALNIK: zaprêdenima

TOŽILNIK: zaprêdena

MESTNIK: pri zaprêdenih

ORODNIK: z zaprêdenima

množina

IMENOVALNIK: zaprêdeni

RODILNIK: zaprêdenih

DAJALNIK: zaprêdenim

TOŽILNIK: zaprêdene

MESTNIK: pri zaprêdenih

ORODNIK: z zaprêdenimi

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: zaprêdena

RODILNIK: zaprêdene

DAJALNIK: zaprêdeni

TOŽILNIK: zaprêdeno

MESTNIK: pri zaprêdeni

ORODNIK: z zaprêdeno

dvojina

IMENOVALNIK: zaprêdeni

RODILNIK: zaprêdenih

DAJALNIK: zaprêdenima

TOŽILNIK: zaprêdeni

MESTNIK: pri zaprêdenih

ORODNIK: z zaprêdenima

množina

IMENOVALNIK: zaprêdene
RODILNIK: zaprêdenih
DAJALNIK: zaprêdenim
TOŽILNIK: zaprêdene
MESTNIK: pri zaprêdenih
ORODNIK: z zaprêdenimi

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: zaprêdeno
RODILNIK: zaprêdenega
DAJALNIK: zaprêdenemu
TOŽILNIK: zaprêdeno
MESTNIK: pri zaprêdenem
ORODNIK: z zaprêdenim

dvojina

IMENOVALNIK: zaprêdeni
RODILNIK: zaprêdenih
DAJALNIK: zaprêdenima
TOŽILNIK: zaprêdeni
MESTNIK: pri zaprêdenih
ORODNIK: z zaprêdenima

množina

IMENOVALNIK: zaprêdena
RODILNIK: zaprêdenih
DAJALNIK: zaprêdenim
TOŽILNIK: zaprêdena
MESTNIK: pri zaprêdenih
ORODNIK: z zaprêdenimi

glagolnik

ednina

IMENOVALNIK: zapredénje
RODILNIK: zapredénja
DAJALNIK: zapredénju
TOŽILNIK: zapredénje
MESTNIK: pri zapredénju
ORODNIK: z zapredénjem

dvojina

IMENOVALNIK: zapredénji in zapredênji
RODILNIK: zapredênj
DAJALNIK: zapredénjema in zapredênjema
TOŽILNIK: zapredénji in zapredênji
MESTNIK: pri zapredénjih tudi pri zapredênjih
ORODNIK: z zapredénjema in z zapredênjema

množina

IMENOVALNIK: zapredénja tudi zapredênja
RODILNIK: zapredênj
DAJALNIK: zapredénjem tudi zapredênjem
TOŽILNIK: zapredénja tudi zapredênjem
MESTNIK: pri zapredénjih tudi pri zapredênjih
ORODNIK: z zapredénji tudi z zapredênji

in

ednina

IMENOVALNIK: zaprêdenje
RODILNIK: zaprêdenja
DAJALNIK: zaprêdenju

TOŽILNIK: zaprêdenje
MESTNIK: pri zaprêdenju
ORODNIK: z zaprêdenjem

dvojina

IMENOVALNIK: zaprêdenji in zaprêdenji
RODILNIK: zaprêdenj
DAJALNIK: zaprêdenjema in zaprêdenjema
TOŽILNIK: zaprêdenji in zaprêdenji
MESTNIK: pri zaprêdenjih tudi pri zaprêdenjih
ORODNIK: z zaprêdenjema in z zaprêdenjema

množina

IMENOVALNIK: zaprêdenja tudi zaprêdenja
RODILNIK: zaprêdenj
DAJALNIK: zaprêdenjem tudi zaprêdenjem
TOŽILNIK: zaprêdenja tudi zaprêdenja
MESTNIK: pri zaprêdenjih tudi pri zaprêdenjih
ORODNIK: z zaprêdenji tudi z zaprêdenji

tudi

jakostno

NEDOLOČNIK: zaprésti
NAMENILNIK: zaprést

sedanjik

ednina

1. OSEBA zaprédem
2. OSEBA zaprédeš
3. OSEBA zapréde

dvojina

1. OSEBA zaprédeva
2. OSEBA zaprédeta
3. OSEBA zaprédeta

množina

1. OSEBA zaprédemo
2. OSEBA zaprédete
3. OSEBA zaprédejo

velelnik

ednina

2. OSEBA zaprédi

dvojina

1. OSEBA zaprédiava
2. OSEBA zaprédiata

množina

1. OSEBA zapredimo
2. OSEBA zapredite

deležnik na -/

moški spol

EDNINA: zaprédel redko zaprèl
DVOJINA: zaprédla redko zapréla
MNOŽINA: zaprédli redko zapréli

ženski spol

EDNINA: zaprédla redko zapréla
DVOJINA: zaprédli redko zapréli
MNOŽINA: zaprédle redko zapréle

srednji spol

EDNINA: zaprédlo redko zaprélo
DVOJINA: zaprédli redko zapréli
MNOŽINA: zaprédla redko zapréla

deležnik na -n
moški spol

ednina

IMENOVANIK: zapréden
RODILNIK: zaprédene**ga**
DAJALNIK: zaprédene**mu**
TOŽILNIK: zapréden
živo zaprédene**ga**
MESTNIK: pri zaprédene**m**
ORODNIK: z zaprédene**im**

dvojina

IMENOVANIK: zaprédena
RODILNIK: zaprédene**ih**
DAJALNIK: zaprédene**ima**
TOŽILNIK: zaprédena
MESTNIK: pri zaprédene**ih**
ORODNIK: z zaprédene**ima**

množina

IMENOVANIK: zaprédeni
RODILNIK: zaprédene**ih**
DAJALNIK: zaprédene**im**
TOŽILNIK: zaprédene
MESTNIK: pri zaprédene**ih**
ORODNIK: z zaprédene**imi**

ženski spol

ednina

IMENOVANIK: zaprédena
RODILNIK: zaprédene
DAJALNIK: zaprédene
TOŽILNIK: zaprédene
MESTNIK: pri zaprédene
ORODNIK: z zaprédene

dvojina

IMENOVANIK: zaprédeni
RODILNIK: zaprédene**ih**
DAJALNIK: zaprédene**ima**
TOŽILNIK: zaprédeni
MESTNIK: pri zaprédene**ih**
ORODNIK: z zaprédene**ima**

množina

IMENOVANIK: zaprédene
RODILNIK: zaprédene**ih**
DAJALNIK: zaprédene**im**
TOŽILNIK: zaprédene
MESTNIK: pri zaprédene**ih**
ORODNIK: z zaprédene**imi**

srednji spol

ednina

IMENOVANIK: zaprédeno
RODILNIK: zaprédene**ga**
DAJALNIK: zaprédene**mu**
TOŽILNIK: zaprédeno
MESTNIK: pri zaprédene**m**
ORODNIK: z zaprédene**im**

dvojina

IMENOVANIK: zaprédeni

RODILNIK: zaprédene**ih**
DAJALNIK: zaprédene**ima**
TOŽILNIK: zaprédeni
MESTNIK: pri zaprédene**ih**
ORODNIK: z zaprédene**ima**

množina

IMENOVANIK: zaprédena
RODILNIK: zaprédene**ih**
DAJALNIK: zaprédene**im**
TOŽILNIK: zaprédena
MESTNIK: pri zaprédene**ih**
ORODNIK: z zaprédene**imi**

glagolnik

ednina

IMENOVANIK: zaprédenje
RODILNIK: zaprédene**ja**
DAJALNIK: zaprédene**ju**
TOŽILNIK: zaprédenje
MESTNIK: pri zaprédene**ju**
ORODNIK: z zaprédene**jem**

dvojina

IMENOVANIK: zaprédenje
RODILNIK: zaprédene**j**
DAJALNIK: zaprédene**jema**
TOŽILNIK: zaprédene**ji**
MESTNIK: pri zaprédene**jih**
ORODNIK: z zaprédene**jema**

množina

IMENOVANIK: zaprédene**ja**
RODILNIK: zaprédene**j**
DAJALNIK: zaprédene**jem**
TOŽILNIK: zaprédene**ja**
MESTNIK: pri zaprédene**jih**
ORODNIK: z zaprédene**ji**

tonemsko

NEDOLOČNIK: zaprédeti
NAMENILNIK: zaprédeti

sedanjik

ednina

1. OSEBA zaprédem
2. OSEBA zaprédesh
3. OSEBA zaprédete

dvojina

1. OSEBA zaprédema
2. OSEBA zaprédeta
3. OSEBA zaprédeta

množina

1. OSEBA zaprédemo
2. OSEBA zaprédete
3. OSEBA zaprédete

velelnik

ednina

2. OSEBA zaprédidi

dvojina

1. OSEBA zaprédida
2. OSEBA zaprédida

množina

1. OSEBA **zaprédimo**
2. OSEBA **zaprédite**

deležnik na -l

moški spol

EDNINA: **zaprédel** redko **zaprèl**
DVOJINA: **zaprédla** redko **zaprèla**
MNOŽINA: **zaprédli** redko **zaprèli**

ženski spol

EDNINA: **zaprédla** redko **zaprèla**
DVOJINA: **zaprédli** redko **zaprèli**
MNOŽINA: **zaprédle** redko **zaprèle**

srednji spol

EDNINA: **zaprédlo** redko **zaprèlo**
DVOJINA: **zaprédli** redko **zaprèli**
MNOŽINA: **zaprédla** redko **zaprèla**

deležnik na -n

moški spol

ednina

IMENOVALNIK: **zaprèden**
RODILNIK: **zaprèdenega**
DAJALNIK: **zaprèdenemu**
TOŽILNIK: **zaprèden**
živo **zaprèdenega**
MESTNIK: pri **zaprèdenem**
ORODNIK: z **zaprèdenim**

dvojina

IMENOVALNIK: **zaprèdena**
RODILNIK: **zaprèdenih**
DAJALNIK: **zaprèdenima**
TOŽILNIK: **zaprèdena**
MESTNIK: pri **zaprèdenih**
ORODNIK: z **zaprèdenima**

množina

IMENOVALNIK: **zaprèdeni**
RODILNIK: **zaprèdenih**
DAJALNIK: **zaprèdenim**
TOŽILNIK: **zaprèdene**
MESTNIK: pri **zaprèdenih**
ORODNIK: z **zaprèdenimi**

ženski spol

ednina

IMENOVALNIK: **zaprèdena**
RODILNIK: **zaprèdene**
DAJALNIK: **zaprèdeni**
TOŽILNIK: **zaprèdeno**
MESTNIK: pri **zaprèdeni**
ORODNIK: z **zaprèdeno**

dvojina

IMENOVALNIK: **zaprèdeni**
RODILNIK: **zaprèdenih**
DAJALNIK: **zaprèdenima**
TOŽILNIK: **zaprèdeni**
MESTNIK: pri **zaprèdenih**
ORODNIK: z **zaprèdenima**

množina

IMENOVALNIK: **zaprèdene**
RODILNIK: **zaprèdenih**
DAJALNIK: **zaprèdenim**
TOŽILNIK: **zaprèdene**
MESTNIK: pri **zaprèdenih**
ORODNIK: z **zaprèdenimi**

srednji spol

ednina

IMENOVALNIK: **zaprèdeno**
RODILNIK: **zaprèdenega**
DAJALNIK: **zaprèdenemu**
TOŽILNIK: **zaprèdeno**
MESTNIK: pri **zaprèdenem**
ORODNIK: z **zaprèdenim**

dvojina

IMENOVALNIK: **zaprèdeni**
RODILNIK: **zaprèdenih**
DAJALNIK: **zaprèdenima**
TOŽILNIK: **zaprèdeni**
MESTNIK: pri **zaprèdenih**
ORODNIK: z **zaprèdenima**

množina

IMENOVALNIK: **zaprèdena**
RODILNIK: **zaprèdenih**
DAJALNIK: **zaprèdenim**
TOŽILNIK: **zaprèdena**
MESTNIK: pri **zaprèdenih**
ORODNIK: z **zaprèdenimi**

glagolnik

ednina

IMENOVALNIK: **zaprèdenje**
RODILNIK: **zaprèdenja**
DAJALNIK: **zaprèdenju**
TOŽILNIK: **zaprèdenje**
MESTNIK: pri **zaprèdenju**
ORODNIK: z **zaprèdenjem**

dvojina

IMENOVALNIK: **zaprèdenji** in **zaprèdenji**
RODILNIK: **zaprèdenj**
DAJALNIK: **zaprèdenjema** in **zaprèdenjema**
TOŽILNIK: **zaprèdenji** in **zaprèdenji**
MESTNIK: pri **zaprèdenjih**
ORODNIK: z **zaprèdenjema** in z **zaprèdenjema**

množina

IMENOVALNIK: **zaprèdenja**
RODILNIK: **zaprèdenj**
DAJALNIK: **zaprèdenjem**
TOŽILNIK: **zaprèdenja**
MESTNIK: pri **zaprèdenjih**
ORODNIK: z **zaprèdenji**

FRAZELOGIJA

zaplesti/zapresti *koga* v mrežo
zaplesti *koga* v mrežo
zapresti *koga* v mrežo

povzročiti, da kdo pride pod vpliv, nadzor, v neugodno stanje, ki se ga ne more zlahka rešiti

- Navdušence nad serijo *so* še bolj *zapletli v* obsežno *mrežo* teorij, gledalce z manj domišljije pa so odbili.
- Jaz sam ne vem, zakaj ne morem nikjer tako živeti, kakor se spodobi! *Zapredem se v mrežo*, iz katere potem nikamor ne morem!

IZVOR

↑presti